РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на здравеопазването
Регионална здравна инспекция - Пазарджик

ОТЧЕТ

ЗА ДЕЙНОСТТА НА РЗИ-ПАЗАРДЖИК

ПРЕЗ 2022Г.

ДИРЕКТОР
Д-Р ДИМИТЪР САВОВ

СЪДЪРЖАНИЕ:

Здравно-демографска характеристика на областта - стр. 3

Дирекция «Административно-правно, финансово и стопанско обслужване» - стр. 85

Дирекция «Медицински дейности» - стр. 98

Дирекция «Надзор на заразните болести» - стр. 133

Дирекция «Обществено здраве» - стр. 159

Медиен мониторинг - стр. 276

ЗДРАВНО-ДЕМОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЛАСТТА

Численост на населението

Населението на област Пазарджик към 31.12.2021 г. възлиза на 247 360 души, с 3 940 души по-малко в сравнение с предходната 2020 година. Областта включва 12 общини, от които община Пазарджик е с най-многобройно население /42 % от общото население на областта/. В градовете живеят 155 064 души, а в селата 92 296 души. Съотношението градско : селско население е непроменено от дългогодишен период – 62,69 % градско към 37,31 % селско население. Общо половата структура на населението е с превес на женското над мъжкото население на областта – 49 % мъже и 51 % жени или в абсолютен брой – 120 697 мъже, 126 663 жени. Разгледано по възрастови групи съотношението мъже : жени е с превес на мъжете във възрастта до 55 години и със значителен превес на жените във възрастта над 60 години.

Области Общини	Общо			В градовете			В селата		
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
Общо за страната	6838937	3311311	3527626	5000496	2396362	2604134	1838441	914949	923492
Пазарджик-област	247 360	120 697	126 663	155 064	74 761	80 303	92 296	45 936	46 360
Батак	5 008	2 474	2 534	2 577	1 291	1 286	2 431	1 183	1 248
Белово	7 242	3 490	3 752	3 287	1 575	1 712	3 955	1 915	2 040
Брацигово	8 188	4 041	4 147	3 628	1 795	1 833	4 560	2 246	2 314
Велинград	33 102	15 903	17 199	20 826	9 847	10 979	12 276	6 056	6 220
Сърница	4 617	2 319	2 298	3 321	1 675	1 646	1 296	644	652
Лесичово	5 085	2 570	2 515	-	-	-	5 085	2 570	2 515
Пазарджик	103 681	50 455	53 226	65 671	31 411	34 260	38 010	19 044	18 966
Панагюрище	21 430	10 478	10 952	15 275	7 417	7 858	6 155	3 061	3 094
Пещера	16 983	8 283	8 700	15 175	7 407	7 768	1 808	876	932
Ракитово	14 280	7 035	7 245	11 802	5 821	5 981	2 478	1 214	1 264
Септември	23 348	11 578	11 770	9 792	4 789	5 003	13 556	6 789	6 767
Стрелча	4 396	2 071	2 325	3 710	1 733	1 977	686	338	348

Население на област Пазарджик през годините

Година	Население в областта - общо	мъже	Отн. дял	жени	Отн. дял	В градовете	Отн. дял	В селата	Отн. дял
2021	247 360	120 697	49%	126 663	51%	155 064	63%	92 296	37%
2020	251 300	122 821	49%	128 479	51%	157 414	63%	93 886	37%
2019	252 776	123 715	49%	129 061	51%	158 814	63%	93 962	37%
2018	255 479	125 103	49%	130 376	51%	160 414	63%	95 065	37%
2017	257 965	126 454	49%	131 511	51%	161 706	63%	96 259	37%
2016	260 814	127 882	49%	132 932	51%	163 074	62%	97 740	38%

(брой)

		Възраст	*Население към 31.12.2021 г.*																	
			Общо	0 - 4	5 - 9	10 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 - 64	65 - 69	70 - 74	75 - 79	80+
Общо за страната	Общо	Общо	6838937	308374	334968	349723	319108	304531	342277	461433	478690	508991	534958	500966	452775	459966	448244	413411	295991	324531
		Мъже	3311311	158366	172137	179778	164495	156690	175975	236707	247449	262715	273905	253837	223145	217685	198969	169139	111898	108421
		Жени	3527626	150008	162831	169945	154613	147841	166302	224726	231241	246276	261053	247129	229630	242281	249275	244272	184093	216110
	В градовете	Общо	5000496	232362	255050	262847	234022	227587	256504	357955	369526	390482	405396	366158	321929	324335	311202	281687	193926	209528
		Мъже	2396362	119477	130896	135168	120353	116432	130147	180518	187681	198328	204387	182039	154645	149001	134223	112675	72337	68055
		Жени	2604134	112885	124154	127679	113669	111155	126357	177437	181845	192154	201009	184119	167284	175334	176979	169012	121589	141473
	В селата	Общо	1838441	76012	79918	86876	85086	76944	85773	103478	109164	118509	129562	134808	130846	135631	137042	131724	102065	115003
		Мъже	914949	38889	41241	44610	44142	40258	45828	56189	59768	64387	69518	71798	68500	68684	64746	56464	39561	40366
		Жени	923492	37123	38677	42266	40944	36686	39945	47289	49396	54122	60044	63010	62346	66947	72296	75260	62504	74637
Област Пазарджик	Общо	Общо	247360	11309	12686	13481	12640	10438	11530	15293	16657	17261	17875	18927	18146	18756	16271	14269	10424	11397
		Мъже	120697	5854	6495	7034	6524	5418	5953	7976	8720	9169	9274	9551	9020	9081	7331	5822	3862	3613
		Жени	126663	5455	6191	6447	6116	5020	5577	7317	7937	8092	8601	9376	9126	9675	8940	8447	6562	7784
	В градовете	Общо	155064	7136	8362	8675	7954	6311	6966	9465	10605	11112	11487	11855	11243	11864	10232	8919	6224	6654
		Мъже	74761	3677	4309	4526	4102	3255	3520	4777	5423	5851	5864	5884	5441	5601	4513	3606	2333	2079
		Жени	80303	3459	4053	4149	3852	3056	3446	4688	5182	5261	5623	5971	5802	6263	5719	5313	3891	4575
	В селата	Общо	92296	4173	4324	4806	4686	4127	4564	5828	6052	6149	6388	7072	6903	6892	6039	5350	4200	4743
		Мъже	45936	2177	2186	2508	2422	2163	2433	3199	3297	3318	3410	3667	3579	3480	2818	2216	1529	1534
		Жени	46360	1996	2138	2298	2264	1964	2131	2629	2755	2831	2978	3405	3324	3412	3221	3134	2671	3209

Население на област Пазарджик към 31.12.2021 г. по общини и по единична възраст

(брой)

Общини	Пазарджик-област	Батак	Белово	Брацигово	Велинград	Лесичово	Пазарджик	Панагюрище	Пещера	Ракитово	Септември	Стрелча	Сърница
Години	**247 360**	5 008	7 242	8 188	33 102	5 085	103 681	21 430	16 983	14 280	23 348	4 396	4 617
0	**2 076**	25	47	73	318	63	794	169	113	170	230	35	39
1	**2 147**	34	53	53	374	51	795	174	142	159	242	34	36
2	**2 316**	26	42	60	370	37	941	163	173	145	255	53	51
3	**2 420**	27	45	67	379	47	999	196	148	179	260	36	37
4	**2 350**	40	58	80	361	38	991	195	153	143	222	36	33
5	**2 456**	51	38	64	379	38	1 058	165	167	158	253	42	43
6	**2 490**	34	61	68	349	45	1 082	178	194	163	238	33	45
7	**2 599**	31	45	76	376	50	1 134	188	204	179	238	37	41
8	**2 545**	33	52	56	376	42	1 118	153	201	181	250	40	43
9	**2 596**	42	53	78	387	40	1 127	174	180	178	252	32	53
10	**2 687**	33	42	72	403	49	1 147	193	226	188	260	32	42
11	**2 714**	32	48	64	355	56	1 233	193	202	175	269	38	49
12	**2 815**	36	66	103	388	48	1 217	194	212	168	303	32	48
13	**2 683**	38	53	74	375	53	1 183	179	191	181	262	45	49
14	**2 582**	53	73	78	363	50	1 076	195	193	169	251	35	46
15	**2 616**	42	44	79	370	42	1 128	206	200	184	231	40	50
16	**2 584**	38	68	90	357	65	1 067	200	201	177	245	28	48
17	**2 639**	35	65	87	382	60	1 116	189	192	171	245	37	60
18	**2 488**	32	39	81	401	49	1 028	168	176	184	250	30	50
19	**2 313**	39	57	78	315	53	954	152	177	177	234	34	43
20	**2 139**	42	53	67	309	57	906	147	128	144	220	24	42
21	**2 250**	57	52	81	315	60	867	196	193	151	205	26	47

22	**2 289**	46	53	92	336	42	943	148	171	160	219	34	45
23	**1 920**	32	45	55	273	50	797	131	148	135	182	27	45
24	**1 840**	29	55	60	256	38	761	128	147	106	185	28	47
25	**2 039**	27	44	69	296	48	838	154	134	156	209	22	42
26	**2 099**	41	67	70	284	36	841	152	158	145	214	41	50
27	**2 363**	46	53	77	337	51	872	175	169	230	244	44	65
28	**2 500**	42	51	89	327	49	1 019	192	183	206	242	45	55
29	**2 529**	43	60	82	326	47	1 021	210	181	174	273	31	81
30	**2 714**	58	74	94	364	51	1 122	213	192	179	282	32	53
31	**3 088**	52	63	97	376	64	1 320	235	203	227	324	47	80
32	**3 126**	62	67	90	398	65	1 343	254	198	204	329	57	59
33	**3 233**	58	81	99	451	54	1 360	270	206	232	298	56	68
34	**3 132**	55	80	99	403	50	1 378	230	192	209	319	50	67
35	**3 312**	49	86	103	470	52	1 427	257	236	191	327	60	54
36	**3 317**	52	96	113	437	66	1 454	263	190	206	313	43	84
37	**3 328**	59	93	100	455	53	1 436	250	191	208	328	63	92
38	**3 334**	71	92	82	456	68	1 479	264	208	188	314	49	63
39	**3 366**	61	96	93	461	56	1 496	268	222	204	291	49	69
40	**3 319**	72	69	88	465	56	1 487	298	222	204	248	41	69
41	**3 389**	72	101	79	461	58	1 520	286	216	173	305	54	64
42	**3 566**	86	97	100	490	68	1 557	286	241	218	308	51	64
43	**3 384**	74	98	83	426	58	1 549	266	246	193	285	49	57
44	**3 603**	55	114	92	472	71	1 656	274	233	216	307	48	65
45	**3 592**	76	86	95	475	63	1 643	253	247	205	327	67	55
46	**3 529**	63	98	92	491	61	1 538	297	261	202	314	46	66
47	**3 656**	83	117	109	460	78	1 627	291	266	182	314	73	56
48	**3 628**	80	129	111	458	69	1 547	318	266	192	338	59	61
49	**3 470**	58	86	108	460	62	1 557	305	221	181	310	65	57
50	**3 774**	96	118	114	496	64	1 624	318	276	200	326	62	80
51	**3 802**	81	109	131	498	61	1 591	356	259	217	351	76	72
52	**3 972**	95	93	130	484	82	1 692	391	261	222	367	75	80

53	**3 945**	85	124	104	529	78	1 663	338	252	242	371	84	75
54	**3 434**	92	100	105	439	55	1 395	337	214	208	353	58	78
55	**3 545**	82	95	121	463	66	1 508	351	225	184	313	56	81
56	**3 498**	90	116	115	436	62	1 416	328	222	206	340	77	90
57	**3 662**	95	124	131	503	89	1 423	358	217	198	375	67	82
58	**3 710**	97	118	128	475	80	1 446	404	238	188	356	78	102
59	**3 731**	65	120	122	489	77	1 561	378	235	192	353	70	69
60	**3 873**	100	127	132	481	81	1 553	396	251	209	391	80	72
61	**3 749**	69	118	114	477	90	1 572	387	246	183	354	62	77
62	**3 847**	92	145	124	493	76	1 594	351	256	189	386	62	79
63	**3 679**	96	141	114	469	64	1 492	369	251	199	345	75	64
64	**3 608**	80	127	106	521	82	1 492	318	266	165	327	63	61
65	**3 600**	93	164	121	438	73	1 421	349	273	176	356	75	61
66	**3 525**	96	160	121	470	68	1 451	350	230	161	302	61	55
67	**3 073**	87	112	114	404	69	1 236	313	198	149	267	64	60
68	**3 103**	85	139	129	386	83	1 251	275	226	145	278	63	43
69	**2 970**	67	137	120	370	57	1 206	287	207	138	267	61	53
70	**2 788**	74	113	127	344	44	1 101	294	203	116	261	65	46
71	**3 296**	61	115	136	404	63	1 382	332	255	146	295	59	48
72	**2 980**	66	131	112	352	68	1 250	283	224	127	258	72	37
73	**2 657**	66	83	104	329	60	1 066	278	194	124	244	77	32
74	**2 548**	57	94	93	334	79	1 075	247	175	93	225	60	16
75	**2 674**	58	99	100	300	70	1 154	247	181	123	227	73	42
76	**2 259**	56	81	92	293	61	871	272	162	91	195	51	34
77	**1 845**	56	74	93	216	47	748	205	98	67	170	38	33
78	**1 877**	48	59	113	222	50	742	191	128	62	199	48	15
79	**1 769**	44	70	90	222	45	716	172	124	71	138	54	23
80	**1 608**	43	50	71	190	51	634	179	91	86	162	31	20
81	**1 537**	31	55	87	172	49	573	202	101	57	128	58	24
82	**1 318**	23	45	52	166	28	530	155	91	48	133	29	18
83	**1 128**	14	51	39	145	33	444	143	67	44	106	29	13

84	**1 017**	25	41	59	127	27	403	121	70	34	73	26	11
85	**1 007**	21	33	58	120	35	395	123	60	35	95	22	10
86	**804**	13	32	59	99	25	320	99	47	24	59	19	8
87	**700**	25	27	28	94	20	280	73	44	22	52	28	7
88	**604**	18	17	40	69	27	229	57	38	30	49	26	4
89	**511**	13	21	33	57	27	187	66	32	17	39	17	2
90	**291**	9	13	20	39	6	103	31	23	10	25	9	3
91	**277**	11	14	15	39	10	102	27	21	10	20	4	4
92	**187**	1	8	6	31	8	73	15	11	7	21	5	1
93	**156**	4	11	6	17	5	65	11	9	7	14	5	2
94	**94**	2	5	3	11	5	37	5	8	2	10	5	1
95	**63**	1	6	2	5	3	27	3	4	3	3	5	1
96	**39**	1	1	1	4	4	18	4	2	2	2	0	0
97	**22**	1	1	1	7	0	5	2	3	0	1	1	0
98	**14**	0	0	2	3	0	7	1	0	0	1	0	0
99	**9**	1	0	0	2	0	4	0	0	0	1	1	0
100+	**11**	0	0	0	2	1	4	3	0	1	0	0	0

Средна възраст на населението в областта по пол за периода 2017 – 2021 г.

(години)

ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК	***2017***			***2018***			***2019***			***2020***			***2021***		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
	43.4	41.6	45.2	43.6	41.7	45.4	43.8	41.9	45.6	43.9	42	45.7	44	42.1	45.8

Население в област Пазарджик по възрастови групи и пол през 2021 г.

Възраст	**Общо**	**Мъже**	**Жени**	**Мъже**	**Жени**
години	брой хора	брой хора	брой хора	%	%
Общо	247 360	120 697	126 663	49%	51%
1-4	11 309	5 854	5 455	52%	48%
5-9	12 686	6 495	6 191	51%	49%
10-14	13 481	7 034	6 447	52%	48%
15-19	12 640	6 524	6 116	52%	48%
20-24	10 438	5 418	5 020	52%	48%
25-29	11 530	5 953	5 577	52%	48%
30-34	15 293	7 976	7 317	52%	48%
35-39	16 657	8 720	7 937	52%	48%
40-44	17 261	9 169	8 092	53%	47%
45-49	17 875	9 274	8 601	52%	48%
50-54	18 927	9 551	9 376	50%	50%
55-59	18 146	9 020	9 126	50%	50%
60-64	18 756	9 081	9 675	48%	52%
65-69	16 271	7 331	8 940	45%	55%
70-74	14 269	5 822	8 447	41%	59%
75-79	10 424	3 862	6 562	37%	63%
80 +	11 397	3 613	7 784	32%	68%

Съотношение в % на мъжете и жените по възрастови групи в област Пазарджик за 2021 г.

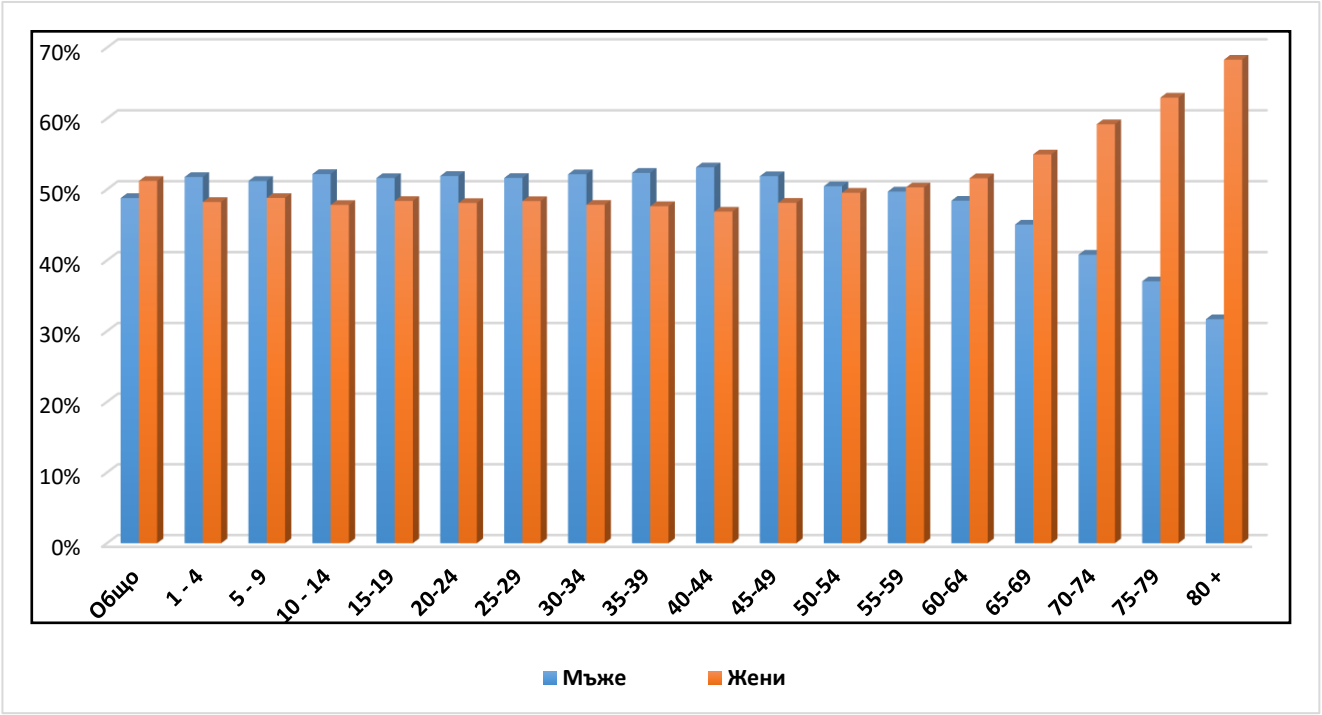

Население в област Пазарджик по години към 31.12. на съответната година /в периода от 2010 г. до 2021 г./

Население в област Пазарджик по общини и по години към 31.12. на съответната година

година / община	***Пазарджик***	***Батак***	***Белово***	***Брацигово***	***Велинград***	***Лесичово***	***Пазарджик***	***Панагюрище***	***Пещера***	***Ракитово***	***Септември***	***Стрелча***	***Сърница***
2002	305 790	7 068	10 572	11 184	42 416	6 438	126 232	29 092	21 783	15 806	29 328	5 871	
2003	303 246	6 925	10 334	11 121	42 306	6 498	125 165	28 540	21 735	15 770	28 997	5 855	
2004	300 092	6 801	10 096	10 908	42 029	6 335	124 564	27 921	21 558	15 625	28 516	5 739	
2005	297 781	6 709	9 903	10 799	41 906	6 217	123 769	27 450	21 545	15 620	28 175	5 688	
2006	296 281	6 593	9 773	10 654	41 899	6 141	123 324	27 156	21 675	15 597	27 886	5 583	
2007	294 086	6 489	9 645	10 535	41 753	6 081	122 421	26 781	21 702	15 535	27 671	5 473	
2008	292 534	6 402	9 459	10 402	41 718	5 906	122 064	26 476	21 689	15 549	27 459	5 410	
2009	290 614	6 331	9 282	10 290	41 613	5 809	121 366	26 095	21 691	15 482	27 304	5 351	
2010	287 910	6 221	9 070	10 079	41 366	5 688	120 422	25 716	21 575	15 418	27 061	5 294	
2011	273 803	6 007	8 772	9 536	40 595	5 397	114 091	25 003	18 850	15 017	25 711	4 824	
2012	271 721	5 918	8 652	9 418	40 390	5 315	113 365	24 684	18 765	14 977	25 466	4 771	
2013	269 287	5 830	8 522	9 246	40 148	5 382	112 373	24 333	18 597	14 961	25 207	4 688	
2014	266 549	5 709	8 313	9 125	39 785	5 356	111 551	23 921	18 477	14 849	24 797	4 666	
2015	263 630	5 616	8 187	9 037	34 511	5 456	110 302	23 455	18 338	14 706	24 511	4 691	4 820
2016	260 814	5 550	7 994	8 827	34 281	5 311	109 413	23 110	18 136	14 626	24 206	4 593	4 767
2017	257 965	5 457	7 806	8 683	34 045	5 224	108 376	22 813	17 899	14 543	23 860	4 525	4 734
2018	255 479	5 368	7 623	8 530	33 787	5 119	107 505	22 547	17 716	14 479	23 620	4 473	4 712
2019	252 776	5 245	7 460	8 341	33 529	5 052	106 526	22 192	17 519	14 381	23 383	4 439	4 709
2020	251 300	5 130	7 427	8 349	33 464	5 204	105 161	21 957	17 329	14 383	23 749	4 485	4 662
2021	247 360	5 008	7 242	8 188	33 102	5 085	103 681	21 430	16 983	14 280	23 348	4 396	4 617

Население в област Пазарджик по възрастови групи и по общини в периода 2017 г.–2021 г. /към 31.12. на съответната година/

население	възрастови групи	2017	2018	2019	2020	2021
Област ПАЗАРДЖИК	**0-17 (деца)**	46 555	46 247	46 002	45 772	45 315
	18+ (възрастни)	211 410	209 232	206 774	205 528	202 045
	общо	257 965	255 479	252 776	251 300	247 360
Община Батак	**0-17**	740	706	682	664	650
	18+	4 717	4 662	4 563	4 466	4 358
	общо	5 457	5 368	5 245	5 130	5 008
Община Белово	**0-17**	983	960	927	940	953
	18+	6 823	6 663	6 533	6 487	6 289
	общо	7 806	7 623	7 460	7 427	7 242
Община Брацигово	**0-17**	1 393	1 375	1 330	1 325	1 322
	18+	7 290	7 155	7 011	7 024	6 866
	общо	8 683	8 530	8 341	8 349	8 188
Община Велинград	**0-17**	6 755	6 722	6 709	6 754	6 662
	18+	27 290	27 065	26 820	26 710	26 440
	общо	34 045	33 787	33 529	33 464	33 102
Община Лесичово	**0-17**	924	899	861	881	874
	18+	4 300	4 220	4 191	4 323	4 211
	общо	5 224	5 119	5 052	5 204	5 085
Община Пазарджик	**0-17**	19 796	19 778	19 708	19 438	19 206
	18+	88 580	87 727	86 818	85 723	84 475
	общо	108 376	107 505	106 526	105 161	103 681
Община Панагюрище	**0-17**	3 423	3 362	3 314	3 337	3 304
	18+	19 390	19 185	18 878	18 620	18 126
	общо	22 813	22 547	22 192	21 957	21 430
Община Пещера	**0-17**	3 498	3 421	3 428	3 371	3 292
	18+	14 401	14 295	14 091	13 958	13 691
	общо	17 899	17 716	17 519	17 329	16 983
Община Ракитово	**0-17**	3 122	3 122	3 075	3 061	3 068
	18+	11 421	11 357	11 306	11 322	11 212
	общо	14 543	14 479	14 381	14 383	14 280
Община Септември	**0-17**	4 454	4 453	4 476	4 526	4 506
	18+	19 406	19 167	18 907	19 223	18 842
	общо	23 860	23 620	23 383	23 749	23 348
Община Стрелча	**0-17**	625	630	655	651	665
	18+	3 900	3 843	3 784	3 834	3 731
	общо	4 525	4 473	4 439	4 485	4 396
Община Сърница	**0-17**	842	819	837	824	813
	18+	3 892	3 893	3 872	3 838	3 804
	общо	4 734	4 712	4 709	4 662	4 617

* Община Сърница се обособява като самостоятелна община с Указ на Президента на РБ от 01.01.2015 г. (Указ № 177, публикуван в ДВ от 29.07.2014 г.).

НАСЕЛЕНИЕ ПОД, В И НАДТРУДОСПОБНА ВЪЗРАСТ КЪМ 31.12.2021 Г. В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК ПО ОБЩИНИ*

(брой)

Общини в област Пазарджик	* Трудоспособна възраст през 2021: жени от 16 до 61 години и 8 месеца и мъже от 16 до 64 години и 4 месеца	**2021**					
		Общо			В т.ч. в градовете		
		Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Общо за страната	Общо	6838937	3311311	3527626	5000496	2396362	2604134
	Под трудоспособна възраст	1059727	544 649	515 078	799 535	410 882	388 653
	В трудоспособна възраст	**4106936**	**2150237**	**1956699**	**3068850**	**1579271**	**1489579**
	Над трудоспособна възраст	1672274	616 425	1055849	1132111	406 209	725 902
Общо за област Пазарджик	Общо	247 360	120 697	126 663	155 064	74 761	80 303
	Под трудоспособна възраст	40 092	20 749	19 343	25 884	13 419	12 465
	В трудоспособна възраст	**147 285**	**78 205**	**69 080**	**92 247**	**48 121**	**44 126**
	Над трудоспособна възраст	59 983	21 743	38 240	36 933	13 221	23 712
Батак	Общо	5 008	2 474	2 534	2 577	1 291	1 286
	Под трудоспособна възраст	577	287	290	252	131	121
	В трудоспособна възраст	**2 998**	**1 655**	**1 343**	**1 470**	**827**	**643**
	Над трудоспособна възраст	1 433	532	901	855	333	522
Белово	Общо	7 242	3 490	3 752	3 287	1 575	1 712
	Под трудоспособна възраст	820	427	393	395	213	182
	В трудоспособна възраст	**4 085**	**2 218**	**1 867**	**1 886**	**995**	**891**
	Над трудоспособна възраст	2 337	845	1 492	1 006	367	639
Брацигово	Общо	8 188	4 041	4 147	3 628	1 795	1 833
	Под трудоспособна възраст	1 145	590	555	480	247	233
	В трудоспособна възраст	**4 566**	**2 503**	**2 063**	**2 071**	**1 129**	**942**
	Над трудоспособна възраст	2 477	948	1 529	1 077	419	658
Велинград	Общо	33 102	15 903	17 199	20 826	9 847	10 979
	Под трудоспособна възраст	5 923	3 042	2 881	3 703	1 892	1 811
	В трудоспособна възраст	**19 627**	**10 225**	**9 402**	**11 784**	**6 076**	**5 708**
	Над трудоспособна възраст	7 552	2 636	4 916	5 339	1 879	3 460
Лесичово	Общо	5 085	2 570	2 515	-	-	-
	Под трудоспособна възраст	749	383	366	-	-	-
	В трудоспособна възраст	**2 895**	**1 636**	**1 259**	**-**	**-**	**-**
	Над трудоспособна възраст	1 441	551	890	-	-	-
Пазарджик	Общо	103 681	50 455	53 226	65 671	31 411	34 260
	Под трудоспособна възраст	17 023	8 830	8 193	11 037	5 701	5 336
	В трудоспособна възраст	**62 422**	**32 826**	**29 596**	**39 649**	**20 370**	**19 279**
	Над трудоспособна възраст	24 236	87 99	15 437	14 985	5 340	9 645
Панагюрище	Общо	21 430	10 478	10 952	15 275	7 417	7 858
	Под трудоспособна възраст	2 915	1 519	1 396	2 164	1 149	1 015
	В трудоспособна възраст	**12 373**	**6 687**	**5 686**	**9 007**	**4 772**	**4 235**
	Над трудоспособна възраст	6 142	2 272	3 870	4 104	1 496	2 608
Пещера	Общо	16 983	8 283	8 700	15 175	7 407	7 768

	Под трудоспособна възраст	2 899	1 550	1 349	2 744	1 479	1 265
	В трудоспособна възраст	**9 924**	**5 239**	**4 685**	**8 922**	**4 693**	**4 229**
	Над трудоспособна възраст	4 160	1 494	2 666	3 509	1 235	2 274
Ракитово	Общо	14 280	7 035	7 245	11 802	5 821	5 981
	Под трудоспособна възраст	2 720	1 384	1 336	2 341	1 202	1 139
	В трудоспособна възраст	**8 948**	**4 729**	**4 219**	**7 393**	**3 884**	**3 509**
	Над трудоспособна възраст	2 612	922	1 690	2 068	735	1 333
Септември	Общо	23 348	11 578	11 770	9 792	4 789	5 003
	Под трудоспособна възраст	4 016	2 084	1 932	1 711	866	845
	В трудоспособна възраст	**13 946**	**7 523**	**6 423**	**5 759**	**3 085**	**2 674**
	Над трудоспособна възраст	5 386	1 971	3 415	2 322	838	1 484
Стрелча	Общо	4 396	2 071	2 325	3 710	1 733	1 977
	Под трудоспособна възраст	600	295	305	565	276	289
	В трудоспособна възраст	**2 440**	**1 317**	**1 123**	**2 104**	**1 109**	**995**
	Над трудоспособна възраст	1 356	459	897	1 041	348	693
Сърница	Общо	4 617	2 319	2 298	3 321	1 675	1 646
	Под трудоспособна възраст	705	358	347	492	263	229
	В трудоспособна възраст	**3 061**	**1 647**	**1 414**	**2 202**	**1 181**	**1 021**
	Над трудоспособна възраст	851	314	537	627	231	396

НАСЕЛЕНИЕ ПОД, ВЪВ И НАД ТРУДОСПОБНА ВЪЗРАСТ ПО ПОЛ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК

Година	Пол	Под трудоспособна възраст	В трудоспособна възраст	Над трудоспособна възраст
2012	Общо	42 315	**167 905**	61 501
	Мъже	21 905	**89 309**	22 498
	Жени	20 410	**78 596**	39 003
2013	Общо	42 390	**165 798**	61 099
	Мъже	21 943	**88 077**	22 355
	Жени	20 447	**77 721**	38 744
2014	Общо	42 398	**162 658**	61 493
	Мъже	21 940	**86 327**	22 562
	Жени	20 458	**76 331**	38 931
2015	Общо	41 894	**160 180**	61 556
	Мъже	21 624	**85 140**	22 555
	Жени	20 270	**75 040**	39 001
2016	Общо	41 472	**157 885**	61 457
	Мъже	21 415	**84 066**	22 401
	Жени	20 057	**73 819**	39 056
2017	Общо	41 350	**155 246**	61 369
	Мъже	21 358	**82 744**	22 352
	Жени	19 992	**72 502**	39 017

2018	Общо	41 127	**152 968**	61 384
	Мъже	21 200	**81 563**	22 340
	Жени	19 927	**71 405**	39 044
2019	Общо	40 909	**150 507**	61 360
	Мъже	21 110	**80 190**	22 415
	Жени	19 799	**70 317**	38 945
2020	Общо	40 618	**149 460**	61 222
	Мъже	20 986	**79 513**	22 322
	Жени	19 632	**69 947**	38 900
2021	Общо	40 092	**147 285**	59 983
	Мъже	20 749	**78 205**	21 743
	Жени	19 343	**69 080**	38 240

Бележки

Трудоспособна възраст през 2010: жени от 16 до 60 години и мъже от 16 до 63 години.

Трудоспособна възраст през 2011: жени от 16 до 60 години и мъже от 16 до 63 години.

Трудоспособна възраст през 2012: жени от 16 до 60 години и 4 месеца и мъже от 16 до 63 години и 4 месеца.

Трудоспособна възраст през 2013: жени от 16 до 60 години и 8 месеца и мъже от 16 до 63 години и 8 месеца.

Трудоспособна възраст през 2014: жени от 16 до 60 години и 8 месеца и мъже от 16 до 63 години и 8 месеца.
Трудоспособна възраст през 2015: жени от 16 до 60 години и 8 месеца и мъже от 16 до 63 години и 8 месеца.

Трудоспособна възраст през 2016: жени от 16 до 60 години и 10 месеца и мъже от 16 до 63 години и 10 месеца.
Трудоспособна възраст през 2017: жени от 16 до 61 години и мъже от 16 до 64 години.
Трудоспособна възраст през 2018: жени от 16 до 61 години и 2 месеца и мъже от 16 до 64 години и 1 месец.
Трудоспособна възраст през 2019: жени от 16 до 61 години и 4 месеца и мъже от 16 до 64 години и 2 месеца
Трудоспособна възраст през 2020: жени от 16 до 61 години и 6 месеца и мъже от 16 до 64 години и 3 месеца
Трудоспособна възраст през 2021: жени от 16 до 61 години и 8 месеца и мъже от 16 до 64 години и 4 месеца

НАСЕЛЕНИЕ ПОД, ВЪВ И НАД ТРУДОСПОБНА ВЪЗРАСТ
В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК ЗА ПЕРИОДА 2012–2021 ГОДИНА

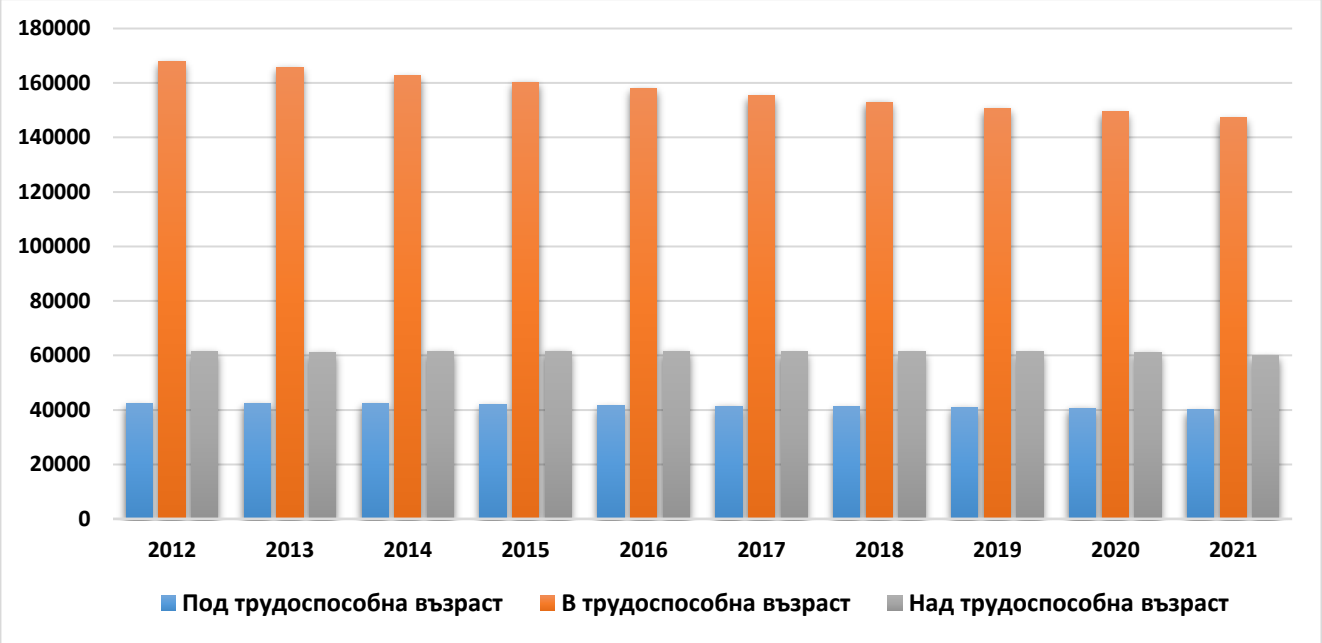

СЪОТНОШЕНИЕ МЕЖДУ СЕЛСКО И ГРАДСКО НАСЕЛЕНИЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК ПРЕЗ 2004 Г.

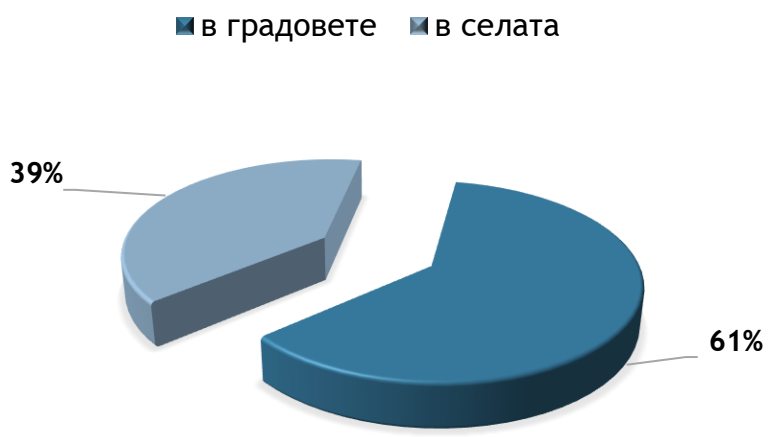

СЪОТНОШЕНИЕ МЕЖДУ СЕЛСКО И ГРАДСКО НАСЕЛЕНИЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК ПРЕЗ 2010 Г.

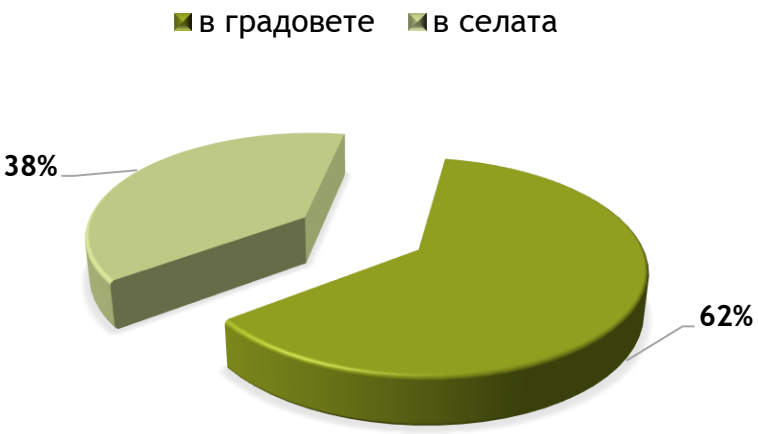

СЪОТНОШЕНИЕ МЕЖДУ СЕЛСКО И ГРАДСКО НАСЕЛЕНИЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК ПРЕЗ 2017 Г., 2018 Г., 2019 Г., 2020 Г. И 2021 Г.

Раждаемост

През 2021 г. в област Пазарджик са се родили 2 069 деца. От тях 2 057 живородени и 12 мъртвородени. В сравнение с предходната година живородените деца са 66 по-малко, а мъртвородените са с 4 повече. Раждаемостта в градовете на Пазарджишка област е обичайно по-висока от тази в селата.

Раждаемост в област Пазарджик
по общини за 2021 г.

Общини	Живородени			Раждае-мост в ‰ на 1000 души население
	Общо	Момчета	Момичета	
Общо за страната	**58 678**	**30 073**	**28 605**	8.5
Пазарджик	**2 057**	**1 060**	**997**	8.3
Батак	25	9	16	5.0
Белово	45	24	21	6.2
Брацигово	72	34	38	8.8
Велинград	317	155	162	9.6
Лесичово	62	28	34	12.2
Пазарджик	785	429	356	7.6
Панагюрище	169	83	86	7.9
Пещера	111	50	61	6.5
Ракитово	168	83	85	11.8
Септември	226	121	105	9.7
Стрелча	37	20	17	8.4
Сърница	40	24	16	8.7

Брой раждания по години в област Пазарджик

Област П А ЗА Р Д Ж И К	**2007**	**Общо**	**2 934**
		Живородено	2 915
		Мъртвородено	19
	2008	**Общо**	**3 025**
		Живородено	3 006
		Мъртвородено	19
	2009	**Общо**	**3 154**
		Живородено	3 129
		Мъртвородено	25
	2010	**Общо**	**2 937**
		Живородено	2 913
		Мъртвородено	24
	2011	**Общо**	**2 778**
		Живородено	2 749
		Мъртвородено	29
	2012	**Общо**	**2 686**
		Живородено	2 663
		Мъртвородено	23
	2013	**Общо**	**2 643**
		Живородено	2 617
		Мъртвородено	26
	2014	**Общо**	**2 604**
		Живородено	2 592
		Мъртвородено	12
	2015	**Общо**	**2 475**
		Живородено	2 467
		Мъртвородено	8
	2016	**Общо**	**2 423**
		Живородено	2 403
		Мъртвородено	20
	2017	**Общо**	**2 368**
		Живородено	2 347
		Мъртвородено	21
	2018	**Общо**	**2 427**
		Живородено	2 414
		Мъртвородено	13
	2019	**Общо**	**2 323**
		Живородено	2 310
		Мъртвородено	13
	2020	**Общо**	**2 131**
		Живородено	2 123
		Мъртвородено	8
	2021	**Общо**	**2 069**
		Живородено	2 057
		Мъртвородено	12

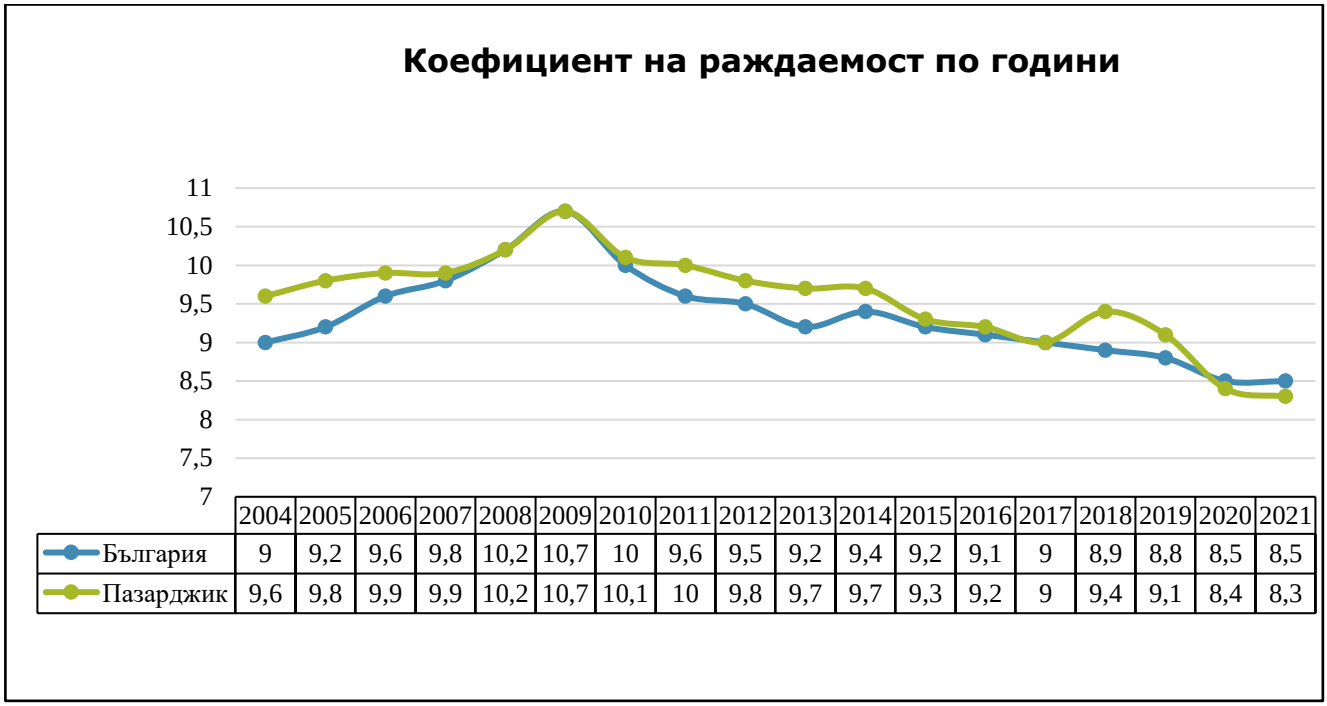

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
България	9	9,2	9,6	9,8	10,2	10,7	10	9,6	9,5	9,2	9,4	9,2	9,1	9	8,9	8,8	8,5	8,5
Пазарджик	9,6	9,8	9,9	9,9	10,2	10,7	10,1	10	9,8	9,7	9,7	9,3	9,2	9	9,4	9,1	8,4	8,3

Забележка: Коефициентът на раждаемост (КР) се измерва в промили (‰) и показва броя живородени деца (ЖД) на всеки 1000 души от средногодишното население (СН).

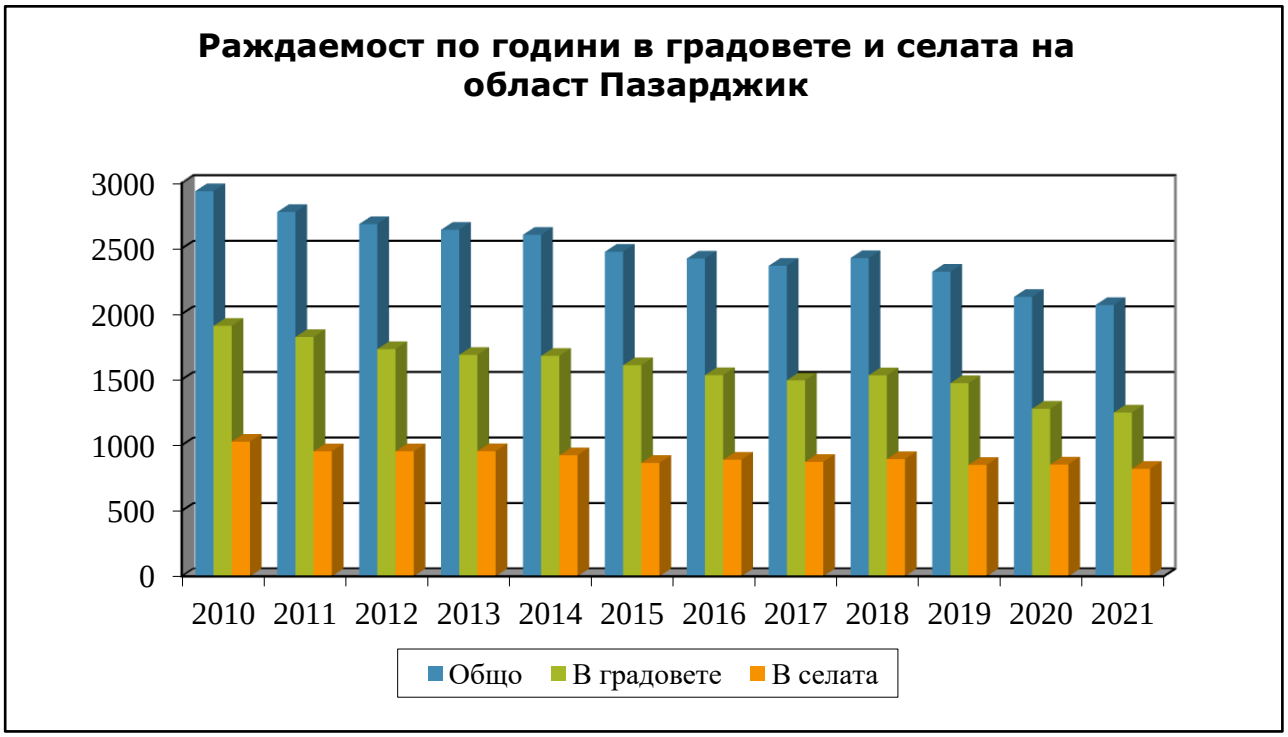

ЖИВОРОДЕНИ ПРЕЗ 2021 Г. В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК ПО ОБЩИНИ И ВЪЗРАСТ НА МАЙКАТА

Област Общини	Общо	Възраст на майката							
		под 20	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 +	непоказ ана
Общо за страната	**58 678**	**5 861**	**9 984**	**15 744**	**16 780**	**8 043**	**1 959**	**304**	**3**
Пазарджик	**2 057**	**362**	**466**	**516**	**457**	**213**	**41**	**2**	**-**
Батак	25	3	6	8	4	2	2	-	-
Белово	45	5	7	14	11	7	1	-	-
Брацигово	72	16	20	16	12	6	2	-	-
Велинград	317	61	80	76	58	37	5	-	-
Лесичово	62	21	23	14	2	2	-	-	-
Пазарджик	785	122	173	171	202	97	19	1	.
Панагюрище	169	11	31	52	54	16	5	-	-
Пещера	111	28	14	27	30	10	2	-	-
Ракитово	168	31	45	56	24	8	4	-	-
Септември	226	61	47	56	41	20	1	-	-
Стрелча	37	-	8	12	12	4	-	1	-
Сърница	40	3	12	14	7	4	-	-	-

СРЕДНА ВЪЗРАСТ НА МАЙКАТА ПРИ РАЖДАНЕ НА ПЪРВО ДЕТЕ В ПЕРИОДА 2011 г. – 2021 г.

	Година	**Общо за страната**	**Пазарджик**
Средна възраст на майката при раждане на първо дете	**2021**	**27,5**	**25,1**
	2020	27,5	24,9
	2019	27,3	25,3
	2018	27,2	24,9
	2017	27,1	24,9
	2016	27	24,8
	2015	26,9	24,8
	2014	26,7	24,4
	2013	26,5	24,1
	2012	26,3	24,2
	2011	26,3	24,1

Статистическите данни ясно показват трайно и постепенно увеличаване на възрастта, в която жените както в цялата страна, така и в област Пазарджик раждат първото си дете.

Тенденцията през последните няколко години е да намалява броят на извършените аборти в лечебните заведения в област Пазарджик. През 2021 г. обаче са регистрирани 1252 случая – с 77 броя повече от предходната 2020 година.

Раждания /брой живородени/ и аборти в област Пазарджик по години

Година	Брой	
	Раждания	Аборти
2021 г.	2 057	1 252
2020 г.	2 123	1 175
2019 г.	2 310	1 393
2018 г.	2 414	1 333
2017 г.	2 347	1 645
2016 г.	2 403	1 714
2015 г.	2 467	1 810
2014 г.	2 592	1 973
2013 г.	2 617	1 996
2012 г.	2 663	2 028

Извършени аборти по възраст на жената и по вид през 2021 г.

	Аборти – общо					Спонтанен аборт					Терапевтичен аборт				
	Общо	в т.ч.на жени на възраст /в навършени години/				Общо	в т.ч.на жени на възраст /в навършени години/				Общо	в т.ч.на жени на възраст /в навършени години/			
		<15	15-19	20-29	30+		< 15	15-19	20-29	30+		<15	15-19	20-29	30+
РБългария	18856	109	1 577	7 377	9 793	5 726	52	588	2 042	3 044	13128	57	988	5 335	648
Пазарджик	1 252	24	158	533	537	338	11	59	112	156	914	13	99	421	381

	от тях:										Други видове и аборт, неуточнен				
	По желание /законно/					По медицински показания									
	Общо	в т.ч.на жени на възраст /в навършени години/				Общо	в т.ч.на жени на възраст /в навършени години/				Общо	в т.ч.на жени на възраст /в навършени години/			
		<15	15-19	20-29	30+		< 15	15-19	20-29	30+		<15	15-19	20-29	30+
РБългария	10 593	33	859	4 528	5173	2 535	24	129	807	1 575	2	-	1	-	1
Пазарджик	881	8	94	408	371	33	5	5	13	10	-	-	-	-	-

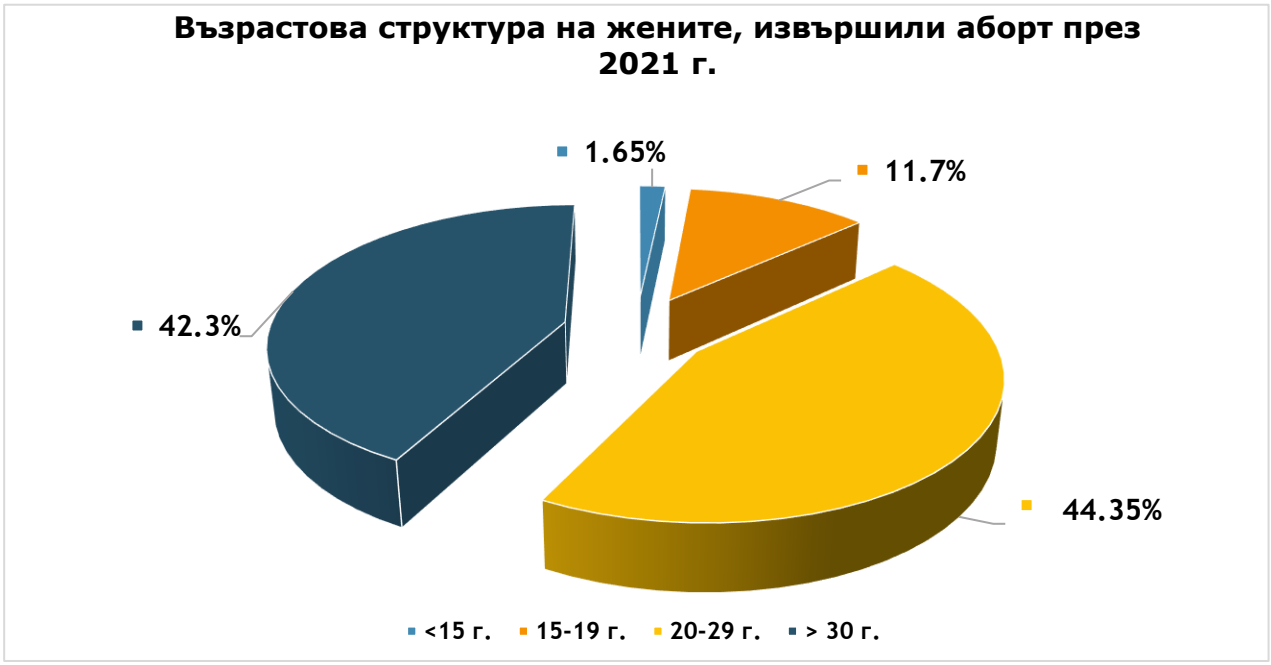

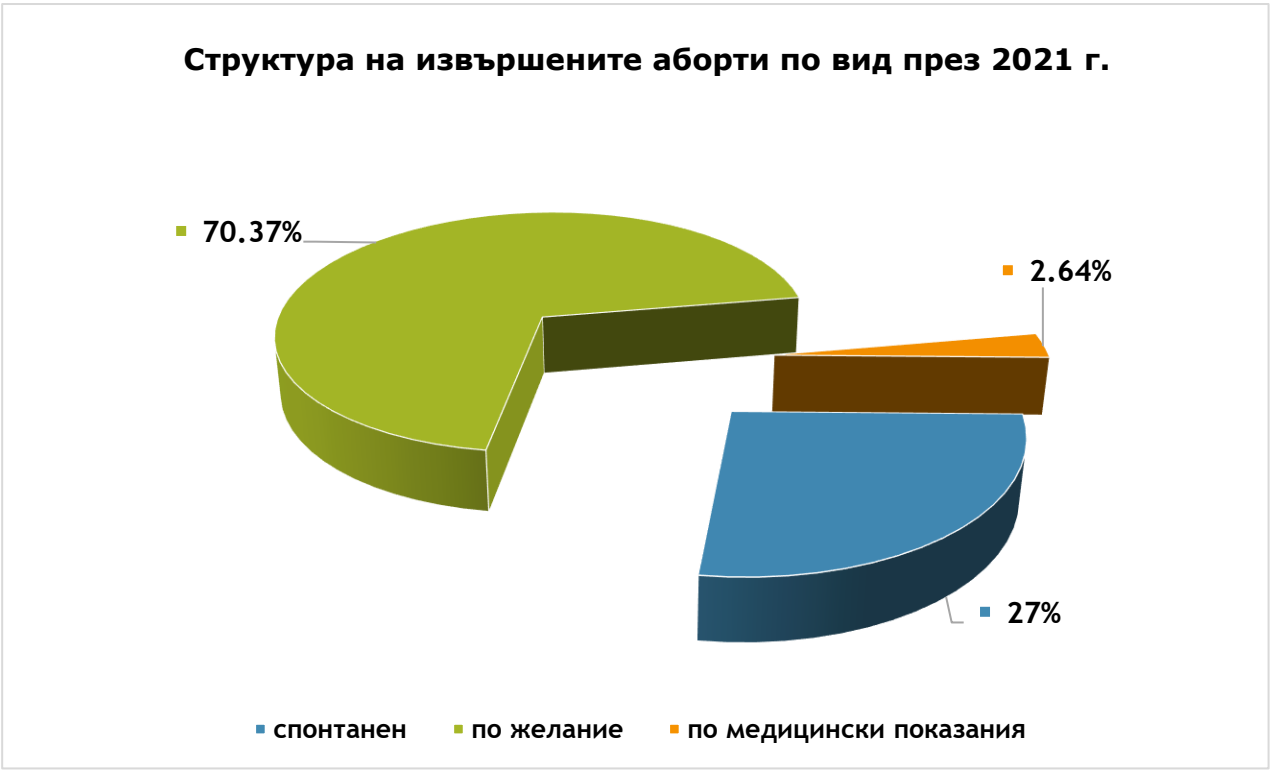

Както се вижда от графиките и данните от приложените таблици най-често се прекъсва бременност по желание на жената на възраст между 20 и 29 години – общо 881 броя за 2021 г., но през тази година се наблюдава увеличаване на броя на извършените аборти с 77. Увеличение се отчита при направените аборти във възрастовата група на жените 20-29 г. и над 30 г., и при извършените спонтанни аборти се отчита увеличение.

Обща смъртност

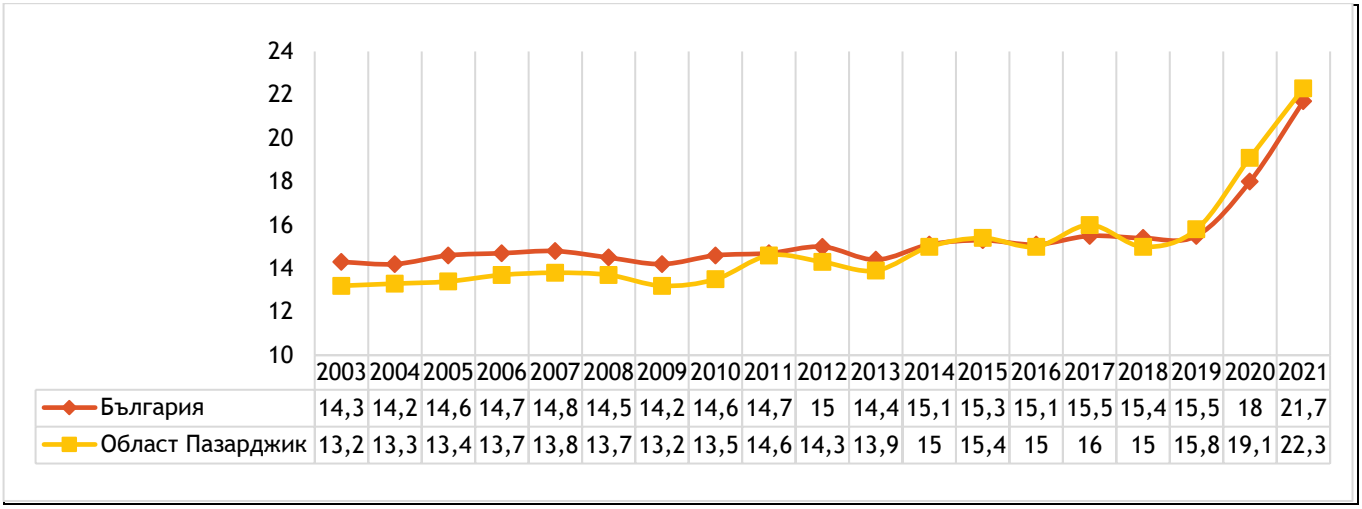

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
България	14,3	14,2	14,6	14,7	14,8	14,5	14,2	14,6	14,7	15	14,4	15,1	15,3	15,1	15,5	15,4	15,5	18	21,7
Област Пазарджик	13,2	13,3	13,4	13,7	13,8	13,7	13,2	13,5	14,6	14,3	13,9	15	15,4	15	16	15	15,8	19,1	22,3

Коефициент на обща смъртност по години в област Пазарджик и страната (на 1000 души от населението) в ‰

През 2021 г. в област Пазарджик са починали 5557 човека, като сравнение с предходната година броят на починалите е със 750 повече /4807 бр. през 2020 г./. Коефициентът на обща смъртност за областта е 22,3‰ и е значително по-висок в сравнение с предходната 2020 г. /19.1‰/. Регистрира се плавна и устойчива тенденция на нарастване на смъртността на населението в областта.

Причините за високата смъртност през последната година както за страната, така и за областта имат комплексен характер и са свързани както с разпространението на Covid-19, така и с някои допълнителни фактори с негативно влияние, като: възрастовата структура на населението и заболеваемост от тежки хронични болести, състоянието на здравната система и начина на управление на кризата. Предизвикателството Covid-19 постави на изпитание цялата здравна система на страната, поради факта, че пандемичната обстановка беше извънредна, много динамична, изискваща бързи и адекватни действия.

Умирания в област Пазарджик през 2019 г., 2020 г. и 2021 г. по общини и пол (брой)

Общини	2019			2020			2021		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Общо за страната	108 083	56 118	51 965	124 735	65 950	58 785	148 995	77 299	71 696
Пазарджик	4 016	2 096	1 920	4 807	2 578	2 229	5 557	2 950	2 607
Батак	105	52	53	127	68	59	143	71	72
Белово	185	94	91	206	119	87	212	110	102
Брацигово	187	100	87	179	78	101	228	119	109
Велинград	469	239	230	586	297	289	637	332	305
Сърница	47	29	18	74	38	36	59	26	33
Лесичово	116	57	59	127	83	44	161	90	71
Пазарджик	1 604	833	771	1 952	1 026	926	2 225	1 186	1 039
Панагюрище	371	198	173	456	267	189	580	302	278
Пещера	256	147	109	331	184	147	375	210	165
Ракитово	194	97	97	224	122	102	291	151	140
Септември	390	192	198	431	235	196	513	273	240
Стрелча	92	58	34	114	61	53	133	80	53

Тенденцията в последните години за цялата страна е значително по-ниска смъртност в градовете отколкото в селата. Показателни са данните от таблицата за последните три години, както за страната, така и за областта.

Коефициентът на обща смъртност за област Пазарджик през 2021 г. /22.3‰/ е по-висок от този през 2020 г. /19.1‰/.

Коефициент на обща смъртност за 2019 г., 2020 г. и 2021 г. в градовете и селата на област Пазарджик

(‰)

Коефициент на смъртност	2019			2020			2021		
	Общо	В градовете	В селата	Общо	В градовете	В селата	Общо	В градовете	В селата
Общо за страната	15,5	13,3	21,6	18	15,7	24,2	21,7	19,2	28,3
Пазарджик	15,8	14,4	18,2	19,1	18,1	20,7	22,3	20,7	25

Коефициент на обща смъртност за 2019 г., 2020 г. и 2021 г. по пол в област Пазарджик

(‰)

Коефициент на смъртност	2019			2020			2021		
	Общо			Общо			Общо		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Общо за страната	15,5	16,6	14,5	18	19,6	16,4	21,7	23,2	20,02
Пазарджик	15,8	16,8	14,8	19,1	20,9	17,3	22,3	24,2	20,4

За страната през последните години коефициентът на обща смъртност при мъжете е по-висок от този при жените. Смъртността при мъжете в област Пазарджик също е по-висока от тази при жените видно от посочените стойности в таблицата.

Смъртност и средна продължителност на предстоящия живот на населението по пол в област Пазарджик

(години)

Област	2015 - 2017			2016 - 2018			2017 - 2019			2019-2021		
	Общо	**Мъже**	**Жени**	**Общо**	**Мъже**	**Жени**	**Общо**	**Мъже**	**Жени**	**Общо**	**Мъже**	**Жени**
Пазарджик	73.96	70.55	77.54	74.38	70.97	77.96	74.27	70.94	77.75	72.4	68.9	76.3

През последните няколко години се запазва структурата на причините за смърт. Основна причина за смърт както и през предходните години, традиционно и през 2021 г. са болестите на органите на кръвообращението. Те съставляват 64,35 % от всички умирания. В по-голямата си част този процент се формира от умиранията следствие на мозъчно-съдови болести и исхемична болест на сърцето. Втората по ред причина за смъртност за 2021 г. са групата заболявания с кодове за специални цели (U00-U85) – нови заболявания с несигурна етиология или спешна употреба (временни кодове), към които спада смъртността от ковид. Делът на това заболяване като причина за смърт за област Пазарджик е 14,63 %, като общо за страната най-голям брой смъртни случаи от ковид се регистрира при лица над 60-годишна възраст с придружаващи заболявания. Третата по относителен дял причина за смърт и през 2021 г. са злокачествените новообразувания. Те са причина за 10,58 % от всички умирания. Следват болести на ендокринната система, разтройства на храненето и на обмяната на веществата – 3,31 % и болестите на храносмилателната система – 1,42 % и болестите на дихателната система с 1,37 %.

Смъртност по причини в област Пазарджик през 2019 г.

	Година	**2019**		
клас	Наименование на болестите по МКБ-10	брой умирания	на 1000 души	относителен дял
№	Общо	4016	15,89	100
I	Някои инфекциозни и паразитни болести (A00-B99)	8	0,03	0,20
II	Новообразувания (C00-D48)	678	2,68	16,88
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм (D50-D89)	4	0,02	0,10
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата (E00-E90)	141	0,56	3,51
V	Психични и поведенчески разстройства (F00-F99)	1	0,0	0,02
VI	Болести на нервната сиситема (G00-G99)	5	0,02	0,12
VII	Болести на окото и придатъците му (H00-H59)	-		
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък (H60-H95)	-		
IX	Болести на органите на кръвообращението (I00-I99)	2685	10,63	66,86
X	Болести на дихателната система (J00-J99)	93	0,37	2,32
XI	Болести на храносмилателната система (K00-K93)	120	0,47	2,99
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан (L00-L99)	-		
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан (M00-M99)	2	0,01	0,05

XIV	Болести на пикочо-половата система (N00-N99)	65	0,26	1,62
XV	Бременност, раждане и послеродов период (O00-O99)	-		
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период (P00-P96)	14	0,06	0,35
XVII	Вродени аномалии (пороци на развитието), деформации и хромозомни аберации (Q00-Q99)	2	0,01	0,05
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, некласифицирани другаде(R00-R99)	113	0,45	2,81
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини (S00-T98)	85	0,34	2,12
XX	Външни причини за заболеваемост и смъртност (V01-Y98)	56	0,22	1,39

Смъртност по причини в област Пазарджик през 2020 г.

	Година	**2020**		
клас	Наименование на болестите по МКБ-10	брой умирания	на 1000 души	относителен дял
№	Общо	4807	19,13	100
I	Някои инфекциозни и паразитни болести (A00-B99)	10	0,04	0,21
II	Новообразувания (C00-D48)	589	2,34	12,25
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм (D50-D89)	4	0,02	0,08
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата (E00-E90)	149	0,59	3,10
V	Психични и поведенчески разстройства (F00-F99)	1	0,0	0,02
VI	Болести на нервната сиситема (G00-G99)	12	0,05	0,25
VII	Болести на окото и придатъците му (H00-H59)	-		
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък (H60-H95)	-		
IX	Болести на органите на кръвообращението (I00-I99)	3285	13,07	68,34
X	Болести на дихателната система (J00-J99)	111	0,44	2,31
XI	Болести на храносмилателната система (K00-K93)	114	0,45	2,37

XII	Болести на кожата и подкожната тъкан (L00-L99)	-		
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан (M00-M99)	1	0,0	0,02
XIV	Болести на пикочо-половата система (N00-N99)	63	0,265	1,31
XV	Бременност, раждане и послеродов период (O00-O99)	-		
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период (P00-P96)	4	0,02	0,08
XVII	Вродени аномалии (пороци на развитието), деформации и хромозомни аберации (Q00-Q99)	2	0,01	0,04
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, некласифицирани другаде (R00-R99)	85	0,34	1,77
XXII	Кодове за специални цели (U00-U85)	309	1.23	6.43
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини (S00-T98)	68	0,27	1,41

Смъртност по причини в област Пазарджик през 2021 г.

	Година	**2021**		
клас	Наименование на болестите по МКБ-10	брой умирания	на 1000 души	относителен дял
№	Общо	5557	22,47	100
I	Някои инфекциозни и паразитни болести (A00-B99)	4	0,02	0,07
II	Новообразувания (C00-D48)	588	2,38	10,58
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм (D50-D89)	-	-	-
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата (E00-E90)	184	0,74	3,31
V	Психични и поведенчески разстройства (F00-F99)	-	-	-
VI	Болести на нервната сиситема (G00-G99)	6	0,02	0,11
VII	Болести на окото и придатъците му (H00-H59)	-	-	-
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък (H60-H95)	-	-	-

IX	Болести на органите на кръвообращението (I00-I99)	3576	14,46	64,35
X	Болести на дихателната система (J00-J99)	76	0,31	1,37
XI	Болести на храносмилателната система (K00-K93)	79	0,32	1,42
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан (L00-L99)	1	0	0,02
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан (M00-M99)	-	-	-
XIV	Болести на пикочо-половата система (N00-N99)	69	0,28	1,24
XV	Бременност, раждане и послеродов период (O00-O99)	-	-	-
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период (P00-P96)	5	0,02	0,09
XVII	Вродени аномалии (пороци на развитието), деформации и хромозомни аберации (Q00-Q99)	2	0,01	0,04
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, некласифицирани другаде (R00-R99)	83	0,34	1,49
XXII	Кодове за специални цели (U00-U85)	813	3,29	14,63
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини (S00-T98)	71	0,29	1,28

Смъртност по причини в област Пазарджик за 2019 г.

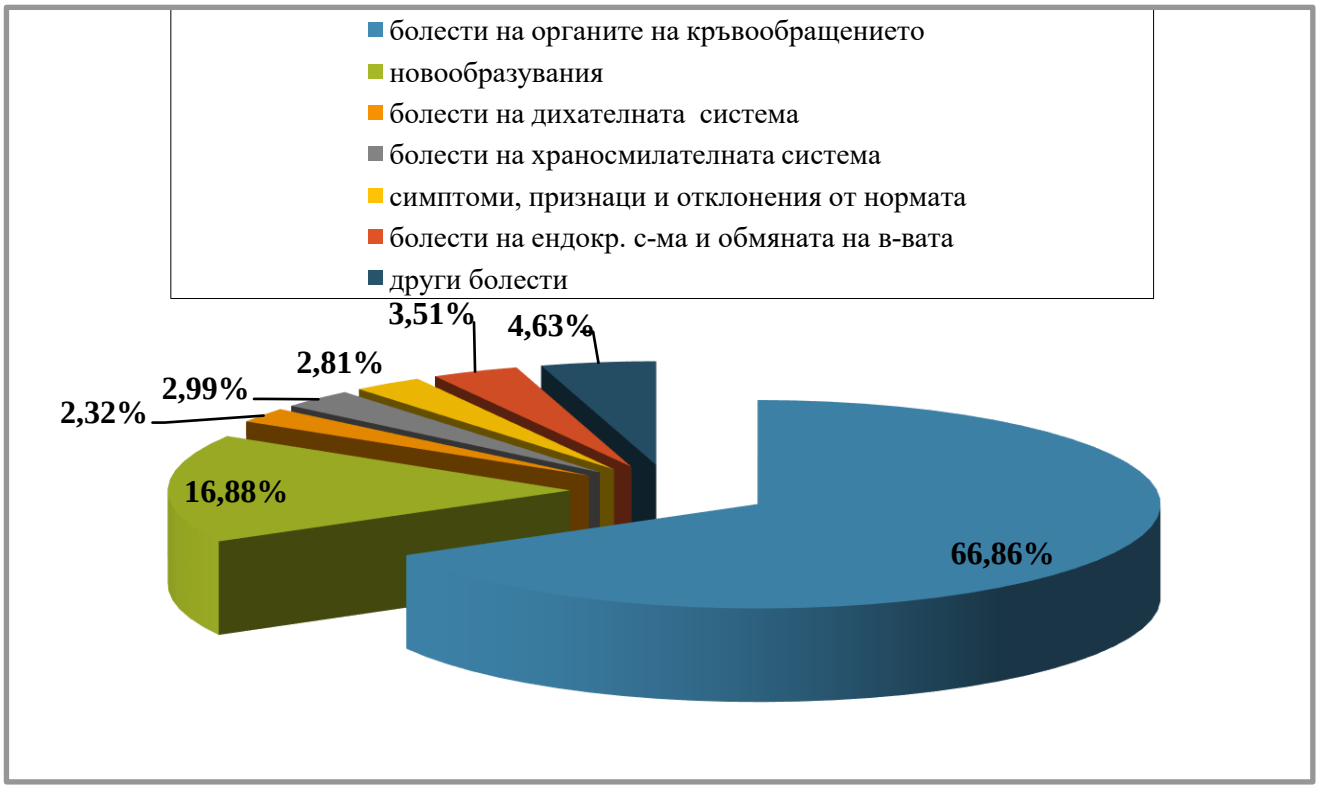

Смъртност по причини в област Пазарджик за 2020 г.

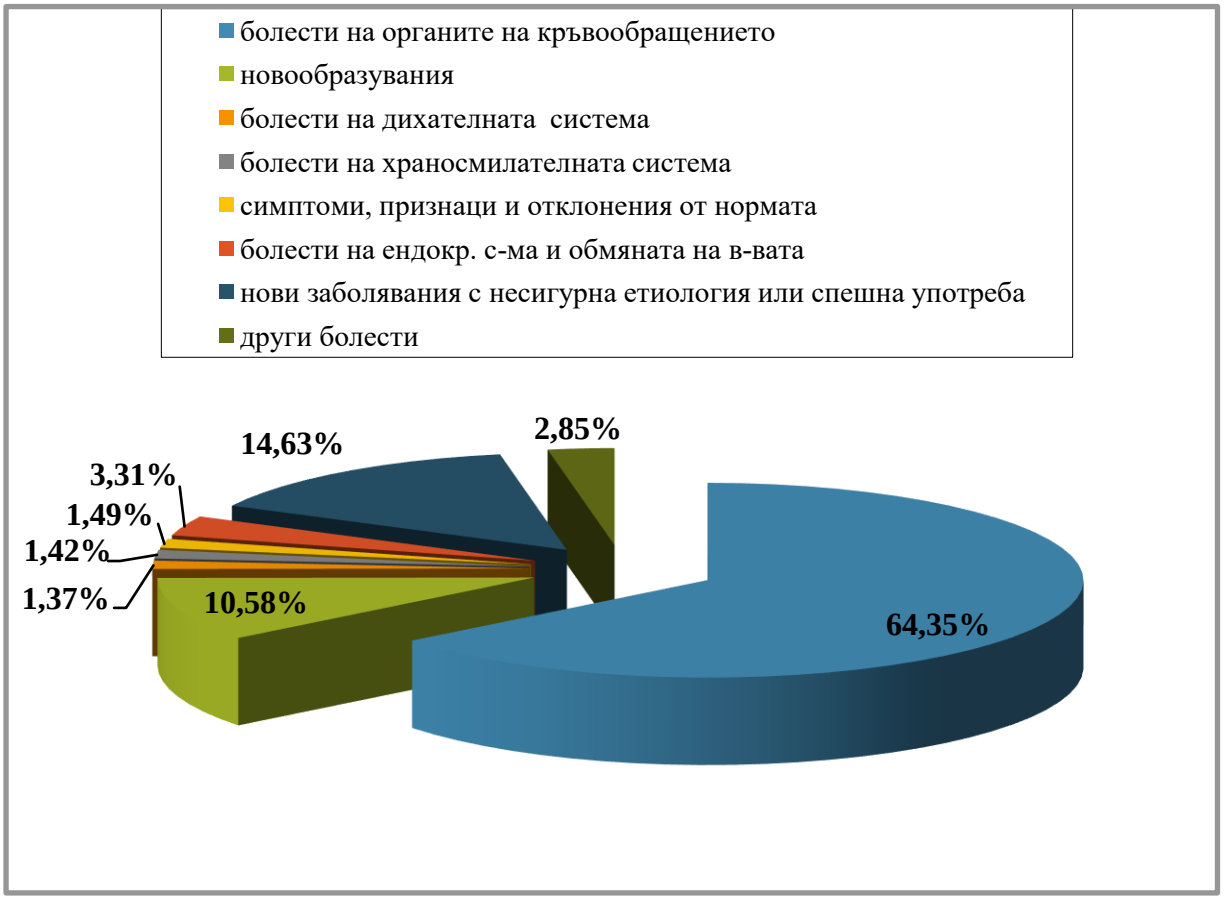

Смъртност по причини в област Пазарджик за 2021 г.

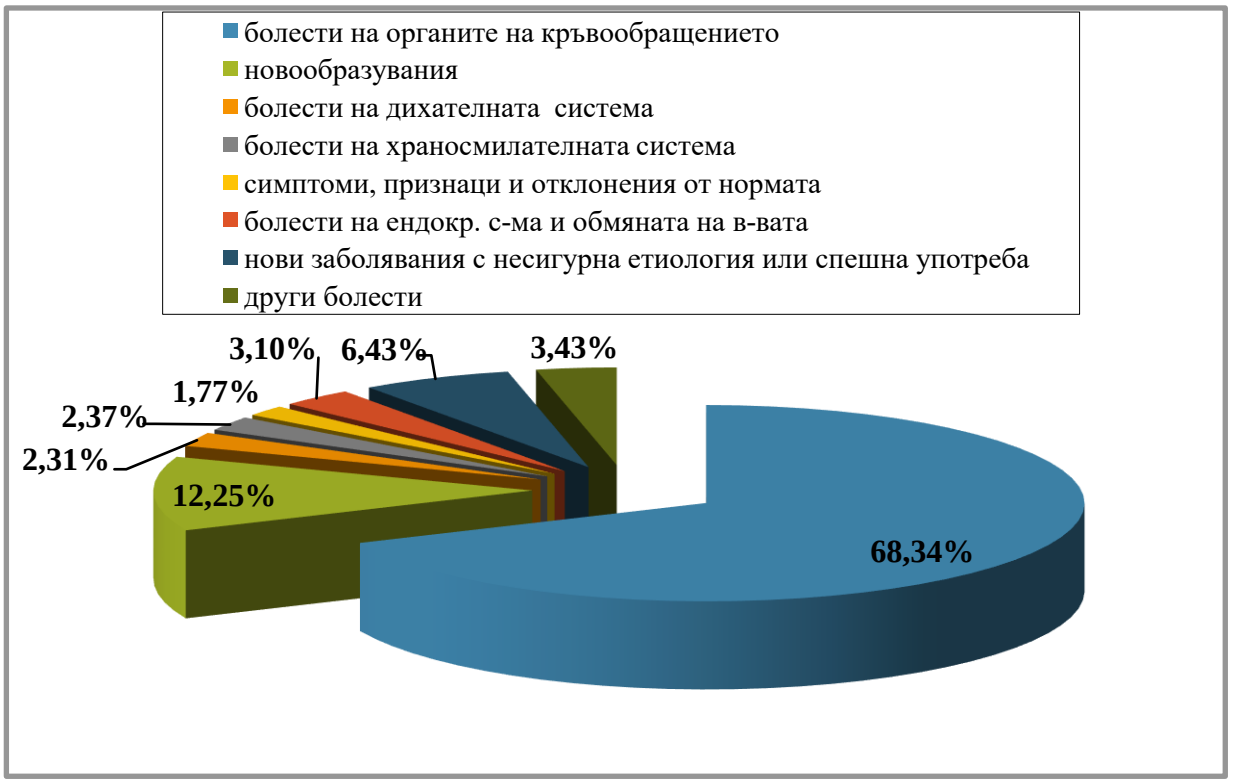

Детска смъртност

През 2021 г. в област Пазарджик са починали 10 деца до едногодишна възраст. Това формира детска смъртност – 4.9 на хиляда живородени. През 2018 г. и 2019 г. детската смъртност се е задържала на 9.1 ‰ – 21 починали деца до 1 година/. През 2017 г. детската смъртност в областта е била 11.1 на хиляда живородени /починали са 26 деца до 1 година/. Както се вижда от графиката детската смъртност в област Пазарджик традиционно е по-висока от средната за страната.

Коефициент на детска смъртност в област Пазарджик и страната (на 1000 живородени деца)

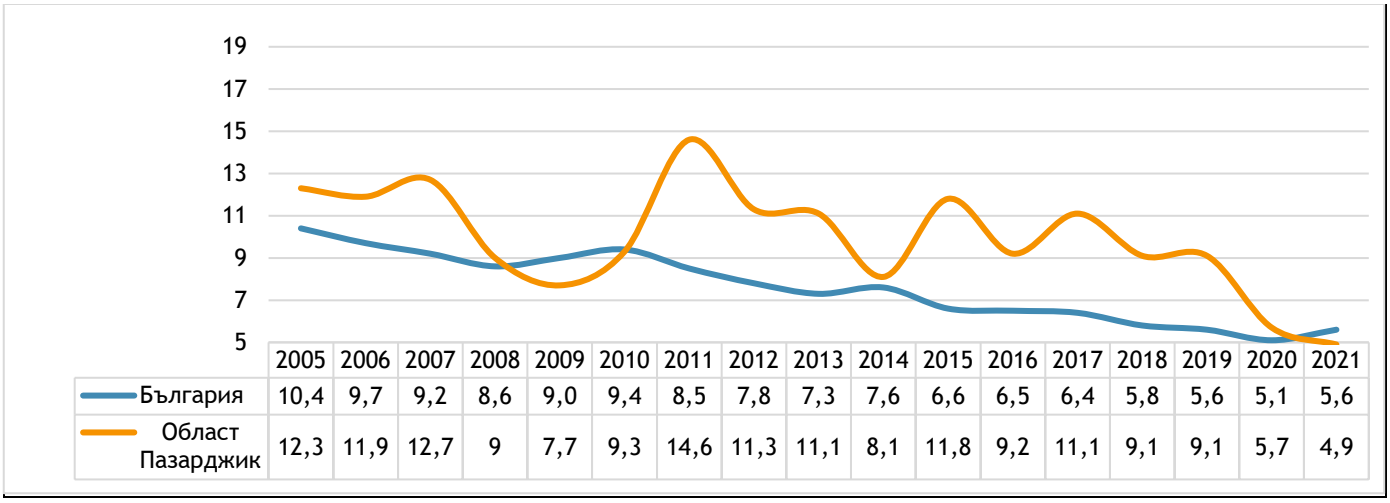

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
България	10,4	9,7	9,2	8,6	9,0	9,4	8,5	7,8	7,3	7,6	6,6	6,5	6,4	5,8	5,6	5,1	5,6
Област Пазарджик	12,3	11,9	12,7	9	7,7	9,3	14,6	11,3	11,1	8,1	11,8	9,2	11,1	9,1	9,1	5,7	4,9

Сравнителна таблица за 2019 г., 2020 г. и 2021 г. за умрели деца по 5-годишни възрастови групи и пол в област Пазарджик

(брой)

Детска възраст	2019			2020			2021		
	Общо			Общо			Общо		
	Общо	Момчета	Момичета	Общо	Момчета	Момичета	Общо	Момчета	Момичета
0 г.	21	10	11	12	8	4	10	8	2
1 – 4 г.	3	-	3	3	2	1	2	1	1
5 – 9 г.	1	-	1	-	-	-	2	1	1
10 – 14 г.	1	-	1	1	1	-	6	2	4
15 – 19 г.	8	5	3	6	5	1	10	7	3

Сравнителна таблица за 2019 г., 2020 г. и 2021 г. за умрели деца по 5-годишни възрастови групи по градовете и селата на област Пазарджик

(брой)

Детска възраст	2019			2020			2021		
	Общо	В градовете	В селата	Общо	В градовете	В селата	Общо	В градовете	В селата
0 г.	21	9	12	12	8	4	10	6	4
1 – 4 г.	3	2	1	3	3	-	2	2	-
5 – 9 г.	1	-	1	-	-	-	2	2	-
10 – 14 г.	1	-	1	1	-	1	6	5	1
15 – 19 г.	8	6	2	6	5	1	10	6	4

Естествен прираст

Естественият прираст на населението на област Пазарджик е отрицателна величина с плавна и устойчива тенденция на задълбочаване. Започвайки от -1 ‰ през 1994 г. тази тенденция през 2021 г. достига -14 ‰, което в абсолютен брой представлява намаляване на населението на областта с 3500 души за една година, с 816 души повече в сравнение с предходната 2020 г. /2684 бр. души/

Естествен прираст в област Пазарджик и страната (на 1000 души население)

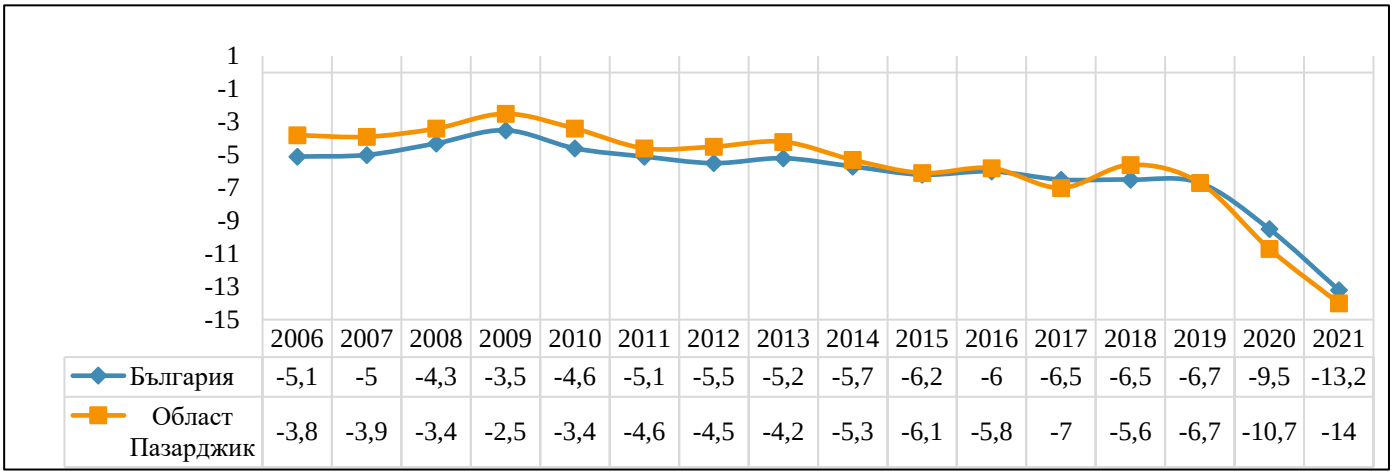

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
България	-5,1	-5	-4,3	-3,5	-4,6	-5,1	-5,5	-5,2	-5,7	-6,2	-6	-6,5	-6,5	-6,7	-9,5	-13,2
Област Пазарджик	-3,8	-3,9	-3,4	-2,5	-3,4	-4,6	-4,5	-4,2	-5,3	-6,1	-5,8	-7	-5,6	-6,7	-10,7	-14

Коефициент на естествен прираст
по населени места област Пазарджик за периода 2017 г.–2021 г.

2017 г.		**2018 г.**		**2019 г.**		**2020 г.**		**2021 г.**	
Естествен прираст (‰)		Естествен прираст (‰)		Естествен прираст (‰)		Естествен прираст (‰)		Естествен прираст (‰)	
В градовете	В селата	В градовете	В селата	В градовете	В селата	В градовете	В селата	В градовете	В селата
-5.5	-9.4	-4.1	-8.1	-5,2	-9,2	-10.0	-11.7	-12.8	-16.2

Заболеваемост и болестност

През 2021 г. в **лечебните заведения за извънболнична помощ** в област Пазарджик са регистрирани 858 858 случая на заболявания, 127 201 от които новооткрити. От общо регистрираните заболявания 136 689 са на деца до 17 г., 42 387 от които новооткрити. Болестността на населението в област Пазарджик през 2021 г. е 3 472 на хиляда души, а заболеваемостта 514 на хиляда. Основен дял в показателя болестност на населението заемат болестите на органите на кръвообръщението, които формират 23.30 % от общо регистрираните заболявания, следват болестите на дихателната система, които

формират 15.67 % от общо регистрираните заболявания, на костно-мускулната система и на съединителната тъкан, които формират 9.86 % от общо регистрираните заболявания болестите и на пикочо-половата система – 7.61 %. Болестите на дихателната система формират 33.54 % относителен дял от заболеваемостта на населението, болестите на органите на кръвообращението формират 9.6 % относителен дял от заболеваемостта на населението, но смъртността от тези заболявания е много висока, болестите на пикочо-половата система формират 7.61 % относителен дял от заболеваемостта на населението, а болестите на окото и придатъците му – 5.66 %.

При децата до 17-годишна възраст най-често поставяната диагноза като болестност през 2020 г. отново е от класа на болестите на дихателната система – 53.04 %. Следват някои инфекциозни и паразитни болести – 9 %, симптоми, признаци и отклонения от нормата – 7.37 %, симптоми, признаци и отклонения от нормата – 6.98, болести на кожата и подкожната тъкан – 6.27 %. При заболеваемостта на децата най-често поставяната диагноза е от класа на болестите на дихателната система – 66.36 %.

Болестност и заболеваемост на населението в област Пазарджик 2019 г.

№ на класа	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Болестност			Заболеваемост		
		Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението	Относителен дял %	Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението	Относителен дял %
	ОБЩО I – XIX клас	**848766**	**3357.78**	**100.00**	**129379**	**511.83**	**100.00**
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	23569	93.24	2.78	6276	24.83	4.85
II	Новообразувания	15436	61.07	1.82	1256	4.97	0.97
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	4846	19.17	0.57	707	2.80	0.55
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	49919	197.48	5.88	2369	9.37	1.83
V	Психични и поведенчески разстройства	18280	72.32	2.15	1065	4.21	0.82
VI	Болести на нервната система	39871	157.73	4.70	3764	14.89	2.91
VII	Болести на окото и придатъците му	52349	207.10	6.17	4489	17.76	3.47
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	19054	75.38	2.24	2542	10.06	1.96
IX	Болести на органите на кръвообращението	196226	776.28	23.12	9404	37.20	7.27
X	Болести на дихателната система	160717	635.81	18.94	56351	222.93	43.55
XI	Болести на храносмилателната система	33157	131.17	3.91	4482	17.73	3.46
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	27200	107.61	3.20	5187	20.52	4.01
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	74933	296.44	8.83	8209	32.48	6.34
XIV	Болести на пикочо-половата система	72217	285.70	8.51	7038	27.84	5.44
XV	Бременност, раждане и послеродов период [1]	2536	19.65	0.30	251	1.94	0.19
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период [2]	237	102.60	0.03	13	5.63	0.01
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	2280	9.02	0.27	170	0.67	0.13

XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, некласифицирани другаде	27008	106.85	3.18	7426	29.38	5.74
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	28931	114.45	3.41	8380	33.15	6.48

1 Данните за болестност и заболеваемост за клас «Бременност и раждане» са изчислени на 1000 жени – брой жени към 31.12.2019 г. – 129 061 при население в област Пазарджик – 252 776 души;

2 Данните за болестност и заболеваемост за клас «Някои състояния, възникващи през перинаталния период» са изчислени на 1000 новородени – 2310 живородени за 2019 г.

Болестност и заболеваемост на населението в област Пазарджик 2019 г. при децата до 17 години

№ на класа	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Болестност			Заболеваемост		
		Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението от	Относителен дял %	Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението от	Относителен дял %
	ОБЩО I – XIX клас	**170705**	**3710.82**	**100.00**	**54833**	**1185.66**	**100.00**
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	16061	349.14	9.41	4168	90.60	7.60
II	Новообразувания	481	10.46	0.28	70	1.52	0.13
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	626	13.61	0.37	158	3.43	0.29
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	1246	27.09	0.73	109	2.37	0.20
V	Психични и поведенчески разстройства	1287	27.98	0.75	148	3.22	0.27
VI	Болести на нервната система	1391	30.24	0.81	155	3.37	0.28
VII	Болести на окото и придатъците му	7333	159.41	4.30	1257	27.32	2.29
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	4550	98.91	2.67	604	13.13	1.10
IX	Болести на органите на кръвообращението	945	20.54	0.55	135	2.93	0.25
X	Болести на дихателната система	94670	2057.95	55.46	38545	837.90	70.30
XI	Болести на храносмилателната система	5198	113.00	3.05	894	19.43	1.63
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	9111	198.06	5.34	2106	45.78	3.84
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	2004	43.56	1.17	324	7.04	0.59
XIV	Болести на пикочо-половата система	6242	135.69	3.66	997	21.67	1.82
XV	Бременност, раждане и послеродов период **1**	186	8.36	0.11	34	1.53	0.06
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период **2**	237	102.60	0.14	13	5.63	0.02
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	1804	39.22	1.06	156	3.39	0.28

XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, некласифицирани другаде	11280	245.21	6.61	3243	70.50	5.91
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	6053	131.58	3.55	1717	37.32	3.13

1 Данните за болестност и заболеваемост са изчислени на 1000 души на възраст 0-17 г. към 31.12.2019 г. – 46 002 души, от които 22 242 жени;

2 Данните за болестност и заболеваемост за клас «Някои състояния, възникващи през перинаталния период» са изчислени на 1000 новородени – 2310 живородени за 2019 г.

Болестност и заболеваемост на населението в област Пазарджик 2020 г.

№ на класа	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Болестност			Заболеваемост		
		Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението	Относителен дял %	Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението	Относителен дял %
	ОБЩО I – XIX клас	**780798**	**3107.04**	**100.00**	**104509**	**415.87**	**100.00**
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	19402	77.21	2.48	4093	16.29	3.92
II	Новообразувания	15114	60.14	1.94	1684	6.70	1.61
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	4774	19.00	0.61	591	2.35	0.57
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	47254	188.04	6.05	2191	8.72	2.10
V	Психични и поведенчески разстройства	17318	68.91	2.22	1124	4.47	1.08
VI	Болести на нервната система	36225	144.15	4.64	2938	11.69	2.81
VII	Болести на окото и придатъците му	43938	174.84	5.63	3179	12.65	3.04
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	14975	59.59	1.92	1750	6.96	1.67
IX	Болести на органите на кръвообращението	193529	770.11	24.79	9196	36.59	8.80
X	Болести на дихателната система	131256	522.31	16.81	40856	162.58	39.09
XI	Болести на храносмилателната система	31094	123.73	3.98	3328	13.24	3.18
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	25569	101.75	3.27	4671	18.59	4.47
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	67012	266.66	8.58	5330	21.21	5.10
XIV	Болести на пикочо-половата система	64107	255.10	8.21	6325	25.17	6.05
XV	Бременност, раждане и послеродов период **1**	3739	29.10	0.48	145	1.13	0.14
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период **2**	232	109.28	0.03	14	6.59	0.01
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	1808	7.19	0.23	138	0.55	0.13

XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, некласифицирани другаде	23213	92.37	2.97	5800	23.08	5.55
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	30762	122.41	3.94	7040	28.01	6.74
XXII	Кодове за специални цели	9477	37.71	1.21	4116	16.38	3.94

[1] Данните за болестност и заболеваемост за клас «Бременност и раждане» са изчислени на 1000 жени – брой жени към 31.12.2020 г. – 128 479 при население в област Пазарджик – 251 300 души;

[2] Данните за болестност и заболеваемост за клас «Някои състояния, възникващи през перинаталния период» са изчислени на 1000 новородени – 2123 живородени за 2020 г.

Болестност и заболеваемост на населението в област Пазарджик 2020 г. при децата до 17 години

№ на класа	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Болестност			Заболеваемост		
		Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението от	Относителен дял %	Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението от	Относителен дял %
	ОБЩО I – XIX клас	**123447**	**2697.00**	**100.00**	**35393**	**773.25**	**100.00**
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	10717	234.14	8.68	2175	47.52	6.15
II	Новообразувания	511	11.16	0.41	63	1.38	0.18
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	546	11.93	0.44	187	4.09	0.53
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	1181	25.80	0.96	109	2.38	0.31
V	Психични и поведенчески разстройства	1271	27.77	1.03	181	3.95	0.51
VI	Болести на нервната система	1059	23.14	0.86	152	3.32	0.43
VII	Болести на окото и придатъците му	5235	114.37	4.24	809	17.67	2.29
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	2682	58.59	2.17	387	8.45	1.09
IX	Болести на органите на кръвообращението	708	15.47	0.57	52	1.14	0.15
X	Болести на дихателната система	64262	1403.96	52.06	23312	509.31	65.87
XI	Болести на храносмилателната система	4098	89.53	3.32	640	13.98	1.81
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	8257	180.39	6.69	1734	37.88	4.90
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	1495	32.66	1.21	208	4.54	0.59
XIV	Болести на пикочо-половата система	5157	112.67	4.18	1110	24.25	3.14
XV	Бременност, раждане и послеродов период [1]	199	8.99	0.16	4	0.18	0.01
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период [2]	232	109.28	0.19	14	6.59	0.04

XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	1376	30.06	1.11	132	2.88	0.37
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, некласифицирани другаде	8752	191.21	7.09	2663	58.18	7.52
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	5348	116.84	4.33	1280	27.96	3.62
XXII	Кодове за специални цели	361	7.89	0.29	181	3.95	0.51

[1] Данните за болестност и заболеваемост са изчислени на 1000 души на възраст 0-17 г. към 31.12.2020 г. – 45 772 души, от които 22 129 жени;

[2] Данните за болестност и заболеваемост за клас «Някои състояния, възникващи през перинаталния период» са изчислени на 1000 новородени – 2123 живородени за 2020 г.

Болестност и заболеваемост на населението в област Пазарджик 2021 г.

№ на класа	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Болестност			Заболеваемост		
		Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението	Относителен дял %	Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението	Относителен дял %
	ОБЩО I – XIX клас	**858858**	3472.10	100.00	127201	514.23	100.00
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	20217	81.73	2.35	4201	16.98	3.30
II	Новообразувания	15174	61.34	1.77	1323	5.35	1.04
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	4999	20.21	0.58	537	2.17	0.42
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	47595	192.41	5.54	1701	6.88	1.34
V	Психични и поведенчески разстройства	17173	69.43	2.00	899	3.63	0.71
VI	Болести на нервната система	37237	150.54	4.34	2530	10.23	1.99
VII	Болести на окото и придатъците му	48647	196.66	5.66	4099	16.57	3.22
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	16658	67.34	1.94	1835	7.42	1.44
IX	Болести на органите на кръвообращението	200096	808.93	23.30	12210	49.36	9.60
X	Болести на дихателната система	134599	544.14	15.67	42657	172.45	33.54
XI	Болести на храносмилателната система	30910	124.96	3.60	3138	12.69	2.47
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	26703	107.95	3.11	3794	15.34	2.98
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	84644	342.19	9.86	7470	30.20	5.87
XIV	Болести на пикочо-половата система	65340	264.15	7.61	5573	22.53	4.38
XV	Бременност, раждане и послеродов период [1]	3040	24.00	0.35	171	1.35	0.13
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период [2]	566	275.16	0.07	285	138.55	0.22

XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	2318	9.37	0.27	298	1.20	0.23
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, некласифицирани другаде	25655	103.72	2.99	6102	24.67	4.80
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	32997	133.40	3.84	7404	29.93	5.82
XXII	Кодове за специални цели	44290	179.05	5.16	20974	84.79	16.49

[1] Данните за болестност и заболеваемост за клас «Бременност и раждане» са изчислени на 1000 жени – брой жени към 31.12.2021 г. – 126 663 при население в област Пазарджик – 247 360 души;

[2] Данните за болестност и заболеваемост за клас «Някои състояния, възникващи през перинаталния период» са изчислени на 1000 новородени – 2057 живородени за 2021 г.

Болестност и заболеваемост на населението в област Пазарджик 2021 г. при децата до 17 години

№ на класа	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Болестност			Заболеваемост		
		Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението от	Относителен дял %	Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението от	Относителен дял %
	ОБЩО I – XIX клас	**136689**	3016.42	100.00	**42387**	935.39	100.00
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	**10070**	222.22	7.37	**2289**	50.51	5.40
II	Новообразувания	**441**	9.73	0.32	**85**	1.88	0.20
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	**625**	13.79	0.46	**242**	5.34	0.57
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	**1168**	25.78	0.85	**148**	3.27	0.35
V	Психични и поведенчески разстройства	**1522**	33.59	1.11	**256**	5.65	0.60
VI	Болести на нервната система	**1183**	26.11	0.87	**221**	4.88	0.52
VII	Болести на окото и придатъците му	**6343**	139.98	4.64	**1528**	33.72	3.60
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	**3324**	73.35	2.43	**540**	11.92	1.27
IX	Болести на органите на кръвообращението	**826**	18.23	0.60	**92**	2.03	0.22
X	Болести на дихателната система	**72498**	1599.87	53.04	**28130**	620.77	66.36
XI	Болести на храносмилателната система	**4095**	90.37	3.00	**799**	17.63	1.89
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	**8573**	189.19	6.27	**1533**	33.83	3.62
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	**1976**	43.61	1.45	**316**	6.97	0.75
XIV	Болести на пикочо-половата система	**5143**	113.49	3.76	**958**	21.14	2.26
XV	Бременност, раждане и послеродов период [1]	**202**	9.22	0.15	**10**	0.46	0.02

XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период [2]	**566**	275.16	0.41	**285**	138.55	0.67
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	**1816**	40.08	1.33	**280**	6.18	0.66
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, некласифицирани другаде	**9547**	210.68	6.98	**2880**	63.56	6.79
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	**5188**	114.49	3.80	**1033**	22.80	2.44
XXII	Кодове за специални цели	**1583**	34.93	1.16	**762**	16.82	1.80

[1] Данните за болестност и заболеваемост са изчислени на 1000 души на възраст 0-17 г. към 31.12.2021 г. – 45 315 души, от които 21 898 жени;

[2] Данните за болестност и заболеваемост за клас «Някои състояния, възникващи през перинаталния период» са изчислени на 1000 новородени – 2057 живородени за 2021 г.

Обща болестност на населението на област Пазарджик през 2021 г.

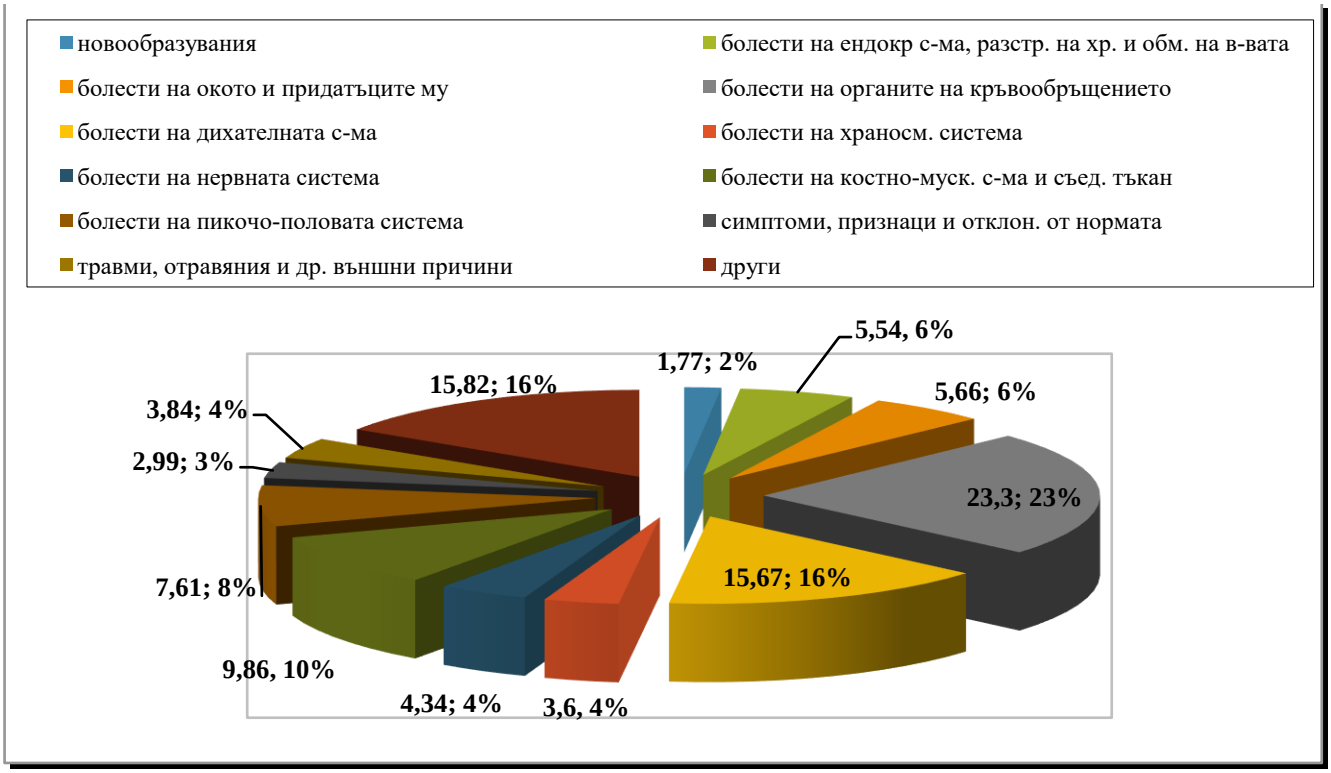

Обща заболеваемост на населението на област Пазарджик през 2021 г.

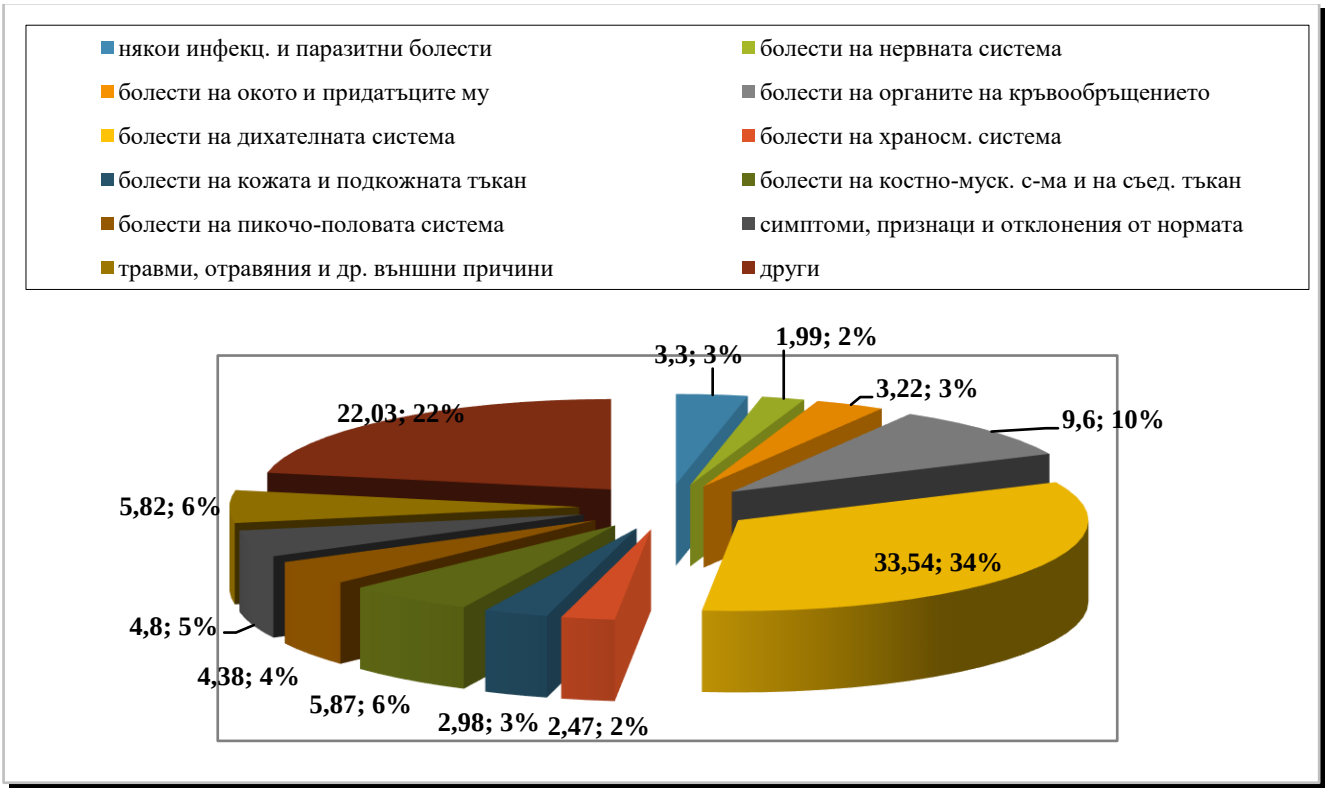

Заболяванията с кодове за специални цели (U00-U85) – нови заболявания с несигурна етиология или спешна употреба (временни кодове), към които спада заболеваемостта от Covid-19 за 2020 г. е **16.49%**, който е включен в „други" заболявания – общо 22,03%.

Болестност при децата до 17 години в област Пазарджик през 2021 г.

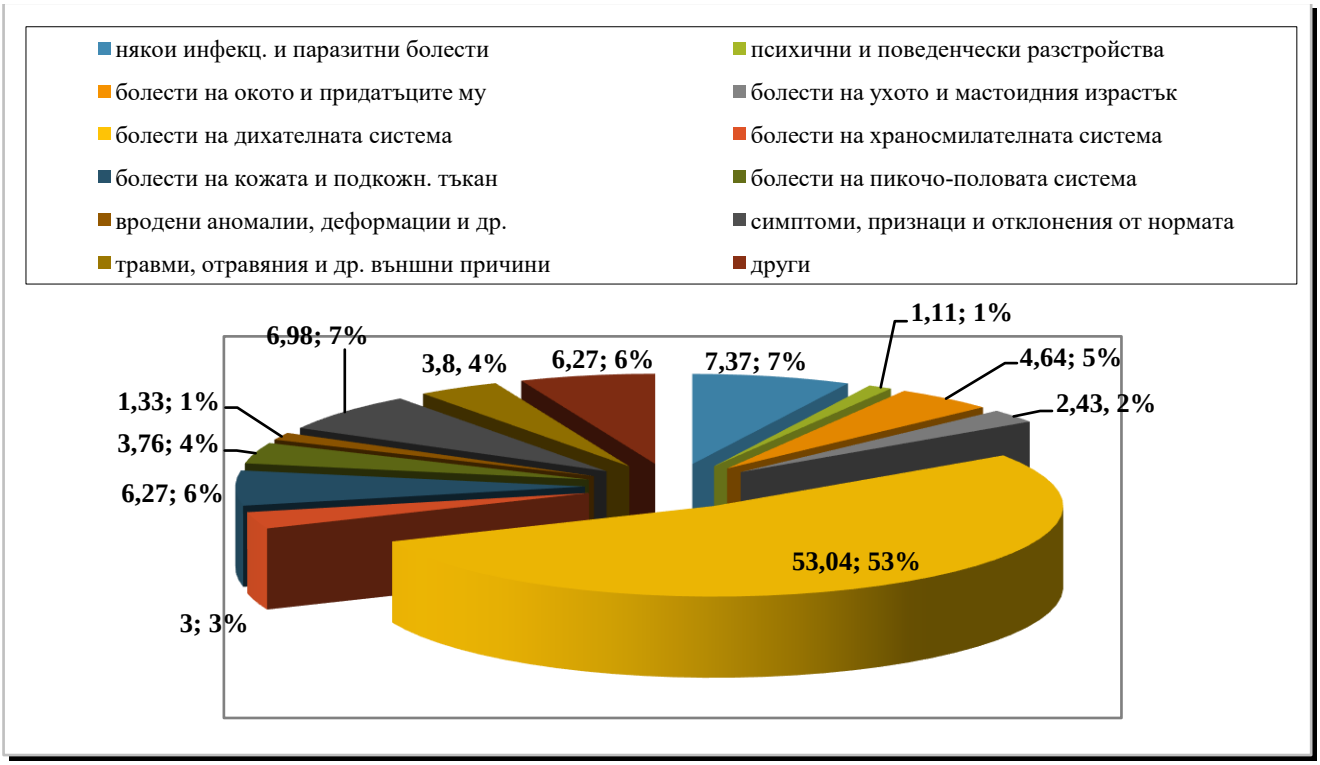

Заболеваемост при децата до 17 години в област Пазарджик през 2021 г.

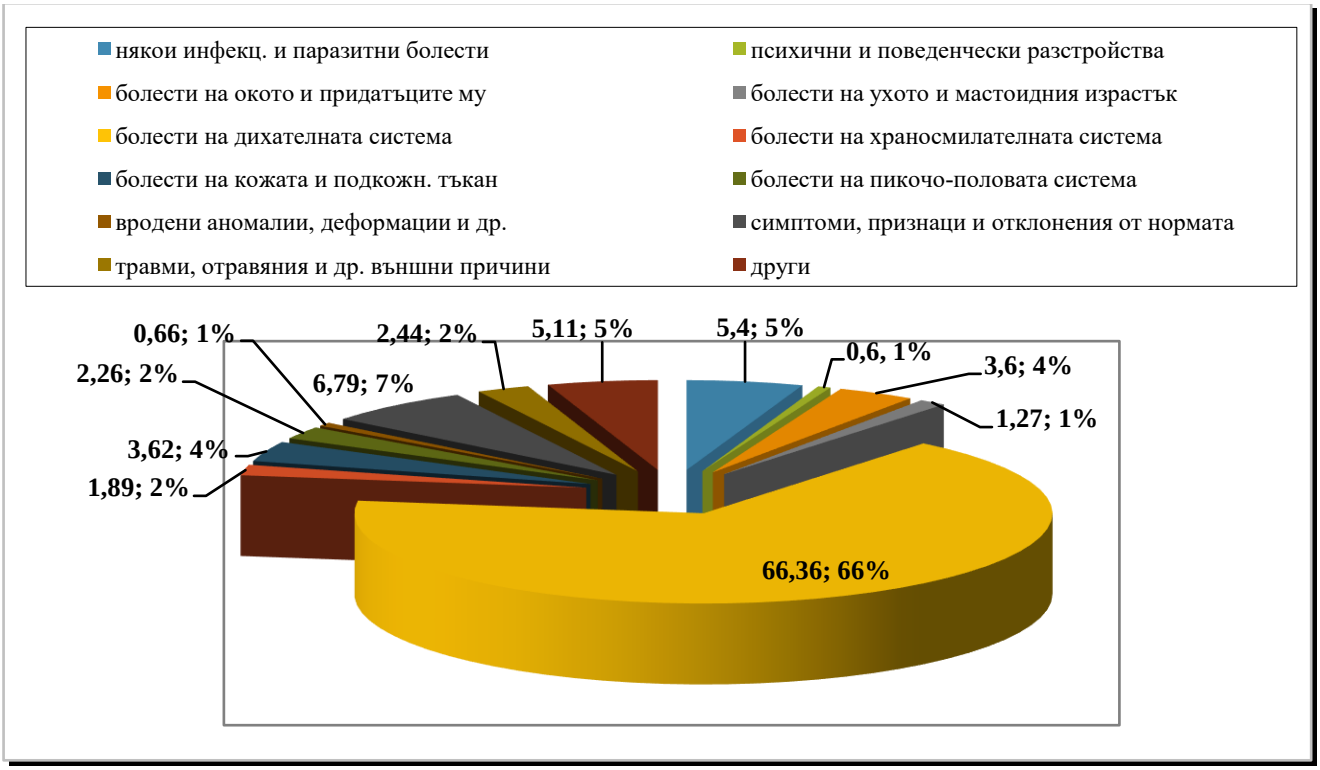

Заболяванията с кодове за специални цели (U00-U85) – нови заболявания с несигурна етиология или спешна употреба (временни кодове), към които спада заболеваемостта от Covid-19 за 2021 г. при децата е **1.8%**, който е включен в „други" заболявания – общо 5,11%.

Хоспитализирана заболеваемост

Хоспитализациите в стационарите на лечебните заведения непрекъснато нарастват. За последните 15 години броя на хоспитализациите се е увеличил повече от два пъти. През 2018 г. се наблюдава слабо покачване на хоспитализациите в сравнение с 2017 г., а през 2019 г. слабо намаляване в сравнение с 2018 г. Стационарите на лечебните заведения за болнична помощ са напуснали /изписани и умрели/ 95 683 души за 2014 г., за 2015 г. – 87 498 души – с 8 185 души по-малко, за 2016 г. – 89 031 души – с 1533 души повече, за 2017 г. – 99 775 души, за 2018 г. – 100 132 души, само с 357 души повече, а през 2019 г. – 98 541 души – 1591 броя по-малко в сравнение с предходната година. През 2021 г. отново има нарастване на хоспитализираните пациенти спрямо 2020 г. с 494 души. – 83148.

Като следствие на възникналата пандемия от Ковид-19, както и възникналата обща нужда от насочването на специалисти за нейното овладяване, на областно ниво се отбелязва тенденция на намаляване в сравнение с началото на Ковид пандемията през 2019 г. на хоспитализираните пациенти от всички други характерни болести, типични за региона през годините – общо напусналите стационарите на ЛЗБП /изписани и умрели пациенти/ през 2021 г. са 83 148 души. Това може да се обясни от една страна с вниманието и на населението и на лекарите към пандемията, и от друга страна най-вече със страха на хората при постъпване в ЛЗБП от заразяване с вируса, от което следва и неглижирането от страна на пациентите на другите техни заболявания.

В структурата на хоспитализираните болни по класове болести най-голям дял /с 23,5 %/ заемат хоспитализациите по повод "фактори, влияещи върху здравното състояние на населението" и болести на дихателната система /11,9%/. Следват хоспитализираните болни с болести на кръвообращението – 9,5 %, с болести на храносмилателната система – 9,4 %, травми, отравяния и други последици от въздействието на външни причини – 8,6 %, болести с кодове за специални цели /включващи Ковид/ – 6,7 %, болести на пикочо-половата система – 6,3 %, бременност, раждане и послеродов период – 5,9 %.

Хоспитализирана заболеваемост в област Пазарджик по години

Хоспитализации по класове болести /относителен дял/ в област Пазарджик през 2019 г.

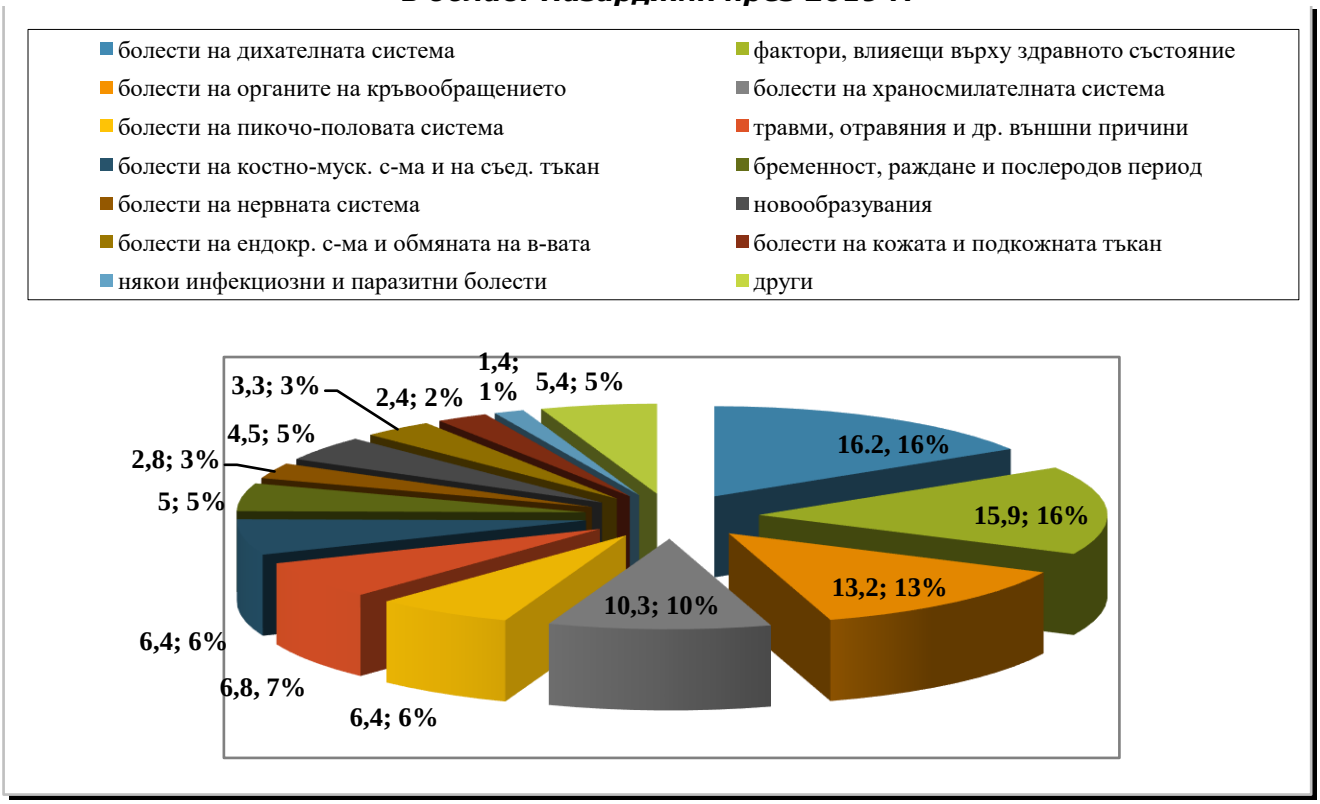

Хоспитализации по класове болести /относителен дял/ в област Пазарджик през 2020 г.

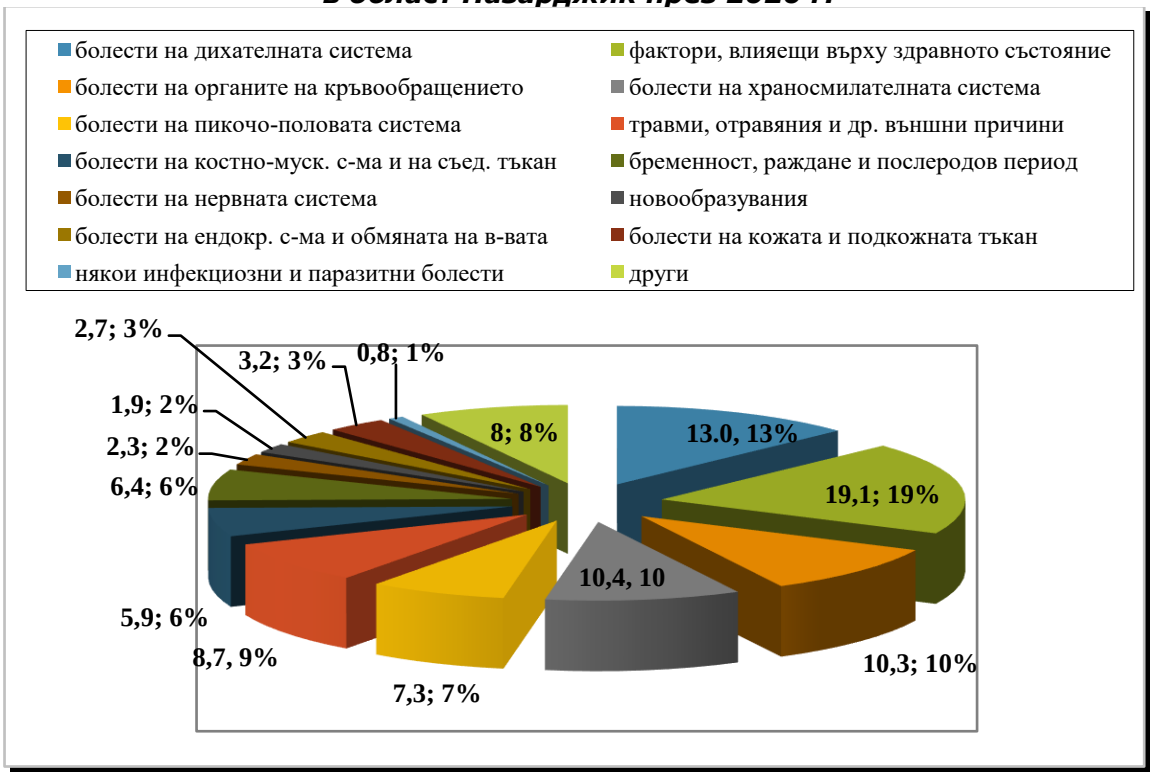

Заболяванията с кодове за специални цели (U00-U85) – нови заболявания с несигурна етиология или спешна употреба (временни кодове), към които спада хоспитализираната заболеваемост от Covid-19 за 2020 г. е **2.3%**, който е включен в „други" заболявания – общо 8,8%.

Хоспитализации по класове болести /относителен дял/ в област Пазарджик през 2021 г.

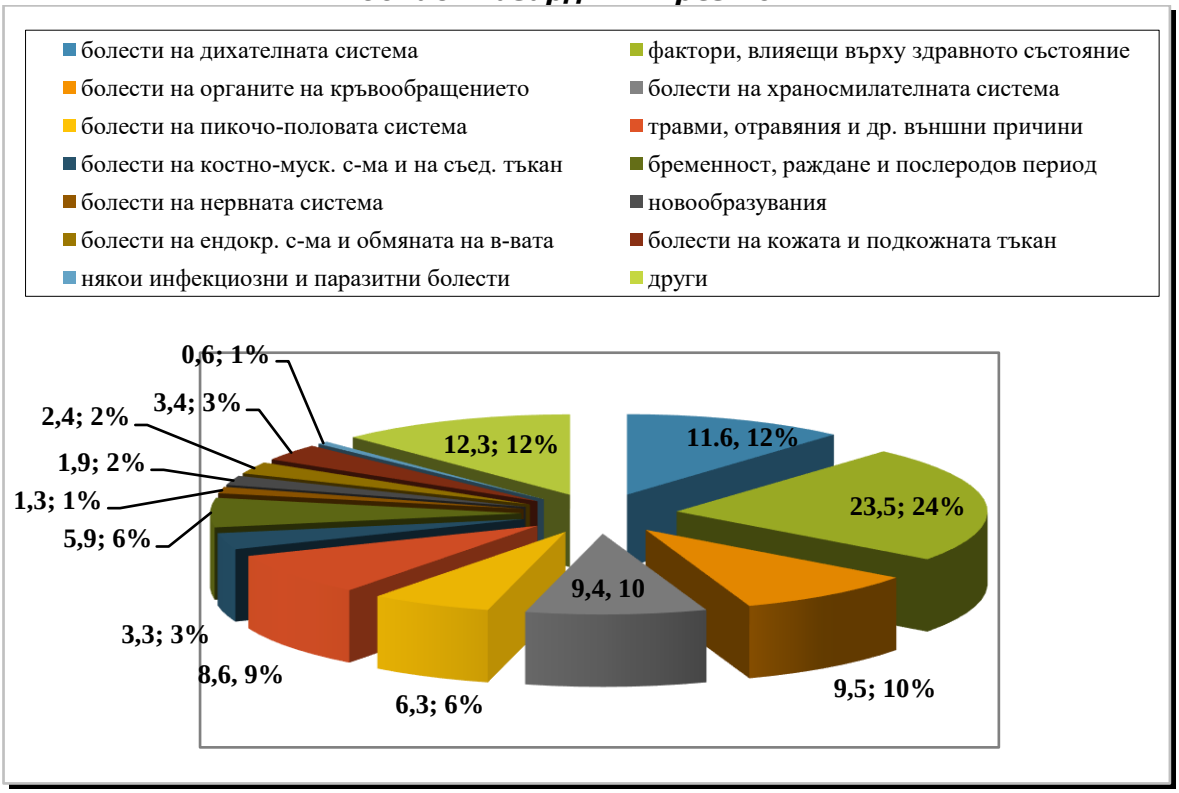

Заболяванията с кодове за специални цели (U00-U85) – нови заболявания с несигурна етиология или спешна употреба (временни кодове), към които спада хоспитализираната заболеваемост от Covid-19 за 2021 г. е 6,7% и е включена в „други" заболявания – общо 12,3%.

Хоспитализирана заболеваемост в област Пазарджик за 2019 г.

	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Изписани болни + умрели	На 10 000 души от населението	Относителен дял %
	ОБЩО I - XXI клас	**98541**	**3898.4**	**100.0**
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	1419	56,1	1,4
II	Новообразувания	4471	176,9	4,5
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	234	9,3	0,2
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	3237	128,1	3,3
V	Психични и поведенчески разстройства	785	31,1	0,8
VI	Болести на нервната система	2801	110,8	2,8
VII	Болести на окото и придатъците му	1034	40,9	1,0
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	1078	42,6	1,1
IX	Болести на органите на кръвообращението	12968	513,0	13,2
X	Болести на дихателната система	15932	630,3	16,2
XI	Болести на храносмилателната система	10103	399,7	10,3
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	2380	94,2	2,4
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	6278	248,4	6,4
XIV	Болести на пикочо-половата система	6300	249,2	6,4
XV	Бременност, раждане и послеродов период [1]	4958	384,2	5,0
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период[2]	1198	5186,1	1,2
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	31	1,2	0,0
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, некласифицирани другаде	923	36,5	0,9
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	6709	265,4	6,8
XXI	Фактори, влияещи върху здравното състояние на населението	15702	621,2	15,9

[1] Данните в колона 2 за клас «Бременност и раждане и послеродов период» са изчислени на 10 000 жени

[2] Данните в колона 2 за клас «Някои състояния, възникващи през перинаталния период» са изчислени на 10 000 новородени

Хоспитализирана заболеваемост в област Пазарджик за 2020 г.

	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Изписани болни + умрели	На 10 000 души от населението	Относителен дял %
	ОБЩО I - XXI клас	**78201**	**3111.9**	**100.0**
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	658	26,2	0,8
II	Новообразувания	1463	58,2	1,9
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	308	12,3	0,4
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	2120	84,4	2,7
V	Психични и поведенчески разстройства	599	23,8	0,8
VI	Болести на нервната система	1764	70,2	2,3
VII	Болести на окото и придатъците му	690	27,5	0,9
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	849	33,8	1,1
IX	Болести на органите на кръвообращението	8063	320,9	10,3
X	Болести на дихателната система	10199	405,8	13,0
XI	Болести на храносмилателната система	8148	324,2	10,4
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	2527	100,6	3,2
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	4594	182,8	5,9
XIV	Болести на пикочо-половата система	5707	227,1	7,3
XV	Бременност, раждане и послеродов период [1]	4978	387,5	6,4
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период[2]	1168	5501,6	1,5
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	37	1,5	0,0
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, некласифицирани другаде	823	32,7	1,1
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	6819	271,3	8,7
XXII	Кодове за специални цели U00-U85	1760	70,0	2,3
XXI	Фактори, влияещи върху здравното състояние на населението	14927	594,0	19,1

[1] Данните в колона 2 за клас «Бременност и раждане и послеродов период» са изчислени на 10 000 жени

[2] Данните в колона 2 за клас «Някои състояния, възникващи през перинаталния период» са изчислени на 10 000 новородени

Хоспитализирана заболеваемост в област Пазарджик за 2021 г.

	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Изписани болни + умрели	На 10 000 души от населението	Относителен дял %
	ОБЩО I - XXI клас	83148	3361.4	100.0
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	538	21.7	0.6
II	Новообразувания	1604	64.8	1.9
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	412	16.7	0.5
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	2019	81.6	2.4
V	Психични и поведенчески разстройства	543	22.0	0.7
VI	Болести на нервната система	1075	43.5	1.3
VII	Болести на окото и придатъците му	661	26.7	0.8
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	972	39.3	1.2
IX	Болести на органите на кръвообращението	7871	318.2	9.5
X	Болести на дихателната система	9622	389.0	11.6
XI	Болести на храносмилателната система	7834	316.7	9.4
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	2793	112.9	3.4
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	2712	109.6	3.3
XIV	Болести на пикочо-половата система	5261	212.7	6.3
XV	Бременност, раждане и послеродов период [1]	4880	385.3	5.9
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период[2]	1207	5867.8	1.5
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	36	1.5	0.0
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, некласифицирани другаде	893	36.1	1.1
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	7130	288.2	8.6
XXII	Кодове за специални цели U00-U85	5534	223.7	6.7
XXI	Фактори, влияещи върху здравното състояние на населението	19551	790.4	23.5

[1] Данните в колона 2 за клас «Бременност и раждане и послеродов период» са изчислени на 10 000 жени

[2] Данните в колона 2 за клас «Някои състояния, възникващи през перинаталния период» са изчислени на 10 000 новородени

Регистрирани заболявания от злокачествени новообразувания

Заболеваемостта от злокачествени новообразувания се увеличава с доста бързи темпове. От 2000 г. до 2010 г. тя е нарастнала с 40 процента. Като се има предвид високата смъртност и кратката преживяемост на болните от тези заболявания, това е особено тревожна тенденция. Всяка година се регистрират около 1000 нови болни, като най-често поставяната диагноза е рак на женска гърда, простата, дебело черво, бял дроб.

Регистрирани заболявания от злокачествени новообразувания в област Пазарджик през 2018 г.

Наименование и локализация на новообразуването по МКБ – 10	Регистрирани заболявания			В т.ч. с диагноза, установена за първи път			На 100 000 души от населението	
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	новоот-крити
а	1	2	3	4	5	6	7	8
Злокачествени новообразувания (С00–С97) – всичко	**10043**	**3651**	**6392**	**917**	**504**	**413**	**3931.05**	**358.93**
Устни, устна кухина и фаринкс (С00–С14)	**351**	289	62	**35**	29	6	137.39	13.70
в т.ч.: устна (С00)	**185**	147	38	**7**	6	1	72.41	2.74
Храносмилателни органи (С15–С26)	**1204**	528	676	**190**	111	79	471.27	74.37
в т. ч.: хранопровод (С15)	**5**	4	1	**2**	2	0	1.96	0.78
стомах (С16)	**166**	102	64	**37**	25	12	64.98	14.48
дебело черво (С18)	**606**	225	381	**79**	41	38	237.20	30.92
ректосигмоидална област, право черво (ректум), анус и анален канал (С19–С21)	**348**	152	196	**39**	21	18	136.21	15.27
черен дроб и интрахепатални жлъчни пътища (С22)	**25**	15	10	**12**	8	4	9.79	4.70
панкреас (С25)	**36**	22	14	**16**	12	4	14.09	6.26
Дихателни органи и гръден кош (С30–С39)	**475**	311	164	**93**	80	13	185.93	36.40
в т. ч.: ларинкс (С32)	**172**	138	34	**14**	14	0	67.32	5.48
трахея, бронхи и бял дроб (С33, С34)	**283**	172	111	**79**	66	13	110.77	30.92
Кости и ставни хрущяли (С40–С41)	**23**	11	12	**0**	0	0	9.00	0.00
Меланом и други злокачествени новообразувания на кожата (С43–С44)	**2633**	1108	1525	**168**	84	84	1030.61	65.76
в т. ч.: злокачествен меланом на кожата (С43)	**160**	73	87	**12**	6	6	62.63	4.70
Мезотелиална и меки тъкани (С45–С49)	**69**	32	37	**13**	6	7	27.01	5.09
Млечна жлеза (С50)	**1642**	7	1635	**102**	4	98	642.71	39.93
Женски полови органи (С51–С58)	**1573**		1573	**77**		77	1206.51[1]	59.06[1]
в т. ч.: шийка на матката (С53)	**428**		428	**21**		21	328.28[1]	16.11[1]
тяло на матката (С54)	**787**		787	**32**		32	603.64[1]	24.54[1]

с неуточнена локализация на матката (С55)	**8**		8	**0**		0	6.14[1]	0.00[1]
яйчник (С56)	**296**		296	**22**		22	227.04[1]	16.87[1]
Мъжки полови органи (С60–С63)	**696**	696		**88**	88		556.34[2]	70.34[2]
в т. ч.: простата (С61)	**528**	528		**81**	81		422.05[2]	64.75[2]
Пикочна система (С64–С68)	**786**	403	383	**92**	71	21	307.66	36.01
в т. ч.: пикочен мехур (С67)	**541**	323	218	**68**	52	16	211.76	26.62
Око, главен мозък и други части на централната нервна система (С69–С72)	**91**	43	48	**6**	3	3	35.62	2.35
в т. ч.: око и неговите придатъци (С69)	**31**	12	19	**1**	0	1	12.13	0.39
главен мозък (С71)	**52**	26	26	**4**	3	1	20.35	1.57
Щитовидна и други ендокринни жлези (С73–С75)	**182**	49	133	**11**	4	7	71.24	4.31
в т. ч.: щитовидна жлеза (С73)	**171**	42	129	**10**	3	7	66.93	3.91
Неточно определени, вторични и неуточнени локализации (С76–С80)	**74**	37	37	**21**	12	9	28.97	8.22
Лимфна, кръвотворна и сродните им тъкани (С81–С96)	**244**	137	107	**21**	12	9	95.51	8.22
в т. ч.: болест на Hodgkin (С81)	**95**	48	47	**4**	2	2	37.19	1.57
нехочкинов лимфом (С82–С85)	**76**	36	40	**10**	6	4	29.75	3.91
левкемия (С91– С95)	**44**	26	18	**3**	2	1	17.22	1.17
лимфоидна левкемия (С91)	**41**	24	17	**3**	2	1	16.05	1.17
миелоидна левкемия (С92)	**3**	2	1	**0**	0	0	1.17	0.00
Самостоятелни (първични) множествени локализации (С97)	**0**	0	0	**0**	0	0	0.00	0.00
Новообразувания ин ситу (D00–D09)	**120**	0	120	**17**	0	17	46.97	6.65

Към 2018 г. всички регистрирани заболявания от злокачествени новообразувания възлизат на 10 043, като 917 от тях са новооткрити.

Най-голям дял от злокачествените образования през 2018 г. заемат меланом и други злокачествени новообразования на кожата – 26.22 %, злокачествени новообразования на млечната жлеза – 16.35 %, на женските полови органи – 15.66%, злокачествените заболявания на храносмилателните органи – 11.99 %.

Регистрирани заболявания от злокачествени новообразувания в област Пазарджик през 2019 г.

Наименование и локализация на новообразуването по МКБ – 10	Регистрирани заболявания			В т.ч. с диагноза, установена за първи път			На 100 000 души от населението	
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	новоот-крити

а	1	2	3	4	5	6	7	8
Злокачествени новообразувания (C00–C97) – всичко	**10127**	**3700**	**6427**	**874**	**477**	**397**	**4006,31**	**345,76**
Устни, устна кухина и фаринкс (C00–C14)	**353**	290	63	**33**	29	4	139,65	13,06
в т.ч.: устна (C00)	**176**	138	38	**3**	1	2	69,63	1,19
Храносмилателни органи (C15–C26)	**1220**	531	689	**214**	118	96	482,64	84,66
в т. ч.: хранопровод (C15)	**11**	9	2	**7**	6	1	4,35	2,77
стомах (C16)	**165**	97	68	**40**	22	18	65,28	15,82
дебело черво (C18)	**608**	223	385	**77**	37	40	240,53	30,46
ректосигмоидална област, право черво (ректум), анус и анален канал (C19–C21)	**343**	151	192	**36**	20	16	135,69	14,24
черен дроб и интрахепатални жлъчни пътища (C22)	**32**	15	17	**20**	9	11	12,66	7,91
панкреас (C25)	**41**	26	15	**24**	17	7	16,22	9,49
Дихателни органи и гръден кош (C30–C39)	**486**	321	165	**106**	91	15	192,27	41,93
в т. ч.: ларинкс (C32)	**176**	141	35	**17**	16	1	69,63	6,73
трахея, бронхи и бял дроб (C33, C34)	**290**	179	111	**87**	74	13	114,73	34,42
Кости и ставни хрущяли (C40–C41)	**22**	11	11	**0**	0	0	8,70	0,00
Меланом и други злокачествени новообразувания на кожата (C43–C44)	**2629**	1111	1518	**125**	67	58	1040,05	49,45
в т. ч.: злокачествен меланом на кожата (C43)	**165**	74	91	**12**	5	7	65,28	4,75
Мезотелиална и меки тъкани (C45–C49)	**67**	31	36	**9**	4	5	26,51	3,56
Млечна жлеза (C50)	**1652**	11	1641	**94**	4	90	653,54	37,19
Женски полови органи (C51–C58)	**1581**		1581	**83**		83	1225,00[1]	64,31
в т. ч.: шийка на матката (C53)	**436**		436	**24**		24	337,82[1]	18,60
тяло на матката (C54)	**791**		791	**33**		33	612,89[1]	25,57
с неуточнена локализация на матката (C55)	**7**		7	**0**		0	5,42[1]	0,00
яйчник (C56)	**290**		290	**20**		20	224,70[1]	15,50
Мъжки полови органи (C60–C63)	**730**	730		**83**	83		590,07[2]	67,09
в т. ч.: простата (C61)	**553**	553		**73**	73		447,00[2]	59,01
Пикочна система (C64–C68)	**814**	409	405	**84**	59	25	322,02	33,23
в т. ч.: пикочен мехур (C67)	**554**	326	228	**54**	42	12	219,17	21,36
Око, главен мозък и други части на централната нервна система (C69–C72)	**91**	44	47	**9**	5	4	36,00	3,56
в т. ч.: око и неговите придатъци (C69)	**30**	12	18	**0**	0	0	11,87	0,00
главен мозък (C71)	**52**	25	27	**8**	4	4	20,57	3,16
Щитовидна и други ендокринни жлези (C73–C75)	**187**	52	135	**7**	4	3	73,98	2,77
в т. ч.: щитовидна жлеза (C73)	**176**	46	130	**7**	4	3	69,63	2,77
Неточно определени, вторични и неуточнени локализации (C76–C80)	**62**	31	31	**13**	8	5	24,53	5,14
Лимфна, кръвотворна и сродните им тъкани (C81–C96)	**233**	128	105	**14**	5	9	92,18	5,54
в т. ч.: болест на Hodgkin (C81)	**95**	47	48	**3**	1	2	37,58	1,19

нехочкинов лимфом (С82–С85)	**68**	32	36	**3**	1	2	26,90	1,19
левкемия (С91– С95)	**43**	26	17	**4**	3	1	17,01	1,58
лимфоидна левкемия (С91)	**39**	24	15	**2**	2	0	15,43	0,79
миелоидна левкемия (С92)	**4**	2	2	**2**	1	1	1,58	0,79
Самостоятелни (първични) множествени локализации (С97)	**0**	0	0	**0**	0	0	0,00	0,00
Новообразувания ин ситу (D00–D09)	**108**	0	108	**8**	0	8	42,73	3,16

Към 2019 г. всички регистрирани заболявания от злокачествени новообразувания възлизат на 10 127, като 874 от тях са новооткрити. Общо заболеваемостта се задържа на близко ниво – новите болни през 2019 г. са 874, през 2018 г. са 917, през 2017 г. са 1063, а през 2016 г. и 2015 г. съответно са 1147 и 1154.

Най-голям дял от злокачествените образования през 2019 г. заемат меланом и други злокачествени новообразования на кожата – 25.96 %, злокачествени новообразования на млечната жлеза – 16.31%, на женските полови органи – 15.61%, злокачествените заболявания на храносмилателните органи – 12.05 %.

Регистрирани заболявания от злокачествени новообразувания в област Пазарджик през 2020 г.

Наименование и локализация на новообразуването по МКБ – 10	Регистрирани заболявания			В т.ч. с диагноза, установена за първи път			На 100 000 души от населението	
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	новоот-крити
а	1	2	3	4	5	6	7	8
Злокачествени новообразувания (С00–С97) – всичко	**10058**	**3666**	**6392**	**860**	**466**	**394**	**4002,39**	**342,22**
Устни, устна кухина и фаринкс (С00–С14)	**341**	272	69	**28**	17	11	135,69	11,14
в т.ч.: устна (С00)	**180**	139	41	**9**	4	5	71,63	3,58
Храносмилателни органи (С15–С26)	**1204**	524	680	**207**	115	92	479,11	82,37
в т. ч.: хранопровод (С15)	**12**	9	3	**8**	6	2	4,78	3,18
стомах (С16)	**162**	91	71	**42**	19	23	64,46	16,71
дебело черво (С18)	**599**	229	370	**69**	43	26	238,36	27,46
ректосигмоидална област, право черво (ректум), анус и анален канал (С19–С21)	**348**	152	196	**44**	22	22	138.48	17.51
черен дроб и интрахепатални жлъчни пътища (С22)	**24**	13	11	**8**	4	4	9.55	3.18
панкреас (С25)	**46**	26	20	**28**	16	12	18.30	11.14
Дихателни органи и гръден кош (С30–С39)	**476**	316	160	**113**	92	21	189.42	44.97
в т. ч.: ларинкс (С32)	**169**	134	35	**12**	11	1	67.25	4.78

трахея, бронхи и бял дроб (C33, C34)	**296**	182	114	**101**	81	20	117.79	40.19
Кости и ставни хрущяли (C40–C41)	**22**	11	11	**1**	0	1	8.75	0.40
Меланом и други злокачествени новообразувания на кожата (C43–C44)	**2604**	1107	1497	**118**	72	46	1036.21	46.96
в т. ч.: злокачествен меланом на кожата (C43)	**158**	74	84	**8**	6	2	62.87	3.18
Мезотелиална и меки тъкани (C45–C49)	**62**	30	32	**3**	2	1	24.67	1.19
Млечна жлеза (C50)	**1652**	8	1644	**88**	0	88	657.38	35.02
Женски полови органи (C51–C58)	**1591**		1591	**97**		97	1238,33[1]	75,50
в т. ч.: шийка на матката (C53)	**449**		449	**27**		27	349,47[1]	21,02
тяло на матката (C54)	**791**		791	**36**		36	615,66[1]	28,02
с неуточнена локализация на матката (C55)	**5**		5	**0**		0	3,89[1]	0,00
яйчник (C56)	**289**		289	**24**		24	224,94[1]	18,68
Мъжки полови органи (C60–C63)	**715**	715		**65**	65		582,15[2]	52,92
в т. ч.: простата (C61)	**541**	541		**63**	63		440,48[2]	51,29
Пикочна система (C64–C68)	**823**	420	403	**96**	71	25	327.50	38.20
в т. ч.: пикочен мехур (C67)	**567**	338	229	**69**	55	14	225.63	27.46
Око, главен мозък и други части на централната нервна система (C69–C72)	**93**	49	44	**13**	11	2	37.01	5.17
в т. ч.: око и неговите придатъци (C69)	**31**	13	18	**1**	1	0	12.34	0.40
главен мозък (C71)	**55**	31	24	**12**	10	2	21.89	4.78
Щитовидна и други ендокринни жлези (C73–C75)	**185**	50	135	**4**	1	3	73.62	1.59
в т. ч.: щитовидна жлеза (C73)	**175**	44	131	**4**	1	3	69.64	1.59
Неточно определени, вторични и неуточнени локализации (C76–C80)	**58**	31	27	**12**	9	3	23.08	4.78
Лимфна, кръвотворна и сродните им тъкани (C81–C96)	**232**	133	99	**15**	11	4	92.32	5.97
в т. ч.: болест на Hodgkin (C81)	**92**	46	46	**1**	1	0	36.61	0.40
нехочкинов лимфом (C82–C85)	**68**	33	35	**4**	2	2	27.06	1.59
левкемия (C91– C95)	**46**	28	18	**8**	6	2	18.30	3.18
лимфоидна левкемия (C91)	**42**	26	16	**6**	5	1	16.71	2.39
миелоидна левкемия (C92)	**3**	2	1	**1**	1	0	1.19	0.40
Самостоятелни (първични) множествени локализации (C97)	**0**	0	0	**0**	0	0	0.00	0.00
Новообразувания ин ситу (D00–D09)	**111**	3	108	**9**	3	6	44.17	3.58

Към 2020 г. всички регистрирани заболявания от злокачествени новообразувания възлизат на 10 058, като 860 от тях са новооткрити. Общо заболеваемостта се задържа на близко ниво, като се наблюдава съвсем лек спад – новите болни през 2020 г. са 860, през

2019 г. са 874, през 2018 г. са 917, през 2017 г. са 1063, а през 2016 г. и 2015 г. съответно са 1147 и 1154.

Най-голям дял от злокачествените образования през 2020 г. заемат меланом и други злокачествени новообразования на кожата – 25.89 %, злокачествени новообразования на млечната жлеза – 16.42%, на женските полови органи – 15.82%, злокачествените заболявания на храносмилателните органи – 11.97 %.

Регистрирани заболявания от злокачествени новообразувания в област Пазарджик през 2021 г

Наименование и локализация на новообразуването по МКБ – 10	Регистрирани заболявания			В т.ч. с диагноза, установена за първи път			На 100 000 души от населението	
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	новоот-крити
а	1	2	3	4	5	6	7	8
Злокачествени новообразувания (С00–С97) – всичко	**9 922**	**3 594**	**6 328**	**780**	**417**	**363**	**4 011**	**315**
Устни, устна кухина и фаринкс (С00–С14)	**332**	271	61	**24**	19	5	134	10
в т.ч.: устна (С00)	**182**	143	39	**9**	7	2	74	4
Храносмилателни органи (С15–С26)	**1 180**	521	659	**178**	109	69	477	72
в т. ч.: хранопровод (С15)	**12**	8	4	**6**	4	2	5	2
стомах (С16)	**158**	98	60	**34**	24	10	64	14
дебело черво (С18)	**596**	220	376	**70**	35	35	241	28
ректосигмоидална област, право черво (ректум), анус и анален канал (С19–С21)	**344**	159	185	**42**	30	12	139	17
черен дроб и интрахепатални жлъчни пътища (С22)	**24**	13	11	**10**	5	5	10	4
панкреас (С25)	**30**	19	11	**13**	9	4	12	5
Дихателни органи и гръден кош (С30–С39)	**437**	280	157	**76**	57	19	177	31
в т. ч.: ларинкс (С32)	**186**	147	39	**28**	23	5	75	11
трахея, бронхи и бял дроб (С33, С34)	**237**	131	106	**44**	31	13	96	18
Кости и ставни хрущяли (С40–С41)	**20**	11	9	**0**	0	0	8	0
Меланом и други злокачествени новообразувания на кожата (С43–С44)	**2 603**	1 105	1 498	**133**	78	55	1 052	54
в т. ч.: злокачествен меланом на кожата (С43)	**161**	75	86	**12**	7	5	65	5
Мезотелиална и меки тъкани (С45–С49)	**64**	34	30	**6**	6	0	26	2
Млечна жлеза (С50)	**1 648**	7	1 641	**88**	0	88	666	36
Женски полови органи (С51–С58)	**1 568**		1 568	**83**		83	634	34
в т. ч.: шийка на матката (С53)	**450**		450	**24**		24	182	10
тяло на матката (С54)	**787**		787	**34**		34	318	14

с неуточнена локализация на матката (C55)	**5**		5	**0**		0	2	0
яйчник (C56)	**281**		281	**19**		19	114	8
Мъжки полови органи (C60–C63)	**717**	717		**69**	69		290	28
в т. ч.: простата (C61)	**542**	542		**58**	58		219	23
Пикочна система (C64–C68)	**799**	402	397	**81**	57	24	323	33
в т. ч.: пикочен мехур (C67)	**543**	317	226	**54**	39	15	220	22
Око, главен мозък и други части на централната нервна система (C69–C72)	**82**	39	43	**6**	3	3	33	2
в т. ч.: око и неговите придатъци (C69)	**29**	12	17	**0**	0	0	12	0
главен мозък (C71)	**49**	24	25	**5**	3	2	20	2
Щитовидна и други ендокринни жлези (C73–C75)	**194**	49	145	**12**	0	12	78	5
в т. ч.: щитовидна жлеза (C73)	**183**	43	140	**11**	0	11	74	4
Неточно определени, вторични и неуточнени локализации (C76–C80)	**57**	31	26	**16**	12	4	23	6
Лимфна, кръвотворна и сродните им тъкани (C81–C96)	**221**	127	94	**8**	7	1	89	3
в т. ч.: болест на Hodgkin (C81)	**90**	44	46	**1**	0	1	36	0
нехочкинов лимфом (C82–C85)	**66**	34	32	**3**	3	0	27	1
левкемия (C91– C95)	**40**	24	16	**3**	3	0	16	1
лимфоидна левкемия (C91)	**36**	21	15	**1**	1	0	15	0
миелоидна левкемия (C92)	**3**	2	1	**1**	1	0	1	0
Самостоятелни (първични) множествени локализации (C97)	**0**	0	0	**0**	0	0	0	0
Новообразувания ин ситу (D00–D09)	**102**	2	100	**4**	2	2	41	2

Към 2021 г. всички регистрирани заболявания от злокачествени новообразувания възлизат на 9922, като 780 от тях са новооткрити. Заболеваемостта в годините се задържа на близко ниво, като се наблюдава лек спад на новорегистрираните пациенти.

Обичайно най-голям дял от злокачествените образования и през 2021 г. заемат меланом и други злокачествени новообразования на кожата – 26.23 %, злокачествени новообразования на млечната жлеза – 16.61%, на женските полови органи – 15.80%, злокачествените заболявания на храносмилателните органи – 11.89 %.

Регистрирани заболявания от злокачествени новообразувания в Пазарджишка област по локализации и по години

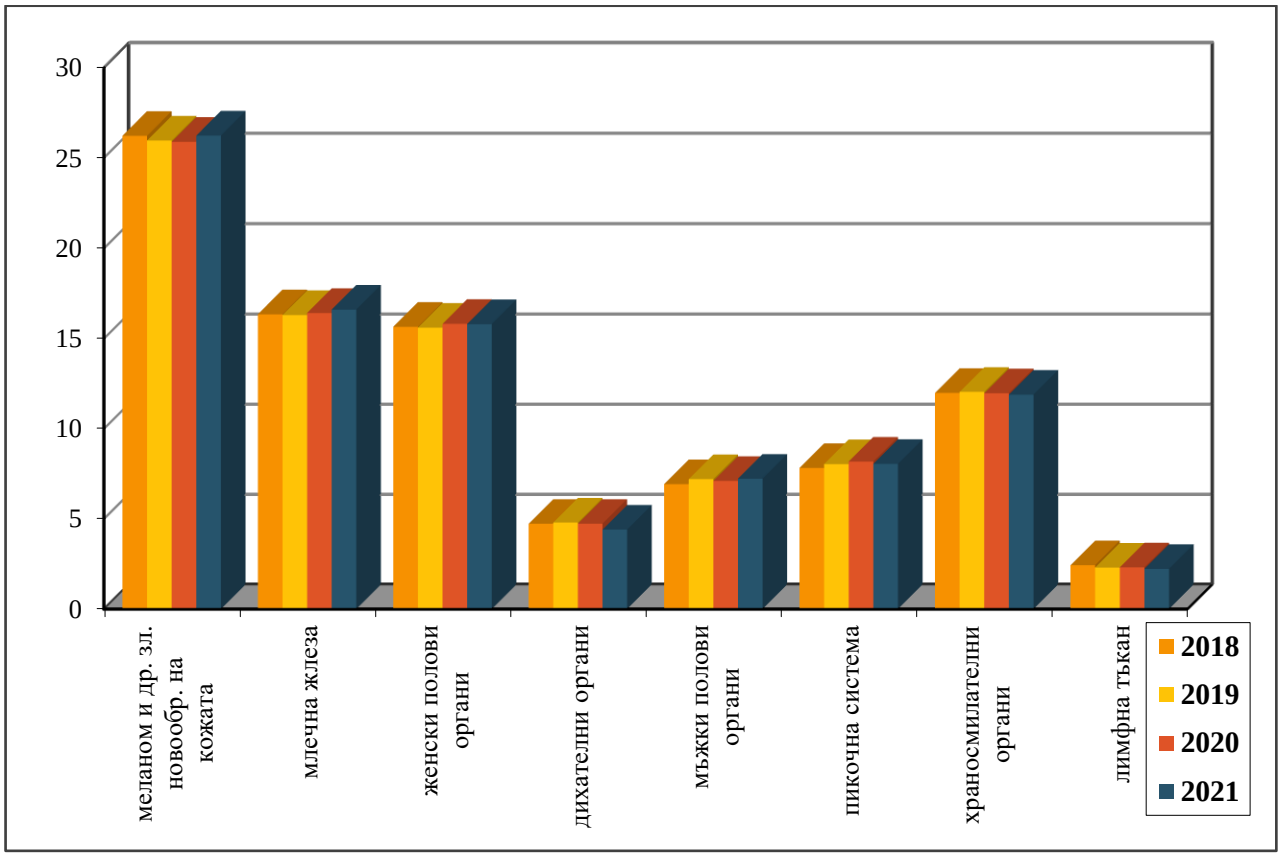

За област Пазарджик регистрираните заболявания при децата от 0 до 17 навършени години през 2021 г. са 103, като с диагноза, установена за първи път са общо 4 броя деца.

Регистрирани заболявания от активна туберкулоза по форма на заболяването

В периода 2013–2015 година заболеваемостта от активна туберкулоза расте. През 2016 г. тази тенденция е овладяна и регистрираните заболявания от активна туберколоза се задържат на нивото от предходната година. През 2021 г. се запазва започналата през предходната календарна година тенденция за намаляване на общия брой на регистрираните заболявания от активна туберкулоза. През 2015 г. в област Пазарджик те са били 194, през 2016 г. – 192, през 2017 г. – 181, през 2018 г. – 169, през 2019 г. – 164, през 2020 г. – 134, а през 2021 г. - 127. Новооткритите случаи за предходните години също са в посока на намаляване: за 2015 г. са 58 броя, за 2016 г. – 48 броя, за 2017 г. – 31, през 2018 г. те са 28, но през 2019 г. има нарастване с 15 броя – новооткритите са общо 44, за 2020 г. новооткритите заболявания са отново по-малко – само 20 бр. През 2021 г. се запазва тенденцията на намаляване броя на новооткритите заболявания /13 бр./. Най-често регистрираната форма на активна туберкулоза за 2021 г. е тази на белите дробове.

Регистрирани заболявания от активна туберкулоза по форма на заболяването в област Пазарджик
за периода 2014 г. – 2021 г.

Форма на заболяването	**2021 г.**		**2017 г.**		**2016 г.**		**2015 г**		**2014 г.**	
	Брой	На 100 000	Брой	На 100 000	Брой	На 100 000	Брой	На 100 000	Брой	На 100 000
Общо	**127**	**51,34**	**181**	**70,17**	**192**	**73.6**	**194**	**73,59**	**181**	**67,9**
в т.ч. новооткрити	13	5,26	31	12.02	48	18.4	58	22,0	75	28,1
Белодробна туберкулоза	114	46,09	141	54.66	153	58.7	152	57,66	132	49,5
в т.ч. новооткрити	13	5,26	28	10.85	42	16.1	43	16,31	57	21,4
Туберкулоза на костите и ставите	-	-	2	0.76	2	0.8	3	1,14	1	0,4
в т.ч. новооткрити	-	-	-	-	-	-	2	0,75	-	-
Туберкулоза на пикочо-половите органи	1	0,40	5	1.94	5	1.92	4	1,52	1	0,4
в т.ч. новооткрити	-	-	-	-	2	0.8	3	1,14	-	-
Други форми на активна туберкулоза	4	1,62	33	12.79	32	12.3	35	13,28	47	17,6
в т.ч. новооткрити	-	-	3	1.16	4	1.53	10	3,8	18	6,8

Регистрирани заболявания от активна туберкулоза в област Пазарджик 2019 г.

Форма на заболяването	Регистрирани заболявания			С диагноза установена за първи път (новооткрити+рецидиви)			В т.ч. новооткрити						Други случаи на повторно лечение		
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	от тях новооткрити бацилоотделители					
										всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
Туберкулоза - всичко	**164**	**127**	**37**	**47**	**35**	**12**	**44**	**33**	**11**	**28**	**22**	**6**	**2**	**2**	**0**
Белодробна туберкулоза - всичко	142	116	26	44	34	10	41	32	9	28	22	6	1	1	0
Първична туберкулоза на дихателните органи (A15.7,A16.7)															
Туберкулоза на белите дробове (A15.0-A15.3, A16.0-A16.2)	142	116	26	44	34	10	41	32	9	28	22	6	1	1	0
Туберкулоза на ларинкса, трахеята и бронхите (A15.5, A16.4)															
Туберкулоза на други дихателни органи и с неуточнена локализация (A15.8, A15.9, A16.8, A16.9)															
Милиарна туберкулоза (A19)															
Извънбелодробна туберкулоза - всичко	22	11	11	3	1	2	3	1	2				1	1	0
Туберкулоза на интратор. лимфни възли (A15.4, A16.3)	7	1	6	1	0	1	1	0	1						
Туберкулозен плеврит (A15.6, A16.5)	5	3	2	1	0	1	1	0	1						
Туберкулоза на нервната система (A17)															
Туберкулозен менингит (A17.0)															
Туберкулоза на костите и ставите (A18.0)															
Туберкулоза на пикочо-половите органи (A18.1)	3	2	1												
Туберкулозна периферна лимфоаденопатия (A18.2)	2	2	0												
Туберкулоза на кожата и подкожната тъкан (A18.4)															
Туберкулоза на други органи (A18.3, A18.5-A18.8)	5	3	2	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1	1	0

Регистрирани заболявания от активна туберкулоза в област Пазарджик на деца от 0 до 17 години 2019 г.

Форма на заболяването	Регистрирани заболявания			С диагноза установена за първи път (новооткрити+рецидиви)			В т.ч. новооткрити						Други случаи на повторно лечение		
	Всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	от тях новооткрити бацилоотделители					
										всичко	мъже	жени	Всичко	мъже	жени
Туберкулоза - всичко	**8**	**2**	**6**	**2**	**0**	**2**	**2**	**0**	**2**	**0**	**0**	**0**	**1**	**1**	**0**
Белодробна туберкулоза - всичко	1	0	1	1	0	1	1	0	1						
Първична туберкулоза на дихателните органи (A15.7,A16.7)															
Туберкулоза на белите дробове (A15.0-A15.3, A16.0-A16.2)	1	0	1	1	0	1	1	0	1						
Туберкулоза на ларинкса, трахеята и бронхите (A15.5, A16.4)															
Туберкулоза на други дихателни органи и с неуточнена локализация (A15.8, A15.9, A16.8, A16.9)															
Милиарна туберкулоза (A19)															
Извънбелодробна туберкулоза - всичко	7	2	5	1	0	1	1	0	1				1	1	0
Туберкулоза на интратор. лимфни възли (A15.4, A16.3)	6	1	5	1	0	1	1	0	1						
Туберкулозен плеврит (A15.6, A16.5)															
Туберкулоза на нервната система (A17)															
Туберкулозен менингит (A17.0)															
Туберкулоза на костите и ставите (A18.0)															
Туберкулоза на пикочо-половите органи (A18.1)															
Туберкулозна периферна лимфоаденопатия (A18.2)															
Туберкулоза на кожата и подкожната тъкан (A18.4)															
Туберкулоза на други органи (A18.3, A18.5-A18.8)	1	1	0										1	1	0

Регистрирани заболявания от активна туберкулоза в област Пазарджик 2020 г.

Форма на заболяването	Регистрирани заболявания			С диагноза установена за първи път (новооткрити+рецидиви)			В т.ч. новооткрити						Други случаи на повторно лечение		
	всичко	мъже	жени				всичко	мъже	жени	от тях новооткрити бацилоотделители					
				всичко	мъже	жени				всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
Туберкулоза - всичко	**134**	**104**	**30**	**23**	**18**	**5**	**20**	**15**	**5**	**13**	**10**	**3**	**1**	**1**	
Белодробна туберкулоза - всичко	119	98	21	20	17	3	17	14	3	13	10	3	1	1	
Първична туберкулоза на дихателните органи (A15.7,A16.7)															
Туберкулоза на белите дробове (A15.0-A15.3, A16.0-A16.2)	119	98	21	20	17	3	17	14	3	13	10	3	1	1	
Туберкулоза на ларинкса, трахеята и бронхите (A15.5, A16.4)															
Туберкулоза на други дихателни органи и с неуточнена локализация (A15.8, A15.9, A16.8, A16.9)															
Милиарна туберкулоза (A19)															
Извънбелодробна туберкулоза - всичко	15	6	9	3	1	2	3	1	2						
Туберкулоза на интратор. лимфни възли (A15.4, A16.3)	3		3												
Туберкулозен плеврит (A15.6, A16.5)	3	1	2	1	1		1	1							
Туберкулоза на нервната система (A17)															
Туберкулозен менингит (A17.0)															
Туберкулоза на костите и ставите (A18.0)															
Туберкулоза на пикочо-половите органи (A18.1)	1	1													
Туберкулозна периферна лимфоаденопатия (A18.2)	1		1												
Туберкулоза на кожата и подкожната тъкан (A18.4)	1		1	1		1	1		1						
Туберкулоза на други органи (A18.3, A18.5-A18.8)	6	4	2	1		1	1		1						

Регистрирани заболявания от активна туберкулоза в област Пазарджик на деца от 0 до 17 години 2020 г.

Форма на заболяването	Регистрирани заболявания			С диагноза установена за първи път (новооткрити+рецидиви)			В т.ч. новооткрити						Други случаи на повторно лечение		
	Всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	от тях новооткрити бацилоотделители					
										всичко	мъже	жени	Всичко	мъже	жени
Туберкулоза - всичко	**5**	**1**	**4**												
Белодробна туберкулоза - всичко	1		1												
Първична туберкулоза на дихателните органи (A15.7,A16.7)															
Туберкулоза на белите дробове (A15.0-A15.3, A16.0-A16.2)	1		1												
Туберкулоза на ларинкса, трахеята и бронхите (A15.5, A16.4)															
Туберкулоза на други дихателни органи и с неуточнена локализация (A15.8, A15.9, A16.8, A16.9)															
Милиарна туберкулоза (A19)															
Извънбелодробна туберкулоза - всичко	4	1	3												
Туберкулоза на интратор. лимфни възли (A15.4, A16.3)	3		3												
Туберкулозен плеврит (A15.6, A16.5)															
Туберкулоза на нервната система (A17)															
Туберкулозен менингит (A17.0)															
Туберкулоза на костите и ставите (A18.0)															
Туберкулоза на пикочо-половите органи (A18.1)															
Туберкулозна периферна лимфоаденопатия (A18.2)															
Туберкулоза на кожата и подкожната тъкан (A18.4)															
Туберкулоза на други органи (A18.3, A18.5-A18.8)	1	1													

Регистрирани заболявания от активна туберкулоза в област Пазарджик 2021 г.

Форма на заболяването	Регистрирани заболявания			С диагноза установена за първи път (новооткрити+рецидиви)			В т.ч. новооткрити						Други случаи на повторно лечение		
							всичко	мъже	жени	от тях новооткрити бацилоотделители					
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени				всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
Туберкулоза - всичко	**127**	**94**	**33**	**14**	**11**	**3**	**13**	**10**	**3**	**7**	**6**	**1**	**0**	**0**	**0**
Белодробна туберкулоза - всичко	**114**	**90**	**24**	**14**	**11**	**3**	**13**	**10**	**3**	**7**	**6**	**1**	**0**	**0**	**0**
Първична туберкулоза на дихателните органи (A15.7,A16.7)															
Туберкулоза на белите дробове (A15.0-A15.3, A16.0-A16.2)	**114**	**90**	**24**	**14**	**11**	**3**	**13**	**10**	**3**	**7**	**6**	**1**	**0**	**0**	**0**
Туберкулоза на ларинкса, трахеята и бронхите (A15.5, A16.4)															
Туберкулоза на други дихателни органи и с неуточнена локализация (A15.8, A15.9, A16.8, A16.9)															
Милиарна туберкулоза (A19)															
Извънбелодробна туберкулоза - всичко	**13**	**4**	**9**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Туберкулоза на интратор. лимфни възли (A15.4, A16.3)	**3**	**0**	**3**												
Туберкулозен плеврит (A15.6, A16.5)	**3**	**1**	**2**												
Туберкулоза на нервната система (A17)															
Туберкулозен менингит (A17.0)															
Туберкулоза на костите и ставите (A18.0)															
Туберкулоза на пикочо-половите органи (A18.1)	**1**	**1**	**0**												
Туберкулозна периферна лимфоаденопатия (A18.2)	**1**	**0**	**1**												
Туберкулоза на кожата и подкожната тъкан (A18.4)	**1**	**0**	**1**												
Туберкулоза на други органи (A18.3, A18.5-A18.8)	**4**	**2**	**2**												

Регистрирани заболявания от активна туберкулоза в област Пазарджик на деца от 0 до 17 години 2021 г.

Форма на заболяването	Регистрирани заболявания			С диагноза установена за първи път (новооткрити+рецидиви)			В т.ч. новооткрити						Други случаи на повторно лечение		
							всичко	мъже	жени	от тях новооткрити бацилоотделители					
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени				всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
Туберкулоза - всичко	**4**	**1**	**3**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Белодробна туберкулоза - всичко															
Първична туберкулоза на дихателните органи (A15.7,A16.7)															
Туберкулоза на белите дробове (A15.0-A15.3, A16.0-A16.2)															
Туберкулоза на ларинкса, трахеята и бронхите (A15.5, A16.4)															
Туберкулоза на други дихателни органи и с неуточнена локализация (A15.8, A15.9, A16.8, A16.9)															
Милиарна туберкулоза (A19)															
Извънбелодробна туберкулоза - всичко	**4**	**1**	**3**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Туберкулоза на интратор. лимфни възли (A15.4, A16.3)	**3**	**0**	**3**												
Туберкулозен плеврит (A15.6, A16.5)															
Туберкулоза на нервната система (A17)															
Туберкулозен менингит (A17.0)															
Туберкулоза на костите и ставите (A18.0)															
Туберкулоза на пикочо-половите органи (A18.1)															
Туберкулозна периферна лимфоаденопатия (A18.2)															
Туберкулоза на кожата и подкожната тъкан (A18.4)															
Туберкулоза на други органи (A18.3, A18.5-A18.8)	**1**	**1**	**0**												

Състояние на системата за медицинска помощ

Първична извънболнична медицинска помощ

Населението от областта през 2021 г. се обслужва от 107 индивидуални и 14 групови практики /с 44 лекари/ за първична извънболнична медицинска помощ и 220 индивидуални и 16 групови практики /с 40 дентални лекари/ за първична помощ по дентална медицина.

Средно един лекар за първична медицинска помощ през 2021 г. обслужва 1638 души от населението. Като цяло в областта не се регистрира недостиг на лекари. В по-голямата си част населението от областта не изпитва затруднения в достъпа си до първична медицинска помощ. Проблемни са единствено някои райони на общините Велинград и Сърница. Причината за това се корени в географските особености на терена /планински/, голяма отдалеченост на населени места с малко население /до 400 души/, което прави трудно поддържането на лекарска практика във всяко населено място или обслужването на няколко села от една практика.

Средната осигуреност на населението с първична дентална помощ е по-висока от тази с първична медицинска помощ. Средно 1 дентален лекар обслужва 951 души население. Характерна е концентрацията на денталните практики в големите градове от областта.

към 31.12.2019 г.

НАСЕЛЕНИ МЕСТА	ЛЕКАРИ ОПЛ -ФИЗИЧЕСКИ ЛИЦА	СРЕДЕН БРОЙ НАСЕЛЕНИЕ НА 1 ЛЕКАР	ДЕНТАЛНИ ЛЕКАРИ-ФИЗИЧЕСКИ ЛИЦА	СРЕДЕН БРОЙ НАСЕЛЕНИЕ НА 1 ДЕНТ. ЛЕКАР
ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК	**161**	**1570**	**255**	**991**
Община Батак	**5**	**1049**	**4**	**1311**
Община Белово	**5**	**1492**	**6**	**1243**
Община Брацигово	**7**	**1192**	**9**	**927**
Община Велинград	**22**	**1524**	**43**	**780**
Община Лесичово	**2**	**2526**	**2**	**2526**
Община Пазарджик	**70**	**1522**	**129**	**826**
Община Панагюрище	**12**	**1849**	**16**	**1387**
Община Пещера	**12**	**1460**	**22**	**796**
Община Ракитово	**8**	**1798**	**5**	**2876**
Община Септември	**14**	**1670**	**12**	**1949**
Община Стрелча	**2**	**2220**	**3**	**1480**
Община Сърница	**2**	**2355**	**4**	**1177**

* Население на обл. Пазарджик към 31.12.2019 г. – 252 776 души

към 31.12.2020 г.

НАСЕЛЕНИ МЕСТА	ЛЕКАРИ ОПЛ -ФИЗИЧЕСКИ ЛИЦА	СРЕДЕН БРОЙ НАСЕЛЕНИЕ НА 1 ЛЕКАР	ДЕНТАЛНИ ЛЕКАРИ-ФИЗИЧЕСКИ ЛИЦА	СРЕДЕН БРОЙ НАСЕЛЕНИЕ НА 1 ДЕНТ. ЛЕКАР
ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК	**156**	**1611**	**257**	**978**
Община Батак	**5**	**1026**	**4**	**1283**
Община Белово	**5**	**1485**	**6**	**1238**
Община Брацигово	**7**	**1193**	**10**	**835**
Община Велинград	**21**	**1594**	**43**	**778**
Община Лесичово	**1**	**5204**	**2**	**2602**
Община Пазарджик	**69**	**1524**	**127**	**828**
Община Панагюрище	**12**	**1830**	**17**	**1292**
Община Пещера	**11**	**1575**	**23**	**753**
Община Ракитово	**8**	**1798**	**5**	**2877**
Община Септември	**13**	**1827**	**13**	**1827**
Община Стрелча	**2**	**2243**	**3**	**1495**
Община Сърница	**2**	**2331**	**4**	**1166**

* Население на обл. Пазарджик към 31.12.2020 г. – 251 300 души

към 31.12.2021 г.

НАСЕЛЕНИ МЕСТА	ЛЕКАРИ ОПЛ -ФИЗИЧЕСКИ ЛИЦА	СРЕДЕН БРОЙ НАСЕЛЕНИЕ НА 1 ЛЕКАР	ДЕНТАЛНИ ЛЕКАРИ-ФИЗИЧЕСКИ ЛИЦА	СРЕДЕН БРОЙ НАСЕЛЕНИЕ НА 1 ДЕНТ. ЛЕКАР
ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК	**151**	**1638**	**260**	**951**
Община Батак	**5**	**1002**	**4**	**1252**
Община Белово	**5**	**1448**	**6**	**1207**
Община Брацигово	**7**	**1170**	**10**	**819**
Община Велинград	**20**	**1655**	**44**	**752**
Община Лесичово	**1**	**5085**	**2**	**2543**
Община Пазарджик	**69**	**1503**	**130**	**798**
Община Панагюрище	**11**	**1948**	**18**	**1191**
Община Пещера	**8**	**2123**	**21**	**809**
Община Ракитово	**8**	**1785**	**5**	**2856**
Община Септември	**13**	**1796**	**13**	**1796**
Община Стрелча	**2**	**2198**	**3**	**1465**
Община Сърница	**2**	**2309**	**4**	**1154**

* Население на обл. Пазарджик към 31.12.2021 г. – 247 360 души

Специализирана извънболнична медицинска помощ

Към 31.12.2021 г. в РЗИ Пазарджик са регистрирани 76 индивидуални и 3 групови практики за специализирана извънболнична медицинска помощ, 18 медицински и 5 диагностично-консултативни центъра, както и 4 индивидуални практики за специализирана индивидуална извънболнична дентална помощ.

Разпределение на практиките за специализирана медицинска и дентална помощ, МЦ, ДКЦ, МДЦ, СМТЛ и СМДЛ по населени места

2018 г.

община	**ИПСМП**	**ИПСДП**	**ГПСМП**	**ГПСДП**	**МЦ**	**МДЦ**	**ДКЦ**	**СМДЛ**	**СМТЛ**
Пазарджик	49	4	2		5		3	1	26
Батак									
Белово									
Брацигово									1
Велинград	8	1			8		1		1
Лесичево									
Панагюрище	9				1		1		1
Пещера	1						1		1
Ракитово									
Септември					1				1
Стрелча	3				1				
Сърница									
ОБЩО	**70**	**5**	**2**		**16**		**6**	**1**	**31**

2019 г.

община	**ИПСМП**	**ИПСДП**	**ГПСМП**	**ГПСДП**	**МЦ**	**МДЦ**	**ДКЦ**	**СМДЛ**	**СМТЛ**
Пазарджик	52	4	2		5		3	1	26
Батак									
Белово									
Брацигово									1
Велинград	8	1			10		1		1
Лесичево									
Панагюрище	9				1		1		1
Пещера	1						1		1
Ракитово									
Септември					1				1
Стрелча	3				1				
Сърница									
ОБЩО	**73**	**5**	**2**		**18**		**6**	**1**	**31**

2020 г.

община	ИПСМП	ИПСДП	ГПСМП	ГПСДП	МЦ	МДЦ	ДКЦ	СМДЛ	СМТЛ
Пазарджик	53	4	2		4		2	1	28
Батак									
Белово									
Брацигово									1
Велинград	8	1			11		1		1
Лесичево									
Панагюрище	9		1		1		1		1
Пещера	1						1		1
Ракитово									
Септември					1				1
Стрелча	3				1				
Сърница									
ОБЩО	**74**	**5**	**3**		**18**		**5**	**1**	**33**

2021 г.

община	ИПСМП	ИПСДП	ГПСМП	ГПСДП	МЦ	МДЦ	ДКЦ	СМДЛ	СМТЛ
Пазарджик	53	3	2		4		2	1	30
Батак									
Белово									
Брацигово	1								1
Велинград	8	1			11		1		1
Лесичево									
Панагюрище	10		1		1		1		1
Пещера	1						1		1
Ракитово									
Септември					1				1
Стрелча	3				1				
Сърница									
ОБЩО	**76**	**4**	**3**		**18**		**5**	**1**	**35**

Забележка:
ИПСМП - индивидуална практика за специализирана медицинска помощ
ИПСДП - индивидуална практика за специализирана дентална помощ
ГПСМП - групова практика за специализирана медицинска помощ
ГПСДП - групова практика за специализирана дентална помощ
МЦ - медицински център
МДЦ - медико-дентален център
СМДЛ - самостоятелна медико-диагностична лаборатория
СМТЛ - самостоятелна медико-техническа лаборатория

През 2019 г. в диагностично-консултативните и медицинските центрове от областта са извършени 428 646 прегледа, от които 89 186 на деца до 17 г., т.е. средно по 1,7 прегледа на всеки жител от областта. За сравнение с данните от 2016 г. и 2017 г. посещенията и прегледите при лекарите за специализирана помощ от ДКЦ-тата и МЦ-тата са увеличени от 1,3 до 1,8, като са достигнали съответно 1,8 – за 2018 г. и 1,7 – за 2019 г., а спрямо 2018 г. през 2019 г. има леко намаление – от средно 1,8 прегледа на всеки жител от областта на 1,7 прегледа на всеки жител от областта.

Най-чести са посещенията при педиатри, кардиолози, акушер-гинеколози, лекари по нервни болести и офталмолози.

Области	Общо МЦ и ДКЦ				
	Посещения в амбулаторията при специалисти през 2019 г.				Посещения по домовете
	Всичко	в това число			
		деца до 17 год.	профил активни	от тях деца до 17 год.	
Лекари за специализирана помощ	428646	89186	13981	2076	299
В т.ч. Вътрешни болести	21982	414	177		
Гастроентерология	9519	214	145		
Ендокринология и болести на обмяната	19503	244	204		
Кардиология	61651	226	269		
Ревматология	2684	7			
Пневмология и фтизиатрия	10		7		
Нефрология	2973	25	29		
Клинична хематология	1284	32			
Клинична алергология					
Педиатрия	64132	64122	1214	1214	222
Хирургия	13492	1591	201	10	
Ортопедия и травматология	27763	4602	366	39	2
Урология	12153	510	3		
Неврохирургия	179	11			
Акушерство и гинекология	40786	2490	9556	789	40
Инфекциозни болести	740	238	5		
Ушно-носно-гърлени болести	18857	5685	80		
Очни болести	33354	2924	5	4	2
Психиатрия	10632	250			
Нервни болести	37731	420	300		32
Кожни и венерически болести	18730	3984			1
Физикална и рехабилитационна медицина	28680	1169	1408	8	
Други	1811	28	12	12	

През 2020 г. посещенията в специализираните кабинети на диагностично-консултативните и медицинските центрове са драстично по-малко в сравнение с предходните години. Това се дължи на ситуацията в страната, породена от ковид-пандемията. В по-голямата част от периода специализираните кабинети не осъществяваха дейност, тъй като посещенията при специалистите бяха официално ограничени, а в останалата част от периода пациентите избягваха да посещават лечебните заведения особено за профилактични

прегледи. През 2020 г. са извършени общо 96 077 прегледа, т.е извършени са средно 0,4 на всеки жител от областта при 1,7 прегледа при специалисти през 2019 г. Най-чести са били посещенията при кардиолози, акушер-гинеколози, педиатри, лекари физикална и рехабилитационна медицина.

Области	Общо МЦ и ДКЦ				
	Посещения в амбулаторията при специалисти през 2020 г.				Посеще-ния по домо-вете
	Всичко	в това число			
		деца до 17 год.	профила к-тични	от тях деца до 17 год.	
Лекари за специализирана помощ	96077	16189	7051	462	107
В т.ч. Вътрешни болести	5763	163	392		18
Гастроентерология	593	2	44		4
Ендокринология и болести на обмяната	2895	21			
Кардиология	13153	29	27		3
Ревматология	94				
Пневмология и фтизиатрия	186				
Нефрология	654	1	11		5
Клинична хематология					
Клинична алергология					
Педиатрия	12068	11662			
Хирургия	5468	289	172	13	24
Ортопедия и травматология	7612	705	283	16	15
Урология	3063	63			
Неврохирургия	187	9			
Акушерство и гинекология	12893	314	3667	138	26
Инфекциозни болести	686	140			
Ушно-носно-гърлени болести	5778	1317			
Очни болести	4661	446			
Психиатрия	756	20			
Нервни болести	7022	26	115		
Кожни и венерически болести	1321	379			
Физикална и рехабилитационна медицина	10970	498	2328	283	
Други	254	105	12	12	12

През 2021 г. вече посещенията в специализираните кабинети на диагностично-консултативните и медицинските центрове са значително повече в сравнение с 2020 година, в стойности, доближаващи се до годините преди ковид-пандемията. Пациентите отново започнаха да посещават лечебните заведения, както за диагностициране на заболяванията, така и за профилактични прегледи, независимо от продължаващата ситуация, породена от ковида. През 2021 г. са извършени общо 420 749 прегледа, т.е извършени са средно 1,7 прегледа на всеки жител от областта – при 0,4 прегледа в специализираните кабинети на МЦ и ДКЦ през 2020 г. и 1,7 прегледа при специалисти през 2019 г.

Най-чести в специализираните кабинети на МЦ-тата и ДКЦ-тата са били посещенията при кардиолози, педиатри, невролози, акушер-гинеколози.

Области	Общо МЦ и ДКЦ				
	Посещения в амбулаторията при специалисти през 2021 г.				Посеще-ния по домо-вете
	Всичко	в това число			
		деца до 17 год.	профила к-тични	от тях деца до 17 год.	
Лекари за специализирана помощ	**420749**	**77872**	**24984**	**15314**	**310**
В т.ч. Вътрешни болести	24852	474	106		
Гастроентерология	9405	264	60		
Ендокринология и болести на обмяната	20440	240			
Кардиология	57522	219	47		
Ревматология	3445	20			
Пневмология и фтизиатрия	305				
Нефрология	3144	24	9		4
Клинична хематология	2048	43			
Клинична алергология					
Педиатрия	54945	54314	14469	14467	168
Хирургия	15968	1616	138	13	26
Ортопедия и травматология	27852	3995	254	64	26
Урология	10760	539			
Неврохирургия	486	13			
Акушерство и гинекология	39920	3241	8971	741	13
Инфекциозни болести	813	82			
Ушно-носно-гърлени болести	16954	4552			
Очни болести	30390	2508	22		10
Психиатрия	11467	245			25
Нервни болести	42381	527	119		30
Кожни и венерически болести	17149	3882			
Физикална и рехабилитационна медицина	29880	1010	781	21	
Други	623	64	8	8	8

През 2019 г. посещенията на пациенти при специалистите са общо 106 304, от които 27 478 са на деца до 17 г. В сравнение с предходната 2018 г. през 2019 г. се наблюдава увеличение в броя посещения на пациенти в амбулаториите за специализирана медицинска помощ /с 16 177 броя/.

Най-чести са посещенията при педиатри, пневмолози, кардиолози, лекари по физикална и рехабилитационна медицина и ендокринолози.

Области	Общо АСМП – ИП и ГП				
	Посещения в амбулаторията при специалисти през 2019 г.				Посещения по домовете
	Всичко	в това число			
		деца до 17 год.	профилактични	от тях деца до 17 год.	
Лекари за специализирана помощ	106304	27478	7499	191	775
В т.ч. Вътрешни болести	4575	13	570		
Гастроентерология					
Ендокринология и болести на обмяната	6867	12			5
Кардиология	10978	37			38
Ревматология	1750	4			
Пневмология и фтизиатрия	15036	133	20		47
Нефрология	6372	1167			
Клинична хематология					
Клинична алергология	1771	694			
Педиатрия	24283	21596			567
Хирургия	1509	206			
Ортопедия и травматология	2217	499			
Урология					
Неврохирургия					
Акушерство и гинекология	4736	545	1025	154	20
Инфекциозни болести					
Ушно-носно-гърлени болести	2050	527			
Очни болести	4774	789	57	37	20
Психиатрия	2387	11	719		10
Нервни болести	3154	8			63
Кожни и венерически болести	4992	916			4
Физикална и рехабилитационна медицина	8477		5108		
Други	376	321			1

През 2020 г. посещенията на пациенти при специалистите са общо 92 561, от които 23 868 са на деца до 17 г. В сравнение с предходната 2019 г. през 2020 г. се наблюдава намаление в броя на посещенията на пациенти в амбулаториите за специализирана медицинска помощ /с 13 743 броя/. Отчетеното намаление в посещенията при специалистите в специализираните практики също се дължи на епидемичната обстановка в страната, породена от Ковид-19.

Най-чести са посещенията при педиатри, пневмолози, кардиолози, нефролози и лекари по физикална и рехабилитационна медицина.

Области	Общо АСМП – ИП и ГП				
	Посещения в амбулаторията при специалисти през 2020 г.				Посещения по домовете
	Всичко	в това число			
		деца до 17 год.	профилактични	от тях деца до 17 год.	
Лекари за специализирана помощ	92561	23868	5713	302	1815
В т.ч. Вътрешни болести	3602	17	342		
Гастроентерология					
Ендокринология и болести на обмяната	4349	14			5
Кардиология	9807	48			11
Ревматология	1520	4			
Пневмология и фтизиатрия	13942	80			7
Нефрология	7490	64			
Клинична хематология					
Клинична алергология	1107	379			
Педиатрия	20921	19805			1562
Хирургия	1162	186			
Ортопедия и травматология	2533	470	87	87	1
Урология	378	35	52	10	
Неврохирургия					
Акушерство и гинекология	4621	521	1374	185	20
Инфекциозни болести					
Ушно-носно-гърлени болести	2302	346			
Очни болести	4247	568	46	20	13
Психиатрия	2268	15	100		146
Нервни болести	1919	5			49
Кожни и венерически болести	4293	1126			1
Физикална и рехабилитационна медицина	5915		3712		
Други	185	185			

През 2021 г. посещенията на пациенти при специалистите са общо 101 925, от които 26 156 са на деца до 17 г. В сравнение с предходната 2020 г., през 2021 г. се наблюдава увеличение в броя на посещенията на пациенти в амбулаториите за специализирана медицинска помощ /с 9 364 броя/. Най-чести са посещенията при педиатри, пневмолози и кардиолози.

Области	Общо АСМП – ИП и ГП				
	Посещения в амбулаторията при специалисти през 2021 г.				Посещения по домовете
	Всичко	в това число			
		деца до 17 год.	профилактични	от тях деца до 17 год.	
Лекари за специализирана помощ	**101925**	**26156**	**8104**	**210**	**2662**
В т.ч. Вътрешни болести	3350	16	576		
Гастроентерология					
Ендокринология и болести на обмяната	4678	15			
Кардиология	14756	53			12
Ревматология	2186	5			
Пневмология и фтизиатрия	17202	97	801		
Нефрология	3818	87			
Клинична хематология					
Клинична алергология	1414	499			
Педиатрия	21018	20864			2562
Хирургия	2128	135	300	15	
Ортопедия и травматология	2784	438			
Урология	410	45	63	15	
Неврохирургия					
Акушерство и гинекология	4058	486	1593	134	20
Инфекциозни болести					
Ушно-носно-гърлени болести	1962	576			
Очни болести	5174	1132	179	46	10
Психиатрия	2236	34	10		7
Нервни болести	2340	5			51
Кожни и венерически болести	5131	1465			
Физикална и рехабилитационна медицина	7058		4582		
Други	222	204			

Болнична медицинска помощ

На територията на Пазарджишка област функционират общо 13 лечебни заведения за болнична помощ – осем многопрофилни болници за активно лечение, една специализирана болница за активно лечение, три болници за рехабилитация, от които една специализирана за продължително лечение и рехабилитация и две специализирани за рехабилитация, както и една психиатрична болница. Шест от болниците са в гр. Пазарджик, една е в гр. Пещера, пет са в гр. Велинград и една е в гр. Панагюрище. Шест от осемте многопрофилни болници за активно лечение са 100% частна собственост или с преобладаваща частна собственост. Наличните болнични заведения осигуряват добър достъп и избор на пациентите на здравна услуга.

Общият брой на болничните легла към края на 2021 г. в област Пазарджик е 2199, като 1689 от тях са за активно лечение, 136 за продължително лечение и рехабилитация, 274 за рехабилитация и 100 за психиатрично лечение. Общата осигуреност с болнични легла на 1 000 души от населението е 8,9 ‰.

По вид на леглата осигуреността на населението е както следва:

- с легла за активно лечение – 6,8 ‰;

с легла за продължително лечение и рехабилитация – 1,7 ‰.

Лечебни заведения и брой легла към 31.12. на 2018 г., 2019 г., 2020 г. и 2021 г.

Видове заведения	2018 г.		2019 г.		2020 г.		2021 г.	
	Брой	Легла /брой/	Брой	Легла /брой/	Брой	Легла /брой/	Брой	Легла /брой/
Лечебни заведения за болнична помощ – всичко	**14**	**2265**	**13**	**2145**	**13**	**2145**	**13**	**2199**
Публични лечебни заведения	**7**	**1127**	**7**	**1061**	**7**	**1061**	**7**	**1115**
Многопрофилни болници	**3**	**715**	**3**	**649**	**2**	**515**	**2**	**569**
Многопрофилна болница за активно лечение	2	581	2	515	2	515	2	569
Специализирани болници	**3**	**312**	**3**	**312**	**4**	**446**	**4**	**446**
Специализирана болница за активно лечение	1	36	1	36	1	36	1	36
Специализирана болница за продължително лечение								
Специализирана болница за продължително лечение и рехабилитация	1	136	1	136	1	136	1	136
Специализирана болница за рехабилитация	1	140	1	140	2	274	2	274
Диспансери / центрове								
За пневмофтизиатрични заболявания								
За кожно-венерически заболявания								
За онкологични заболявания								
За психични заболявания								
Психиатрични болници	**1**	**100**	**1**	**100**	**1**	**100**	**1**	**100**
Частни лечебни заведения	**7**	**1138**	**6**	**1084**	**6**	**1084**	**6**	**1084**
Многопрофилни болници	**7**	**1138**	**6**	**1084**	**6**	**1084**	**6**	**1084**
Многопрофилна болница за активно лечение	7	1138	6	1084	6	1084	6	1084
Специализирани болници								
Специализирана болница за активно лечение								
Специализирана болница за долекуване и продължително лечение								
Специализирана болница за долекуване, продължително лечение и рехабилитация								
Специализирана болница за рехабилитация								

Дейност на стационарите на болничните лечебни заведения в област Пазарджик

Видове заведения	2018 г.									
	Легла (в края на 2018 / средногод. брой)	Постъпили болни	Изписани болни	Умрели	Преминали болни	Проведени леглодни	Използваемост на леглата (дни)	Оборот на леглата	Среден престой на 1 лекуван болен	Леталитет (%)
ОБЩО	**2265/ 2255**	**100070**	**99129**	**1002**	**100780**	**542006**	**232**	**41**	**7**	**0.7**
Многопрофилни болници	**715/ 705**	**33997**	**33366**	**619**	**34249**	**181354**	**263**	**48**	**5.4**	**1.4**
„МБАЛ-Пазарджик" АД	432/ 422	20473	19942	504	20653	105929	251	49	5.1	2.5
„МБАЛ-Велинград" ЕООД	149/ 149	7054	6954	115	7126	34541	232	48	4.8	1.6
МБПЛР „Вита" ЕООД гр. Велинград	134/ 134	6470	6470	0	6470	40884	305	48	6.3	0
Специализирани болници	**412/ 412**	**11674**	**11709**	**9**	**11859**	**121264**	**285**	**28**	**14.03**	**0.2**
Държавна психиатрична болница гр.Пазарджик	100/ 100	727	722	3	778	20889	209	8	26.8	0.4
СБПЛРПФЗ „Св. Петка Българска" ЕООД гр. Велинград	136/ 136	3064	3108	1	3174	41087	303	23	13	0
„СБР-НК" ЕАД гр. Велинград	140/ 140	6701	6701	0	6701	48278	322	45	7.2	0
„СБАЛПФЗ – Пазарджик" ЕООД	36/ 36	1182	1178	5	1206	11010	306	34	9.1	0.4
Публични заведения-общо	**1127/ 1117**	**45671**	**45075**	**628**	**46108**	**302618**	**274**	**38**	**9.7**	**0.8**

Частни лечебни заведения	**1138/ 1138**	**54399**	**54054**	**374**	**54672**	**239388**	**190**	**44.6**	**4.3**	**0.5**
МБАЛ „Хигия” ООД гр. Пазарджик	136/ 136	8045	8001	40	8096	37081	273	60	4.6	0.5
МБАЛ „Хигия-север” ООД гр. Пазарджик	60/ 60	2161	2160	1	2161	8670	145	36	4	0
УМБАЛ „Пълмед” ООД Пловдив - МС „Здраве“ гр. Пазарджик	225/ 225	13701	13685	25	13725	48418	215	61	3.5	0.2
МБАЛ „Ескулап” ООД гр. Пазарджик	73/ 73	2111	2108	3	2111	7988	109	29	3.8	0.1
МБАЛ „Здраве-Велинград “ ЕООД гр. Велинград	154/ 154	5852	5826	15	5891	24835	161	38	4.2	0.3
МБАЛ „Проф. Д. Ранев” ООД гр. Пещера	150/ 150	5451	5401	66	5503	26705	178	37	4.9	1.2
„МБАЛ –Уни Хоспитал” ООД гр. Панагюрище	340/ 340	17078	16873	224	17185	85691	252	51	5	1.3

Видове заведения	**2019 г.**									
	Легла (в края на 2019 / средногод. брой)	Постъпили болни	Изписани болни	Умрели	Преминали болни	Проведени леглодни	Използваемост на леглата (дни)	Оборот на леглата	Среден престой на 1 лекуван болен	Леталитет (%)
ОБЩО	**2145/ 2208**	**99517**	**98475**	**1037**	**100163**	**529826**	**236**	**43**	**6,9**	**0.7**
Многопрофилни болници	**649/ 702**	**34141**	**33536**	**617**	**34405**	**173546**	**249**	**48**	**5,2**	**1,3**
„МБАЛ-Пазарджик” АД	420/ 419	20792	20315	527	20999	103164	246	50	4,9	2,5
„МБАЛ-Велинград” ЕООД	95/ 149	6902	6774	90	6959	30008	201	47	4,3	1,3

МБПЛР „Вита" ЕООД гр. Велинград	134/ 134	6447	6447	0	6447	40374	301	48	6,3	0
Специализирани болници	**412 422**	**12266**	**12225**	**8**	**12407**	**126525**	**294**	**29**	**13,9**	**0,2**
Държавна психиатрична болница гр.Пазарджик	100/ 100	795	788	3	848	23067	231	8	27,2	0,4
СБПЛРПФЗ „Св. Петка Българска" ЕООД гр. Велинград	136/ 136	3244	3224	0	3309	43024	316	24	13	0
„СБР-НК" ЕАД гр. Велинград	140/ 150	6969	6969	0	6969	49736	332	46	7,1	0
„СБАЛПФЗ – Пазарджик" ЕООД	36/ 36	1258	1244	5	1281	10698	297	36	8,4	0,4
Публични заведения-общо	**1061/ 1124**	**46407**	**45761**	**625**	**46812**	**300071**	**272**	**39**	**9,6**	**0,75**
Частни лечебни заведения	**1084/ 1084**	**53110**	**52714**	**412**	**53351**	**229755**	**200**	**46,5**	**4,3**	**0,7**
МБАЛ „Хигия" ООД гр. Пазарджик	150/ 150	8062	8031	41	8117	38767	258	54	4,8	0,5
МБАЛ „Хигия-север" ООД гр. Пазарджик	60/ 60	2239	2239	0	2239	8056	134	37	3,6	0
УМБАЛ „Пълмед" ООД Пловдив - МС „Здраве" гр. Пазарджик	230/ 230	14572	14536	23	14587	58788	256	63	4	0,2
МБАЛ „Здраве-Велинград " ЕООД гр. Велинград	154/ 154	5700	5684	26	5747	25833	168	38	4,5	0,5
МБАЛ „Проф. Д. Ранев" ООД гр. Пещера	150/ 150	5391	5304	82	5427	25625	171	36	4,7	1,5
„МБАЛ –Уни Хоспитал" ООД гр. Панагюрище	340/ 340	17146	16920	240	17234	72686	214	51	4,2	1,4

Видове заведения	2020 г.									
	Легла (в края на 2020 / средногод. брой)	Постъпили болни	Изписани болни	Умрели	Преминали болни	Проведени леглодни	Използваемост на леглата (дни)	Оборот на леглата	Среден престой на 1 лекуван болен	Леталитет (%)
ОБЩО	**2145 2189**	**79326**	**78180**	**1327**	**79978**	**411389**	**176.25**	**34.18**	**6.5**	**1.38**
Многопрофилни болници	**515/ 559**	**21806**	**21061**	**779**	**22058**	**108891**	**183**	**38.5**	**4.75**	**3.15**
„МБАЛ-Пазарджик" АД	420/ 410	16534	15849	655	16691	85297	208	41	5.1	4
„МБАЛ-Велинград" ЕООД	95/ 149	5272	5212	124	5367	23594	158	36	4.4	2.3
Специализирани болници	**546 546**	**12361**	**12437**	**15**	**12535**	**112468**	**201.4**	**21.8**	**12.6**	**0.4**
Държавна психиатрична болница гр.Пазарджик	100/ 100	586	599	3	643	18319	183	6	28.5	0.5
СБПЛРПФЗ „Св. Петка Българска" ЕООД гр. Велинград	136/ 136	2021	2081	0	2106	27701	204	15	13.2	0
„СБР-НК" ЕАД гр. Велинград	140/ 140	4448	4448	0	4448	30461	218	32	6.8	0
„СБР –Вита" ЕООД гр. Велинград	134/ 134	4531	4531	0	4531	29445	220	34	6.5	0
„СБАЛПФЗ – Пазарджик" ЕООД	36/ 36	775	778	12	807	6542	182	22	8.1	1.5
Публични заведения-общо	**1061/ 1105**	**34167**	**33498**	**794**	**34593**	**221359**	**192.2**	**30.15**	**8.68**	**1.78**
Частни лечебни заведения	**1084/ 1084**	**45159**	**44682**	**533**	**45385**	**190030**	**160.3**	**38.2**	**4.3**	**0.98**

МБАЛ „Хигия” ООД гр. Пазарджик	150/ 150	5696	5657	55	5741	27083	181	38	4.7	1
МБАЛ „Хигия-север” ООД гр. Пазарджик	60/ 60	1782	1778	4	1782	6794	113	30	3.8	0.2
УМБАЛ „Пълмед” ООД Пловдив - МС „Здраве“ гр. Пазарджик	230/ 230	11673	11643	40	11701	39672	172	51	3.4	0.3
МБАЛ „Здраве-Велинград “ ЕООД гр. Велинград	154/ 154	5260	5246	33	5298	22973	149	34	4.3	0.6
МБАЛ „Проф. Д. Ранев” ООД гр. Пещера	150/ 150	3786	3726	71	3827	19168	128	26	5	1.9
„МБАЛ –Уни Хоспитал” ООД гр. Панагюрище	340/ 340	16962	16632	330	17036	74340	219	50	4.4	1.9

Видове заведения	2021 г.									
	Легла (в края на 2021 / средногод. брой)	Постъпили болни	Изписани болни	Умрели	Преминали болни	Проведени леглодни	Използваемост на леглата (дни)	Оборот на леглата	Среден престой на 1 лекуван болен	Леталитет (%)
ОБЩО	**2199 2200**	**83228**	**81199**	**1950**	**83689**	**432761**	**182.93**	**34.35**	**6.64**	**2.03**
Многопрофилни болници	**569/ 570**	**21893**	**20721**	**1133**	**22111**	**118783**	**188.5**	**36**	**5.2**	**4.55**
„МБАЛ-Пазарджик” АД	420/ 421	17453	16453	978	17640	96930	230	42	5.5	5.6
„МБАЛ-Велинград” ЕООД	149/ 149	4440	4268	155	4471	21853	147	30	4.9	3.5
Специализирани болници	**546 546**	**14717**	**14691**	**22**	**14800**	**128854**	**224.2**	**25**	**12.54**	**0.56**
Държавна психиатрична болница гр.Пазарджик	100/ 100	543	546	5	584	15720	157	6	26.9	0.9
	136/	2259	2242	1	2284	30843	227	17	13.5	0

СБПЛРПФЗ „Св. Петка Българска" ЕООД гр. Велинград	136									
„СБР-НК" ЕАД гр. Велинград	140/ 140	5524	5524	0	5524	37696	251	37	6.8	0
„СБР –Вита" ЕООД гр. Велинград	134/ 134	5550	5550	0	5550	37036	276	41	6.7	0
„СБАЛПФЗ – Пазарджик" ЕООД	36/ 36	841	829	16	858	7559	210	24	8.8	1.9
Публични заведения-общо	**1115/ 1116**	**36610**	**35412**	**1155**	**36911**	**247637**	**206.35**	**30.5**	**8.87**	**2.56**
Частни лечебни заведения	**1084/ 1084**	**46618**	**45787**	**795**	**46778**	**185124**	**159.5**	**38.2**	**4.4**	**1.5**
МБАЛ „Хигия" ООД гр. Пазарджик	150/ 150	5689	5591	105	5718	28724	191	38	5	1.8
МБАЛ „Хигия-север" ООД гр. Пазарджик	60/ 60	1718	1705	13	1718	7029	117	29	4.1	0.8
УМБАЛ „Пълмед" ООД Пловдив - МС „Здраве" гр. Пазарджик	230/ 230	10857	10774	78	10875	40819	177	47	3.8	0.7
МБАЛ „Здраве-Велинград " ЕООД гр. Велинград	154/ 154	4873	4774	71	4892	22172	144	32	4.5	1.5
МБАЛ „Проф. Д. Ранев" ООД гр. Пещера	150/ 150	3587	3511	74	3617	19919	133	24	5.5	2.1
„МБАЛ –Уни Хоспитал" ООД гр. Панагюрище	340/	19894	19432	454	19968	66461	195	59	3.3	2.3

През 2020 и 2021 година поради обявеното извънредно положение и извънредна епидемична обстановка, породени от епидемичното разпространение на Covid-19, Регионалните здравни инспекции в динамика при проследяване на нивото на заболеваемостта и в тясно сътрудничество с лечебните заведения за болнична помощ ръководят, координират и контролират организацията и преструктурирането на лечебните заведения в областта. При отчитане на тенденция на увеличаване на броя на лицата, при които се налага лечение в лечебно заведение за болнична помощ, както и на броя на пациентите, нуждаещи се от интензивни грижи поради влошаване на здравословното състояние и/или настъпили усложнения, при запълване на наличния капацитет на здравната система в областта, Регионалните здравни инспекции създават организация и координират

своевременно дейностите за осигуряване на болнични легла за лечение на пациенти с или без коронавирусна инфекция в зависимост от конкретната необходимост.

През последните две години девет от лечебните заведения за болнична помощ на територията на област Пазарджик са приемали и лекували пациенти с ковид инфекция. Това са всичките многопрофилни болници за активно лечение: МБАЛ – Пазарджик АД, МБАЛ – Велинград ЕООД, МБАЛ Уни Хоспитал ООД, гр. Панагюрище, МБАЛ Проф. Димитър Ранев ООД, гр. Пещера, МБАЛ Хигия АД, гр. Пазарджик, МБАЛ Хигия-север ООД, гр. Пазарджик, УМБАЛ Пълмед ООД – МС Здраве ООД, гр. Пазарджик и МБАЛ Здраве – Велинград ЕООД, както и Специализираната болница за активно лечение на пневмо-фтизиатрични заболявания – Пазарджик ЕООД. Според конкретната епидемична обстановка в периода и възможностите на лечебните заведения за болнична помощ, броят на леглата за неусложнени случаи на пациенти с Ковид-19 и за пациенти, нуждаещи се от интензивно лечение, са се променяли поетапно и постепенно многократно както в посока на увеличаване, така и в посока намаляване за сметка на останалите брой легла в клиниките и отделенията на лечебните заведения за болнична помощ.

Спешна медицинска помощ

Центърът за спешна медицинска помощ в област Пазарджик контролира и ръководи работата на девет филиала с екипи за оказване на спешна помощ. Общо в центъра и филиалите работят 42 лекари, 34 фелдшери, 1 лекарски асистент и 72 медицински сестри, 14 санитари, 82 шофьори. Екипите разполагат с 29 линейки и 1 лека кола. Санитарните автомобили разполагат с 15 дефибрилатори, 20 ЕКГ апарати, 19 кислородни постове, 22 аспиратори, 1 кардиомонитор и 8 респиратори, а в стационарните кабинети има 11 дефибрилатори, 9 ЕКГ-та, 9 кислородни постове, 11 аспиратори, 2 кардиомонитори и 11 респиратори.

През 2020 г. изпълнените повиквания са повече – 22085, в сравнение с 2020 г. когато са изпълнени 20 252 повиквания. Обслужените лица също са повече – 35003 – за сравнение с миналата година, когато са обслужени 33 780.

В 87,56 % от изпълнените повиквания, е оказана медицинска помощ по повод спешно състояние, а за 12,44 % оказаната помощ е била по повод на неспешни случаи и извършване на санитарен транспорт. 61,5 % от лицата са обслужени при изпълнени повиквания и 38,5 % са обслужени – амбулаторни прегледи.

Дейност на ЦСМП и филиалите през 2021 г.

Показател	брой
Амбулаторни прегледи	**13 461**
Изпълнени повиквания - общо,	**22 085**
от тях - за спешна медицинска помощ	19 338
- за неспешна медицинска помощ	2 204
- за санитарен транспорт	543
Общ брой обслужени лица	**35 003**
- при изпълнените повиквания	21 542
от тях – брой деца 0-17 г.	740
- при амбулаторните прегледи	13 461
от тях – брой деца 0-17 г.	2 161
Персонал – общ брой	**254**
от тях - лекари	42
- фелдшери	34
- лекарски асистент	1
- медицински сестри	72
- друг персонал, в това число:	105
санитари	14
шофьори	82
Транспортни средства	**30**

В област Пазарджик има разкрити три спешни отделения – към „МБАЛ – Пазарджик” АД – град Пазарджик, „МБАЛ – Уни Хоспитал” ООД – град Панагюрище и УМБАЛ „Пълмед” ООД, град Пловдив, МС „Здраве” ООД – град Пазарджик.

В 87,6 % от изпълнените повиквания оказаната медицинска помощ е по повод на заболяване, 8,7 % по повод травми, 0,6 % по повод отравяне и 0,6 % по повод раждане и 2,5 % при други поводи. 3,44 % от обслужените лица са деца от 0 до 17 годишна възраст.

Обслужени лица по повод, получили медицинска помощ при изпълнените повиквания в област Пазарджик

повод	*пазарджик*	*велинград*	*ракитово*	*панагюрище*	*пещера*	*брацигово*	*белово*	*батак*	*септември*	*общо*
ВСИЧКО	7664	2906	1254	2970	1759	1128	1151	545	2165	21542
заболяване	6819	2403	1133	2644	1575	1004	992	487	1819	18876
травма	686	313	93	261	137	72	102	46	154	1864
отравяне	41	8	16	10	10	4	23	2	15	129
раждане	28	16	0	0	10	7	4	1	10	76
други	90	166	12	55	27	41	30	9	167	597

Обслужени лица по повод, получили медицинска помощ при амбулаторните прегледи в област Пазарджик

повод	*пазарджик*	*велинград*	*ракитово*	*панагюрище*	*пещера*	*брацигово*	*белово*	*батак*	*септември*	*общо*
ВСИЧКО	0	3251	1621	330	1978	764	1804	830	2883	13461
заболяване	0	1914	1228	276	1720	647	1126	672	2440	10123
травма	0	1166	375	48	223	108	346	158	400	2824
отравяне	0	13	18	3	16	3	15	0	16	84
раждане	0	55	0	0	19	1	0	0	0	75
други	0	103	0	3	0	5	217	0	27	355

Обслужени лица по диагнози, получили медицинска помощ при изпълнените повиквания и амбулаторните прегледи в област Пазарджик

по диагнози	*при изпълнените повиквания*	*при амбулаторните прегледи*	*общо*
нестабилна ангина пекторис	359	172	531

остър инфаркт на миокарда	296	49	345
ритъмни и пров наруш. на сърдечната дейност	604	256	860
мозъчен инсулт	1013	107	1120
инфекциозни болести	2290	143	2433
наркотични зависимости	22	11	33
черепно-моз. и гръбн.-моз. травма	441	320	761
гръдна травма	122	107	229
фрактура на таза	22	4	26
фрактура на бедрена кост	327	79	406

Обслужени лица по травми по вид, получили медицинска помощ при изпълнените повиквания и амбулаторните прегледи в област Пазарджик

травми по вид	*при изпълнените повиквания*	*при амбулаторните прегледи*	*общо*
производствени	13	4	17
транспортни	352	58	410
спортни	11	3	14
битови	1408	2744	4152
криминални	53	13	66
самоубийства и опити	27	2	29
други	0	0	0
всичко	1864	2824	4688
от всички – на деца до 17 г.	166	568	734

Обслужени лица по диагнози, получили медицинска помощ при изпълнените повиквания и амбулаторните прегледи в област Пазарджик през 2021 г.

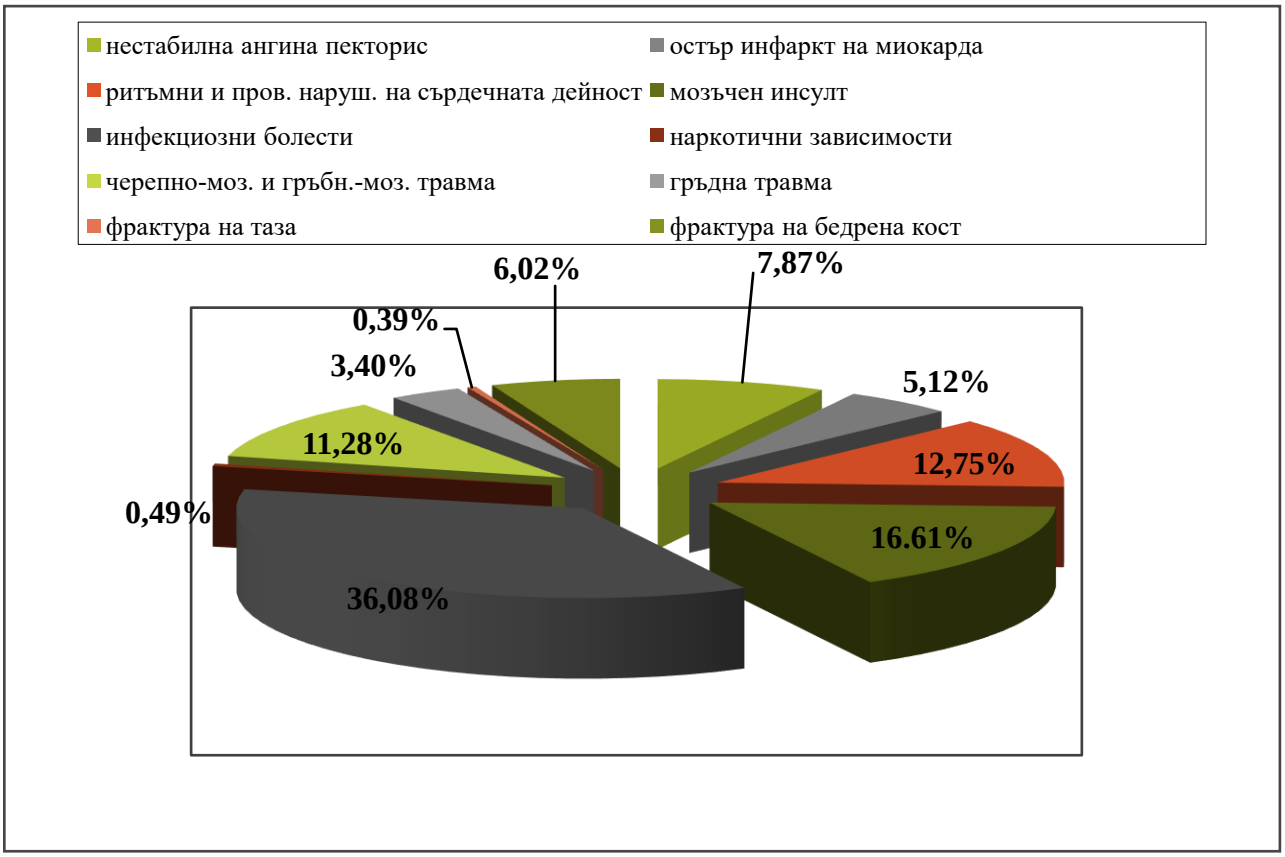

Осигуреност на регионалната здравна мрежа с човешки ресурси

Съгласно Областната здравна карта, изготвена през 2018 г. област Пазарджик разполага с достатъчно специалисти – лекари, магистър-фармацевти и лекари по дентална медицина. Здравната мрежа в областта е достатъчно наситена както с лечебни заведения, така и с медицински специалисти, които покриват нуждите на населението от първична медицинска помощ.

През 2021 г. лекарите, практикуващи в област Пазарджик са 1302, от тях 911 души работят на основен трудов договор. В болничния сектор са 688 лекари, от които 608 на основен трудов договор, 554 лекари са в извънболничния сектор, от които 254 на основен трудов договор, 60 лекари работят в здруги здравни заведения, от които 48 на основен трудов договор.

В лечебните заведения за болнична помощ на териорията на област Пазарджик работят и 13 броя фармацевти, от които 12 са на основен трудов договор.

В системата на здравеопазването работят и 1419 специалисти по здравни грижи, от които 1327 са на основен трудов договор, 910 са заети в лечебни заведения за болнична помощ, от които 855 на основен трудов договор.

В информацията за медицинските специалисти в областта не са включени данни от „СБР-Вита" ЕООД, гр. Велинград, тъй като лечебното заведение е на подчинение на Министерство на отбраната и НСИ го отчита в друга област.

Персонал в лечебните заведения за болнична помощ към 31.12.2021 г. за област Пазарджик

	лекари		медицински специалисти по здравни грижи		други	
	физически лица	в т.ч. на основен договор	физически лица	в т.ч. на основен договор	физически лица	в т.ч. на основен договор
ЗАВЕДЕНИЯ ЗА БОЛНИЧНА ПОМОЩ - общо	**688**	**609**	**910**	**855**	**1050**	**979**
„МБАЛ-Пазарджик" АД	182	168	266	252	318	312
„МБАЛ-Велинград" ЕООД	53	42	64	62	89	89
Държавна психиатрична болница гр. Пазарджик	10	10	24	24	30	30
СБПЛРПФЗ „Св. Петка Българска" ЕООД гр. Велинград	8	7	15	14	22	20
„СБР-НК" ЕАД гр. Велинград	8	8	20	20	56	56
„СБАЛПФЗ – Пазарджик" ЕООД	11	9	15	13	18	16
МБАЛ „Хигия" ООД гр. Пазарджик	77	58	70	57	115	70
МБАЛ „Хигия-север" ООД гр. Пазарджик	21	12	21	15	26	16
УМБАЛ „Пълмед" ООД Пловдив - МС „Здраве" гр. Пазарджик	68	61	54	49	72	72
МБАЛ „Здраве-Велинград " ЕООД гр. Велинград	34	31	40	34	37	34
МБАЛ „Проф. Д. Ранев" ООД гр. Пещера	40	27	45	39	43	40
„МБАЛ –Уни Хоспитал" ООД гр. Панагюрище	176	176	276	276	224	224

Персонал в лечебните заведения за извънболнична помощ към 31.12.2021 г. за област Пазарджик

	лекари		лекари по дентална медицина		медицински специалисти по здравни грижи		други	
	физи-чески лица	в т.ч. на основен договор	физи-чески лица	в т.ч. на основен договор	физи-чески лица	в т.ч. на основен договор	физи-чески лица	в т.ч. на основен договор
ЗАВЕДЕНИЯ ЗА ИЗВЪНБОЛНИЧНА ПОМОЩ - общо	**554**	**254**	**225**	**224**	**175**	**146**	**214**	**184**
ДИАГНОСТИЧНО-КОНСУЛТАТИВНИ ЦЕНТРОВЕ	166	36	0	0	80	60	165	142
МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТРОВЕ	181	15	0	0	45	43	38	34
САМОСТОЯТЕЛНИ МЕДИКО-ДИАГНОСТИЧНИ ЛАБОРАТОРИИ	4	0	0	0	10	6	10	7
САМОСТОЯТЕЛНИ МЕДИКО-ТЕХНИЧЕСКИ ЛАБОРАТОРИИ	0	0	1	0	40	37	1	1
АМБУЛАТОРИИ ЗА ПЪРВИЧНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ – ИНДИВИДУАЛНИ ПРАКТИКИ	148	148	0	0	0	0	0	0
АМБУЛАТОРИИ ЗА СПЕЦИАЛИЗИРАНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ – ИНДИВИДУАЛНИ ПРАКТИКИ	55	55	0	0	0	0	0	0
ПРАКТИКИ ПО ДЕНТАЛНА ПОМОЩ	0	0	224	224	0	0	0	0

Персонал в други лечебни и здравни заведения към 31.12.2021 г. за област Пазарджик

	лекари		медицински специалисти по здравни грижи		други	
	физически лица	в т.ч. на основен договор	физическ и лица	в т.ч. на основен договор	физически лица	в т.ч. на основен договор
ДРУГИ ЗДРАВНИ ЗАВЕДЕНИЯ - общо	**60**	**48**	**334**	**326**	**205**	**205**
Център за спешна медицинска помощ	42	31	107	99	105	105
Дъчмед Диализа България – Диализен център ЕООД	6	6	5	5	13	13

Фърст Диализа – България – Диализен център ЕООД	3	2	7	7	9	9
Регионална здравна инспекция	9	9	19	19	40	40
Дейности към общините	0	0	196	196	38	38

От 2018 г. данните с информацията на медицинските специалисти на Националния статистически институт, се засичат с данните за специалистите, които работят в практики по договор с НЗОК, което позволява разпределението на лекарите по специалности, тъй като някои от тях работят в няколко практики и по повече от една специалности. В тази връзка следващите данни не включват медицинските специалисти, които работят в практики, обслужващи повече от една община или област. Лекарите, работещи в практики за специализирана медицинска помощ по договор с НЗОК са разпределени по специалността, по която практикуват. В случай, че работят по повече от една специалност, са включени в общия брой на лекарите, но не са разпределени по специалности.

Лекари (физически лица) на основен трудов договор по пол и възрастови групи към 31.12.2021 година по видове заведения

Област Пазарджик	Общо			В заведения за болнична помощ			В заведения за извънболнична помощ			Други здравни заведения		
	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени
ЛЕКАРИ - ОБЩО	**911**	**449**	**462**	**609**	**331**	**278**	**254**	**102**	**152**	**48**	**16**	**32**
до 35 години	116	62	54	113	61	52	1	0	1	2	1	1
35 - 44 години	95	50	45	85	46	39	8	4	4	2	0	2
45 - 54 години	207	104	103	129	69	60	68	31	37	10	4	6
55 - 64 години	331	162	169	168	100	68	137	55	82	26	7	19
65 - 74 години	119	54	65	80	42	38	32	9	23	7	3	4
75 + години	43	17	26	34	13	21	8	3	5	1	1	0

Видно от представените данни е, че преобладаващият брой е на лекари, които са на възраст над 45 години, като най-голям е делът на лекарите от възрастовата група между 55 и 64 г. Изключително тревожна е тенденцията за застаряването на медицинския състав, упражняващ специалността си на територията на областта и необходимостта от осигуряване на приемственост с нови кадри (както от лекари, така и от медицински специалисти по здравни грижи).

Население на 1 лекар в област Пазарджик по общини и по години

					(брой)
	2017	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Пазарджик	279	282	273	279	272
Батак	1 819	2 684	1 748	1 710	1 252
Белово	1 561	1 525	1 492	1 485	2 414
Брацигово	1 240	1 219	1 192	1 193	1 170

Велинград	281	270	266	266	269
Лесичово	5 224	1 280	5 052	5 204	5 085
Пазарджик	205	206	211	218	208
Панагюрище	126	134	110	108	106
Пещера	437	432	427	468	472
Ракитово	1 818	1 810	1 798	1 798	1 785
Септември	1 988	1 687	1 670	2 159	2 123
Стрелча	1 508	1 491	1 480	1 495	1 465
Сърница	2 367	1 571	2 355	2 331	2 309

Население на 1 лекар по дентална медицина по общини и по години

					(брой)
	2017	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Пазарджик	1 173	1 222	1 176	1 127	1 104
Батак	1 091	1 789	1 311	1 710	1 252
Белово	1 561	1 525	1 492	1 485	1 448
Брацигово	1 447	1 219	1 192	1 193	2 047
Велинград	1 216	1 207	1 118	984	1 003
Лесичово	-	-	-	-	-
Пазарджик	1 052	1 075	1 055	1 041	1 016
Панагюрище	1 426	1 734	1 707	1 568	1 531
Пещера	1 119	1 265	1 251	963	894
Ракитово	7 272	7 240	7 191	3 596	3 570
Септември	2 651	2 624	2 338	2 375	2 123
Стрелча	1 508	2 237	2 220	2 243	2 198
Сърница	1 184	1 571	1 570	1 166	1 539

ДИРЕКЦИЯ „АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВНО, ФИНАНСОВО И СТОПАНСКО ОБСЛУЖВАНЕ

ЩАТНА И КАДРОВА ОСИГУРЕНОСТ ПРИ РЗИ – ПАЗАРДЖИК

На основание чл.9, т. 4 и съгласно Приложение №13 към чл.26 от Устройствения правилник на Регионалните здравни инспекции (Обнародван ДВ бр.47 от 26.06.2015 год.) числеността на персонала в РЗИ-Пазарджик е 73 щатни бройки.

Към 01.01.2022година заетите щатни бройки са 16 по трудови правоотношения и 53 щатни бройки по служебни правоотношения -незаети 4 щатни бройки по служебни правоотношения.

Щатните длъжности в РЗИ - Пазарджик в края на 2022 година са 73 щатни бройки.

Всичко заети длъжности – 69, представляващо 94.52 %.

- по служебни правоотношения – 57, от които 54 заети,(представляващо 94.54%)
- по трудови правоотношения – 16, от които 15 заети (представляващо 93.75 %)

От заетите длъжности по служебно правоотношение 54 бр. – 27 бр са с висше медицинско образование представляващо 50 %, а с висше немедицинско образование – 27 бр, представляващо 50%.

Броят на висшите медицински кадри с придобита специалност е 6, представляващо 75,00 % от броя на лекарите(8 бр.) работещи в РЗИ-Пазарджик.

По отношение на кадровата окомплектованост на дирекциите в инспекцията се прилага политика на привличане на кадри в съответствие с разработените вътрешни правила и процедури в областта на управление на човешките ресурси. Водещо е конкурсното начало при назначаването на нови служители.

През 2022 г. се проведоха 5 конкурса за държавни служители. четири от тях приключиха с назначение – 1 гл. инспектор в Д ОЗ, отдел ДЗК, 1 ст.експерт Д ОЗ, отдел ПБПЗ, 1 гл. експерт Д МД и 1 инспектор в Д ОЗ, отдел ДЗК.

С цел задържане на кадри в системата на РЗИ-Пазарджик, ръководството положи усилия за мотивиране на служителите, като създаде възможности за повишаване в длъжност: чрез конкурентен подбор и преназначаване на 1 служител – главен експерт в Д ОЗ отдел ЛИ и двама служители по трудови правоотношения –гл. специалист в Д АПФСО и гл. специалист в Д МД .

Благодарение на кадровата политика на Инспекцията и възможност за кариерно развитие отговорихме на динамичните задачи през 2022 г.

Наложиха се в процеса на работа още три назначения по заместване на отсъстващи служители.

В РЗИ Пазарджик в края на 2022 г. съществуват 4 вакантни длъжности.

Важна част от контролната среда са политиките за човешките ресурси и свързаните с тях практики, обхващащи подбора, назначаването,обучението, оценяването и заплащането.

Управлението на човешките ресурси в инспекцията е в съответствие с утвърдените правила и работни инструкции. Създаден е предварителен контрол при изготвяне на длъжностни и поименни разписания и предварителен контрол при назначаване, преназначаване и повишаване в длъжност на служители в РЗИ-Пазарджик. Служителите в инспекцията се назначават съгласно Вътрешни правила за условията и реда за управление на човешките ресурси в РЗИ - Пазарджик, като водещо е конкурсното начало.

В съответствие с изискванията на Наредбата за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация (обн.в ДВ бр.49 от 29.06.2012 год.) и утвърдените Вътрешни правила за условията и реда за управление на човешките ресурси в РЗИ - Пазарджик, към оценяването на служителите в РЗИ Пазарджик се подхожда с необходимата отговорност, в изискуемите срокове по Наредбата. При оценяване изпълнението на ръководните служители, както и на всички останали в инспекцията се вземат напредвид критерии като – изпълнение на ИРП, индивидуалните компетентности на служителите и цялостното представяне на звеното ръководено от съответния служител през оценявания период.

През изминалата година 14 служители от инспекцията бяха повишени в ранг, като се изготвиха в срок необходимите документи и повишаването се отрази в служебните книжки на служителите. През отчетната 2022 година в дирекция АПФСО са изготвени проекти на заповеди за всички промени в трудовите и служебни правоотношения на служителите в инспекцията, касаещи назначаване, прекратяване, допълнително споразумение, отпуски, ранг, повишаване в длъжност, пенсиониране и други, произтичащи от приложение и изменение на КТ, ЗДС и КСО. Поддържат се служебните и трудовите досиета, служебните и трудовите книжки на служителите.

Документацията, свързана с конкурси, назначаване, преназначаване и прекратяване на правоотношенията на служителите, систематично се въвежда в интегрирани системи за управление на човешките ресурси – ЕИСУЧРДА и ИИСДА.

Осигуряването и задържането на достатъчно квалифицирани кадри е ключова задача за изпълнение на управленската отговорност.

СЛЕДДИПЛОМНА КВАЛИФИКАЦИЯ

Следдипломната квалификация на служителите се планира ежегодно. През м. март 2022 година беше изготвен годишен план за задължително и специализирано обучение в ИПА за първо полугодие на 2022 г., както и планове по дирекции за други обучения. През м. юли 2022 г. беше изготвен годишен план за задължително и специализирано обучение в ИПА за второ полугодие на 2022 г., За 2022 година, служителите в РЗИ Пазарджик преминаха обучения, съгласно **Приложение №1.**

През 2022 година ръководството на инспекцията положи всички усилия да осигури участие на персонала в обучения с цел повишаване на компетентността и развитие на необходимите знания и умения.

И за напред ще продължават усилията да се задържат квалифицираните кадри чрез адекватни и полезни обучения, подобряване условията на труд, прилагането на достатъчно възможности за издигане в длъжност. Ще продължаваме да акцентираме върху етичния климат в инспекцията, с цел насърчаването на усойчива организационна култура, базирана на ценности като професионализъм, съпричастност към проблемите на инспекцията и ефективно изпълнение на задълженията.

За отчетния период служителите преминаха присъствени и он-лайн обучения.

ФИНАНСОВО ОБСЛУЖВАНЕ НА РЗИ

РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ – ПАЗАРДЖИК е второстепенен разпоредител с бюджет финансиран от Министерство на здравеопазването.

Приходите по бюджета на РЗИ Пазарджик се събират на основание - Тарифата за таксите, които се събират по Закона за лечебните заведения приета с ПМС №37/14.02.2011 год., Тарифа за таксите, които се събират от органите на държавен здравен контрол и националните центрове по проблемите на общественото здраве по Закона за здравето приета

с ПМС № 242 от 08.10.2007 год. и Тарифа за таксите, които се събират по Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина приета с ПМС № 296 от 2007 год.

I. ПРИХОДИ:

1.По §25-01 „Такси от административни и други услуги и дейности" са отчетени приходи в размер на 67434 лв. при утвърдени 95000 лв., т.е. отчетеното изпълнение е 70.98%.

Събраните приходи през 2022 год. са в резултат на постъпилите заявления за получаване на административни услуги на гише № 1.

Най – голямо влияние върху размера на събраните приходи са прилаганите нормативни актове. Голяма част от услугите, които извършва инспекцията са безплатни съгласно тарифите.

2.По § 28-02 „Глоби, санкции, неустойки, наказателни лихви, обезщетения и начети" са отчетени 9572.00 лв. Това са приходи от издадените наказателни постановления от РЗИ Пазарджик. Платените НП в РЗИ са в размер на 4760 лв., а разликата от 4812 лв. са събраните суми от НАП отчетени по § 36-18. По план са утвърдени 35000 лв. Събраните суми по НП са 27,35% от утвърдения бюджет.

3.По § 36-18 „Коректив за касови постъпления" – инспекцията отчита събраните приходи от НАП по издадени НП от РЗИ в размер на 4812 лв.

4.По § 36-19 „Други неданъчни приходи" – отчетени са събраните суми по продажбата на РБ –205,00 лв.

II. РАЗХОДИ:

1. Уточненият план за разходите по бюджета на РЗИ – Пазарджик за 2022 година е в размер на 2455437 лв. , който е разпределен по следния начин:

-1.1 Разходи за персонал в размер на 1588321 лв., в това число:

- По бюджета на РЗИ Пазарджик са утвърдени 1404000 лв.

- Със заповед № РД 03-19/20.06.2022г. на ПМС 76/05.05.2022 на Министъра на здравеопазването е увеличен бюджета на РЗИ-Пазарджик с 86866 лв. по Бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести", разпределени в персонал. Ведомствени разходи. Проект 311

- Със заповед № РД 03-1112/15.07.2022 и ПМС 76/05.05.2022, ПМС 128/16.06.2022г. на Министъра на здравеопазването е увеличен бюджета на РЗИ-Пазарджик с 1742лв. по Бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести", разпределени в персонал. Ведомствени разходи. Проект 312

- Със заповед № РД 03-1112/15.07.2022 и ПМС 76/05.05.2022, ПМС 128/16.06.2022г. на Министъра на здравеопазването е увеличен бюджета на РЗИ-Пазарджик с 1587лв. по Бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести", разпределени в персонал. Ведомствени разходи. Проект 312

- Със заповед № РД 03-413/20.09.2022 и Постановление № 148/2017 на Министерски съвет и Заповед № РД 01-1045/22.12.2021 на Министъра на здравеопазването е увеличен бюджета на РЗИ-Пазарджик за дейност 282 "Отбранително –мобилизационна подготовка, поддържане запаси и мощности" с 1900 лв., разпределени в персонал 1300лв. и за издръжка 600лв.. Ведомствени разходи по БП "Администрация"

- Със заповед № РД рд-03-1489/05 .10.2022 и ПМС 276/15.09.2022г. . на Министъра на здравеопазването е увеличен бюджета на РЗИ-Пазарджик с 1826,00лв. по Бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести", разпределени в персонал. Ведомствени разходи. Проект 317

- С писмо № 03-1488/05.10.2022г. на Министъра на здравеопазването са отпуснати допълнително средства за персонал на РЗИ-Пазарджик в размер на 56800 лв., които са начислени и изплатени по Бюджетни програми за ДВПР.

- Със заповед № РД-03-712/29.12.2022г. и ПМС №462 от 20.12.2022г. е увеличен бюджета за персонал на РЗИ Пазарджик с 34200 лв. Средствата са начислени и изплатени за РЗ по бюджетни програми в месец декември 2022.

Изпълнението по параграф персонал е в размер на 1583819 лв. Спрямо утвърдения бюджет по този параграф сумата от 4502лв. остава неусвоени.

1.2 Утвърдените разходи със заповед за издръжка , платени данъци, такси и адм. санкции са в размер на 867116 лв. , в това число 1576 лв. други разходи за лихви.

Утвърдени по бюджета за издръжка на РЗИ Пазарджик - 210000 лв.

Платени данъци, такси и административни санкции – 5000 лв.

Със заповед №03-3/17.06.2022 и ПМС 461/23.12.2021 на Министерски съвет е увеличен бюджета на на РЗИ Пазарджик с 472000 лв. по Бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести". Ведомствени разходи , дейност 401, за закупуване на тестове. С писмо №03-1752/24.11.2022г. сумата на бюджета е коригирана до тази на усвоената в размер на 434955,00лв.

Със заповед №03-107/04.07.2022 и заповед №РД-01-1045/22.12.2021 на Министъра на здравеопазването и във връзка със заповед №РД-01-247/15.06.2022г. за изпълнение дейности по НП за превенция на хронични незаразни болести 2021-2025г. е увеличен бюджета с 1100 лв. по БП „Промоция и превенция на незаразните болести", Дейност 467, Администрирани разходи.

Със заповед №03-119/04.07.2022 на Министъра на здравеопазването и във връзка със заповед №РД-01-254/17.06.2022г. за изпълнение дейности по НП за подобряване на ваксинопрофилактиката на сезонния грип 2019-2022г. е увеличен бюджета с 642,00 лв. по БП „Профилактика и надзор на заразните болести", Дейност 467, Администрирани разходи.

Със заповед №03-121/04.07.2022 на Министъра на здравеопазването и във връзка със заповед №РД-01-247/15.06.2022г. за изпълнение дейности по НП за първична профилактика на рака на маточната шийка 2021-2024г. е увеличен бюджета с 713 лв. по БП „Промоция и превенция на незаразните болести", Дейност 467, Администрирани разходи.

Със заповед №03-122/04.07.2022 на Министъра на здравеопазването и във връзка със заповед №РД-01-258/17.06.2022г. за изпълнение дейности по НП за елиминация на морбили и рубеола 19-2022г. е увеличен бюджета с 1427 лв. по БП „Профилактика и надзор на заразните болести", Дейност 467, Администрирани разходи.

Със заповед №03-123/04.07.2022 на Министъра на здравеопазването и във връзка с заповед №РД-01-256/17.06.2022г. за изпълнение дейности по НП за намаляване на риска от облъчване от радон 2018-2022г. е увеличен бюджета с 1100лв. по БП „Държавен здравен контрол", Дейност 467, Администрирани разходи.

Със заповед №03-220/21.07.2022 и заповед №РД-01-1045/22.12.2021 на министъра на здравеопазването и във връзка с заповед №РД-01-310/08.07.2022г. за изпълнение дейност по Национална стратегия на РБългария за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021-2030г. е увеличен бюджета с 700 лв. по БП „Промоция и превенция на незаразните болести", Дейност 467, Администрирани разходи.

Със заповед №03-214/21.07.2022 на Министъра на здравеопазването и във връзка с заповед №РД-01-307/08.07.2022г. за изпълнение дейност по Национална стратегия на РБългария за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021-2030г. е увеличен бюджета с 22500 лв. по БП „Промоция и превенция на незаразните болести", Дейност 467, Администрирани разходи.

Със заповед №03-236/01.08.2022 и заповед №РД-01-326/21.07.2022 в изпълнение на постановление №154/05.07.2022г. на министерски съвет са одобрени за увеличаване на бюджета с 86950лв. за организиране и прилагане на дезинсекционни мероприятия през 2022г. на територията на областта. Разходите са БП „Профилактика и надзор на заразните болести", Дейност 401, Ведомствени разходи.

Със заповед № РД 03-413/20.09.2022 и Постановление № 148/2017 на Министерски съвет на Министъра на здравеопазването е увеличен бюджета на РЗИ-Пазарджик за дейност 282 "Отрбранително –мобилизационна подготовка, поддържане запаси и мощности" за издръжка 600лв. Дейност 401, Ведомствени разходи по БП "Администрация"

Със заповед № РД 03-570/22.11.2022 на Министъра на здравеопазването е увеличен бюджета на РЗИ-Пазарджик с 24000 по НП ХИВ и СПИ 2021-2025г. по БП „Профилактика и надзор на заразните болести", Дейност 467, Администрирани разходи.

Със заповед № 03-1745/23.11.2022 на Министъра на здравеопазването е увеличен бюджета на РЗИ-Пазарджик с 1700,00лв. НП за превенция на хроничните незаразни болести 2021-2025, БП „Промоция и превенция на незаразните болести", Дейност 467, Администрирани разходи.

В очаквано изпълнение през месец октомври е показан недостиг по бюджета на РЗИ Пазарджик в размер на 73577лв. Тази сума е одобрена от Министерство на здравеопазването за корекция на бюджета на инспекцията, която се разпредели за:

- за издръжка в размер на 71918 лв
- за платени данъци, такси и административни санкции - 83 лв.
- за други разходи за лихви 1576 лв.

Чистата сума за издръжка и други текущи разходи със заповеди е 859881 лв., от която по §2991- 1576лв. са начислен и изплатени други разходи за лихви. Изпълнението на § 10-00 за издръжка е в размер на 844798 лв. Разликата от 13507лв. се формира от неусвоени средства в размер на 12540лв. по НП ХИВ и СПИ 2021-2025г. по БП „Профилактика и надзор на заразните болести", Дейност 467, Администрирани разходи. Остатъка от 967лв. покрива преразхода по § 19-00 за платени данъци такси и административни санкции.

Сумата за платени данъци, такси и административни санкции по заповеди е 5083 лв. Изпълнението е в размер на 6050лв. Разликата от 967 лв. е покрита от издръжката.

Капиталови разходи за придобиване на др. оборудване, машини и съоръжения по БП"Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи население в размер на 2152 лв. Одобрени със заповед №03-1907/22.12.2022г.на Главен секретар на МЗ.

Изпълнението на видовете разходи спрямо уточнения план за 2022г е както следва:

	План лв.	**Отчет лв.**	**Разлика+/-**
разходи за персонал	1588321	1583819	+4502
издръжка	858305	844798	+13507
платени данъци, такси и др.	5083	6050	- 967
други разходи за лихви в размер	1576	1576	
капиталови разходи	2152	2152	
Общо	2455437	2438395	+17042

Общия законен и утвърден бюджет със заповеди за 2022г на РЗИ Пазарджик е 2455437лв. Усвоената сума е в размер на 2438395лв. Разликата от 17042лв. остава неусвоена.

Най-голям относителен дял от общия размер отчетени разходи имат:

Разходите за персонал в размер на 1583819лв., включващи разходите за заплати, други възнаграждения и задължителни осигурителни вноски от работодател за дейност 401, както за възнаграждения по проекти за Covid-19 , съставляващи 64.95% от общия обем на отчетените разходи. Разходи за персонал се формират по следния начин:

Разходи за персонал отчетен по дейност 401 - 1480696 лв, представляващи изплатени възнаграждения на персонала по трудови, служебни и граждански договори, както и начислените задължителни осигурителни вноски на служителите.

Разходи за персонал за изплатени възнаграждения на ангажираните с Covid-19 - 103123 лв., разпределени по проекти и вид персонал по следния начин:

По проект 311 от ПМС №76/05.05.2022 – 73304 лв., за поставена доза ваксини са разпределени:

&0101-Заплати и възнаграждения на персонал по тр. правоотношения–928 лв.

&0102 Заплати и възнаграждения на персонал по сл. правоотношения–41960 лв.

&0202 –Заплати на персонал по извънтрудови правоотношения- 20582 лв.

&0500- Задължителни осигурителни вноски от работодател- 9834 лв.

По проект 311-ПМС 76/05.05.2022 – 13562 лв. за ДВПР на персонала от 1000лв.:

&0102 Заплати и възнаграждения на персонал по сл. правоотношения–10197 лв.

&0500- Задължителни осигурителни вноски от работодател- 3365 лв.

По проект 312-ПМС 128/16.06.2022 – 3328 лв., за поставена доза ваксини са разпределени:

&0101-Заплати и възнаграждения на персонал по тр. правоотношения–98 лв.

&0102 Заплати и възнаграждения на персонал по сл. правоотношения–2752 лв.

&0202 –Заплати на персонал по извънтрудови правоотношения- 1330лв.

&0500- Задължителни осигурителни вноски от работодател- 975 лв.

По проект 312-ПМС 276/16.06.2022 – 1827 лв., за поставена доза ваксини са разпределени:

&0101-Заплати и възнаграждения на персонал по тр. правоотношения–64 лв.

&0102 Заплати и възнаграждения на персонал по сл. правоотношения–1316 лв.

&0500- Задължителни осигурителни вноски от работодател- 447 лв.

По проект 294-Covid-19 – 11102 лв., са разпределени:

&0101- Заплати и възнаграждения на персонал по тр. правоотношения – 576 лв.

&0102 Заплати и възнаграждения на персонал по сл. правоотношения – 7831 лв.

&0500- Задължителни осигурителни вноски от работодател – 2695 лв.,

Разходите за заплати по всички проекти са отчетени по Бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести" .

2. Отчетените разходи за издръжка на РЗИ Пазарджик към 31.12.2022 год. са в размер на 844798лв. В това число 435035лв. са изразходени по Проект 294- COVID-19., 86950 лв. са изразходени за организиране и прилагане на дезинсекционни мероприятия, по дейност 282-ОМП са изразходени 600лв., по Национални програми дейност 467 са изразходени 53882лв. Разликата, която се получава от 268331лв. е изразходената издръжка по дейност 401 за основната дейност на инспекцията.

От разходите за издръжка с най голям относителен дял са отчетените разходи по §§ 10-12 Медикамети в размер на 440188 лв., представляващи 51,29% от общия размер на изразходваните за издръжка средства. Отчетени са закупените медицински консумативи, биопродукти, реактиви и тестове необходими за дейността на инспекцията. В това число 434955 лв. изразходени по Проект 294- COVID-19., за закупуване на тестове в изпълнение на ПМС №461 от 23.12.2021г. на Министерски съвет.

По §§10-13 Разходи за постелен инвентар и облекло – 4987 лв., представляващи 0.58% от общия размер на отчетените разходи за издръжка.

По §§10-14 Учебни и научно -изследователски разходи и книги за библиотеките – 612 лв., представляващи 0.07% от общия размер на отчетените разходи за издръжка.

По §§ 10-15 Материали, разходите са в размер на 35648 лв., представляващи 4.15% от общия размер на отчетените разходи за издръжка.

Канцеларски материали;

Хардуерни материали и консумативи;

Лабораторни консумативи;

Стопански материали – санитарно –хигиенни;

Резервни части за МПС и др.

Хигиени материали

По §§ 10-16 Вода, горива и енергия разходите са в размер на 92484 лв., представлявщи 10,78 % от общия размер на изразходените средства за издръжка. Това са разходите за електрическа енергия и вода в гр. Велинград и в гр. Пазарджик; за гориво на МПС на инспекцията, природен газ за отопление.

По §§10-20 Разходи за външни услуги – 222667 лв., представляващи 25.94% от общия размер на отчетените разходи за издръжка. В тази сума е включен и разхода одобрен по ПМС №154/05.07.2022г. за организиране и прилагане на дезинсекционни мероприятия на стойност 86950лв.

Разходите за външни услуги представляват разходи за:

Разходи за телекомуникационни и пощенски услуги;

Разходи за абонаментна поддръжка на техника и софтуери;

Разходи за охрана;

Разходи за повишаване на квалификацията;

Договор със Служба по трудова медицина;

Калиброване на апартура;

Акредитация на външен лабораторен контрол

По § 1030 Текущ ремонт са отчетени 11820лв, представляващи 1,38% от общия размер на изразходваните средства за издръжка.

По §§ 1051 Разходи за командировки в размер на 19620лв. съгласно Наредбата за командировки в страната, представляващи 2,29% от общия размер на изразходваните средства за издръжка. В това число отчетени по Проект 294- COVID - 19 на стойност 80лв.

По §§ 1062 Разходи за застраховки в размер на 8915 лв., представляващи 1,04% от общия размер на изразходваните средства за издръжка.

По §§ 1092 Разходи за договорни санкции и неустойки, съдебни обезщетения и разноски в размер на 7857 лв., представляващи 0,92% от общия размер на изразходваните средства за издръжка. Това са изплатени изпълнителни листа по решение на ВАС и Административен съд – Пазарджик, както и начислена и платена лихва просрочие:

Глоба от ТП на НОИ -314лв.

Изпълнителен лист на стойност 366 лв.

Изпълнителен лист на стойност 4953 лв.

Изпълнителен лист на стойност 1110 лв.

Изпълнителен лист на стойност 1110 лв.

Изпълнителен лист на стойност 650 лв.

Лихви просрочие на стойност 34 лв.

3. По § 1900 Разходи за платени данъци, такси и административни санкции – 6050лв. От тях за държавни данъци, такси, наказателни лихви и адм. санкциии – 1611 лв. и платени общински данъци, такси, наказателни лихви и адм. санкции в размер на 4439 лв.

По § 2991 Други разходи за лихви към местни лица са отчетени 1576лв., които са изплатени по изпълнителен лист по решение на ВАС влязло в сила от 19.05.2022г.

По § 5203 Придобиване на друго оборудване, машини и съоръжения за закупуване на климатик за нуждите на лабораторията в РЗИ Пазарджик са отчетени 2152лв.

III ТРАНСФЕРИ

Отчетените по §§ 61-09 Вътрешни трансфери в системата на първостепенния разпоредител в размер на 72399 лв. от събраните административни такси, НП, и възстановени разходи са трансферирани към МЗ.

Получените по §§ 66-02 Разчети с първостепенния разпоредител за плащания в СЕБРА са в размер на 1971430 лв.

По § 69-00 Трансфер за поети осигурителни вноски и данъци са отчетени 466965 лв.

Налични пари в каса и в банкови сметки към 31.12.2022 год. няма. Инспекцията няма просрочени задължения.

Разходването на бюджетни средства през 2022 год. се осъществява при спазване на финансовата и бюджетна дисциплина. С извършените разходи са предприети необходимите мерки и действия за постигане на нормалното функциониране на администрацията, обезпечаване и повишаване ефективността на осъществяваните работни процеси, оптимално използване на ресурсите. Осигурено е добро финансово управление на публичните средства посредством засилване на управленската отговорност, изградена е адекватна и ефективна система за финансово управление и контрол. Всички отчети към МЗ и други институции са изпратени в необходимите срокове.

АДМИНИСТРАТИВНО – СТОПАНСКО ОБСЛУЖВАНЕ НА РЗИ

В РЗИ Пазарджик се прилагат Вътрешните правила за предоставяне на достъп до обществена информация в РЗИ-Пазарджик. Последната актуализация на ВП е от 08.12.2021 г. Създаден е електронен регистър, в който се входират заявленията за достъп до обществена информация.

Вътрешните правила за предоставяне на достъп до обществена информация са поместени на интернет страницата на РЗИ Пазарджик, както и бланка на Заявление за достъп до обществена информация. Заявленията за достъп до обществена информация се приемат на едно гише и/или в деловодството на инспекцията. Могат да бъдат подадени лично от лицето, по пощата или по електронен път.

В началото на месец януари 2023 г., съгласно изискванията на ЗДОИ на интернет страницата е поместен Отчет за предходната 2022 г.

За 2022 г. в РЗИ Пазарджик са постъпили 37 бр. заявления за предоставяне на достъп до обществена информация /ДОИ/, както следва:

1. От физически лица – 32 бр.
2. От юридически лица /търговски дружества/ – 0 бр.
3. От юридически лица с нестопанска цел /сдружения, фондации, асоциации/ - 5 бр.

От постъпилите общо 37 бр. – 16 бр. подадени писмени заявления и 21 бр. подадени заявления по електронен път (e-mail). Няма устни запитвания.

Всички заявления са разгледани в 14-дневен срок. Няма причини за удължаване на срока за предоставяне на ДОИ през 2022 г.

Издадени през 2022 г. са общо 24 бр. Решения за предоставяне на достъп до обществена информация от Директора на РЗИ-Пазарджик, които предоставят пълен ДОИ.

Издадено в началото на м. януари 2023 г. е 1 бр. Решение за предоставяне на достъп до обществена информация от Директора на РЗИ-Пазарджик, който предоставя пълен ДОИ, по заявление получено в края на м. декември 2022 г.

Няма подадени жалби срещу издадени Решения за предоставяне на достъп до обществена информация.

Изпратени са 10 бр. уведомления до съответните заявители, че не са налични данни за исканата обществена информация.

Изпратено е 1 бр. уведомително писмо до съответния заявител, че исканата информация е публично достъпна на съответния електронен адрес.

Изпратено е 1 бр. уведомително писмо до съответния заявител, че исканата информация не попада в обхвата на дейността на РЗИ-Пазарджик.

По Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество /ЗПКОНПИ/:

На основание чл. 35, ал. 3, във връзка с чл. 36, ал. 1 от ЗПКОНПИ и във връзка с § 2, ал. 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на ЗПКОНПИ със Заповед № 315/17.04.2018 г. на Директора на РЗИ-Пазарджик са утвърдени образците на декларациите за несъвместимост по чл. 35, ал. 1, т. 1 и т. 3. Образците са в сила и през 2022 г. Подават се от лицата по § 2, ал.1, т. 1 от ДР на ЗПКОНПИ, назначавани от директора на инспекцията. Декларациите се вписват в съответния Регистър с вх. № и дата, по реда на тяхното подаване, при спазване на изискванията на Закона за защита на личните данни /ЗЗЛД/.

На основание чл. 35, ал. 4 от ЗПКОНПИ образците на декларациите за имущество и интереси по чл. 35, ал. 1, т. 2 и т.4 са утвърждават от Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество. Подават се от лицата по § 2, ал.1, т. 1 от ДР на ЗПКОНПИ, назначавани от директора на РЗИ-Пазарджик, както и от служителите на инспекцията имащи задължение за попълване на ежегодни декларации за 2021 г., във връзка със ЗДСл и КТ.

В РЗИ-Пазарджик всички служители са попълнили декларацията за имущество и интереси по чл. 35, ал. 1, т. 2 в законоустановения краен срок. Декларациите са вписани в

съответния Регистър с вх. № и дата, по реда на тяхното подаване, при спазване на изискванията на Закона за защита на личните данни /ЗЗЛД/.

На основание Наредба за организацията и реда за извършване на проверка на декларациите и за установяване конфликт на интереси (НОРИПДУКИ) (обн. ДВ бр.81 от 02.10.2018 г.), приета на основание § 2, ал. 6 от допълнителните разпоредби на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество (ЗПКОНПИ) със Заповед № 552 / 30.10.2018 г. на Директора на РЗИ-Пазарджик са утвърдени актуализирани Вътрешни правила на РЗИ-Пазарджик за организацията и реда за извършване на проверка на декларациите и за установяване конфликт на интереси и е определена Комисия, която да отговаря за организацията и реда за извършване на проверка на декларациите подадени по реда на чл.35, ал.1 от ЗПКОНПИ. Същите са действащи и в сила и през 2022г.

В РЗИ-Пазарджик се води и поддържа Публичен регистър на декларациите подадени по реда на чл.35, ал.1 от ЗПКОНПИ, в съответствие с разпоредбата на чл.4, ал.2 от Наредба за организацията и реда за извършване на проверка на декларациите и за установяване конфликт на интереси (НОРИПДУКИ) и с утвърдените Вътрешни правила и при спазване на Закона за защита на личните данни.

Всички служители на РЗИ-Пазарджик, за които през 2022 г. възниква задължение, са подали в законоустановения срок декларации по чл. 35, ал. 1 от ЗПКОНПИ. Декларациите са вписани/публикувани в Публичен регистър на декларациите подадени по реда на чл.35, ал. 1 от ЗПКОНПИ, при спазване на изискванията на Закона за защита на личните данни.

Дейности, извършени по време и след обявяване края на извънредната епидемична обстановка на територията на Република България, свързана с разпространениието на COVID 19:

Оказване на комплексна методична помощ на специализираната администрация при извършване на проверки по спазване на въведени противоепидемични мерки със Заповеди, издадени от Министъра на здравеопазването, при евентуално констатиране на нарушения и съставяне на съответния АУАН.

Оказване на комплексна методична помощ на специализираната администрация, във връзка с постъпили писма, жалби, запитвания, искания и др.

Продължи разглеждането на преписки изпратени в РЗИ-Пазарджик от съответната Районна прокуратура, след издадени Постановления за прекратяване на наказателни/досъдебни производства или Постановления за отказ да се образуват наказателни/досъдебни производства, за евентуално ангажиране на административнонаказателна отговорност по Закона за здравето.

Съгласно ПМС №76/05.05.2022у ПМС №128/16.06.2022г. и ПМС №276/15.09.2022г. експерти от дирекция АПФСО обработи данни от персоналния регистър, за броя на ваксинирнате лица в имуницазиония кабинет открит в инспекцията. Подготви необходимите

справки, на база поставена доза ваксина. Изготви ведомостите за изплащането на ангажираните .

По отношение осигуряването на лични предпазни средства и тестове за COVID 19 Дирекция АПФСО извърши следните дейности:

- Осигури получаването на ЛПС и тестове от БЧК-НУЛЦ Лозен и от МЗ;
- Осигури ЛПС – маски за еднократна и многократна употреба, предпазни очила, ръкавици, щитове/шлемове, еднократни гащеризони за служителите на РЗИ-Пазарджик;
- Закупи тестове за COVID 19 по ПМС № 461 от 23.12.2021г. за дейността на дирекция НЗБ за извършване на тестуване на социални домове, служители на РЗИ, както и за нуждите на ЦСМП и триажни отделения в болници.
- Подаване на информация на Логистично-координационен център за разходването и за необходимото количество от ЛПС на лечебните заведения;

Експерти от дирекция АПФСО осчетоводяват всички първични счетоводни документи.

Транспортът на служителите на РЗИ-Пазарджик, се осигуряваше от служителите на дирекция АПФСО, които бяха на непрекъснато на разположение.

Експерти от дирекция АПФСО събираха и обобщаваха информацията за положения извънреден труд за работа в почивните дни през 2022г, за провеждане на епидемиологични проучвани и за поставените ваксини в имунизационния кабинет. За тези дейности се изработваха ежемесечно ведомости за изплащане на служителите.

Служител от дирекция АПФСО основно извършва деловодна дейност по регистриране на входяща и изходяща поща в РЗИ-Пазарджик, като активно подпомага административната дейност на специализираната администрация, включително и в почивните дни.

През 2022 година, административно – стопанската дейност в РЗИ беше насочена към оптимизиране на работната среда, подобряване условията на труд, спазването на Кодекса на труда и изискванията на контролните органи – Главна инспекция по труда, РС „Пожарна безопасност и спасяване".

Автомобилният парк при РЗИ гр. Пазарджик се състои от 8 автомобила, в това число 1 автомобил със специален режим на движение и 7 леки автомобила. Всички те са в добро техническо състояние и са годни за експлоатация.

Охраната на РЗИ е поверена и се осигурява от „Радио СОТ" ООД – Пазарджик. С цел осигуряване на нормална обстановка, опазване на имуществото в инспекцията както и осигуряване на максимална сигурност на служителите и гражданите посещаващи сградата на инспекцията е изградена система за видеонаблюдение и система за контрол на достъпа до сградата на инспекцията

Както досега, така и за в бъдеще, административно – стопанската дейност на инспекцията ще бъде подчинена на идеята за създаване на по-добри условия на труд на служителите и за създаване на комфорт, удобство и оптимално обслужване на клиентите и посетителите на РЗИ.

ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ НА РЗИ

Като цяло в РЗИ Пазарджик е изградена добра система за информация и комуникация, която гарантира документиране на всички операции и действия и проследимост на процесите в организацията. Чрез нея е осигурена до всички служители навременна и точна информация, за да изпълняват коректно задълженията си. Компютърната техника се поддържа в работещо състояние, като е осигурено високо ниво на сигурност на информацията /закупиха се лицензи за антивирусна програма /, редовно архивиране на хартиени и електронни документи. Акцент на работата през отчетния период бе мрежовата и информационна сигурност в инспекцията. Утвърдени се различни вътрешни административни документи за мрежова и информационна сигурност, с които се запознаха служителите от инспекцията.

В РЗИ Пазарджик работи Единна автоматизирана информационна система за управление на документооборота и работния поток "Eventis R7".РЗИ - Пазарджик е включена в Системата за електронен обмен на съобщения/документи /СЕОС/. Утвърдени са от Директора на РЗИ Вътрешни правила за оборот на електронни документи и документи на хартиен носител в РЗИ Пазарджик. Въведена е система за електронен подпис, която се използва основно от Директора и служителите с ключови права и задължения.

Гражданите имат достъп до интернет страницата на инспекцията, от която черпят информация за предоставените услуги (чрез публикуваната Харта на клиента и Вътрешни правила за административното обслужване).

На широката общественост се предоставя информация, която не само осведомява и надгражда здравната култура на хората, но и улеснява гражданите в ползването на предлаганите услуги.

ДИРЕКЦИЯ „МЕДИЦИНСКИ ДЕЙНОСТИ"

Съгласно Устройствения правилник на РЗИ (обн.ДВ бр.47 от 26.06.2015г.) дирекция МД е част от структурата на Специализираната администрация в РЗИ.

Числеността на персонала в административните звена на РЗИ-Пазарджик е посочена в приложение №13 към чл.26 от Устройствения правилник на РЗИ, според което за Дирекция МД тя е 12 бр.

Структурно дирекцията включва 12 щатни бройки – Директор дирекция, 3 главни инспектори, 1 инспектор, 3 главни експерти, 1 младши експерт, 3главни специалисти.

През 2022г. регистрация, пререгистрация и заличаване на лечебни заведения за извънболнична помощ и хосписи на територията на обл. Пазарджик по Закона за лечебните заведения се извършва от Изпълнителна агенция «Медицински надзор» гр. София чрез РЗИ Пазарджик. Извършвани бяха проверки за спазване на здравните изисквания и медицинските стандарти при регистрация и пререгистрация на лечебни заведения.

Съобразно приетата Национална здравна карта/ОЗК/, чрез която са определени потребностите от лечебни заведения /ЛЗ/ и медицински специалисти от извънболничната помощ, както и потребността от брой болнични легла – общ брой и по видове, през 2022г. са регистрирани **11** нови ЛЗ за извънболнична помощ, от тях:АППДМ-ИП-**8** бр;АППДМ-ГП-**1**; АСМП-ИП-**2** бр.

През 2022г. настъпиха **61** промени в обстоятелства по регистрация, като те касаеха:

- промяна на адресна регистрация /АСМП-ИП-**2**бр.;АПМП-ИП-**2**бр.; АППДМ-ИП-**14**бр.; АППДМ-ГП-**1**бр.; МЦ- **2** бр. ;

- промяна на дейност/ ДКЦ - **1**бр.;МЦ - **4**бр.;АППДМ- ИП-**2** бр.

- промяна на вписано обстоятелство / МЦ-**12** бр.; ДКЦ – **12** бр.; АППДМ-ГП – **1** бр.; АПМП-ГП -**1**бр.;СМТЛ-**1** бр.

- промяна на управител/ МЦ-**2**бр.;

- промяна в търговския регистър-/АППДМ-ГП-**1**бр.;АПМП-ИП - **2** бр.;АПМП- ГП – **1** бр/.

През годината се извършиха **8** бр. заличавания от регистъра на ЛЗ за ИБПХ - АППДМ-ИП-**3**бр.,АППДМ-ГП-**1**бр.,АСПДМ-ИП-**1**бр.,АПМП-ИП-**3**бр.

Заличени по чл.45 ал.1 т.8 – **2** бр.; чл.45.ал.1 ,т.7 – **6** бр./

Изготвени са справки - информации до държавни институции и друга кореспонденция във връзка с регистрацията – **236** бр.

През 2022г.от дирекция МД съгласно чл. 81, ал.1 и ал.2 от Закона за лечебните заведения са издадени **48** броя Удостоверения за недостатъчност на специалисти за сключване на договор с РЗОК за осъществяване на специализирана извънболнична помощ. Удостоверение се издава на тези специалисти, които работят на основен договор към ЛЗБП. Удостоверение за трети договор се издава по изключение за специалисти с редки специалности след съгласуване с РЗОК.

На територията на Област Пазарджик са разкрити и функционират лечебни заведения за извънболнична помощ, както следва:

БРОЙ РЕГИСТРИРАНИ ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ ЗА ИЗВЪНБОЛНИЧНА ПОМОЩ И ХОСПИСИ ПО ОБЩИНИ И ВИДОВЕ ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ

към 31.12.2022 г.

№	Община	Брой регистр. амбулатории за първична медицинска помощ				Брой регистр.амбулатории за специализирана медицинска помощ							Д Ц	Лаборатории СМТЛ и СМДЛ	Брой АИП ЗГ	Общ брой
		Индивидуални практики		Групови практики		Индивидуални практики		Групови практики		МЦ	МДЦ	ДКЦ				
		Лекари	Дент.	Лекари	Дент.	Лекари	Дент.	Лекари	Дент.							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	Пазарджик	47	111	8 /с 21/	9 /с 21/	54	2	2/с 4/		4		2		31 /в т.ч.1 смдл/	1	271
2	Батак	4	4													8
3	Белово	3	6	1 /с 2 /												10
4	Брацигово	5	6	1 /с 2 /	1/ с 4/	1								1 - смтл		15
5	Велинград	6	35	2 /с 13/	4 /с 11/	8	1			11		1		1 - смтл		69
6	Лесичово	1	2													3
7	Панагюрище	9	16	1 /с 2 /	1 /с 2 /	11		1/с 2/		1		1		1 - смтл		42
8	Пещера	4	21	1 /с 3 /		1						1		1 - смтл		29
9	Ракитово	8	5													13
10	Септември	13	12		1/с 2 /					1				1 - смтл		28
11	Стрелча	2	3			3				1						9
12	Сърница	2	4													6
	Всичко :	104	225	14	16	78	3	3		18		5		36 /в т.ч.1 смдл/	1	503

Забележка:

в кол.5 **- ПМП-ГП** са **14 с 43 лекари**
в кол.6- **ППДМ-ГП** са **16 с 40 дент.лекари**
в кол.9 - **СМП-ГП** са **3 с 6 лекари**

Легенда:

СМДЛ - самостоятелна медико-диагностична лаборатория
СМТЛ - самостоятелна медико-техническа лаборатория
МЦ – мед. център, **ДЦ** – дентален център, **ДКЦ**- диагн.-консулт. център,
АИП-ЗГ-амб. инд.практика- здравни грижи.

С П Р А В К А

ЗА РЕГИСТРИРАНИТЕ МЕДИЦИНСКИ СПЕЦИАЛИСТИ В ИЗВЪНБОЛНИЧНАТА ПОМОЩ ПО СПЕЦИАЛНОСТИ ЗА ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК

към 31.12 .2022 г.

СПЕЦИАЛНОСТИ	Конкретни потребности по Национална здравна карта / Н З К /	БРОЙ ЛЕКАРИ, РЕГИСТРИРАНИ В РЗИ / от ИП и включени в съставите на МЦ и ДКЦ /
1. ГАСТРОЕНТЕРОЛОГИЯ	4	16
2. РЕВМАТОЛОГИЯ	3	4+3 /КАРДИОРЕВМАТОЛОГ/
3. КАРДИОЛОГИЯ	18	37+3/КАРДИОРЕВМАТОЛОГ/
4. ЕНДОКРИНОЛОГИЯ И БОЛЕСТИ НА ОБМЯНАТА	12	17
5. НЕФРОЛОГИЯ	9	12
6. КЛИНИЧНА АЛЕРГОЛОГИЯ	1	2
7. ПНЕВМОЛОГИЯ И ФТИЗИАТРИЯ	9	12
8. ПЕДИАТРИЯ	32	50
9. ХИРУРГИЯ	25	51
10. ОРТОПЕДИЯ И ТРАВМАТОЛОГИЯ	14	32
11. УРОЛОГИЯ	13	13
12. АКУШЕРСТВО И ГИНЕКОЛОГИЯ	31	48
13. ИНФЕКЦИОЗНИ БОЛЕСТИ	1	7
14. ОЧНИ БОЛЕСТИ	16	22
15. У Н Г БОЛЕСТИ	13	17
16. НЕРВНИ БОЛЕСТИ	26	36
17. ПСИХИАТРИЯ	10	11 / в т.ч. 1 от РЗИ П-в с 2-ри к-т в П-ще /
18. КОЖНИ И ВЕНЕРИЧНИ БОЛЕСТИ	14	18
19. ФИЗИКАЛНА И РЕХ. МЕДИЦИНА	14	19
20. ОБРАЗНА ДИАГНОСТИКА	13	30
21. КИНИЧНА ЛАБОРАТОРИЯ	13	18
22. МЕДИЦИНСКА ОНКОЛОГИЯ	0	2
23. КЛИНИЧНА ХЕМАТОЛОГИЯ	1	2
24. ОБЩА И КЛИНИЧНА ПАТОЛОГИЯ	1	7
25. ВИРУСОЛОГИЯ	0	2
26. КЛИНИЧНА МИКРОБИОЛОГИЯ	3	9
27. АНЕСТЕЗИОЛОГИЯ И ИНТЕНЗИВНО ЛЕЧЕНИЕ	1	10
28. С ВЪТРЕШНИ БОЛЕСТИ / и с друга специалност /	23	ОБЩО - 51 в т.ч. 23 само с вътр.болести
29. ТРАНСФУЗИОННА ХЕМАТОЛОГИЯ	0	2
30. ДЕТСКА ХИРУРГИЯ	-	2
31. ПЛАСТИЧНА ХИРУРГИЯ	-	1
32. СЪДОВА ХИРУРГИЯ,АНГИОЛОГИЯ	4	4
33. ГРЪДНА ХИРУРГИЯ	2	4
34. СЪДЕБНА МЕДИЦИНА	-	1
35. НЕВРОХИРУРГИЯ	3	3
36. МЕД.ПАРАЗИТОЛОГИЯ	0	2
37.ДЕТСКА ПНЕВМОЛОГ.И ФТИЗ-Я	-	3
38.НУКЛЕАРНА МЕДИЦИНА	-	
ОБЩ БРОЙ РЕГИСТРИРАНИ ЛЕКАРИ:		577 +6= 583

ЗАБЕЛЕЖКА :

1.ОБЩИЯТ БРОЙ РЕГИСТРИРАНИ ЛЕКАРИ **НЕ Е БРОЙ ФИЗИЧЕСКИ ЛИЦА** , ТЪЙ КАТО НЯКОИ ЛЕКАРИ СА РЕГИСТРИРАНИ С ПОВЕЧЕ ОТ 1 СПЕЦИАЛНОСТ.

С П Р А В К А

БРОЙ НА ДЕНТАЛНИТЕ ЛЕКАРИ В ЛЕЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ ЗА СПЕЦИАЛИЗИРАНА ИЗВЪНБОЛНИЧНА ПОМОЩ ПО СПЕЦИАЛНОСТИ,

съобразно Националната здравна карта / НЗК /

към 31.12.2022 г.

СПЕЦИАЛНОСТИ	**Конкретни потребности по Н З К -**	**ОБЩ БРОЙ, РЕГИСТРИРАНИ В РЗИ И ФИЗ.ЛИЦА СЪС СПЕЦИАЛНОСТ**
1. ОРАЛНА ХИРУРГИЯ	**13**	**3 / 3**
2. ПАРОДОНТОЛОГИЯ И ЗАБОЛЯВАНИЯ НА ОРАЛНАТА ЛИГАВИЦА	**8**	**-**
3. **ОРТОДОНТИЯ**	**3**	**2 / 2**
4. **ПРОТЕТИЧНА ДЕНТ.МЕДИЦИНА**	**5**	**2 / 2**
5. ДЕТСКА ДЕНТ.МЕДИЦИНА	**14**	**3 / 3**
6. ОПЕРАТИВНО ЗЪБОЛЕЧЕНИЕ И ЕНДОДОНТИЯ	**13**	**-**
ОБЩ БРОЙ	**56**	**8 / 10**

ЗАБЕЛЕЖКА :

1.В НЗК специалности №3 и №4 се дават като отделни, а в Наредба №1 от 22.01.2015 г. наименованието на специалноста е "Ортодонтия и протетична дентална медицина"

2.ОБЩИЯТ БРОЙ РЕГИСТРИРАНИ ДЕНТАЛНИ ЛЕКАРИ/8 бр. регистрирани/ но физ.лица със специалност допълнителна – 10 бр. БРОЙ ФИЗИЧЕСКИ ЛИЦА , ТЪЙ КАТО НЯКОИ ДЕНТАЛНИ ЛЕКАРИ СА РЕГИСТРИРАНИ С ПОВЕЧЕ ОТ 1 СПЕЦИАЛНОСТ.

СПРАВКА ЗА
РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ на
ЛЕКАРСКИТЕ ПРАКТИКИ
/ АПМП-ИП И АПМП-ГП /
към 31.12.2022 г.

Населени места / Население към 31.12.2021 г.	**Заети практики като водещи**	**Заети като 2-ри,3-ти, 4-ти и т.н.кабинети от др.ЛЗ и практики с повече от 1 адрес**
1	2	3
1. гр.Батак - 2577 жители	**3**	
2. с. Нова махала - 1953 жители		
-с. Фотиново - 478 жители	**1**	
Общо за община Батак - 5008 ж.-	**4**	
1. с. Сестримо - 893 жители		
-с.Габровица - 362 жители		
2. с. Момина Клисура - 724жители		
3. с. Мененкьово- 824 жители	**1**	**1**
- с.Аканджиево- 378 жители/ФЗП/		**2**
4. гр.Белово - 3287 жители	**2 + 1 гп /с 2/**	**1, 1/от гп/**
-с. Г.Белово - 381 жит. /ФЗП/		
-с. Дъбравите- 393 жит. /ФЗП/		
Общо за община Белово- 7242 ж.	**3 ип+1 гп /с 2/**	
1. гр. Брацигово - 3628 жители	**2 ип + 1 гп /с 2/**	**1**
- с. Розово- 341 жит. /ФЗП/		**2**
2. с. Козарско - 681 жители		**2**
- с. Жребичко- 47 жит./ФЗП/		
3. с. Бяга -1200 жители	**1**	
4. с. Равногор - 379 жители	**1**	**1**
5. с. Исперихово - 1912 жители	**1**	
Общо за община Брацигово- 8188 ж.	**5 ип +1 гп /с 2/**	
1. гр.Велинград - 20826жители	**2 гп/ с 13/**	**2, 3**
2. с. Грашево -1145 жители		**4**
3. с. Драгиново - 4670 жители	**2**	
4. с. Св. Петка- 1402 жители	**1**	
5. с. Алендарова- 247 жители	**1**	**1**
- с. Всемирци- 278 жители		
- с. Долни Дъбева- 257 жители		
6. с. Пашови - 799 жители	**1**	
- Юндола- 194 жители		
- Рохлева - 357 жители/ФЗП/		
- Кандови- 188 жители		
- Бутрева- 160 жители		
7. с.Кръстава- 1003 жители	**1**	**1,2**
- Г.Биркова - 162 жители		
- с.Бозьова- 33 жители		

- Чолакова- 183 жители		
8. с.Цветино - 118 жители		
- с.Абланица - 332 жители /ФЗП/		
- с.Горна Дъбева- 194 жители		
- с.Враненци-162 жители		
- с.Биркова- 392 жители		
Общо за община Велинград - 33102 ж.	**6 ип + 2 гп /с 13/**	
1. с. Побит Камък- 623 жители		**2**
- Медени поляни - 673 жители/ФЗП/		**3**
2. гр.Сърница- 3321 жители	**2**	**1,5**
Общо за община Сърница-4617 ж.	**2**	
1. с. Лесичово - 750 жители		**3 /от гп/**
с.Боримечково- 548 жители		**2**
2. с. Калугерово-1097 жители		**1**
3. с. Церово- 808 жители		**4 /от гп/**
4. с. Динката-1161 жители	**1**	**1**
- с. Памидово-347 жители/ФЗП/		**2**
- с. Щърково - 374 жители/ФЗП/		
Общо за община Лесичово - 5085 ж.	**1**	
1. гр.Пазарджик- 65671 жители	**29 ип + 7 гп**	**1,1,1,1,1**
	/ с 6,2,2,2,2,2,3 /	**2,2,2,2,2/гп/,3,3**
- с.Мирянци -534 жители/ФЗП/		**2 /от гп/**
2. с. Алеко Константиново -2736 ж.	**2**	**1,1**
3. с. Априлци- 467 жители	**1**	**1**
- с.Сбор-172 жители		**3**
4. с. Братаница-1954 жители		**3**
- с. Ляхово-336 жители		
5. с. Величково- 824 жители	**1**	**1**
6. с.Сарая - 1276 жители		**2**
- с. Гелеменово- 655 жители		**2**
7. с. Главиница-1986 жители		**2**
8. с. Говедаре -1409 жители		
9. с. Добровница-1561 жители		**2**
10. с. Дебращица- 739 жители		**2**
11. с. Драгор-1338 жители	**1**	**1**
12. с. Звъничево-1645 жители	**1 гп / с 2 /**	**1**
13. с. Ивайло-2535 жители	**1**	**1**
14. с. Черногорово-1817 жители	**2**	
- с. Крали Марко-166 жители		
15. с. Мало Конаре -3706 жители	**2**	**2**
16. с. Синитево-1652 жители	**1**	**1**
17. с. Мокрище -1676 жители	**1**	
18. с. Овчеполци- 850 жители		**2**
- с.Тополи дол- 161 жит. /ФЗП/		
19. с. Огняново- 2109 жители	**1**	**2**
20. с. Паталеница-990 жители	**1**	
21. с. Пищигово- 858 жители	**1**	**1**
22. с. Росен - 432 жители	**1**	**1**
- с. Цар Асен- 218 жители/ФЗП/		

23. с.Хаджиево - 950 жители		**2 /от гп/**
24. с. Цръчна - 857 жители	**1**	
25. с.Юнаците - 1401 жители	**1**	
Общо за общ.Пазарджик - 103681ж.	**47 ип + 8 гп /с 21/**	
1. гр. Панагюрище - 15275 жители	**7 ип + 1 гп /с 2/**	**1,1**
- Панагюрски колони-239 жит./ФЗП/		
- с. Сребриново - 3 жители		
- с. Баня - 558 жители		**4**
2. с.Бъта-931 жители	**1**	
3. с.Левски -632 жители	**1**	
-с. Елшица - 516 жители		
4. с. Оборище -988 жители		**2,2**
- с.Поибрене- 736 жит. /ФЗП/		
5. с. Попинци - 1552 жители		**3**
Общо за общ.Панагюрище- 21430 ж.	**9 ип + 1 гп /с 2/**	
1. гр. Пещера- 15175 жители	**4 ип + 1 гп / с 3/**	**1,2**
2. с. Свети Константин- 7 жители		
3. - с. Кап.Димитриево- 627 жители		**2 /от гп/**
4. с. Радилово - 1174 жители		**3**
Общо за община Пещера - 16983 ж.	**4 ип + 1 гп /с 3/**	
1. гр. Ракитово- 7814 жители	**5**	**2**
2. гр.Костандово- 3988 жители	**2**	**1**
3. с. Дорково- 2478 жители	**1**	
Общо за община Ракитово-14280 ж.	**8**	
1. гр.Септември-7058 жители	**6**	
-с.Злокучене- 980 жители		
2. с.Варвара- 1828 жители	**1**	**1,**
3. с.Ветрен дол-1330 жители	**1**	
4. с.Бошуля- 719 жители		
5. гр.Ветрен- 2734 жители		**2**
6. с.Виноградец- 1271 жители		**2**
7. с.Славовица- 395 жители	**1**	**1**
- с.Г.Вършило - 27 жители/ФЗП/		
- с.Д. Вършило - 4 жители		
8. с. Карабунар-1264 жители	**1**	**1**
9. с. Ковачево- 2310 жители	**1**	**2**
10. с.Лозен- 816 жители		**3**
11. с.Семчиново-1907 жители	**1**	
-с.Симеоновец- 805 жители	**1**	
Общо за община Септември-23348 ж.	**13**	
1. гр.Стрелча - 3710 жители	**2**	
- с. Дюлево- 172 жит. /ФЗП/		
2. с.Смилец- 240 жители		
- с.Блатница- 144 жители		
- с.Свобода- 130 жители /ФЗП/		
Общо за община Стрелча - 4396ж.	**2**	

Общо за област Пазарджик	**104 ип +14 гп /с 43 лекари/**	
247 360 жители	**Общ брой по НЗК – 174 ОПЛ**	
Общ брой по НЗК - 174,	**Общ бр.в РЗИ - 147**	**недостиг - 27**
	бр.физ.лица ОПЛ	

ЛЕГЕНДА : ИП - индивидуална практика, ГП - групова практика

ЗАБЕЛЕЖКА :

В кол.3 : с 1 са практики, които имат регистриран повече от 1 адрес
с 2 - има регистриран като 2-ри адрес от друго ЛЗ
с 3 - има регистриран като 3-ти адрес от друго ЛЗ
с 4 - има регистриран като 4-ти адрес от друго ЛЗ
с 5 - има регистриран като 5-ти адрес от друго ЛЗ
и т.н.

Поредният № на населеното място е центърът на практиката
с прикрепените към него населени места.

С Решение №361 на МС от 29.05.2018 г. е утвърдена нова
Национална здравна карта / НЗК / .
Няма определени практики по населени места ,
а има само общ брой конкретни потребности.

СПРАВКА ЗА
РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ
НА ДЕНТАЛНИТЕ ПРАКТИКИ
/ АППДМ-ИП И АППДМ - ГП /
към 31.12.2022г.

Населени места / Население към 31.12.2021 г.	Заети практики като водещи	Заети като 2-ри, 3-ти, 4-ти и т.н. кабинети от др. ЛЗ и от други РЗИ и практики с повече от 1 адрес
1	2	3
1. гр.Батак - 2577 жители	**2**	
2. с. Нова махала - 1953 жители	**2**	**2**
-с. Фотиново - 478 жители		
Общо за община Батак - 5008 ж.-	**4 ип**	
1. с. Сестримо - 893 жители		**2**
-с.Габровица - 362 жители		
2. с. Момина Клисура - 724жители		**с 2 от обл. София като 2-ри к-т**
3. с. Мененкьово- 824 жители	**1**	
- с.Аканджиево- 378 жители/ФЗП/		
4. гр.Белово - 3287 жители	**5**	**1,1,1,2**
-с. Г.Белово - 381 жит. /ФЗП/		
-с. Дъбравите- 393 жит. /ФЗП/		
Общо за община Белово- 7242 ж.	**6 ип**	
1. гр. Брацигово - 3628 жители	**5 +1гп/4д.л./**	**1,1,2**
- с. Розово- 341 жит. /ФЗП/		**1/гп/ + 1 пр-ка с 4-ти к-т в гр. Пловдив**
2. с. Козарско - 681 жители		
- с. Жребичко- 47 жит./ФЗП/		
3. с. Бяга -1200 жители		**2/гп/**
4. с. Равногор - 379 жители		
5. с. Исперихово - 1912 жители	**1**	**3/гп/**
Общо за община Брацигово- 8188 ж.	**6 ип +1гп/с 4/**	
1. гр.Велинград - 20826жители	**27 ип + 2 гп/ с 4, 3 д.л./**	**с 1 - 3 практики 2/гп/**
		с 2 - 6 практики + 1пр-ка с 3-ти к-т в гр. София
2. с. Грашево -1145 жители	**1 гп /с 2/**	**1**
3. с. Драгиново - 4670 жители	**5**	**1,1**
4. с. Св. Петка- 1402 жители	**1**	**2**
5. с. Алендарова- 247 жители		
- с. Всемирци- 278 жители		
- с. Долни Дъбева- 257 жители		
6. с. Пашови - 799 жители	**1**	**1**
- Юндола- 194 жители		

- Рохлева - 357 жители/ФЗП/		
- Кандови- 188 жители		
- Бутрева- 160 жители		
7. с.Кръстава- 1003 жители	**1гп/с2/**	
- Г.Биркова - 162 жители		
- с.Бозьова- 33 жители		
- Чолакова- 183 жители		
8. с.Цветино - 118 жители		
- с.Абланица - 332 жители /ФЗП/	**1**	**1**
- с.Горна Дъбева- 194 жители		
- с.Враненци-162 жители		
- с.Биркова- 392 жители		
Общо за община Велинград - 33102 ж.	**35 ип + 4гп /с 11/**	
1. с. Побит Камък- 623 жители		
- Медени поляни - 673 жители/ФЗП/		
2. гр.Сърница- 3321 жители	**4**	**1,2, 2- от РЗИ П-в като 2-ри к-т**
Общо за община Сърница-4617 ж.	**4 ип**	
1. с. Лесичово - 750 жители		**3 /гп/**
с.Боримечково- 548 жители		
2. с. Калугерово-1097 жители		**2 /гп/**
3. с. Церово- 808 жители	**1**	**1**
4. с. Динката-1161 жители	**1**	**1**
- с. Памидово-347 жители/ФЗП/		
- с. Щърково - 374 жители/ФЗП/		
Общо за община Лесичово - 5085 ж.	**2 ип**	
1. гр.Пазарджик- 65671 жители	**90 ип + 8 гп**	**с 1 - 16 практики ,**
	/с 2,2,3,2,2,2,2,4/	**с 2– 17 практики, 3 с 3 от обл. София като 3-ти к-т с 2 от обл. П-в като 2-ри к-т**
- с.Мирянци -534 жители/ФЗП/		
2. с. Алеко Константиново -2736 ж.	**1**	**1**
3. с. Априлци- 467 жители		**3**
- с.Сбор-172 жители		
4. с. Братаница-1954 жители		**2, 2 /гп/**
- с. Ляхово-336 жители		
5. с. Величково- 824 жители		**3**
6. с.Сарая - 1276 жители		**2**
- с. Гелеменово- 655 жители	**1**	**1**
7. с. Главиница-1986 жители	**3**	
8. с. Говедаре -1409 жители	**1**	
9. с. Добровница-1561 жители	**1**	**1**
10. с. Дебращица- 739 жители		**2**
11. с. Драгор-1338 жители	**1**	
12. с. Звъничево-1645 жители	**1**	**1,2**
13. с. Ивайло-2535 жители	**2**	
14. с. Черногорово-1817 жители	**1**	**1**
- с. Крали Марко-166 жители		

15. с. Мало Конаре -3706 жители	**1**	с 2 от обл. П-в като 2-ри к-т
16. с. Синитево-1652 жители	**1**	**2 + 2-ри к-т в обл. Ст. Загора**
17. с. Мокрище -1676 жители		**2 /гп/**
18. с. Овчеполци- 850 жители	**1**	**2-ри к-т в обл. Хасково**
- с.Тополи дол- 161 жит. /ФЗП/		
19. с. Огняново- 2109 жители	**1 ип + 1 гп /с 2/**	**1**
20. с. Паталеница-990 жители		**2**
21. с. Пищигово- 858 жители	**1**	**1**
22. с. Росен - 432 жители		
- с. Цар Асен- 218 жители/ФЗП/		
23. с.Хаджиево - 950 жители	**1**	
24. с. Црънча - 857 жители	**1**	
25. с.Юнаците - 1401 жители	**2**	
Общо за общ.Пазарджик - 103681ж.	**111 ип + 9 гп /с 21/**	
1. гр. Панагюрище - 15275 жители	**13 ип + 1 гп /с 2/**	**2/гп/**
- Панагюрски колони-239 жит./ФЗП/		
- с. Сребриново - 3 жители		
- с. Баня - 558 жители	**1**	**1**
2. с.Бъта-931 жители	**1**	**4**
3. с.Левски -632 жители		**2**
-с. Елшица - 516 жители		**2**
4. с. Оборище -988 жители		**5**
- с.Поибрене- 736 жит. /ФЗП/		**3**
5. с. Попинци - 1552 жители	**1**	**1,3/гп/**
Общо за общ.Панагюрище- 21430 ж.	**16 ип + 1 гп /с 2/**	
1. гр. Пещера- 15175 жители	**18 ип**	**1,1,1**
		2,2,2
2. с. Свети Константин- 7 жители		
3. - с. Кап.Димитриево- 627 жители		
4. с. Радилово - 1174 жители	**3**	**1 + 2-ри к-т в обл. Смолян**
Общо за община Пещера - 16983 ж.	**21 ип**	
1. гр. Ракитово- 7814 жители	**3**	**1, 3 /гп/**
2. гр.Костандово- 3988 жители	**1**	
3. с. Дорково- 2478 жители	**1**	**2**
Общо за община Ракитово-14280 ж.	**5 ип**	
1. гр.Септември-7058 жители	**9**	
-с.Злокучене- 980 жители		
2. с.Варвара- 1828 жители	**1**	**1**
3. с.Ветрен дол-1330 жители		**2, 2/гп/**
4. с.Бошуля- 719 жители		
5. гр.Ветрен- 2734 жители	**1**	
6. с.Виноградец- 1271 жители		
7. с.Славовица- 395 жители		
- с.Г.Вършило - 27 жители/ФЗП/		
- с.Д. Вършило - 4 жители		
8. с. Карабунар-1264 жители		

9. с. Ковачево- 2310 жители	**1**	
10. с.Лозен- 816 жители		с 2 от обл. П-в като 2-ри к-т
11. с.Семчиново-1907 жители	**1гп/с 2/**	**1**
-с.Симеоновец- 805 жители		**2**
Общо за община Септември-23348 ж.	**12 ип + 1гп/с 2/**	
1. гр.Стрелча - 3710 жители	**3**	**1**
- с. Дюлево- 172 жит. /ФЗП/		
2. с.Смилец- 240 жители		
- с.Блатница- 144 жители		
- с.Свобода- 130 жители /ФЗП/		
Общо за община Стрелча - 4396ж.	**3 ип**	
Общо за област Пазарджик	**225 ип +16 гп /с 40 д.л./**	
247 360 жители	**Общ брой по НЗК – 261 д.л.**	
Общ бр.по НЗК - 261	**Общ бр.в РЗИ – 265**	**+4**
	/ бр.физ.лица дент.лекари /	

ЛЕГЕНДА : ИП - индивидуална практика, ГП - групова практика
Д.Л. - дентални лекари

В кол.3 : с 1 са практики, които имат регистриран повече от 1 адрес
с 2 - има регистриран като 2-ри адрес от друго ЛЗ
с 3 - има регистриран като 3-ти адрес от друго ЛЗ
с 4 - има регистриран като 4-ти адрес от друго ЛЗ
с 5 - има регистриран като 5-ти адрес от друго ЛЗ
и т.н.

Поредният № на населеното място е центърът на практиката
с прикрепените към него населени места.

С Решение № 361 на МС от 29.05.2018 г. е утвърдена нова Национална здравна карта / НЗК / ! По новата НЗК няма определени практики по населени места, а има само общ брой конкретни потребности.

Здравната мрежа в областта е достатъчно наситена с лечебни заведения, които покриват изцяло нуждите на населението от първична медицинска помощ. В почти всички населени места, населението има достъп до първична медицинска помощ. Населените места, в които има незаети практики се обслужват от практики от други населени места като втори или трети кабинет.

Регистрация, пререгистрация и заличаване на лицата, упражняващи неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве и контрол върху дейността им, съгласно Закона за здравето

На територията на област Пазарджик са регистрирани 12 практики на лица упражняващи неконвенционални методи за въздействие върху индивидуалното здраве. През 2022г. няма регистрации на лица, упражняващи неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве.

На територията на Пазарджишка област са разкрити и функционират следните лечебни заведения за болнична помощ и други ЛЗ / Диализен център/

№ по ред	Вид на лечебното заведение	Населено място, в което се намира	Община
		Име	Име
1	„Многопрофилна болница за активно лечение – Пазарджик” АД	гр. Пазарджик	Пазарджик
2	Многопрофилна болница за активно лечение „Хигия” АД	гр. Пазарджик	Пазарджик
3	Многопрофилна болница за активно лечение „Хигия - Север” ООД	гр. Пазарджик	Пазарджик
4	Университетска многопрофилна болница за активно лечение „Пълмед” ООД гр. Пловдив МС „Здраве“ с адрес гр.Пазарджик, ул.”Константин Величков” № 50	гр. Пазарджик	Пазарджик
5	„Многопрофилна болница за активно лечение Здраве - Велинград” ЕООД	гр. Велинград	Велинград
6	„Многопрофилна болница за активно лечение-Велинград” ЕООД	гр. Велинград	Велинград
7	„Многопрофилна болница за активно лечение Проф.Д.Ранев” ООД	гр. Пещера	Пещера
8	Многопрофилна болница за активно лечение „Уни Хоспитал” ООД	гр. Панагюрище	Панагюрище
9	Държавна психиатрична болница - Пазарджик	гр. Пазарджик	Пазарджик
10	Специализирана болница за активно лечение на пневмо-фтизиатрични заболявания „д-р Никола Пенчев“ЕООД	гр. Пазарджик	Пазарджик

11	„Специализирана болница за рехабилтация – Национален комплекс” ЕАД Филиал Велинград	гр. Велинград	Велинград
12	„ Специализирана болница за рехабилтация-ВИТА“ ЕООД	гр. Велинград	Велинград
13	Специализирана болница за продължително лечение и рехабилитация на пневмо-фтизиатрични заболявания „Света Петка Българска” ЕООД	гр. Велинград	Велинград
14	Диализен център „Дъчмед диализа България-Диализен център” ЕООД	гр. Пазарджик	Пазарджик
15	Диализен център“Фърст диализис сървисиз България“ ЕАД	Гр.Пазарджик	Пазарджик

	Център за спешна медицинска помощ / ЦСМП/	ФСМП гр. Пазарджик	Пазарджик
		ФСМП гр. Септември	Септември
		ФСМП гр. Батак	Батак
		ФСМП гр. Белово	Белово
		ФСМП гр. Брацигово	Брацигово
		ФСМП гр. Панагюрище	Панагюрище
		ФСМП гр. Пещера	Пещера
		ФСМП гр. Велинград ИЕ -1	Велинград Сърница
		ФСМП гр. Ракитово	Ракитово

Брой заведения от посочения вид:

Многопрофилна болница за активно лечение	8
Специализирана болница за активно лечение	2
Специализирана болница за продължително лечение и рехабилитация	3
Диализен център	2
Център за спешна медицинска помощ / ЦСМП /	1

През 2022 година бяха проверени 7 броя лечебни заведения относно установяване съответствието на нивата на компетентност на структурите в лечебните заведения за болнична помощ съгласно изискванията на Наредба № 49 за основните изисквания, на които трябва да отговарят устройството, дейността и вътрешния ред на ЛЗ за болнична помощ и домовете за медико-социални грижи (обн. ДВ бр.83/ 22. 10. 2010 година) относно издаване разрешение за осъществяване на лечебна дейност, както и дали отговарят на показателя „минимален обем дейност" съгласно чл.19, ал.5 от същата наредба и на утвърдените медицинските стандарти, на следните лечебните заведения за болнична помощ / ЛЗБП/ :

- „УМБАЛ Пълмед"ООД гр. Пловдив, МС Здраве-Пазарджик" - 1 проверка
- „МБАЛ Велинград" ЕООД гр.Велинград – 1 проверки
- МБАЛ „Уни Хоспитал" ООД гр.Панагюрище - 1 проверки
- „МБАЛ Хигия- Север " ООД гр.Пазарджик – 1 проверка
- СБАЛПФЗ „д-р Никола Пенчев"ЕООД гр. Пазарджик– 1 проверка
- СБПЛРПФЗ „Света Петка Българска" ЕООД гр.Велинград – 1 проверка
- ДПБ гр. Пазарджик– 1 проверка

При извършените проверки се установи, че нивата на компетентност на структурите на лечебните заведения за болнична помощ (ЛЗБП) отговарят на актуалните МС съгласно издадените разрешения за дейност.

- **Национална програма за подобряване на майчиното и детското здраве**

На територията на област Пазарджик ЛЗБП, изпълняващи дейност по НППМДЗ са: „МБАЛ-Пазарджик" АД гр.Пазарджик, „МБАЛ Хигия" АД гр. Пазарджик, УМБАЛ „Пълмед" ООД гр. Пловдив с адрес гр.Пазарджик, ул. „К. Величков" № 50, „МБАЛ Велинград" ЕООД гр.Велинград, „МБАЛ Здраве Велинград" ЕООД гр.Велинград и МБАЛ „Уни Хоспитал" ООД гр.Панагюрище.

„МБАЛ-Пазарджик" АД гр. Пазарджик

На основание Заповед №РД-01-6/04.01.2023г., служители на Д"МД" към РЗИ извършиха проверка за второ шестмесечие на 2022 година.

„МБАЛ-Пазарджик" АД гр.Пазарджик има сключен договор №РД 06-292/02.12.2021г. с Министерство на здравеопазването гр.София. „Здравно- консултативен център за майчино и детско здраве" отговаря на всички изисквания по договора сключен с МЗ.

Целта на Националната програма е да обхване деца с увреждания, деца с хронични заболявания, недоносени деца, родилки и бременни с патология на бременността в хода на тяхното болнично лечение/"МБАЛ-Пазарджик" АД/ и/или амбулаторно и тяхното по-нататъшно проследяване. Здравно-консултативният център има изготвен график за предоставяне на медицински и немедицински консултации със специалисти от лечебното заведение-изпълнител, който се актуализира ежегодно.

В „МБАЛ – Пазарджик” АД гр. Пазарджик се осъществяват следните дейности:

1.Въвеждане на масов универсален неонатален слухов скрининг в родилните и неонатологични клиники/ отделения.

2.Осигуряване на комплексно обслужване за бременни жени и деца в Здравно-консултативен център за майчино и детско здраве.

Целта на Националната програма е да обхване деца с увреждания, деца с хронични заболявания, недоносени деца, родилки и бременни с патология на бременността в хода на тяхното болнично лечение /”МБАЛ-Пазарджик” АД/и/или амбулаторно, и тяхното по-нататъшно проследяване. Здравно-консултативният център има изготвен график за предоставяне на медицински и немедицински консултации със специалисти от лечебното заведение-изпълнител, който се актуализира ежегодно.

При извършената проверка относно „Въвеждане на масов универсален неонатален слухов скрининг в родилните и неонатологични клиники/ отделения”, се констатира:

В „МБАЛ – Пазарджик” АД гр.Пазарджик е създадена необходимата огранизация, съгласно изискванията на Договор с МЗ.

Обособено е помещение в Неонатологично отделение, изолирано и осигурено с необходимите условия и оборудване за настаняване на детето, провеждане на изследването и регистрация на данните: кушетка; апарат за отоакустични емисии, свързан с принтер за отпечатване на резултата от изследването; бюро и компютърна конфигурация за регистриране на данните от прегледа.

Със Заповед №130/03.02.2022г. на Изпълнителния Директор на „МБАЛ – Пазарджик” АД гр.Пазарджик е определен отговорник по организацията на дейността и нейното отчитане. Двама лекари (педиатър и специалист по УНГ болести) и две акушерки са преминали обучение в клиника по УНГ болести към УМБАЛ „Св.Георги” гр.Пловдив.

Преди провеждане на изследването, майката (бащата/настойник/близък роднина) се информират за целта на изследването и подписват „Информирано съгласие за провеждане на слухов скрининг на новородено дете”

Резултатът от изследването се отразява в ИЗ на детето, документите за регистриране на процедури по клинични пътеки и епикризата, отразяваща престоя и лечението на детето в отделението. Посочена е и датата на изследването.

При установяване на отклонение или съмнение за намален слух, детето се насочва за допълнителна диагностика и уточняване на слуховия анализатор в УНГ отделение и след това в Университетска клиника за доуточняване и лечение.

Със Заповед на Изпълнителният Директор на „МБАЛ–Пазарджик”АД гр.Пазарджик е разкрит Здравно-консултативен център за майчино и детско здраве. Центъра осигурява комплексно обслужване на деца с увреждания, деца с хронични заболявания, недоносени деца, родилки, бременни жени с патология на бременността в хода на тяхното болнично лечение или амбулаторно проследяване.

Здравните услуги се предоставят на място в здравно-консултативния център или в дома на пациента от квалифицирани медицински специалисти - лекари и немедицински

специалисти - психолог и соц. работник. Те може да се обръщат самостоятелно или да бъдат насочени от ОПЛ или от други лечебни заведения. Осигуряват се и допълнителни консултации при наличие на заболявания, възникнали по време на бременността на здравно неосигурените жени.

За дейността на Центъра са осигурени координатор с пълно работно време 8 часа, психолог и социален работник на граждански договори.

Осигурено е самостоятелно помещение за позициониране на Центъра, оборудван с телефон, компютър и интернет връзка.

На интернет страницата на ЛЗ са публикувани данни за контакт (адрес, телефон, електронен адрес), информация за дейностите, предоставяни от Центъра, както и времеви график за консултации, който се актуализира ежегодно.

Извърши се проверка на наличната в Центъра документация (карти за осъществени консултации, графици, отчети и др.).

За всяка осъществена консултация в Центъра на място, хоспитализирани и при домашни посещения се попълва Карта за осъществена консултация от медицински и/или немедицински специалист, в която се документират:

1.Име и ЕГН на пациента(в случаите на дете–и имената на родителя/настойника, полагащи грижи за детето).

2.Адрес.

3.Диагноза.

4.Медицински или други причини, налагащи извършване на дейностите в Здравно-консултативния център (ЗКЦ).

5.Осъществени дейности.

6.Препоръки за поведение.

7.Име и подпис на специалиста, осъществил консултацията

8.Подпис на пациента/подпис на родител/настойник в удостоверение на това, че е информиран за извършената дейност.

Изготвят се графици за предоставяните консултации от медицински и немедицински специалист за деца с увреждания, деца с хронични заболявания, недоносени деца, родилки и бременни с патологична бременност на място в ЗКЦ, хоспитализирани или в дома. Консултациите се осъществяват от лекари специалисти от ЛЗ-изпълнител в зависимост от диагнозата и искането на насочващия лекар.

Попълва се Информирано съгласие за амбулаторни посещения.

Предоставиха ни се отчети за дейността на ЗКЦ за второ шестмесечие на 2022г. и четвърто тримесечие на 2022, включващи информация за:

- брой деца, родилки и бременни жени, на които е оказана психологическа консултация;

- брой извършени и документирани психологически консултации;

- брой деца с увреждания и с хронични заболявания, недоносени деца на които е оказана консултативна помощ;

- брой извършени и документирани медицински консултации;
- брой на деца с увреждания и недоносени деца, посетени в дома;
- брой домашни посещения;
- становище за констатирани затруднения в медицинското обслужване на децата.

По време на хоспитализация в болничното заведение се предоставя психологическа подкрепа и мотивация на родители, на деца с увреждания и хронични заболявания, недоносени деца. Оказва се псих. подкрепа на бременни и родилки в риск от изоставяне.

Центъра осигурява връзка и насочва към соц. служби при необходимост от социални и/или интегрирани здравно-социални услуги за деца с увреждания, хронични заболявания, бременни в хода на тяхното лечение или потърсили амбулаторно социална помощ. Центъра има изготвен график за предоставяне на медицински и немедицински консултации със специалисти от лечебното заведение-изпълнител, който се актуализира ежегодно.

През четвърто тримесечие на 2022 са направени консултации със социален работник са 11 бр., като при необходимост са уведомени - РИОЗД, АСП и др. Броят на медицинските консултации в ЗКЦ са 51 бр., като за всеки извършен преглед или консултация е попълнена карта от съответния специалист.

За второ шестмесечие на 2022г. в ЗКЦ са регистрирани 163 лица /деца, родилки, бременни/, от тях 58 са деца с хронични заболявания или увреждания, част от които не са регистрирани за първи път и ползват услугите на ЗКЦ, 84 родилки и 21 бременни жени . Направени са общо 22 бр. писмени психологични консултации и 15 бр. консултации на социален работник , като при необходимост са уведомени - РИОЗД, АСП и др. Броят на медицинските консултации в ЗКЦ за второто шестмесечие на 2022 г. са 96 бр., като за всеки извършен преглед или консултация е попълнена карта от съответния специалист.

За 2022г. в ЗКЦ са регистрирани 273 лица /деца, родилки, бременни/. Направени са общо 35 бр. писмени психологични консултации и 26 бр. консултации на социален работник , като при необходимост са уведомени - РИОЗД, АСП и др. Броят на медицинските консултации в ЗКЦ за второто шестмесечие на 2022 г. са 133 бр. и 7 бр. домашни посещения., като за всеки извършен преглед или консултация е попълнена карта от съответния специалист.

За четвърто тримесечие на 2022 г. неонатален-слухов скрининг е направен на 146 деца, като няма отчетено с отклонение.

Неонатален-слухов скрининг за второ шестмесечие на 2022 г., са направени 318 изследвания на новородени/ общо родени 309 бр./, като е отчетено 1/едно/новородено с отклонение през м. септември и съответно насочено към специалист по УНГ.

За 2022 г. неонатален-слухов скрининг, са направени изследвания на 581 бр.новородени/ общо родени 558 бр./, като е отчетено 2/две/новородени с отклонение през м. януари и м.септември и съответно са насочени към специалист по УНГ.

При създадената организация за осъществяване на дейността в ЗКЦ и извършване на Неонатален слухов скрининг през второ шестмесечие на 2022г. не са установени затруднения в обслужването.

МБАЛ Хигия" АД гр. Пазарджик

На основание Заповед №РД-01-6/04.01.2023г., служители на Д"МД" към РЗИ извършиха проверка за второ шестмесечие на 2022 година.

Съгласно сключен Договор №РД-06-291/02.12.2021г. с МЗ за осъществяване на медицински дейности по изпълнение на „Национална програма за подобряване на майчиното и детското здраве 2021-2030г. в „МБАЛ – Хигия" АД гр.Пазарджик се осъществява следната дейност:

1. Въвеждане на масов универсален неонатален слухов скрининг в родилните и неонатологични клиники/ отделения.

При извършената проверка на дейността се констатира:

В „МБАЛ – Хигия" АД гр.Пазарджик е създадена необходимата огранизация за провеждането на слуховия скрининг на новородените, съгласно изискванията на Министерството на здравеопазването.

Изследването (скрининга) се извършва в обособено помещение в структурата по Неонатология на Акушеро-гинекологичното отделение, изолирано и осигурено с необходимите условия и оборудване за настаняване на детето, провеждане на изследването и регистрация на данните: кушетка; апарат за отоакустични емисии, свързан с принтер за отпечатване на резултата от изследването; бюро и компютърна конфигурация за регистриране на данните от прегледа.

Изследването се извършва с апарат произведен в Русия – марка „Нейрософт", сериен № 07020023.

Със Заповед на Изпълнителния Директор на „МБАЛ – Хигия" АД гр. Пазарджик е определен отговорник по организацията на дейността и нейното отчитане. Двама лекари педиатри са преминали инструктаж и обучение за провеждане на изследванията.

В ИЗ на детето се прилага разпечатка от извършеното изследване. Резултатът от изследването се отразява в ИЗ на детето, епикризата, отразяваща престоя и лечението на детето в отделението и в документите за регистриране на процедури по клинични пътеки. Посочена е и датата на изследването и е приложена разпечатка от извършеното изследване.

През четвърто тримесечие на 2022 година са изследвани 62 новородени деца от всичко родени в отделението - 61 деца.

През второ шестмесечие на 2022 година са изследвани 142 новородени деца от всичко родени в отделението - 143 деца.

През 2022 година са изследвани 283 новородени деца от всичко родени в отделението - 291 деца.

Отчетено едно новородено през м.07/2022г.. с отклонения от нормата, което е насочено към за допълнителна диагностика.

УМБАЛ „Пълмед” ООД гр. Пловдив с адрес на дейността гр.Пазарджик, ул. „К. Величков” № 50

На основание Заповед №РД-01-6/04.01.2023г., служители на Д"МД" към РЗИ извършиха проверка за второ шестмесечие на 2022 година.

Съгласно сключен Договор с МЗ за осъществяване на медицински дейности по изпълнение на „Национална програма за подобряване на майчиното и детското здраве 2021-2030г” в Медицинска структура „Здраве” гр.Пазарджик към УМБАЛ „Пълмед” ООД гр. Пловдив се осъществява следната дейност:

1. Въвеждане на масов универсален неонатален слухов скрининг в родилните и неонатологични клиники/ отделения.

При извършената проверка се констатира:

В Медицинска структура „Здраве” гр. Пазарджик към МБАЛ „Пълмед” ООД гр. Пловдив е създадена необходимата огранизация, съгласно изискванията на Договора с МЗ.

Обособено е помещение в АГ отделение, изолирано и осигурено с необходимите условия и оборудване за настаняване на детето, провеждане на изследването и регистрация на данните: кушетка; апарат за отоакустични емисии, свързан с принтер за отпечатване на резултата от изследването; бюро и компютърна конфигурация за регистриране на данните от прегледа.

Със Заповед на Управителя на Медицинска структура „Здраве” гр. Пазарджик към УМБАЛ „Пълмед” ООД гр. Пловдив е определен отговорник по организацията на дейността и нейното отчитане. Двама лекари (педиатър и специалист по УНГ болести) и две акушерки са преминали инструктаж и обучение за провеждане на дейността.

Преди провеждане на изследването, майката (бащата/настойник/близък роднина) се информират за целта на изследването и подписват „Информирано съгласие за провеждане на слухов скрининг на новородено дете”.

В ИЗ на детето е приложена разпечатка от извършеното изследване. Резултатът от изследването се отразява в ИЗ на детето, епикризата, отразяваща престоя и лечението на детето в отделението и в документите за регистриране на процедури по клинични пътеки. Посочена е и датата на изследването и е приложена разпечатка от извършеното изследване.

През четвърто тримесечие на 2022 година са изследвани 37 новородени деца/ от общо родени 37 броя/, от които няма деца са с диагностицирани отклонения от нормата.

През второ шестмесечие на 2022 година са изследвани 71 новородени деца/от общо родени 73 деца/, от които няма с диагностицирани отклонения от нормата.

През 2022 година общият брой новородени деца е 150 броя, а броя изследвания за неонатален слухов скрининг е извършен на 146 деца, от което няма диагностицирани отклонения от нормата.

Във връзка създаване на ефективна организация за изпълнение на дейностите по Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве (2021-2030),

изпращаме отчетните документи на МС „Здраве" гр.Пазарджик, която е клон на УМБАЛ „Пълмед"ООД гр.Пловдив в РЗИ Пловдив всяко тримесечие.

„МБАЛ Здраве - Велинград" ЕООД гр. Велинград

На основание Заповед №РД-01-6/04.01.2023г., служители на Д"МД" към РЗИ извършиха проверка за второ шестмесечие на 2022 година.

Съгласно сключен Договор №РД-06-294/02.12.2021г. с МЗ за осъществяване на медицински дейности по изпълнение на „Национална програма за подобряване на майчиното и детското здраве 2021-2030г" в МБАЛ „Здраве – Велинград" ЕООД гр. Велинград се осъществява следната дейност:

1. Въвеждане на масов универсален неонатален слухов скрининг в родилните и неонатологични клиники/ отделения.

При извършената проверка се констатира:

В МБАЛ „Здраве–Велинград" ЕООД гр. Велинград е създадена необходимата огранизация, съгласно изискванията на Договора с МЗ.

Обособено е помещение в АГ отделение, изолирано и осигурено с необходимите условия и оборудване за настаняване на детето, провеждане на изследването и регистрация на данните: кушетка; апарат за отоакустични емисии, свързан с принтер за отпечатване на резултата от изследването; бюро и компютърна конфигурация за регистриране на данните от прегледа.

Преди провеждане на изследването, майката (бащата/настойник/близък роднина) се информират за целта на изследването и подписват „Информирано съгласие за провеждане на слухов скрининг на новородено дете".

В ИЗ на детето е приложена разпечатка от извършеното изследване.

През периода август-декември 2022 година в АГ отделението не е имало раждания, защото се извършват спешни ремонтни дейности, както и структурни промени. Това е и посочената причина от г-н Тодор Ушев –управител на ЛЗБП в поискани писмени обяснения да не е извършен неонатален слухов скрининг.

През четвърто тримесечие на 2022 година няма родени и извършени изследвания за неонатален слухов скрининг.

През второ шестмесечие на 2022 година общият брой новородени деца е 5 броя, а броя изследвания за неонатален слухов скрининг е извършен на 5 деца, от което няма диагностицирани отклонения от нормата.

През 2022 година общият брой новородени деца е 53 броя, а броя изследвания за неонатален слухов скрининг е извършен на 49 деца, от което няма диагностицирани отклонения от нормата.

„МБАЛ Велинград" ЕООД гр. Велинград

На основание Заповед №РД-01-6/04.01.2023г., служители на Д"МД" към РЗИ извършиха проверка за второ шестмесечие на 2022 година.

Съгласно сключен Договор №РД-06-290/02.12.2021г. с МЗ за осъществяване на медицински дейности по изпълнение на „Национална програма за подобряване на майчиното и детското здраве 2021-2030г" в „МБАЛ – Велинград" ЕООД гр. Велинград се осъществява следната дейност:

1. Въвеждане на масов универсален неонатален слухов скрининг в родилните и неонатологични клиники/ отделения.

При извършената проверка се констатира:

В „МБАЛ – Велинград" ЕООД гр. Велинград е създадена необходимата огранизация, съгласно изискванията на Договора с МЗ.

Обособено е помещение в АГ отделение, изолирано и осигурено с необходимите условия и оборудване за настаняване на детето, провеждане на изследването и регистрация на данните: кушетка; апарат за отоакустични емисии, свързан с принтер за отпечатване на резултата от изследването; бюро и компютърна конфигурация за регистриране на данните от прегледа.

Със Заповед №122/16.06.2022г. на Управителя на „МБАЛ – Велинград" ЕООД гр. Велинград е определен отговорник по организацията на дейността и нейното отчитане. Един лекар д-р Юлияна Филипова- Карабожикова(специалист АГО) са преминали инструктаж и обучение за провеждане на дейността.

Преди провеждане на изследването, майката (бащата/настойник/близък роднина) се информират за целта на изследването и подписват „Информирано съгласие за провеждане на слухов скрининг на новородено дете".

В ИЗ на детето е приложена разпечатка от извършеното изследване. Резултатът от изследването се отразява в ИЗ на детето, епикризата, отразяваща престоя и лечението на детето в отделението и в документите за регистриране на процедури по клинични пътеки. Посочена е и датата на изследването и е приложена разпечатка от извършеното изследване.

През четвърто тримесечие на 2022 година са изследвани 64 новородени деца/общо родени 64 броя/, от които няма дете с диагностицирани отклонения от нормата.

През второ шестмесечие на 2022 година са изследвани 153 новородени деца/ общо родени 161 броя/, от които няма дете с диагностицирани отклонения от нормата.

През 2022 година общият брой новородени деца е 283 броя, а броя изследвания за неонатален слухов скрининг е извършен на 262 деца, от което няма диагностицирани отклонения от нормата.

МБАЛ „Уни Хоспитал” ООД гр. Панагюрище

На основание Заповед №РД-01-6/04.01.2023г., служители на Д"МД" към РЗИ извършиха проверка за второ шестмесечие на 2022 година.

Съгласно сключен Договор №РД-06-293/02.12.2021г с МЗ за осъществяване на медицински дейности по изпълнение на „Национална програма за подобряване на майчиното и детското здраве 2021-2030г” в МБАЛ „Уни Хоспитал” ООД гр. Панагюрище се осъществява следната дейност:

1. Въвеждане на масов универсален неонатален слухов скрининг в родилните и неонатологични клиники/ отделения.

При извършената проверка се констатира:

В МБАЛ „Уни Хоспитал” ООД гр. Панагюрище е създадена необходимата организация, съгласно изискванията на Договора с МЗ.

Обособено е помещение в АГ отделение, изолирано и осигурено с необходимите условия и оборудване за настаняване на детето, провеждане на изследването и регистрация на данните: кушетка; апарат –портативен all-in-one система за отоакустични емисии aScreen /DPOAE и TEOAE/ кат. №07020073, свързан с принтер за отпечатване на резултата от изследването; бюро и конфигуриран микрокомпютър тип таблет с кат №HGAC2VWD за регистриране на данните от прегледа.

Със Заповед на Управителя на МБАЛ „Уни Хоспитал” ООД гр. Панагюрище е определен отговорник по организацията на дейността и нейното отчитане.

Преди провеждане на изследването, майката (бащата/настойник/близък роднина) се информират за целта на изследването и подписват „Информирано съгласие за провеждане на слухов скрининг на новородено дете”.

В ИЗ на детето е приложена разпечатка от извършеното изследване. Резултатът от изследването се отразява в ИЗ на детето, епикризата, отразяваща престоя и лечението на детето в отделението и в документите за регистриране на процедури по клинични пътеки. Посочена е и датата на изследването и е приложена разпечатка от извършеното изследване.

През второ шестмесечие на 2022 година са изследвани 74 бр. новородени деца /от общо 82 броя родени за периода/, от които няма дете диагностицирано с отклонения от нормата.

През четвърто тримесечие на 2022 година са изследвани 36 бр. новородени деца /от общо 37 броя родени за периода/, от които няма дете диагностицирано с отклонения от нормата.

През 2022 година общият брой новородени деца е 173 броя, а броя изследвания за неонатален слухов скрининг е извършен на 160 деца, от което няма диагностицирани отклонения от нормата.

Инициативи на РЗИ Пазарджик

1. Семинар за медицински специалисти от детски и учебни заведения от общини Велинград, Ракитово, Сърница

2. Семинар за медицински специалисти от детски и учебни заведения от общини Панагюрище и Стрелча

3. „Да се застъпим за кърменето – обучение и подкрепа"

На първи август стартира Световната седмица на кърменето. Глобалната инициатива за 30-та поредна година се организира от Световния алианс за кърмене. Членове на алианса са Световната здравна организация (СЗО), УНИЦЕФ и много други световни и национални организации подкрепящи кърменето.

Мотото на Световната седмица е: *„Да се застъпим за кърменето – обучение и подкрепа*".

По инициатива на РЗИ Световната седмица на кърменето беше отбелязана съвместно с Алианс на българските акушерки и МБАЛ-Пазарджик. На 5 август (петък) от 9,30 часа в Заседателната зала на МБАЛ-Пазарджик /ул. "Болнична" № 15/ г-жа Благовеста Костова акушерка от Алианса на Българските акушерки ще изнесе лекция на тема: „Кърменето - стъпка по стъпка". Със съвети и напътствия към бъдещите майки в срещата ще се включи старша акушерка на АГО към „МБАЛ-Пазарджик" Стефка Танева и старша акушерка от „Неонатологично отделение" Мая Палашева.

Поканени да присъстват на срещата са бременни жени от област Пазарджик, родилки, кърмещи жени и жени във фертилна възраст.

От здравната инспекция се подготвиха здравно-промотивни материали за участниците в събитието.

Срещата преминина при спазване на противоепидемичните мерки въведени със заповед на директора на РЗИ Пазарджик.

От РЗИ припомниха, че майчиното мляко е отлична храна за новороденото, която му осигурява нормален растеж и развитие. Кърмата съдържа съставки, които не могат да бъдат синтезирани в лабораторни условия. Тя е богата на ензими, хормони и растежни фактори, които допринасят за естественото развитие на детския организъм. Съставът й се променя спрямо изискванията и потребностите на бебето. Кърменето дава възможност за тесен и системен контакт между майката и детето, отразява се благоприятно върху физическото и нервнопсихическото развитие на детето.

По данни на СЗО:

Кърменето е един от най-ефективните начини за гарантиране здравето и оцеляването на детето. Въпреки това, почти 2 от 3 бебета не се кърмят ***изключително*** през препоръчителните първи 6 месеца – процент, който не се е подобрил от 2 десетилетия.

Кърмата е идеалната храна за кърмачета. Тя е безопасна, чиста и съдържа антитела, които помагат за предпазване от често срещани детски болести. Кърмата осигурява цялата енергия и хранителни вещества, от които се нуждае бебето през първите месеци от живота.

На сайта на РЗИ Пазарджик са качени следните брошури и материали:

1. Наръчник за родители, който съдържа полезна информация , свързана с грижата за здравето на децата.

2. Националната програма за профилактика на оралните заболявания при деца от 0-18 годишна възраст в РБългария 2015-2020г.

3. Препоръки за здравословно хранене при бременност и при кърмене

4. Препоръки за здравословно хранене на кърмачета

5. Препоръки за здравословно хранене на децата от 1 до 7 години

6. Препоръки за зравословно хранене за деца на 3-6 години в България

7. Защитата на кърменето - споделена отговорност

8. Гимнастика за жени с нормална бременност

9. Гимнастика в следродовия период

10**.** За мобилното приложение**„**Беббо" за родители на деца на възраст от 0 до 6 години. **,** може да се прочете на сайта на УНИЦЕФ България, който също е качен на сайта на РЗИ. Родителите могат да изтеглят приложението „Беббо" от:

https://apps.apple.com/gb/app/bebbo/id1588918146https://play.google.com/store/apps/details?id=org.unicef.ecar.bebbo

•Организиране и контрол на дейността на медицинската експертиза и на регионалната картотека на медицинската експертиза

В регионална картотека на медицинската експертиза /РКМЕ/ са приети и обработени **9014** броя медицински документи за освидетелстване /преосвидетелстване, по които има издадени експертни решения /ЕР/ от ТЕЛК. Главен инспектор ежедневно проверява и заверява всяко от издадените решения.

През 2022 година заповеди за определяне на лекарски консултатативни комисии (ЛКК) към ЛЗ и **39** броя заповеди за промяна в състава им. Копия от издадените заповеди са изпратени до НОИ, РДСП, РЗОК и ТЕЛК.

Във връзка с експертиза на временна нетрудоспособност са постъпили и обработени **1279** жалби от заинтересовани страни по чл. 112 от Закона за здравето. Най-често издадени болнични листи се обжалват от работодателя и от НОИ. Работодателите оспорват основанието за временната неработоспособност, докато НОИ обжалва поради допуснати нарушения на Наредбата за медицинската експертиза или неточности в данните.

Проведени бяха **21** заседания на Регионалния съвет относно проверки на издадени решения за временна неработоспособност и Експертни решения по чл.103, ал.3 на Закона за здравето.

Във връзка с Наредбата за медицинската експертиза и Правилника за устройството и организацията на работата органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските екпертизи от 27.07.2018г./изм.и доп. с Постановление №267 от 22.10.2019г./

бяха проведени **4** работни срещи с ръководството на «МБАЛ ПАЗАРДЖИК»АД и председателите на двата състава на ТЕЛК, които са създадени към лечебното заведение.

• **Извършване на проверки по чл. 93 от Закона за здравето по жалби и сигнали при нарушаване правата на пациентите или при спорове, свързани с медицинското обслужване.**

През 2022 година са извършени **49** проверки по жалби и сигнали от пациенти. Основна част от тях касае въпроси и проблеми по експертизата за трайната неработоспособност – неудовлетвореност на пациентите от процента неработоспособност , както и по жалби и сигнали, свързани с медицинското обслужване и нарушени пациентски права.

• **Наредба №3/05.04.2019 г. на МЗ за субсидиране на лечебни заведения за болнична помощ**

Във връзка с Наредба № 3 / 05.04.2019 г. за субсидиране на лечебни заведения със средства от бюджета на МЗ през 2021 г. Министерството на здравеопазването сключи договор с 8 лечебни заведения за болнична помощ от област Пазарджик за финансиране извършването на следните дейности:

„МБАЛ-Пазарджик" АД, гр. Пазарджик:

- Осигуряване на спешна медицинска помощ на пациенти със спешни състояния, преминали през спешните отделения, които не са хоспитализирани в същата болница;

- Осигуряване на медицинска експертиза, осъществявана от ТЕЛК;

- Финансиране на ЛЗ, в които ветерани от войните осъществяват правото си на отдих и лечение – за медицински изделия и за медико-диагностични дейности извън обхвата на основния пакет от здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК;

- Осигуряване на диагностика, лечение и специализирани грижи за деца с висок медицински риск – деца с увреждания и потребност от постоянни медицински грижи, настанени в Център за настаняване от семеен тип, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване;

- Поддържане готовността на отделение по инфекциозни болести за оказване на медицинска помощ при епидемично разпространение на заразни болести по чл. 61, ал. 1 или 3 от Закона за здравето – второ ниво на компетентност.

„МБАЛ – Велинград" ЕООД, гр. Велинград:

- Оказване на консултативна медицинска помощ на спешни пациенти по искане на дежурните екипи в центровете за спешна медицинска помощ;

– Осъществяване на дейности от общинските и/или държавните ЛЗБП, които се намират на адреси в населени места в труднодостъпни и/или отдалечени райони.

„СБАЛПФЗ – Пазарджик" ЕООД, гр. Пазарджик:

- Осигуряване на лечение на пациенти с туберкулоза;

- Амбулаторно проследяване на контактни на пациенти с тубекулоза лица, лица с латентна туберкулозна инфекция и суспектните за туберкулоза лица;

- Амбулаторно проследяване /диспансеризация/ на болни с туберкулоза.

СБПЛРПФЗ „Света Петка Българска” ЕООД, гр. Велинград:

- Осигуряване на продължително лечение и рехабилитация на пациенти с неспецифични белодробни заболявания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване на българските граждани.

МБАЛ „Уни Хоспитал” ООД, гр. Панагюрище:

- Оказване на спешна медицинска помощ за пациенти със спешни състояния, преминали през спешните отделения, които пациенти не са хоспитализирани в същото лечебно заведение.

УМБАЛ „ПЪЛМЕД" ООД, гр. Пловдив - МС „ЗДРАВЕ", гр. Пазарджик:

- Осигуряване на спешна медицинска помощ на пациенти със спешни състояния, преминали през спешни отделения, които пациенти не са хоспитализирани в същото лечебно заведение**.**

МБАЛ „Проф. Димитър Ранев" ООД, гр. Пещера:

– Оказване на консултативна помощ на спешни пациенти по искане на дежурните екипи в центровете за спешна медицинска помощ.

„Специализирана болница за рехабилитация – Вита" ЕООД, гр. Велинград:

– Лечение на ветераните от войните и придружител при нужда по преценка на лекар, както и за отдих, профилактика и рехабилитация на военноинвалиди и военно пострадали.

За отчитане на договорираната дейност в РЗИ са постъпили, проверени, заверени и изпратени в НЦОЗА 96 броя месечни отчети. Всички отчети са постъпвали в РЗИ в указаните срокове. При установяване на неточности в отчетите проверяващите експерти са ги отстранявали своевременно, аргументирали са необходимостта от корекция, поради което няма постъпили възражения от управители на лечебни заведения срещу корекции в отчетите по методиката. Всички месечни и тримесечни отчети са изпратени в установения срок, а често и преди него в НЦОЗА. Извършени са 32 проверки в лечебните заведения по спазване изискванията на Наредба №3 за субсидиране и съответствие на отчетената дейност с първичната документация в болницата, като заложеното изискване е за проверка на минимум 5% от отчетената дейност. Обхватът на извършените проверки през 2020 година е 27,28 % и е разпределен както следва:

ЛЗБП	I тримесечие %	II тримесечие %	III тримесечие %	IV тримесечие %
„МБАЛ Пазарджик" АД, гр. Пазарджик	10,73	7,87	6,15	5,8
„МБАЛ – Велинград" ЕООД, гр. Велинград	11,57	11,37	6,4	7,0
„СБАЛПФЗ – Пазарджик" ЕООД, гр. Пазарджик	9.41	12,41	16,36	6,3
СБПЛРПФЗ „Св.Петка Българска" ЕООД, гр. Велинград	8,47	7,01	10,11	15,3
МБАЛ „Уни Хоспитал" ООД, гр. Панагюрище	5.89	6,24	7,94	5,49
УМБАЛ „ПЪЛМЕД" ООД, гр. Пловдив - МС „ЗДРАВЕ", гр. Пазарджик	21,21	16,88	20,10	12,6
МБАЛ „Проф. Димитър Ранев" ООД, гр. Пещера	100	100	71,43	30
„СБР – Вита" ЕООД, гр. Велинград	100	нямат дейност	100	100
СРЕДНО ОБЩО за тримесечие	**33,41**	**23,11**	**29,81**	**22,8**

Всички проверки през годината са протичали с пълното съдействие от страна на ръководстовото и отговорните лица в съответните болници. Несъответствие на отчетената дейност с медицинската документация в болницата не е констатирано.

Ежемесечно е оказвана методична помощ относно попълването на формите на отчетите, необходимата документация на пациентите, прилагането на разпоредбите на Наредбата.

За установяване потребностите от медицински специалисти в област Пазарджик през 2022 г. е изискана и събрана информация от лечебните заведения, обработена и изпратена в МЗ в законоустановения срок съгласно Наредба №1/2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването. Изготвен е Анализ на състоянието на специалистите в областта на здравеопазването по специалности и възрастови групи и потребностите от тях в лечебните заведения за болнична помощ.

За извършване на анализ на икономическите показатели по структурни звена в лечебните заведения за болнична помощ с преобладаваща общинска или държавна собственост на капитала и ЦСМП, се събират и обработват и т. нар. «отчети по разделно отчитане на разходите». През 2022 година са постъпили и проверени 6 броя.

На основание чл. 26 ал. 3 от Закона за здравето и във връзка със Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 година, РЗИ контролира подаваните от общините в област Пазарджик данни за броя на децата в детски ясли и детски кухни, здравни медиатори, медицински персонал в училищата и подава справка в МЗ 4 пъти годишно. През 2022 година са събрани и обработени от 12 - те общини в областта 52 броя справки за натуралните показатели в делегираните от държавата дейности във функция «Здравеопазване».

През 2022 г. съгласно изискванията на Наредба 14 от 15.04.2004 г. за медицинските критерии и реда за установяване на смърт и съгласно указания на МЗ от ЛЗБП и ЦСМП в областта се събира ежемесечно отчетна форма за смърт по образец и се предоставя на Изпълнителна агенция «Медицински надзор».

Медико-статистическата информация от лечебните и здравни заведения се събира с утвърдени формуляри на отчети, сведения, съобщения (известия), справки. Такива се събират от всички ЛЗ на територията на областта, обединени детски заведения с разкрити яслени групи, общински администрации, други здравни заведения.

През 2022 година са събрани, проверени и обработени следните отчети:

- ✓ *на лечебно заведение за болнична помощ – 13 бр.*
- ✓ *на лечебно заведение за извънболнична помощ – 451 бр.*
- ✓ *на медико-технически лаборатории – 32 бр.*
- ✓ *на медико-диагностични лаборатории – 4 бр.*
- ✓ *на кожно-венерологично заведение , кабинет, отделение – 11 бр.*
- ✓ *на психиатрично заведение, кабинет, отделение – 8 бр.*
- ✓ *на пневмо-фтизиатрично заведение, кабинет, отделение – 12 бр.*
- ✓ *на ОДЗ с яслени групи – 21 бр.*
- ✓ *на център, отделение по хемодиализа – 3 бр. статистически отчети*
- ✓ *на център по трансфузионна хематология – 2 бр.*
- ✓ *на спешната помощ – 13 бр.*
- ✓ *на регистрираните заболявания от активна туберкулоза и ХНБЗ – 12 бр.*
- ✓ *на регистрираните заболявания от трихофития, микроспория и фавус – 6 бр.*
- ✓ *за легловия фонд и медицинския персонал – 87 бр.*

Приложения към отчетите:

- *приложение № 1 към отчета на ЛЗИБП за дейността на стоматолозите – 188 бр.*
- *приложение № 1- а към отчета на ЛЗИБП за дейността на лабораторията по зъботехника – 26 бр.*
- *приложение № 2 към отчета на ЛЗИБП за дейности по майчино здравеопазване – 19 бр.*
- *приложение № 3 към отчета на ЛЗИБП за дейности по детско здравеопазване – 90 бр.*
- *приложение № 4 към отчета на ЛЗИБП за резултати от профилактични прегледи на деца и ученици – 114 бр.*
- *приложение № 5 към отчета на ЛЗИБП за регистрирани заболявания на деца до 17 г. – 178 бр.*
- *приложение № 6 към отчета на ЛЗИБП за регистрирани заболявания на лица на възраст над 18 г. – 187 бр.*
- *приложение № 5 Б към отчета на ЛЗБП за хоспитализираните случаи при деца до 17 г. – 13 бр.*
- *приложение № 6 Б – 1 към отчета на ЛЗБП за хоспитализираните случаи при лица на възраст от 18 до 64 г. – 13 бр.*
- *приложение № 6 Б – 2 към отчета на ЛЗБП за хоспитализираните случаи при лица на възраст над 65 г. – 13 бр.*
- *приложение № 9 към отчета на ЛЗБП и на ЛЗИБП за ренгеновите изследвания и процедури – 28 бр.*
- *приложение № 11 за клинико-лабораторните изследвания – 17 бр.*
- *приложение 56 bm към отчета на ЛЗБП за хоспитализираните случаи по диагнози и местоживеене на пациентите – 13 бр.*

Приети, проверени и обработени оперативни сведения:

- ✓ *за полово предавани болести – 4 бр.*
- ✓ *за суицидни действия – 50 бр.*
- ✓ *за остри интоксикации с наркотици и алкохол – 16 бр.*
- ✓ *за извършените аборти – 36 бр.*
- ✓ *за случаите на мозъчно-съдова болест – 28 бр.*
- ✓ *за случаите на остър инфаркт на миокарда – 32 бр.*
- ✓ *за легловия фонд в стационарите – 26 бр.*
- ✓ *за починали деца на възраст до 1 год. – 4 бр.*
- ✓ *за починали деца на възраст от 1 до 17 год. – 4 бр.*
- ✓ *за живородените, мъртвородените и умрелите – 4 бр.*
- ✓ *за оказаната медицинска помощ на чужди граждани – 26 бр.*

Ежедневно се събират и подават справки в МЗ за свободния леглови фонд в лечебните заведения за болнична помощ – държавна и/или общинска собственост.

Изследване на причините за смърт:

В изпълнение на Регламент /ЕС/ № 328/2011 на Комисията за прилагане на Регламент /ЕО/ № 1338/2008 по отношение на статистическите данни за причините за смъртни случаи РБългария предоставя на Европейската комисия данни за умиранията, както и за мъртвораждания по единични причини, възраст, пол и други социално-демографски характеристики. За тази цел екземпляр от всяко попълнено от медицински специалист «Съобщение за смърт» или «Съобщение за раждане» за случай на мъртвораждане постъпва в РЗИ за избор и кодиране на причината за смъртта. Кодираните съобщения се предават на Териториалното статистическо бюро.

През 2022 год. своевременно са кодирани всички съобщения за смърт подадени от НСИ-Пазарджик.

• Информация, събирана по силата на друг нормативен акт

Във връзка с Закона за достъп до обществена информация по искане на физически или юридически лица през годината са изготвени 6 справки с информация, касаеща извършени медицински дейности или здравно-демографски статус на населението.

• Дейности, предвидени в Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсори:

През 2022 година РЗИ контролира дейността на 128 аптеки от които 57 аптеки за търговия с лекарствени продукти, регистрирани по Закон за контрол на наркотичните вещества и прекурсорите (ЗКНВП). При проверките не са установявани нарушения при водене на документацията и отчетността, съгласно изискванията на Наредба 21/12.10.2000г. /изм. и доп. бр. 84/2013г./ на МЗ.

Спазват се сроковете за месечни, тримесечни и годишни отчети.

През 2022 година са извършени:

- 6 проверки и издадени 6 протокола на аптеки, кандидатстващи за лицензия за съхранение и продажба на наркотични вещества;

- 57 са текущи проверки в аптеки притежаващи лицензия за съхранение и продажба на наркотични вещества.

Обработени са общо 885 отчета на предадени специални рецептурни бланки (аптеки и лекари) и специални формуляри за поръчка на медикаменти (аптеки).

Изготвени - 4 обобщени тримесечни отчети до МЗ за закупените, продадените и наличните лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества от Приложение № 2 към чл.3, т. 2 от Наредбата за класифициране на растенията и веществата като наркотични.

Изготвен отчет за ипълнение на планираните показатели за 2021 г. по Програма 4 "Намаляването търсенето на наркотици"

Предоставени специални рецептурни бланки за предписване на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества – 1062 кочана /зелени рецепти/, предоставени специални

формуляри за поръчка на медикаменти, съдържащи наркотични вещества от аптеки – 53 кочана и 510 бр. жълти рецептурни бланки.

Програма 4: ”Намаляване търсенето на наркотици” Показатели за изпълнение	**Мерна единица**	**Целева стойност**	**Отчет 31.12.2022г.**
Извършени проверки в аптеки и складове за търговия на едро с лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества	бр.	**57**	**57**
Извършени проверки в програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти на лица, зависими към опиоиди	бр.	**4**	**4**
Съставени протоколи от проверките	бр.	**61**	**61**

Програмата за лечение с агонисти и агонисти – антагонисти на лица, зависими към опиоиди към Държавна психиатрична болница – Пазарджик осъществява дейността си от 2011 година с Разрешение № РД – 26 – 13/ 10. 06. 2011 година и последно подновено Разрешение за осъществяване на дейността № РД-23-11/ 23.12.2020 г. от Министъра на здравеопазването, за 50 пациенти за лечение с лекарствения продукт Метадон (метадон хидрохлорид).

За 2022 година са извършени 4 проверки, което е на 100 % изпълнение на планираните за отчетния период проверки.

При проверките няма установени разминавания и нарушения на Наредба № 2 от 20. 06. 2012 година на МЗ и Наредба № 24 от 07.07.2004 година /изм. и доп. ДВ бр. 37 от 2016г./ за утвърждаване на медицински стандарт „Психиатрия”.

Контрол на аптеки, дрогерии и складове за търговия с лекарствени продукти

На територията на област Пазарджик има разкрити 128 аптеки, 14 дрогерии. От тях през отчетната 2022 година са открити 6 нови аптеки и една нова дрогерия и са закрити – 4 аптеки .

През 2022 година контролът във функциониращите аптеки, дрогерии на територията на област Пазарджик се осъществяваше от инспектори към Дирекция МД.

През 2022 година в тези обекти бяха извършени минимум една текуща проверка по спазване изискванията на Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина, обнародван в ДВ бр.31/ 13. 04. 2007 година, изм. бр.103/ 04.12.2020 година) и подзаконовите разпоредби към него.

извършени проверки	Аптеки	Дрогерии	Складове на едро
	Общ брой обекти - 142		
	128	*14*	
	Общ брой проверки - 139		
	125	*14*	

За отчетната година са издадени общо 6 броя хигиенни заключения на аптеки във връзка с издаване на Разрешения за откриване на аптеки от ИАЛ по реда на Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина.

Издаване становища за унищожаване на негодни за употреба лекарствени продукти и медицински изделия

Във връзка с постъпили в РЗИ - Пазарджик заявления за издаване на становища за унищожаване на лекарствени продукти, съгласно изискванията на Наредба №24/16.05.2018година за условията и реда за унищожаването, преработването или използването за други цели на лекарствените продукти, са издадени 4 становища за унищожаване на негодни за употреба лекарствени продукти и медицински изделия в съответствие с Раздел II на Наредба №4/16.05. 2018 година на МЗ ДВ бр.43/ 25.05. 2018 година.

• Провеждане на антикорупционни мерки.

- С цел разкриване на корупционни практики в лечебните заведения за болнична помощ през 2022 г. всяко тримесечие се провежда анкета сред пациентите на една болница избрана на рутационен принцип. Анкетата е анонимна. След разясняване на пациентите за целта и начина на провеждане на анкетата, в отделението се поставя кутия, в която попълнените анкети, запечатани в плик да бъдат пуснати.

Анкетите съдържат данни за пол, възраст, образование и социален статус на пациента, повод и начин на извършване на плащането/ако има такива/, степен на удовлетвореност от санитарно-хигиенните и битови условия и обслужването в болницата. В края на тримесечието тричленна комисия отваря кутията и с протокол установява наличието на брой анкети. След статистическа обработка на анкетите се изготвя доклад до директора. През 2022 година нито един пациент не е попълнил данни за нерегламентирано плащане за медицински услуги.

- **Изработване, анализ и оценка на здравно-демографските процеси на територията на област Пазарджик**

Изготвянето на анализи за здравно-демографското състояние на населението в областта е важна дейност на РЗИ, подпомагаща разработването и осъществяването на регионални и национални здравни политики. Ежемесечно чрез информационна карта е

подавана в МЗ информация за починалите деца на възраст до 1 година. Всяко тримесечие са изготвяни 3 броя сведения за раждаемостта, общата смъртност, детската смъртност и естествения прираст в областта по общини, градско, селско население, възраст и причини за смъртност при децата до 1 година.

През второто полугодие на 2022 г. е изготвен ежегодния Анализ на здравно-демографското състояние на населението от област Пазарджик и състоянието на здравната мрежа за 2021 г.

•Участие в комисии съвместно с други институции:

-участие в заседания на МКБППМН към община Пазарджик.

-участие в заседания на РЕПЛРДУСОП – Пазарджик.

- ежеседмично участие в заседания на РС по осиновяване

• Дейност по отбранително-мобилизационна подготовка и сигурност на информацията

Изготвен беше годишен план за дейността по ОМП на РЗИ Пазарджик за 2022 г. Оказа се методическа помощ на лечебните заведения за изготвяне на техни годишни планове.

Актуализираха се сведения за окомплектоваността на структурите от здравната мрежа в областта с личен състав, леглови фонд и автотранспорт и беше изпратено в министерство на здравеопазването. Поддържа се регистър с телефоните за връзка с лечебните заведения. Изготвиха се и изпратиха в министерство на здравеопазването комплектоването на специализираните медицински екипи в лечебните заведения на областта.

Актуализира се военновремения план на РЗИ Пазарджик.

Плана за действие при усложнена зимна обстановка на РЗИ се актуализира, съгласно указанията на Областния управител и Министъра на здравеопазването. На това основание бяха изпратени указания за актуализиране на плановете и на лечебните заведения. Извърши се проверка на място за подготовката на лечебните заведения за работа в усложнена зимна обстановка. Особено внимание се обърна на подготовката на линейките и реаномобилите , както редовната профилактика на агрегатите за алтернативно ел.захранване по места и актуализирането на специализираните медицински екипи. През годината се извършваха проверки за актуализация на плановете на лечебните заведения за работа при бедствия, аварии и катастрофи. Представител на дирекцията участваше в срещи на Областния съвет по сигурност, Областния щаб при бедствия и Общинския щаб при бедствия.

През годината регулярно се изготвяха справки и отчети, по писма от Министерство на здравеопазването, Областна администрация и Община.

Ежедневно се изготвяше и информация за свободния леглови фонд. Месечно се обобщаваше и изпращаше отчет до Министерство на здравеопазването на разпределените и изразходвани от лечебните заведения в областа лични предпазни средства **.**

- **По направление сигурност на информация :**

Поддържане на постоянен контакт със структурите на ОД МВР, ТД „ НС", ДКСИ. Периодично се контролира регистратурата за класифицирана информация и правилното поставяне на грифовете за сигурност, завеждането на входяща, и изходяща кореспонденция, правилното оформяне на писмата.

Следят се сроковете на разрешенията за работа с класифицирана информация. През годината своевременно се подготвяха документите за проучване на служители от ОЕ Регионалната здравна инспекция Пазарджик с изтичащи разрешения за работа с класифицирана информация. Новите разрешения и прекратените такива бяха изпратени в ДКСИ София и бяха информирани ТД "НС"-Пазарджик. Бяха извършени проучвания на лица за допускане на работа с класифицирана информация. Със същите се проведе първоначално обучение за работа с документи с класифицирана информация и им бе издадено удостоверение за завършено обучение по защита на класифицираната информация.

Служителят по сигурността на информацията, следи за промените в ЗЗКИ, ПП на ЗЗКИ и изпълнявам указанията на ДКСИ и ДАНС.

- **Осъществяване на дейности във връзка с епидемичната обстановка по повод COVID-19.**

- Събираха се ежемесечно данни и се изпращаха до МЗ под формата на таблични справки за наличностите и необходимостта на ЛЗБП от ЛПС.
- Ежеседмично Д МД осъществяваше отчетност и контрол на разходването на лекарствените продукти: Veklury (Remdesivir) , Regkirona, и лекарствения продукт от две моноклонални антитела от ЛЗ определени да лекуват пациенти с COVID-19 .
- Текущо се осъществяваше контрол и се извършваха проверки в лечебните заведения за болнична и извънболнична помощ, и аптеки за спазването на противоепидемичните мерки.
- Експерти от дирекция МД се включиха в изпълнение на Националният ваксинационен план за COVID-19 .

ДИРЕКЦИЯ „НАДЗОР НА ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ"

Основната дейност в Дирекция "Надзор на заразните болести" при РЗИ гр.Пазарджик и през 2022г. беше организирана и осъществявана съобразно изискванията на наредби, инструкции и указания на МЗ, повишаване ефективността на профилактиката и ограничаване заболеваемостта от инфекциозни заболявания, чрез осъществяване целите поставени от националните програми за профилактика и контрол на болестите, всичко съобразено с конкретната за региона епидемиологична обстановка.

През 2022г. в Д „НЗБ" работеха 2 лекари без специалност, 1 старши инспектор и 7 инспектора, което доведе до значителни трудности при извършване на планувaните проверки.

За периода м. януари – м. септември един инспектор излезе в продължителен отпуск по болест, един инспектор напусна работа през м. август и един излезе в отпуск по майчинство през м. септември. Всичко това още повече затрудни работата в Дирекцията. Двама младши експерти работят в микробиологична лаборатория и един в паразитологична. В тези лаборатории са назначени лекари на граждански договори.

Организация на противоепидемичния контрол

Дирекция „НЗБ" работеше по годишен план, съобразен с изискванията на МЗ за кратност на проверките, в които са включени всички задачи, водещи до противоепидемичното осигуряване на областта. Разпределението на обектите, подлежащи на проверки беше на териториален принцип, а доколкото беше възможно и по проблеми. Цялостната дейност на дирекцията беше насочена към:

- осъществяване на ефективен епидемиологичен надзор на заразните и паразитни заболявания;

- недопускане на епидемични взривове от ваксинопредотвратими инфекции;

-осигуряване на висок имунизационен обхват при изпълнение на имунизационния календар на страната;

- контрол на противоепидемичния режим на работа в лечебните заведения обективизиран с лабораторен контрол;

- контрол върху качеството и ефективността на дезинфекционните, дезинсекционни и дератизационни дейности;

- изготвяне на анализи и прогнози за заразната заболеваемост с набелязване и предприемане на конкретни профилактични и противоепидемични мерки;

- дейности по национални и регионални програми, свързани с профилактиката и контрола на заразните заболявания;

Организацията на противоепидемичния контрол се подчиняваше на следните основни принципи:

а/ конкретност – системен контрол на заразните огнища

б/ отчетност-ежеседмично се разглеждаха основните задачи и се извършваше анализ на дейността

в/ обхватност-съгласно кратността, спусната от МЗ

г/ ежедневно следене и проучване динамиката на заболеваемостта и съответно провеждане на необходимите противоепидемични мероприятия

д/ анализ на санитарно-хигиенните неблагополучия

Дейност по епидемиологичния надзор на заразните болести

През отчетната година бяха извършени планови тематични проверки:

- По правилно планиране, прилагане и изразходване на биопродукти за провеждане на задължителните имунизации и реимунизации в детската възраст в АПМП

- По организация на профилактиката и контрола на инфекциите, свързани с медицинското обслужване и антибиотичната политика в ЛЗБП.
- По имунопрофилактика
- По профилактика на туберкулоза ОПЛ и СБАЛПФЗ за диагностика и лечение на туберкулозата..
- По ОВП
- По проверка работата на кабинетите, извършващи противобясна имунизация
- По спазване разпоредбите на Наредба №1/05.01.2018г. за условията и реда за извършване на дезинфекции, дезинсекции и дератизации
- По постекспозиционна профилактика и предпазване на медицинския персонал от инфекции с ХИВ, хепатит В и С в МЦ, ДКЦ и болници
- По предоставяне на изследване за ХИВ, хепатит В и С, сифилис на лица в риск в местата за временно настаняване и местата за лишаване от свобода
- По чл. 56, ал.1 от Закона за здравето

През 2022г. бяха извършени 1544 тематични проверки по имунопрофилактика.

<u>Показатели на проверката:</u>

1. Правилно ли се планират биопродуктите и как се определя броя на подлежащите.
2. Правилно ли се отчитат направените профилактични имунизации и реимунизации.

<u>Констатации:</u>

1.Своевременно се заявяваше броя необходими ваксини, заявките с планираните количества ваксини отговаряха на броя на подлежащите по пациентска листа. Все още се констатират дребни пропуски, които се отнасят до заявяване и отчитане на необходимите биопродукти.

2.Някои ОПЛ продължават неправилно да определят подлежащите контингенти.

3.Своевременно се отчитаха направените имунизации и реимунизации с отчет 3-23а. Единици бяха тези, които закъсняваха с представянето на отчета.

По отношение на имунопрофилактиката на новородените в АГО не бяха констатирани нарушения. Своевременно бяха обхващани с БЦЖ и НВ ваксини новородените през 2022г.

В кабинетите за противобясна имунизация също нямаше пропуски по спазване схемата на имунизация. Същите получаваха редовно необходимите количества ваксина.

При проверките не бяха намерени ваксини с изтекъл срок на годност.

Всички ваксини се съхраняват в хладилници, водят се тетрадки за отразяване температурата в хладилника. Приложената ваксина се вписва като са спазени изискванията на Наредба №15/2005г. за имунизациите в Република България.

Препоръки:

1. Да се обърне внимание на определяне броя на подлежащите, тъй като много от записаните деца пребивават в чужбина.
2. Да не се допускат несъответствия между заявени и отчетени количества ваксини.
3. Получаването на ваксини да става след представяне на заявка, съобразена с пациентската листа.

Проверки в изпълнение на писмо на Министерство на здравеопазването № 16-00-82/16.09.2022г., касаещо нисък имунизационен обхват и мерки за недопускане на риск за общественото здраве.

Изготвени бяха 141 предписания до всички ОПЛ на територията на област Пазарджик, с които се изиска до 30.09.2022г. личните лекари да ни предоставят поименни списъци на децата, които са неимунизирани или непълно имунизирани срещу дифтерия, тетанус, коклюш, полиомиелит на възраст 1 до 6 години и срещу морбили, паротит и рубеила, подлежащи през 2020г. и 2021г.

По предоставените ни списъци на всички ОПЛ бяха предоставени ваксини от пропуснатия вид биопродукт.

След 30.11.2022г. се извършиха проверки на предписанията.

Констатации:

1. Общо неимунизирани и ненапълно имунизирани деца срещу дифтерия, тетанус, коклюш и полиомиелит - 454

- от тях обхванати през последно тримесечие на 2022г. - 128

неимунизирани – 57

- в чужбина – 269 (което е 58, 6 % от общия брой неимунизирани и ненапълно имунизирани деца)

2. Общо деца без първична и/или реимунизация срещу морбили, паротит и рубеола - 419

- от тях обхванати през последно тримесечие на 2022г. - 111

неимунизирани – 44

- в чужбина – 264 (което е 63 % от общия брой неимунизирани и ненапълно имунизирани деца)

За разликата между имунизирани лица и пребиващи в чужбина (или изселени в друга област) се предоставиха следните причини за отлагане:

- Голяма част от необхванатите с ваксини деца са родени и живеят в чужбина и само формално се водят в пациентските листи на ОПЛ, други живеят в друго населено място
- Родители, които са поканени от ОПЛ за имунизация отказват поставяне на ваксина на децата си и отказват да подпишат писмен отказ. Издаден е 1 акт за административно нарушение на родител, отказващ ваксинация
- Децата със заболявания, изискващи отлагане повече от 3 месеца, не винаги се насочват за консултация със специалист по съответното заболяване за становище, а при необходимост и към комисията за отлагане.

В изпълнение на писмо на МЗ № 16-00-31/15.03.2022г., относно пристигащи от Украйна деца:

След получаване на списъци от Агенция социално подпомагане на украински деца, пребиваващи на територията на област Пазарджик, се осъществяваше контакт с родител. Изискваше се да бъде представен документ за поставените на детето ваксини в Украйна. Родителите бяха насочвани за избор на ОПЛ за детето.

При желание децата да посещават детско или учебно заведение се организираше вземане на фекални проби за изследване за полиомиелитни и други ентеровируси.

Взети бяха 17 проби, които се изпратиха за изследване В НЦЗПБ, лаборатория по вирусология. За всички изпратени проби получихме отрицателни резлтати.

Изпратени бяха писма до всички ОПЛ с информация, касаеща „Временни насоки за имунизация и реимунизация при деца, пристигнали от Украйна" и имунизационния календар на Украйна. Горецитираната информация беше поместена и на сайта на РЗИ Пазарджик.

При необходимост на ОПЛ и на граждани от Украйна беше оказвана методична помощ, касаеща имунизационния статус на децата– лично или по телефон.

Болничните комисии своевременно изготвят и представят за съгласуване в РЗИ, програма за профилактика на ИСМО и план–график на заседанията. Към тяхното изпълнение и етапно отчитане обаче все още в някои болници се подхожда формално.

Извършени са ретроспективни проучвания по историите на заболяване в МБАЛ – Пазарджик АД.

Тема:

Заболеваемост и етиологична структура на ИСМО /ВБИ/ в МБАЛ Пазарджик за периода Януари - Декември 2022 година. Сравнителна характеристика с 2021 година.

Генерална цел на проучването: Анализ на разпознаваемостта и диагностиката на ВБИ и сравнителен анализ с 2021 година.

Подцели:

1.Проучване на регистрацията

2.Етиологична структура

3.Антибиотична употреба

Метод: Документален

Източник на информация: История на заболяванията, журнали за ВБИ, сведения от формуляри 3-05 за периода януари - декември 2022 година, а за сравнителния анализ - данни от 2021 година

Показатели:

- Честота на ВБИ /брой ВБИ на 100 изписани болни - общо за периода и по тримесечия/
- Относителен дял на пациенти с антибиотична терапия
- Критерии за ВБИ диагностиката

През проучвания период - януари-декември 2022г. в МБАЛ Пазарджик АД са регистрирани 358 случая на ВБИ при 19112 изписани болни. В процентно съотношение цифрите са съответно 1,85 % за 2021г. и 1,87 % за 2022 г.

От всички регистрирани случаи на ВБИ за този период по основни групи инфекции разпределението е различно от предходната 2021г.

С най-висок относителен дял са вътреболнични белодробни, следвани от уроинфекции, ИХМ и ПВК.

За анализираният период е подобрена регистрацията на вътреболничните пневмонии, голям дял от които продължават да са интубационните пневмонии на ОАИЛ.

Най-голям дял за възникване на ВБИ имат следните микроорганизми: E. Coli-11,5%, P.aeruginosa-8,15% Acinetobacter-8,16%, Kl. Pneumonie-6,05%. Значително намаление има на Стафилококус ауреус-3,8% Прави впечатление високата изолация на Грам-отрицателни микроорганизми –E.coli, P.aeruginosa, Acinetobacter spp., K.pneumoniae и др., които няколкократно превалират над Грам- положителните – S. aureus, коагулазо- негативни стафилококи и ентерококи. Селекционирането на болнични щамове на E. Coli, персистирането им в болнична среда, лесното развитие на антибиотикорезистентност, тяхната влаголюбивост, осигуряват на този микроорганизъм едно от челните места в структурата на ВБИ. .

В етиологичната структура на ВБИ в МБАЛ Пазарджик доминират няколко микробни вида: Acinetobacter , Псевдомонас, E. coli, Enterococcus spp., което е характерно и за останалите болници в страната. Някои условно патогенни микроорганизми като K. pneimoniae, P. aeruginosa продължават да са сред най-честите причинители на ВБИ. Като водещи причинители на ВБИ се очертават и Грам-отрицателни условно-патогенни бактерии от типа на P. aeroginosa. От Грам-положителните по-често изолирани са коагулазо-отрицателни стафилококи, ентерококи. Зачестяват и случаите на ВБИ, причинени от патогени, които преди това са се смятали с ниска патогенност, например: Enterococcus spp, Candida spp. Важно е да се отбележи , че през цялата година няма MRSA.

Процентът на получилите антибиотици се следи като косвен показател за наличието на ВБИ. Третираните с антибиотици пациенти съставят средно 52,07%за 2018 год и 54,9% за 2019 год. от всички хоспитализирани.

Разпределението па ВБИ по отделения е следното:

1.Неонатология – Регистрират се предимно белодробни и уроинфекции с причинители Клебсиела пневмоние. Като основни рискови фактори се отчитат изкуствената белодробна вентилация. Останалите случаи на ВБИ са инфекция на сетивните органи .

Зачестяват случаите на ВБИ причинени от условно - патогенните микроорганизми. Често се изолира Псевдомонас аерогиноза като влаголюбив микроорганизъм. Особено голямо внимание се обръща на дезинфекция на кувиозите - извършва се от обучени акушерки, тяхното разчленяване по алгоритъм, както и облъчване с лампи. Дезинфекция на ръце за целия персонал се следи стриктно от началник отделение и старша акушерка.

2. Хирургични отделения, урология, ортопедия

Най-чести са повърхностни инфекции на хирургична рана, следвани от уроинфекции и белодробни ВБИ.

Водещ етиопагоген за инфекция на хирургичната рана е коагулазо-негативен Стафилококус Ауреус, Ацинетобактер, Ентеробактер и Ентерококус. Не всички инфекции на хирургичната рана са микробиологично изследвани и доказани. Въведе се журнал за супорирали рани. Доказано е, че типът на хирургичните рани е от най-съществено значение за честотата на раневите инфекции. Проблем при някои от отделенията с операционни звена е изписване на пациента след 48-я час, което възпрепятства диагностиката на ИСМО - УНГ, Очно отделение, УРО и др. работещи по т.нар. кратки клинични пътеки.

Съдовите инфекции се регистрират вече по-добре. При хирургичните раневи инфекции е налице известен превес на чревната флора пред кожната флора, което може да бъде свързано с известно допълнително контаминиране на раневи повърхности, освен при проникване на микробна флора по съседство от околните тъкани.

3. Вътрешни отделения доминират с уроинфекции и белодробни ВБИ, както и ПВК-инфекции.

Много рядко се регистрира и сепсис.

При уроинфекциите първостепенно значение има E. Coli и в по-малка степен условно-патогенни причинители с характерна висока резистентност: P. aeruginosa, Klebsiella spp., а в последно време и Candida spp., Enterobacter spp.

Белодробните вътреболнични пневмонии са с най-чест причинител Acinetobacter, особено в ОАИЛ.

Най-чест причинител на септицемии е S. Aureus, но за отбелязване е, че се случва много по-рядко тази година. Следващите микроорганизми с висока честота на изолиране са S. epidermidis, други непатогенни стафилококи /коагулаза-отрицателни/. Изолирането от хемокултура при пациенти със съдов катетър на коагулаза-отрицателни стафилококи и особено на S. epidermidis, нормално обитаващ кожата на човека се счита за свързана с катетъра бактериемия. Често обаче се касае за колонизация. Acinetobacter и P. aeruginosa

обикновено се изолират при бактериемии на пациенти с дихателна терапия. В МБАЛ е въведен фиш, прикрепен към листа на пациента, за ежедневно следене на състоянието на включен венозен път, което дава възможност за контрол върху локалните и системни инфекции, свързани с катетъра.

За отбелязване е, че през изследвания период няма регистриран случай на MRSA.

4.ОАИЛ - за анализирания период са регистрирани с най-висока честота вътреболнични интубационни пневмонии, следвани от уроинфекции. Проблемни инфекции на ОАИЛ са инфекциите на горни и долни дихателни пътища, свързано с респираторната терапия. Увеличаващият се процент на пневмониите спрямо предишен период от време може да се преценява като подобрена регистраци - диагностицират се от лекар, отговорник по ВБИ. Доминиращи микробни видове в ОАРИЛ са Псевдомонас аеругиноза и Ацинетобактер. Това се дължи на голяма степен на многото рискови фактори - възраст, полиморбидност, намален имунитет.

Тези микроорганизми са влаголюбиви и невзискателни. Освен това Пс. аеругиноза е сред най-честият колонизатор на орофаринкса при рискови пациенти, каквито са болните в ОАИЛ.Следват уроинфекции с причинител Ешерихия коли.

Сравнителни данни за 2021 и 2022 година

ВБИ -м.януари-декември 2021 г. в МБАЛ "Пазарджик " АД

№	Отделение	I-2021	II-2021	III-2021	IV-2021	**Бр.изписани за 2021**	I-бр.	II-бр.	III-бр.	IV-бр.	Общ бр.% ВБИ 2021	
		I-2021 БР С АБ	II-2021	III-2021	IV-2021	Ант.лечение 2021						
1	I ВО	294	373	315	358	1340	2 Ков1	5	5	3	**15 1,1%**	
		258	328	295	312	1193						
2	II ВО	269	259	221	287	1036	3	2	3	3	**11 1,06%**	
		250	248	198	253	949						
3	НИО	178	199	182	192	751	4	3	3	3	**13 1,4%**	
		30	36	32	37	135						
4	Кардиология	349	303	221	295	1168	2	3	3	3	**11 0,9**	
		97	82	81	82	342						
5	НОДС-ОТД	170	177	103	133	583	3	3	2	2	**11 1,88**	
		170	177	103	133	583						
6	ДО	416	620	696	610	2342	2	3	5	2	**0,9%**	
		348	361	592	558	1859						
7	ХО	430	523	489	498	1940	15 Ко вид 2	8	10	10	**43 2,21%**	
		186	350	242	380	1158						
8	НХО	70	70	71	78	289	3 Ко вид1	3	2	4	**12 4,1%**	
		36	36	21	24	117						
9	ОТО	397	472	497	451	1817	14	13	13	10	**50 2,7%**	
		217	108	15	211	551						

10	УРО	173	174	217	133	697	5	8	5	3	**21 3,01%**	
		120	150	190	95	555						
11	ОАИЛ	280	301	261	309	1151	18	17	17	18	**70 6,08%**	
		280	301	261	309	1151						
12	АГО	469	437	403	377	1687	2	2	5	6	**15 0,88%**	
		144	137	116	113	510						
13	Неонато логия	188	181	208	184	761	3	2	3	3	**11 1,4%**	
		160	160	187	96	603						
14	Инф. отделение	126	166	179	134	605	1 ковид	2	3	3	**9 1,2%**	
		122	128	117	110	477						
15	УНГ	132	136	166	149	583	4	4	5	4	**17 2,1**	
		94	81	75	83	333						
16	Очно отделение	158	153	177	144	632	2	2	2	1	**7 1,1%**	
		96	87	98	60	341						
17	КВО	110	100	136	81	427	1	2	1	1	**5 1,1**	
		84	71	90	50	295						
18	НОДС-ЗАЛА	273	293	272	264	1102	4	3	5	3	**15 1,3%**	
		5	3	5	3	16						
19	ОФМР	няма	100	42	21	173	Няма	1	1	1	**3 1,7**	
		преобр	1	9	3	13						
	Всичко за 2021г.	**4482**	**4947**	**4856**	**4699**	**18983**	90	86	93	83	**352 общо 1,85%**	
		2697	**2845**	**2827**	**2912**	**11181**						

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ГРУПИ ЗА 2021г.

	I-2021	***II-2021***	***III-2021***	***IV-2021***	**Общ брой 2021**	**% 2021г.**
Белодробни	**7**	**6**	**5**	**7**	**25**	**0,13**
Чревни	**1**	**-**	**2**	**2**	**5**	**0,02**
Уроинфекции	**17**	**22**	**18**	**16**	**73**	**0,3**
Сепсис	**2**	**1**	**1**	**2**	**6**	**0,03**
С.съдови	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	
ИХМ	**16**	**14**	**17**	**13**	**60**	**0,3**
Кожни	**1**	**2**	**2**	**2**	**7**	**0,03**
Сетивни	**2**	**5**	**1**	**4**	**12**	**0,06**
Други **Кандида**	**1**	**1**	**5**	**4**	**11**	**0,05**
Итраабд	**2**	**1**	**1**	**1**	**5**	**0,02**
ПВК	**28**	**22**	**28**	**32**	**110**	**0,5**
ЦВК	**4**	**5**	**5**	**4**	**18**	**0,09**
ГДП	**4**	**5**	**5**	**10**	**24**	**0,12**
Вагинален маншет	**2**	**2**	**5**	**3**	**12**	**0,06**
Дълбоки инф.на органи	**1**	**1**	**1**	**2**	**5**	**0,02**

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ПРИЧИНИТЕЛИ ЗА 2021 г

	I-2021	II-2021	III-2021	IV-2021	Общ брой 2021	
Е.коли	12	10	7	13	42	
Кл.пневмония	6	6	4	5	21	
Пс.аерогиноза	5	5	6	4	20	
Прот.мираб.	0	1	2	2	5	
Ст.ауреус	4	5	5	4	18	
Ко(-) отр.стаф.	2	4	2	2	10	
Ацинетобактер	2	3	4	4	13	
Ентеробактер	2	2	3	4	11	
Ентерокок	5	4	5	3	17	
Серация	-	1	-	-	1	
Стептококус вир.	-	-	1	-	1	
В.хемолит стр.	-	-	-	-	-	
Стр.пневм.	1	2	2	3	8	
Шигела	-	-	-	-	-	
микста	-	-	-	-	-	
Гъби	2	3	5	4	14	
Клостридиум	-				-	
Други КОВИД 19	3	3	-	1	*7*	
listeria	1				1	
Неизследвани	31	34	28	33	126	
Недоказани	4	5	7	5	21	
Цитробактер /Citrobacter/	0					
Klebsiella oxytoca	-					
ВСИЧКО:	**90**	**86**	**93**	**83**	**1,85%**	

Показателите за 2022 год. са следните:

ВБИ -м.януари-декември 2022 г. в МБАЛ "Пазарджик " АД

№	Отделение	I-2022 I-2022 Антиб. леч.	II-2022 II-2022 Антиб. леч.	III-2022 III-2022 Антиб. леч.	IV-2022 IV-2022 Антиб.леч.	Бр.изписани за 2022 Бр.изписани за 2022 Антиб.леч.	I-бр.	II-бр.	III-бр.	IV-бр.	Общ бр. ВБИ 2022	% ВБИ 2022г.
1	I ВО	244 187	329 161	322 108	365 119	1260 575	**3**	**3**	**4**	**3**	**13**	**1,03**
2	II ВО	302 271	259 248	215 191	203 194	979 904	**3**	**2**	**3**	**2**	**10**	**1,02**
3	НИО	188 43	199 36	253 43	277 34	917 156	**4**	**5**	**3**	**2**	**14**	**1,52**
4	Кардиология	338 101	303 82	387 69	447 **98**	1475 350	**4**	**3**	**4**	**5**	**16**	**1,08**
5	НОДС-ОТД	142 142	177 177	158 158	**158** **158**	635 635	**3**	**3**	**2**	**3**	**11**	**1,7**
6	ДО	425 390	620 561	495 411	**531** **456**	2071 1818	**3**	**5**	**2**	**2**	**12**	**0,57**
7	ХО Опер.звено	430 280	523 350	546 102	**504** **192**	2003 924	**15**	**8**	**9**	**9**	**41**	**2,04**
8	НХО Опер.звено	76 **12**	80 **26**	80 **36**	**82** **27**	318 101	**3**	**2**	**3**	**3**	**11**	**3,45**
9	ОТО-Опер.звено	462 275	472 108	623 310	**540** **302**	2097 995	**9**	**13**	**16**	**13**	**51**	**2,43**
10	УРО	**164** 118	**180** 162	**193** 180	**140** **80**	677 540	**5**	**3**	**4**	**3**	**15**	**2,21**
11	ОАРИЛ	279 279	154 154	151 151	**155** **155**	739 739	**23**	**17**	**28**	**29**	**97**	**13,12**
12	АГ /Родилно/	378 103	437 137	425 125	383 **152**	1623 **517**	**5**	**2**	**5**	**5**	**17**	**1,04**
13	Неонатология	133 74	181 161	215 137	176 **101**	705 **473**	**2**	**2**	**3**	**3**	**10**	**1,41**
14	Инф. отделение	157 108	161 109	212 134	135 **84**	**665** **435**	**1**	**2**	**4**	**1**	**8**	**1,2**
15	УНГ Опер.звено	162 95	136 81	159 78	**163** **82**	**620** **336**	**4**	**4**	**3**	**4**	**15**	**2,4**

16	Очно	136	180	150	**141**	**607**	**1**	**2**	**2**	**1**	**6**	**0,98**
	отделение	45	70	50	**52**	**217**						
17	КВО	109	100	122	**116**	**447**	**2**	**2**	**2**	**2**	**8**	**1,78**
		61	71	87	**62**	**281**						
18	НОДС-ЗАЛА	245	293	243	**263**	**1044**	**3**	**3**	**1**	**2**	**9**	**0,86**
		3	3	1	**2**	**9**						
19	ОФМР	25	96	88	**21**	**230**	**1**	**1**	**1**	**1**	**4**	**1,73**
		4	1	4	**3**	**12**						
	Всичко за 2022г.	**4395**	**4880**	**5037**	**4800**	**19112**	**94**	**82**	**99**	**93**	**358**	**1,87% ОБЩО**
		2391	**2698**	**2375**	**2353**	**10017-52,4%**						

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ПРИЧИНИТЕЛИ ЗА 2022 г

	I-2022	**II-2022**	**III-2022**	**IV-2022**	**Общ брой 2022**	**% 2022 г.**
Е.коли	**11**	**12**	**15**	**9**	**47**	13,1
Кл.пневмония	**4**	**12**	**11**	**5**	**31**	8,7
Пс.аерогиноза	**10**	**5**	**8**	**4**	**27**	5,5
Прот.мираб.	**3**	**4**	**2**	**1**	**10**	2,7
Ст.ауреус	**6**	**7**	**11**	**5**	**29**	8,1
Ко(-) отр.стаф.	**5**	**2**	**3**	**4**	**14**	3,9
Ацинетобактер	**10**	**11**	**4**	**8**	**32**	5,2
Ентеробактер	**7**	**4**	**3**	**2**	**16**	4,4`
Ентерокок	**10**	**10**	**12**	**11**	**41**	12,02
Серация	**-**	**-**	**2**	**-**		0,55
Стептококус вир.			**1**	**1**		0,55
В.хемолит стр.	**-**	**-**	**-**	**-**		
Стр.пневм.	**1**	**1**	**-**	**1**	**3**	0,08
Шигела	**-**	**-**	**-**	**-**		
микста						
Гъби	**1**	**1**	**5**	**5**	**12**	0,03
Клостридиум						
Морганела/Morgani/						
Неизследвани	**21**	**15**	**14**	**15**	**55**	*18,07*
Недоказани	**7**	**6**	**10**	**11**	**35**	*9,03*
Цитробактер /Citrobacter/						
КОВИД 19	**5**	**0**	***1***	***0***	***6***	**1,6%**
ВСИЧКО:	**93**	**87**	**84**	**95**	**358**	

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ГРУПИ ЗА 2022г.

	I-2022	***II-2022***	***III-2022***	***IV-2022***	**Общ брой 2022**	**% 2022г.**
Белодробни	15	6	5	7	**33**	**9,2**
Чревни	1	-	2	2	**5**	**1,3**
Уроинфекции	17	21	18	16	**62**	**17,3**
Сепсис	6	3	1	2	**12**	**3,3**
С.съдови	-	-	-	-	**-**	
ПОВ.ИХМ	14	16	17	13	**60**	**16,7**
Кожни	1	2	2	2	**7**	**1,9**
Сетивни	2	1	1	4	**8**	**2,2**
Други **Кандида**	1	-	5	4	**10**	**2,7**
Итраабд	1	1	1	1	**4**	**1,1**
ПВК	11	17	15	12	**55**	**15,3**
ЦВК	3	4	5	4	**16**	**4,4**
ГДП	4	7	5	10	**26**	**7,1**
Вагинален маншет	5	2	5	3	**15**	**4,1**
Дълбоки инф.на органи	1	1	1	1	**4**	**1,1**

ИЗВОДИ:

1. Нивото на заболяемостта е малко по-високо с 6 случая повече, в сравнение за същият период на 2021г. и може да кажем вече, че е подобрен контрола и регистрацията.

2. Процентът на използваните антибиотици е по нисък - 52,4 %.

3. Микробиологично неизследваните са намалели на 55 през 2022 година, което в сравнение с предишната година е по малко. Голяма част от неизследваните ВБИ са белодробни инфекции и ОКГДП, което се обяснява с трудно, дори невъзможно получаване на материал за изследване. Голям е процента и на инфекция на периферен венозен катетър ,която често се свързва със свръхчувствителност на пациента към определен венозен препарат или пък възрастова съдова патология.

4. Много по–малък е процента ВБИ, които се причиняват от Грам-отрицателни условно-патогенни бактерии от типа на Ps. Aeroginosa-6,09%,Acinetobacter-6,02% и други Грам-отрицателни микроорганизми.

5. Голям е процента на микробиологично недоказани и неизследвани.

Най- често това са пневмонии с вирусен характер, доказани по клинични, рентгенологични и други признаци. При недоказаните случаи трябва да се има предвид масовото приложение на периоперативна профилактика с широкоспектърни антибиотици.

Това е и в пряка връзка със спешността, когато състоянието на пациента и вида на

интервенцията незабавно налагат третиране с антибиотик без да се изчаква антибиограмата, като в последствие резултата се оказва негативен.

През изтеклата година няма регистрирани взривове от вътреболнични инфекции.

Изключително нисък е процента и на Ковид 19, като във второ и четвърто тримесечие няма нито един случай.

Като цяло регистрираните ВБИ в нерисковите отделения са около референтните стойности -1 % ,а в рисковите оперативни звена са все още под референтните стойности за отделенията с този профил/ 10 ± 5% ,но значително по-добра отчетност за 2022 год /.В ОАИЛ процента е намален на 13,2% и се доближава до референтните стойности -30+- 10%. Намалението има връзка с поставения Робот за тотална дезинфекция на въздух и повърхности в присъствие на хора с ултравиолетови лъчи, както и УВ лампи за дезинфекция на въздух и повърхности в присъствие на хора във всяка стая.

За подобряване на дезинфекционните мероприятия са въведени журнали за супорирали рани и декубитални рани за подобряване на отчетността на ИХМ в оперативните звена.

Във всяко звено има отговорник по превенция, диагностика и отчетност на ИСМО, като в голяма част от отделенията особено рисковите е лекар.

Процента на ИСМО за лечебното заведение е 1,87 %, което е добър показател за превантивните спазващи се мерки от персонала и добрия контрол от отговорните лица.

На територията на област Пазарджик са регистрирани 12 ДДД фирми, които имат право да извършват ДДД мероприятия /дезинфекция, дезинсекция и дератизация/ и за които в РЗИ-Пазарджик е получено уведомление от Министерство на здравеопазването.

Изискванията, на които трябва да отговарят ДДД фирмите, изпълняващи тази дейност са публикувани в Наредба № 1 от 5 януари 2018 г. за условията и реда за извършване на дезинфекции, дезинсекции и дератизации, обн. ДВ. бр. 7 от 19.01.2018 г.

Професионалната правоспособност на ръководителите и изпълнителите на ДДД-дейностите е доказана с представени удостоверения. Обикновено дейността се извършва от самия ръководител и от назначени един или двама изпълнители. На изпълнителите се провежда инструктаж от ръководителя на фирмата, за което има подписани декларации.

Фирмите притежават подходяща материална база – сграден фонд и екипировка за съхраняване и експлоатация на техниката и материалите. Набавени са необходимите лични предпазни средства за изпълнителите.

ДДД дейностите се извършват обикновено по предварително сключени договори с юридически лица и/или при еднократни поръчки на физически лица. За извършваните ДДД-обработки на различни обекти/фирми се издават протоколи и фактури. Ефективността на провежданите ДДД мероприятия се следи от ръководителя.

Извършени са 4 проверки по изпълнението на Договор за организиране и прилагане на дезинфекционни мероприятия за контрол на комарните популации в страната РД-06-31/2022г. За всички извършени проверки са съставени констативни протоколи „без забележки".

Извършени са обработки на 127 биотопа, съгласно сключения договор.

През 2022г. бяха извършени тематичните проверки по профилактика на туберкулозата на общопрактикуващите лекари в областта. При проверките се констатира, че новите случаи на туберкулоза се съобщават с бързи известия, съгласно изискванията на Наредба № 21/18.07.2005г. за реда за регистрация, съобщаване и отчет на заразните болести.

Всички болни са обхванати с епидемиологични проучвания. Събират се данните от бързите известия за болен от туберкулоза и се изготвят периодични справки. Съществува добра колаборация между РЗИ и СБАЛПФЗ, в резултат на което бяха издирени 38 контактни лица и насочени за изследване в СБАЛПФЗ – Пазарджик. След преглед от специалист, проба Манту, рентгенография на бял дроб и параклиника 15 от тях са обхванати с химиопрофилактика с Изониазид.

При проверките се обърна внимание на техниката на извършване на проба Манту, отчитане на 72-я час на пробата, регистриране в работната тетрадка датата на отчитане. При затруднено отчитане на проба Манту /хиперергични или отрицателни проби/ децата се изпращат за консултация в СБАЛПФЗ - Пазарджик.

През годината ОПЛ са изпратили 1 дете с хиперергичен тест за консултация със специалист. Същото е обхванато с химиопрофилактика с Изониазид.

През годината в лабораторията на РЗИ - Пазарджик за ХИВ са изследвани 28 болни /20 мъже и 8 жени/, насочени от лечебните заведения за диагностика и лечение на туберкулоза. Всички резултати от изследванията са отрицателни.

Изготвят се шестмесечни отчети по писмо на МЗ № 32-00-9/05.02.2010г. за въвеждане на консултиране и изследване за ХИВ в пневмофтизиатричната мрежа.

Активно се проследява имунопрофилактиката на новородените в родилните отделения на многопрофилните болници с БЦЖ ваксина. Текущи проверки бяха извършени и в неонатологията на МБАЛ–Пазарджик по своевременното приложение на ваксината БЦЖ, съгласно изискванията на Наредба №15/12.05.2005г. за Имунизациите в РБългария и спазване дозите и техниката на приложение. При проверките не са констатирани сериозни пропуски, с изключение на отлагане на подлежащите по временни противопоказания. Бяха дадени препоръки за стриктно отразяване на проведените имунизации в обменната карта на новороденото за сведение на ОПЛ.

ОПЛ извършват проверка за белег на 7-месечните бебета. Единични са случаите без направена имунизация в родилно отделение /недоносеност или аномалия/.

Проследява се изпълнението на Методично указание за контрол на туберкулозата в лечебните заведения, утвърдено със заповед № 09-690/10.12.2009г. на Министъра на здравеопазването.

Всяко шестмесечие се изготвя информация за химиопрофилактиката на туберкулозата на територията на област Пазарджик, съгласно писмо на МЗ изх.№32-00-16-08/03.02.2009г.

Осъществени са работни срещи с НПО, чиито координатори съдействат активно при издирване на контактните, а също и на болни, които самоволно са прекъснали лечението си, с цел да ги мотивират отново да се лекуват. Проведени са и многократни работни срещи с управителя на СБАЛПФЗ и патронажната сестра.

Контрол над обектите и наказателна дейност

През годината са извършени 1544 тематични проверки, при план 1544 Успоредно с провеждане на здравен контрол, основна част от дейността ни беше оказването на ОМП, свързана с имунопрофилактиката и с проблемите на профилактиката и контрола на заразните болести. Извършени са 13381 епидемиологични проучвания, с които са обхванати всички подлежащи на задължително проучване случаи. Проведени са редица срещи с ръководствата на здравни заведения.

Неразделна част от ДЗК е микробиологичния контрол на дезинфекциите и стерилизациите и контрол на дезинфекционната техника. Взети са 4461 микробиологични и 5598 паразитологични проби. Извършени са 475 изследвания за Covid -19 с бързи тестове.

През годината е съставен 1 акт, покрит с наказателно постановление срещу 1 акт за предходната година.

Пуснати са 20125 предписания на поставени под карантина лица, свързани с извънредната епидемична обстановка за Covid -19.

През изтеклата година по ПСК в отдела са издадени 35 становища за класификация на отпадъците. Извършени са 32 проверки за спазване на здравните изисквания при регистрация на ЛЗ.

Заедно с контролната дейност оказваме консултативна и методична помощ по:

- Имунопрофилактика на лекарите, прилагащи задължителни, целеви и препоръчителни имунизации и реимунизации
- Прилагане на действащата нормативна уредба в областта на надзора, профилактиката и контрола на заразните болести
- По профилактиката и контрол на ИСМО
- Постекспозиционна профилактика и предпазване на медицинския персонал от инфекция с ХИВ, хепатит В и С в лечебните и здравни заведения

И през тази година беше направен анализ на проведените имунизации на децата и учениците, въз основа на данни, предоставени от личните лекари. Така се отчете за пореден път ефекта от таблицата образец, изготвена от нас, която медицинските специалисти от здравните кабинети в детските заведения и училища представят.

Заразна заболеваемост

През 2022г. са регистрирани 13381 ОЗБ /без грип и ОРЗ/ срещу 14627 за миналата година. Структурата на заразната заболеваемост е следната: чревни - 78, капкови - 13295, трансмисивни - 5, туберкулоза –1, сифилис – 8, ОВП – 6, ехинококоза - 1.

Това съотношение за предходната година е следното: чревни - 43, капкови - 14555, трансмисивни - 10, трихинелоза – 9, туберкулоза – 7, сифилис – 2, ОВП – 3, малария - 1.

Относителния дял на чревните инфекции е 0,58% срещу 0,29% за миналата година, на капковите 99,3% срещу 99,5% за миналата година, 0,03% на трансмисивните инфекции срещу 0,07% за миналата година.

Чревни инфекции: Регистрирани са 78 случая, относителен дял – 0,58%, заболеваемост 31,5$^{0}/_{0000}$ срещу 43, заболеваемост 17,1$^{0}/_{0000}$ за 2021г.

Година	2018	2019	2020	**2021**	**2022**
Брой заболели	144	74	13	**43**	**78**
Заболеваемост	55,8 $^{0}/_{0000}$	28,9 $^{0}/_{0000}$	5,0 $^{0}/_{0000}$	17,1 $^{0}/_{0000}$	**31,5 $^{0}/_{0000}$**

В групата на чревните инфекции водеща роля имат ротавирусните гастроентерити и салмонелозите.

През изминалата година са регистрирани 47 случая на Ротавирусен гастроентерит, заболеваемост 19$^{0}/_{0000,}$ относителен дял 0,35%, срещу 22 случая на ротавирусен гастроентероколит през миналата година, заболеваемост 8,75$^{0}/_{0000,}$ отн. дял 0,15%.

По възрастови групи заболелите се разпределят както следва: 1-4г. – 26 случая, 0-1г. – 15 случая, 5-9г. – 6 случая.

Салмонелози – регистрирани са 5 случая, заболеваемост 2$^{0}/_{0000}$, отн. дял 0,03% срещу 9 случая, заболеваемост 3,58$^{0}/_{0000}$ за миналата година, относителен дял 0,06%.

Разпределението по възрасти е както следва: 0-1г. – 1 случай, 1-4г. – 1 случай, 5-9г. – 1 случай, 35-39г. - 1 случай и 55-59 – 1 случай. Най- чест причинител е S.enteritidis – 2 случая, следван от салмонела гр. С – 2 случая и салмонела гр. Д – 1 случай.

Година	2018	2019	2020	2021	2022
Брой заболели	18	**11**	**3**	**9**	**5**
Заболеваемост	6,9$^{0}/_{0000}$	**4,3$^{0}/_{0000}$**	**1,1$^{0}/_{0000}$**	**3,5$^{0}/_{0000}$**	**2,02$^{0}/_{0000}$**

През 2022г. Вирусните хепатити са 2, заболеваемост 0,80/0000, отн. дял 0,01%, срещу 6 случая за м.г., заболеваемост 2,380/0000.

Година	2018	2019	2020	2021	2022
Брой заболели	49	43	4	**6**	**2**
Заболеваемост	18,9 $^{0}/_{0000}$	16,8 $^{0}/_{0000}$	0,01 $^{0}/_{0000}$	**1,98$^{0}/_{0000}$**	**0,8$^{0}/_{0000}$**

По данни на разделната регистрация разпределението е както следва: тип А – 2 случая.

Вирусен хепатит тип А – регистрирани са 2 случая, заболеваемост 0,8 $^{0}/_{0000,}$ отн. дял 0,01% срещу 5 случая за 2021г., заболеваемост 1,98 $^{0}/_{0000}$. Забелязва се низходяща тенденция при заболеваемостта от вирусен хепатит тип А.

През 2022г. са съобщени и хоспитализирани в Инфекциозно отделение на МБАЛ-Пазарджик 2 случая на Вирусен хепатит тип А - мъже, които са потвърдени.

По възрастови групи заболелите се разпределят както следва:

50-54	над 65
1	1

Извършено е епидемиологично проучване, издирени са контактните, направени са необходимите изследвания, предприети са съответните противоепидемични мерки.

Вирусен хепатит тип В - няма регистрирани случаи.

Вирусен хепатит тип С - няма регистрирани случаи.

Ентероколити – регистрирани са 23 случая /14 жени и 9 мъже/, заболеваемост 9,3$^{0}/_{0000}$, относителен дял 0,17% срещу 4 случая за миналата година, заболеваемост 1,6$^{0}/_{0000}$, относителен дял 0,02%.

По възрастови групи заболелите се разпределят както следва: 0-1г. – 8 случая, 1-4г. – 4 случая, 5-9г. – 3 случая, 25-29г.-2 случая, 10-14г.- 1 случай, 15-19г.-1 случай, 30-34г.- 1 случай, 50-54г.- 1случай, 60-64г.- 1 случай, 65-69- 1 случай.

Шигелози – регистриран е 1 случай /жена/, заболеваемост 0,4$^{0}/_{0000}$, относителен дял 0,007% срещу 2 случая, заболеваемост 0,8$^{0}/_{0000}$ за миналата година.

Година	2018	2019	2020	2021	2022
Брой заболели	7	5	5	**2**	**1**
Заболеваемост	2,7 $^{0}/_{0000}$	1,9 $^{0}/_{0000}$	1,9 $^{0}/_{0000}$	**0,8$^{0}/_{0000}$**	**0,4 $^{0}/_{0000}$**

По възрастови групи заболелите се разпределят както следва: 65-69г. – 1 случай /жена/, причинител е Shigella flexneri.

През 2022г. е регистриран 1 случай на легионерска болест, заболеваемост 0,4$^{0}/_{0000}$, отн. дял. 0,007%, срещу 1 случай през 2021г., заболеваемост 0,39 $^{0}/_{0000}$.

Касае се за мъж на 69г. от гр.Пазарджик, пенсионер от 2016г. Заболял с висока температура, главоболие, миалгия, кашлица и силна отпадналост. Хоспитализиран на 01.11.2022г. в Инфекциозно отделение при МБАЛ Пазарджик с диагноза Енцефалопатия. На 03.11.2022г. доказана пневмония. Не е пътувал извън страната, не съобщава за нощувки навън сред природата. Изпратена урина за изследване в НРЛ ООБИ гр. София и доказана легионерска болест

Активен епидемиологичен надзор над ОВП се провеждаше в 11 отделения на МБАЛ гр. Пазарджик – Инфекциозно отделение, I и II ДО и Нервно отделение, МБАЛ гр.Пещера - Детско и Инфекциозно отделения, МБАЛ „Уни Хоспитал" гр. Панагюрище - Детско отделение, МБАЛ гр. Велинград - Детско отделение и МБАЛ „Здраве" гр. Велинград - Детско отделение, МБАЛ "Хигия" гр Пазарджик - Детско отделение, МБАЛ "Здраве" гр. Пазарджик – Детско отделение.

Общият брой на леглата в отделенията, подлежащи на надзор е 322, разпределени както следва: Инфекциозно отделение – 28 легла, Детско отделение – 269 легла, Нервно отделение – 25 легла.

Броят на децата от 0-15г. включени в надзора е 41350. През 2022г. при проверките не бяха открити случаи на ОВП.

През 2022г. от РЗИ – Пловдив бяха съобщени 6 деца с Парализа на Бел: ВМД 13г., ХАЧ 8г.4 мес, ДЕБ 7г., МСЮ 12г., АКА 12г.6 мес, ВММ 1г.11мес

Капкови инфекции – през изминалата година са регистрирани 13295 капкови, заболеваемост 5374,7$^{0}/_{0000,}$ относителен дял 99,35% срещу 14555, заболеваемост 5791 $^{0}/_{0000}$ за 2021г.

Водещо място и през 2022г. продължава да заема COVID–19 – 13176 случая, заболеваемост 5326,6$^{0}/_{0000}$, отн. дял 98,46% срещу 14500 случая за 2021г. заболеваемост 98,8 $^{0}/_{0000}$. Възрастовата структура е следната:

COVID-19		0	1-4г.	5-9г.	10-14г.	15-19г.	20-24г.	25-29г.	30-34г.	35-39г.	40-44г.	45-49г.	50-54г.	55-59г.	60-64г.	65+	общо
заболели	Мъже	74	46	87	180	179	191	258	401	495	428	456	518	620	547	1431	5911
заболели	Жени	73	26	78	174	207	220	391	466	484	498	543	656	721	670	2058	7265
заболели	общо	147	72	165	354	386	411	649	867	979	926	999	1174	1341	1217	3489	13176
починали																	383

Най - висока заболеваемост има във възрастова група над 65г. - 3489, следвана от възрастова група 55-59г. - 1341 и възрастова група 60-64г. – 1217.

Броят на починалите от коронавирус през годината е 383, като отново преобладава възрастовата група над 65г.

Варицела – регистрирани са 115 случая, заболеваемост 46,5$^{0}/_{0000}$, относителен дял 0,86%, срещу 54 случая, заболеваемост 21,4$^{0}/_{0000}$ за м.г. Възрастовата структура показва най-висока заболеваемост във възрастова група 5–9г. – 52 случая, следвана от 1-4г. - 49 случая, 10-14г. - 9 случая, 0-1г. – 2 случая, 15-19г. – 2 случая, 25-29г. – 1 случай.

От заболелите 84 случая са от детски заведения и 24 случая са ученици.

Морбили – Няма регистрирани случаи, срещу 0 случая за 2021г.

Скарлатина – регистрирани са 4 случая /3 жени и 1 мъж/, заболеваемост 1,6$^{0}/_{0000}$, относителен дял 0,029$^{0}/_{0}$, срещу 1 случай, заболеваемост 0,39$^{0}/_{0000}$ за 2021г.

Най - висока заболеваемост има във възрастова група 1-4г. – 3 случая, следвана от 5 – 9г. – 1 случай.

През 2022г. е регистриран 1 случай на туберкулоза - мъж във възрастова група 60-64г., заболеваемост 0,4$^{0}/_{0000}$, относителен дял 0,007%, срещу 7 случая за м.г., заболеваемост 2,8$^{0}/_{0000}$, относителен дял 0,04%. Няма заболели в имунизационна възраст.

Листериоза – Няма регистрирани случаи, срещу 1 случай, заболеваемост 0,39$^{0}/_{000}$, относителен дял 0,006% за 2021г.

През 2022г. не са регистрирани случаи на *бактериален менингит.*

ОРЗ и грип – регистрирани са 3692 ОРЗ срещу 2791 за 2021г. През 2022г. не беше обявена грипна епидемия, защото не бяха достигнати епидемични стойности.

Покривни и трансмисивни инфекции.

През 2022г. бяха регистрирани 2 случая на *Марсилска треска* /жени във възрастови групи 35-39г. и 55-59г./, заболеваемост 0,8$^{0}/_{0000}$, относителен дял 0,01%, срещу 2 случая за 2021г.

През 2022г. има регистрирани 3 случая на *Лаймска борелиоза* /2 мъже и 1 жена/, заболеваемост 1,2$^{0}/_{0000}$, относителен дял 0,02%, срещу 0 случаи за 2021г.

През годината няма регистрирани случаи на *Ку-треска* срещу 0 случаи за 2021г.

През годината няма регистрирани случаи на *ХТБС*.

През последните шестнадесет години няма регистрирани случаи на *Кримска хеморагична треска.*

През 2022г. има регистриран 1 случай на *ехинококоза,* жена във възрастова група 10-14г., заболеваемост 0,4$^{0}/_{0000}$, относителен дял 0,007% срещу 0 случая през 2021г.

През 2022г. няма регистрирани случаи на *трихинелоза* срещу 9 случая за 2021г., заболеваемост 3,58 $^{0}/_{0000,}$ относителен дял 0,06%.

През м. октомври 2022г. е изпратено напомнително писмо от РЗИ до директорите на всички МБАЛ, Ловно-рибарския съюз и ОПЛ за профилактиката на трихинелозата през есенно-зимния сезон.

През отчетната година не са постъпвали материали за извършване на трихинелоскопско изследване на свинско месо по искане на граждани.

През 2022г. няма регистрирани случаи на тропическа малария, срещу 1 случай за 2021г., заболеваемост 0,39 $^{0}/_{0000,}$ относитлен дял 0,006%.

През отчетната 2022 г. в РЗИ – Пазарджик не са правени изследвания за малария по клинични и профилактични показания.

Готовност за експресна диагностика на маларията и неотложното й лечение със съвременни препарати е осигурено от лекаря – паразитолог в Дирекция "НЗБ" към РЗИ – Пазарджик.

През годината се изпълняваха задачите, заложени в работния план – програма за профилактика и борба с ВПТИ в област Пазарджик.

С изпълнение на дейностите залегнали в регионалната програма, утвърдена от Областния управител на област Пазарджик, се стремим да постигнем намаляване на

заболеваемостта от трансмисивни инфекции, недопускане внос и разпространение на малария и други вносни паразитози, намаляване усложненията и леталитета от тези заболявания.

За да бъде борбата с тези заболявания по-ефективна е необходимо провеждане на комплексни мерки от всички, ангажирани с този проблем институции, както и широка обществена подкрепа.

СПИН и СПИ

Ежемесечно се изготвя обобщена справка за броя на изследваните за СПИ и ХИВ. Справката е в таблична форма и съдържа брой изследвани, по пол, възраст и повод на изследването за ХИВ и резултат. Положителните се изпращат за потвърждение в Референтната лаборатория.

През 2022г. в областта са направени 4348 изследвания за ХИВ / мъже 2088, жени 2260/. От тях: бременни – 421, хемодиализирани лица – 211, ТБ – 27, ИУН – 38, други /по желание, за документ, за чужбина/ - 3651.

От общият брой изследвани за ХИВ през 2022г. има 8 положителни случая, потвърдени в Референтна лаборатория – София, като единия е регистриран още през 2011г.

Поради липса на КАБКИС за тези случаи РЗИ няма никаква информация освен бързото известие, получено от лабораторията.

Регистрирани са 8 случая на сифилис, заболеваемост $3,2^{0}/_{0000,}$ относителен дял 0,06% и 4 случая на вроден сифилис на кърмаче, срещу 2 случая на сифилис, заболеваемост 0,8 $^{0}/_{0000}$ за 2021г. и 1 случай на вроден сифилис на кърмаче.

Инфекции, свързани с медицинското обслужване

В Пазарджишка област и през тази година профилактиката на ИСМО беше възложена на РЗИ, главен инспектор по ИСМО към МБАЛ – Пазарджик и комисиите към съответните лечебни заведения.

Спазвайки Наредба №3/08.05.2013г. за утвърждаване на Медицински стандарт здравните заведения актуализираха комисиите. Те изготвиха Програми за профилактика на ИСМО, като включиха в тях мероприятия за разкриваемостта, противоепидемичния и санитарно-хигиенен режим, микробиологичната диагностика и материално-техническата база.

Считано от 01.01.2015г. регистрацията и отчитането на ИСМО се извършваше съгласно дадените към формуляр 3-05А указания. Отчета се изпращаше от ЛЗБП до 5-то число на месеца, следващ тримесечието само по електронен път на посочения от нас е –mail адрес.

Всяко тримесечие се провеждаха заседания, на които се разглеждаха тримесечните анализи на регистрираните ИСМО /изготвени от РЗИ/, спазване на дезинфекционен и стерилизационен режим, употреба на антибиотици и чувствителността на причинителите на ИСМО към тях.

През годината в Пазарджишка област са регистрирани 680 ИСМО при изписани болни 86 260 – 0,7%. За 2021г. тези цифри са съответно 646 ИСМО при 80 756 изписани болни – 1%.

По здравни заведения се разпределят както следва: МБАЛ – гр.Пазарджик – 398 срещу 347 за м.г., МБАЛ - Велинград – 61 срещу 29 за м.г., МБАЛ - Пещера – 19 срещу 17 за м.г., МБАЛ - Панагюрище – 25 срещу 26 за м.г., МБАЛ "Здраве" – 0 срещу 0 за м.г., МБАЛ "Хигия" - 126 срещу 170 за м.г., МБАЛ "Здраве" – Велинград – 0 срещу 0 за м.г., МБАЛ „Хигия – Север" – 14 срещу 21 за м.г.

От всички регистрирани случаи на ИСМО по основни групи те се разпределят по следния начин:

1.Уроинфекции – 120 срещу 143 за м.г.
2.Инфекции на хирургичната рана –169 срещу 132 м.г.
3. Белодробни – 66 срещу 44 за м.г.
4. Инфекции на око, УНГ, устна кухина – 22 срещу 17 за м.г.
5. Кожни – 15 срещу 0 за м.г.
6. COVID инфекции - 21 срещу 24 за м.г.

В заключение можем да кажем, че структурата на ИСМО не се е променила. Водещо място заемат три групи инфекции: уроинфекции, инфекции на хирургичната рана и белодробни инфекции.

В МБАЛ – Пазарджик по отделения ИСМО се разпределят както следва:

1. ОАИЛ - 111 срещу 70 за м.г.
2. Ортопедия и травматология – 55 срещу 47 за м.г.
3. Хирургични отделения - 46 срещу 55 за м.г.
4. Урология – 13 срещу 21 за м.г.
5. Неонатологично отделение – 9 срещу 11 за м.г.
6. Хемодиализа – 9 срещу 16 за м.г.

За изминалата 2022г. се регистрира един вътреболничен взрив в ДПБ Пазарджик. Лице постъпва в лечебното заведение на 12.10.2022г. по повод друго заболяване, в последствие проявява симптоми (отпадналост и висока температура). Предприети са мерки за изследване с PCR тест, резултата на който е положителен от 24.10.2022г. Лицето е изолирано веднага след проявата на симптомите. Всички контактни лица от отделението и медицинския персонал са изследвани с бързи антигенни тестове. Положителен резултат се установява при още 7 лица (пациенти), на които е направен и PCR тест, доказващ положителния резултат.

Взети са съответните противоепидемични мерки като се следва плана за действие при възникване на ИСМО, издадено е предписание за провеждане на задължителни противоепидемични мерки, представен е и протокол от заседание на специалистите осъществяващи дейността по превенция и контрол на ИСМО.

В микробната етиология на доказаните ИСМО съществен дял заемат:

1 . Ешерихия коли – 120
2 . Стафилококус ауреус – 64
3 . Ацинетобактер баумании - 32
4 . Ентерококус фекалис- 31
5. Клебсиела пневмоние – 27

През 2022г. от здравните заведения в Пазарджишка област са изписани 86 260 болни, като от тях 41293 са получили антибиотици – 47,87%. За 2021г. цифрите са съответно 80756 болни, като от тях 42274 са получили антибиотици – 52,35%

За отстраняване на констатираните пропуски и подобряване противоепидемичния режим и санитарно-хигиенното състояние в болниците са дадени следните препоръки:

1. Точна и пълна регистрация на реално съществуващите случаи на ИСМО
2. Да се контролира редовно изпълнението на програмите за профилактика на ИСМО.
3. Да се извършва системно обучение за точното спазване на стандартните предпазни мерки при всички пациенти.
4. Да се оценява риска от възникване на инфекция при всеки пациент, предвид неговата възраст, хронични заболявания, лечебно-диагностични процедури.

За подобряване работата по профилактиката и борбата с ИСМО е необходимо:

1. Да се извършват по-задълбочени проучвания и да се подобрява разкриваемостта на ИСМО. Да не се допуска безотговорно попълване на формуляр 3-05.
2. Стриктно спазване на Наредба №21/18.07.2005г. за регистрация и отчитане на ИСМО и Наредба №3/08.05.2013г. за утвърждаване на медицински стандарт по профилактика и контрол на ВБИ.
3. Провеждане на комплексни мероприятия в някои здравни заведения за подобряване на санитарно-хигиенното състояние в изпълнение на предписаните от нас мероприятия.

В заключение се отчита неглижиране на проблема и некоректната регистрация на ИСМО при две лечебни заведения на територията на област Пазарджик – МБАЛ „Здраве" Пазарджик и МБАЛ „Здраве" – Велинград. С цел отстраняване на проблема, на работна среща с директори и управители на всички МБАЛ, се коментира и въпроса с коректното регистриране на ИСМО. Дадени бяха отново и методични указания, касаещи подобряване на работата по профилактиката и борбата с ИСМО.

Дейности по COVID – 19:

1.Свеждане до знание на всички лечебни заведения за болнична и извънболнична помощ на всички заповеди, указателни писма, насоки за поведение, лечение, спуснати от МЗ и проконтролиране на изпълнението им.

2.Изготвяне на предписания – 20125

3.Осъществяване на контрол на ОПЛ за начина, по който се извършва медицинското наблюдение на карантинираните лица от пациентската им листа.

4.Епидемиологично проучване на заболелите, изолация, определяне на контактните лица и при необходимост тяхното лабораторно изследване – 13345 положителни, 6780 контактни.

5.Епидемиологично проучване и снемане на анамнеза от всички възможни и вероятни случаи.

6.Издирване на контактни лица и свеждане до знанието на съответните ОПЛ.

7.Наблюдение на всички пристигнали от рискови страни лица, поставени под карантина без избор на ОПЛ

8. Въвеждане в ЕИС на всички карантинирани и диагностицирани лица своевременно.

9. Консултация и съдействие за работа с ЕИС на всички лечебни Създаване на организация за задължително въвеждане в ЕИС на данните от всички лаборатории на територията на област Пазарджик.

10. Допълнителна информация за действията, касаещи надзор на заразните болести по отношение на COVID-19, насоки за гражданите, медицинските специалисти и органите на РУ на МВР се получават от дежурен инспектор при запитване перманентно.

11. Брой взети и изпратени проби към лабораториите посочени в прил. 3 към Заповед РД – 01- 150/25.03.2020г. –2232

12.Изпращане на информация към РУ на МВР и Районна Прокуратура София във връзка със започнали бързи производства за нарушили карантината си граждани.

13.Допълнителна информация за действията, касаещи надзор на заразните болести по отношение на COVID-19, насоки за гражданите, медицинските специалисти и органите на РУ на МВР се получават от дежурен инспектор при запитване перманентно.

През 2022 г. дейностите на РЗИ Пазарджик в областта на надзора на заразните болести и най-вече дейностите, свързани с COVID-19 намериха израз в публикации в национални, областни и регионални медии.

Обществен интерес представляваха и темите за актуалната епидемиологична обстановка, заболеваемостта от грип и ОРЗ, заразната заболеваемост, имунизациите.

Журналистическият интерес се фокусира върху COVID ситуацията в областта.

На уебстраницата на РЗИ се публикуват месечни справки за заразната заболеваемост, които внимателно се проследяват от журналистите.

При реализиране на дейността си Д ”НЗБ” осъществяваше взаимо действие със следните структури в РЗИ и областта:

1. С Д ”ОЗ” – изпълнение на мерките по подобряване на санитарно-хигиенното състояние на обектите, здравно-промотивни мероприятия.

2. ОДБХ.

3. С РЗОК при извършване на съвместни проверки в лечебните заведения за извънболнична помощ.

4. С ръководствата на МБАЛ при решаване на проблеми свързани с инфекциите, свързани с медицинското обслужване, болничната хигиена и при възникване на епидемиологични неблагополучия.

Проблеми:

1. Провеждането на противоепидемичните мерки при заболявания в организирани колективи /детски ясли, детски градини, училища/ не се извършва своевременно поради факта, че болните и контактните са от пациентските листи на различни ОПЛ.

2. Работата по ХИВ/СПИН и СПИ би била много по-ефективна, ако КАБКИС е в структурата на РЗИ.

ИМУНОПРОФИЛАКТИКА

През 2022 г. обхващаемостта с имунизации в област Пазарджик е 96.3 % срещу 94.8 % за 2021 г., а с реимунизации 47,8 % срещу 76,7 % за 2021г.

I. Мониторинг на имунизациите:

По видове имунизации и реимунизации изпълнението е следното:

През 2022 г. в Пазарджишка област са родени 1652 деца. Обхванати с БЦЖ в родилното отделение са 1626 – 98.4 %. 26 са временно отложени.

С хепатит „В" са обхванати 1626 деца, временно отложени – 26.

С шесткомпонентна ваксина са обхванати 96,8 % от подлежащите,

27 са временно отложени и 25 по други причини.

Реимунизирани с петкомпонентна ваксина са 1621 деца - 96,8 %.

С пневмококова ваксина са обхванати 96,3 %. Реимунизирани са 1907 деца, 11 са временно отложени и 164 по други причини.

Проверени с проба Манту на 7 месеца и 7 години са 2875. От тях 406 са с отрицателна проба (14,1%) и подлежат на реимунизация. Реимунизирани са 406 деца.

Реимунизираните с ДТКбПи 6 годишни са 2250 при план 2697 - 83,4 %.

Ваксината срещу Вирусен хепатит тип "В" в родилно отделение при план 1652 е направена на 1626 деца – 98,4 % .

И през 2022г. една от най-важните задачи бе постигане и поддържане на 100% обхват на новородените с хепатит "В" ваксина, своевременност на прилагането, както и провеждане на системен контрол относно обхващаемостта на подлежащите. Израз на това е забелязващата се низходяща тенденция при заболеваемостта от хепатит "В" в имунизационна възраст.

С морбили, паротит,рубеола при план 1610 са обхванати 1573-97,7 %. При 12 годишните процента на обхват е 92,6 %.

Имунизационният обхват с ТД е 33,5 %.

Обхванати с Тдка 2249 при план 2426 – 92 %.

98 са имунизираните с противобясна ваксина.

Данните за броя подлежащи лица за имунизации и реимунизации са взети от Национален статистически институт.В отчет 3-23А в графа отложени по други причини цифрата се отнася за лица пребиваващи в чужбина и здравно неосигурени лица.

Разликата в обхвата на реимунизации за 2022г.спрямо 2021г.се дължи основно на имунизационния обхват с ТД на лица от 25 г.до 85 г.

<u>По ПИСМО 16-00-82/16.09.2022г., касаещо нисък имунизационен обхват и мерки за недопускане на риск за общественото здраве .</u>

- Изготвени бяха 143 предписания до всички ОПЛ на територията на област Пазарджик.

Като към 30.09.2022г. всички лекари предоставиха списъци с неимуизирани или непълно имунизирани деца срещу дифтерия, тетанус, коклюш, полиомиелит на възраст 1 до 6 год . и срещу МПР подлежащи през 2020г . и 2021г.

- По списъците им бяха предоставени ваксини, спрямо възрастта и пропуснатия вид биопродукт.
- След 30.11.2022г. се извършиха проверки на предписанията като се констатира, че:

1. Общо неимунизирани и ненапълно имунизирани деца срещу дифтерия,тетанус,коклюш и полиомиелит - 454,

от тях обхванати през последно тримесечие на 2022г. - 128 ,

неимунизирани – 57,

в чужбина – 269 (което е 58,6 % от общия брой неимунизирани и ненапълно имунизирани деца)

2. Общо деца без първична и/или реимунизация срещу морбили, паротит и рубеола - 419 ,

от тях обхванати през последно тримесечие на 2022г. - 111 ,

неимунизирани – 44 ,

в чужбина – 264 (което е 63 % от общия брой неимунизирани и ненапълно имунизирани деца)

За разликата между имунизирани лица и пребиващи в чубжина се предоставиха следните причини за отлагане:

- Деца със заболявания изискващи отлагане повече от три месеца. Те бяха насочени към специалист за становище и при необходимост явяване на комисия за отлагане.
- Родители отказват поставяне на ваксина на децата и отказват да подпишат писмена декларация. Издаден е един акт за административно нарушение на родител отказващ ваксинация.

II.Осигуряване на имунизационната програма с биопродукти

През 2022 г. продължаваме практиката ОПЛ да изготвят и представят в Д "НЗБ" до пето число на предхождащия тримесечието месец заявка за биопродукти. Същата се приема само след представяне на работна тетрадка, в която предварително са регистрирани подлежащите за следващото тримесечие по месеци, видове ваксини и приеми. Остатъка на всеки вид ваксина се попълва при приемане на образец 3.0-23а, след съпоставяне на заявените количества /заявка/ ЕИЖ и образец 3.0-23а. Сведението за извършените имунизации се предава по предварителен график, след представяне от ОПЛ на работна тетрадка, заявка, таблица за приход и разход на биопродукти и ЕИЖ.

Съгласно Наредба № 3/27.04.2000г. на МЗ медицинските специалисти от здравните кабинети в детски заведения и училища въз основа на данни, получени от ОПЛ изготвят и представят в Д"НЗБ" таблица-образец за проведените имунизации на децата и учениците.

Данните от тези таблици бяха обобщени и анализа показва, че има значителен напредък в документирането на предаваната информация.

През 2022г бяха направени 1544 тематични проверки по имунопрофилактика.

Снабдяването с биопродукти през годината беше ритмично. Планирани, получени, раздадени количества ваксини /приложение 1/.

III. Осигуряване на хладилна верига

Получаването на биопродукти от Д"НЗБ" става само с хладилна чанта или термос. В АИППМП и АГППМП ваксините се съхраняват в хладилник. Водят се тетрадки за отразяване температурата в хладилника.

IV. Постваксинални реакции

През 2022 г. няма регистрирани нежелани реакции след ваксинация.

V. Дейност на регионалната комисия за освобождаване от имунизации и реимунизации.

Съгласно чл.20, ал.4 от Наредба №15/12.05.05г. на МЗ към МБАЛ гр. Пазарджик действа специализирана комисия.

През 2022 година комисията е свиквана четири пъти.

1.Марио Феодоров Копаранов 12г. 5 мес

Диагноза Друг уточнен дерматит с автоимунна етиология.

Отложено от имунизации за две години.

2.Георги Петков Чочков 4г. 6 мес

Диагноза Други форми на атопичен дерматит.

Отложено от имунизации за една година.

3.Елисавета Аспарухова Гюрова 5г. 5 мес

Диагноза Вътрешна необструктивна постхеморагична хидроцефалия.

Състояние след поставен ВПШ. Спастична квадрипареза.

Отложено от имунизации за две години.

4.Константин Ивов Манев 6г.

Диагноза Детска хемиплегия. Спастична церебрална парализа.

Десностранна хемипареза. Grand mal припадъци.

Отложено от имунизации за две години.

VI. Сероепидемиологичен надзор над ваксинопредотвратимите болести.

През 2022 г. са изследвани 30 проби за колективен имунитет срещу грип и ОРЗ.

През 2022г. в имунизационния кабинет на РЗИ са направени 2 препоръчителни имунизации срещу Варицела,13 човека са обхванати с препоръчителна имунизация срещу Хепатит В /Туинрикс и Енжерикс Б/, 17 лица са обхванати с ТД и 9 човека с противогрипна ваксина.

Работим по въведената през месец декември 2007г. програма за движение на биопродуктите.

Изводи:

1. Необходимо е да бъде преустановено записването на деца, родени и живеещи в чужбина, които само формално се водят в пациентските листи на ОПЛ.

ДИРЕКЦИЯ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ"

Дейността на Дирекция "Обществено здраве" при РЗИ - Пазарджик през изминалата 2022 г. бе с насоченост изпълнението на основните цели в плана за 2022 г.

1. Организиране и ефективно осъществяване на държавната здравна политика на територията на област Пазарджик.

2. Превръщане на профилактиката в задължителен елемент на всички нива.

3. Повишаване ефективността на държавния здравен контрол.

Поставените цели се реализираха чрез:

1. Провеждане на ефективен здравен контрол по прилагане на законодателството на ЕС и на националното законодателство за обекти с обществено предназначение, за продукти, стоки и дейности със значение за здравето на човека и за фактори на жизнената среда.

2. Извършване на независима, компетентна и прозрачна инспекционна дейност при спазване на утвърдени стандартни оперативни процедури, ръководства или указания.

3. Провеждане на системен, в съответствие със законодателството и препоръките на ЕС мониторинг и оценка на факторите на жизнената среда с оглед предотвратяване на възможните рискове за здравето на населението.

4. Провеждане на лабораторни изследвания при спазване на процедурите, съгласно получената акредитация по БДС ISO 17 020.

5. Предоставяне на своевременна и достоверна информация на обществеността за резултатите от провеждания държавен здравен контрол.

6. Продължаване на дейностите по приети национални програми и политики за ограничаване на заболяемостта и смъртността от социално значими заболявания, свързани с поведенческите фактори на риска (тютюнопушене, нездравословно хранене, злоупотреба с алкохол, ниска двигателна активност и др.) и факторите на риска в околната среда.

7. Анализиране на регионално ниво на демографските показатели и здравното състояние на населението и търсене на зависимост между тях и факторите на жизнената среда и начина на живот с оглед разработване на регионални профилактични програми.

8. Разширяване на инициативите за промоция на здраве, повишаване на информираността на населението за основните предпоставки за здравословен начин на живот.

9. Провеждане на системни дейности за подготовката и повишаването на квалификацията на кадрите от дирекция „ОЗ” при РЗИ – Пазарджик.

10. Подобряване ефективността на действащите на регионално ниво съвети по определени здравни проблеми.

11. Осъществяване на ефективна координация на РЗИ с другите регионални структури на държавната власт при изпълнение на дейностите по държавния здравен контрол и по профилактика на болестите и промоция на здраве.

12. Предоставяне на своевременна и достоверна информация на обществеността за резултатите от провеждания държавен здравен контрол.

СТРУКТУРА И ОРГАНИЗАЦИЯ НА РАБОТА НА ДИРЕКЦИЯ "ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ" ПРИ РЗИ - ПАЗАРДЖИК

Дирекция „Обществено здраве” е част от специализираната администрация на РЗИ – Пазарджик.

Дирекция „Обществено здраве” се ръководи от директор на дирекция, който е с образователно-квалификационна степен магистър по медицина и с придобита специалност „Обща хигиена”.

ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА И ФУНКЦИИ:

Дирекция „Обществено здраве” е организирана от следните три отдела:

- *Отдел "Държавен здравен контрол"*
- *Отдел "Профилактика на болестите и промоция на здравето"*
- *Отдел „Лабораторни изследвания"*

Численият състав на дирекция „Обществено здраве”, съгласно Приложение №13 към чл. 26 от Устройствен правилник на регионалните здравни инспекции (обн. ДВ бр.6/2011 г., изм. ДВ бр.89/2016 г.) е **28 щатни бройки**:

Заетостта на длъжностите в дирекция ОЗ през **2022 г.** бе: заети длъжности - 27, вакантни - 1:

Директор на Д ОЗ – 1 заета (лекар, със специалност „Обща хигиена”).

- **Отдел ДЗК (11 щатни бройки)**

Заети длъжности - 11:

- Началник отдел ДЗК – 1 (лекар, със специалност „Комунална хигиена”);
- Главни инспектори – 3;
- Инспектори – 7;
- **Отдел ПБПЗ (8 щатни бройки)**

Заети длъжности - 7:

- Началник отдел ПБПЗ – 1;
- Главни инспектори – 3;
- Главен експерт – 1
- Старши експерт - 1
- Инспектор - 1

Вакантни длъжности – 1:

- Главен инспектор – 1
- **Отдел ЛИ (8 щатни бройки)**

Заети длъжности - 8:

- Началник отдел ЛИ – 1
- Главни експерти – 4;
- Старши експерти – 1
- Главен специалист – 1;
- Изпълнител – 1;

СЛЕДДИПЛОМНА КВАЛИФИКАЦИЯ НА СЛУЖИТЕЛИТЕ:

През 2022 година служителите на Д „ОЗ" при РЗИ - Пазарджик взеха участия в следните обучения, семинари и работни срещи:

1. Среща на координатори по НППХНБ по писмо на НЦОЗА - София НЦОЗА – София, 2 дни – 01-02.03.2022 г., (1 служител: Анелия Куртакова - гл. инспектор в отдел ПБПЗ)

2. Прилагане на изискванията на стандарт БДС EN ISO / IEC 17020:2012, ILAC-P15:05/2020, ILAC G27:07/2019, ILAC P10:07/2020 Актуална процедура на ИА БСА за акредитация на органите за контрол BAS QR 2, версия 8. Процедура за акредитация на гъвкав обхват BAS QR 32" , организиран от Съюз на метролозите в България, съвместно с ИА БСА - София.

Онлайн, 1 ден – 11.03.2022 г. г. (1 служител: Силвия Ветренска - гл. експерт в отдел ЛИ)

3. Микробиомен анализ и биоинформатика - организиран от НЦЗПБ - София. Онлайн, 5 дни – 04-08.04.2022 г. г. (1 служител: Силвия Ветренска - гл. експерт в отдел ЛИ)

4. Хигиенни изисквания към козметичните продукти. Законодателство - курс организиран от НЦОЗА - София.

НЦОЗА – София, 2 дни - 11-12.04.2022 г., (1 служител: Петя Петрова - гл. експерт в отдел ЛИ)

5. Семинар на консултанти от ККОТ по писмо на НЦОЗА - София

НЦОЗА – София, 2 дни – 19-20.04.2022 г., (1 служител: Анелия Куртакова - гл. инспектор в отдел ПБПЗ)

6. Въведение в държавната служба - он-лайн, организирано от ИПА - София

Онлайн, 28.03.-17.04.2022 г. г. (1 служител: Десислава Младенова - инспектор в отдел ДЗК)

7. Въведение в държавната служба - организирано от ИПА - София

ИПА-София, 2 дни – 16-17.05.2022 г. г. (1 служител: Десислава Младенова - инспектор в отдел ДЗК)

8. Национална среща на координатори по НППХНБ - по писмо на НЦОЗА - София

НЦОЗА – София, 2 дни – 13-14.10.2022 г., (1 служител: Анелия Куртакова - гл. инспектор в отдел ПБПЗ)

9. Обучение за работа с нов софтуер за оценка на хранителен прием при провеждане на епидемиологични проучвания, мониторинг, наблюдение и оценка на храненето - по писмо на НЦОЗА

Онлайн, 1 ден – 20.10.2022 г. г. (1 служител: Иванка Маврикова - гл. инспектор в отдел ПБПЗ)

10. Работна среща за отчитане на дейността по Национален план за действие за намаляване на рискса от облъчване от радон 2018 – 2022 г. – по писмо на МЗ

гр. Хисаря, - 3 дни – 02-04.11.2022 г. (2 служители: д-р Светлана Михайлова –директор на Д ОЗ и Ирина Атанасова – началник на отдел ПБПЗ)

11. Обучителен семинар за повишаване капацитета на специалистите от РЗИ по теми „Здравословно хранене на децата и учениците" и Национална работна среща по реформулиране на храни по НППХНБ – по писмо на МЗ

гр. Хисаря, - 3 дни – 02-04.11.2022 г. (1 служител: Иванка Маврикова – гл. инспектор в отдел ПБПЗ)

12. Физични фактори на околната и работната среда. Общи понятия по измерване и оценка. Запознаване с нормативните документи - курс организиран от НЦОЗА - София

НЦОЗА – София, 5 дни - 07-11.11.2022 г., (1 служител: Божидар Костадинов - гл. експерт в отдел ЛИ)

13. Микробиологични параметри, залегнали в новата Директива за качеството на водата, предназначена за консумация от човека – Директива (ЕС) 2020/2184 - курс организиран от НЦОЗА - София

онлайн, 1 ден – 18.11.2022 г., (2 служители: Силвия Ветренска и Мариета Илиева – гл. експерти в отдел ЛИ)

Освен упоменатите курсове в дирекция „Обществено здраве" се работеше постоянно и целенасочено през годината за повишаване квалификацията на служителите чрез различни форми на обучение и самообучение.

През цялата 2022 г. систематично от страна на юриста на Инспекцията се оказваше методична помощ на служителите от Дирекция „ОЗ".

ОБОБЩЕН АНАЛИЗ НА ДЕЙНОСТТА ПО ТЕКУЩ ДЪРЖАВЕН ЗДРАВЕН КОНТРОЛ НА ДИРЕКЦИЯ "ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ"

Подлежащи на държавен здравен контрол от служителите на Дирекция "ОЗ" при РЗИ - Пазарджик, през 2022 г., бяха по план **2761** обекта, от които:

1. **обекти с обществено предназначение,** контролирани от отдел „ДЗК" по Закона за здравето – **2758 бр**.
2. **обекти за производство на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води**, контролирани от отдел „ПБПЗ" по Закона за храните – **3 бр.**

Служителите от отдел "ДЗК" на Д "ОЗ" към началото на 2022 г. планираха за контрол **2758** обекта с обществено предназначение.

Обектите за производство на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води през 2022 г. бяха **3 бр.** (1 обект за бутилиране на натурална минерална вода, 1 обект за бутилиране на трапезна вода и 1 обект за бутилиране на изворна вода).

Общият брой на извършените проверки на обекти с обществено предназначение, продукти и стоки и дейности със значение за здравето на човека от служителите на отдел ДЗК през 2022 г. е 4818 проверки.

В обектите за производство на бутилирани води – 3 бр. от служителите в отдел ПБПЗ са извършени общо 12 проверки.

Мерки за административна принуда, предприети от Д „ОЗ"

	Д ОЗ 2021 г.	**Д ОЗ 2022 г.**
1.Издадени предписания	**169**	**166**
2.Общо съставени актове	**34**	**18**
3.Заповеди за заличаване регистрацията	**173**	**104**
4.Заповеди за спиране експлоатацията на обекти или части от тях	**3**	**5**
5.Заповеди за спиране на дейност	**-**	**-**
6.Заповеди за спиране реализацията на продукти и стоки	**-**	**1**
7.Заповеди за изтегляне от пазара и/или изземване от потребителите на стоки и продукти	**-**	**-**

Дейности и контрол на издадените Заповеди от Министъра на здравеопазването за въведените противоепидемични мерки от служителите на Дирекция „Обществено здраве" при РЗИ – Пазарджик, във връзка с извънредната епидемична обстановка, свързана с разпространението на COVID-19:

Освен изпълнението на текущите цели и задачи, служителите от дирекция «Обществено здраве» активно работиха за справяне със създалата се извънредна ситуация, породена от пандемията от **COVID-19** в световен мащаб и на национално ниво.

Акцент в работата бяха дейностите и контрола на издадените Заповеди от Министъра на здравеопазването за въведените противоепидемични мерки от служителите на Дирекция „Обществено здраве" при РЗИ – Пазарджик, във връзка с извънредната епидемична обстановка, свързана с разпространението на COVID-19. От служителите на отдели ДЗК и ПБПЗ бяха сформирани екипи със Заповед на Директора на РЗИ, за извършване на проверки

за спазване на въведените противоепидемични мерки на територията на областта по постъпили сигнали за обекти, с възможност за 24-часово разположение при необходимост. Част от проверките се извършваха съвместно със служители на ОД МВР – Пазарджик, ОДБХ – Пазарджик и др. Проверки се извършваха ежедневно на терен, включително и в обекти, които не са обекти с обществено предназначение по смисъла на §1, т. 9 от доп. разпоредби на Закона за здравето.

Въпреки извънредните проверки и ангажираност на инспекторите, не бе допуснато неизпълнение на планираните дейности.

За периода на **първо тримесечие на 2022 г.**, по повод извънредната епидемична обстановка, свързана с разпространението на COVID-19, служителите на дирекция „Обществено здраве" при РЗИ Пазарджик извършиха:

РЕКАПИТУЛАЦИЯ:

Извършени проверки: 874 броя

Съставени АУАН: 10 броя

Изпратени отговори, по постъпили запитвания на граждани, физически и юридически лица, за противоепидемични мерки при провеждане на конкретни мероприятия – 5 бр.

Медийна политика:

От началото на обявяване на извънредното положение на територията на Република България и обявената пандемия от Световната здравна организация, РЗИ Пазарджик се стреми да предоставя на всички медии своевременна, бърза, точна и **потвърдена** информация, която постъпва от Министерство на здравеопазването и от референтните лаборатории.

Информацията на сайта на РЗИ Пазарджик ежедневно се актуализира. В рубриката „Актуално" и „Информация за коронавирус" всеки заинтересован гражданин може да намери материали, по теми които го вълнуват.

Рубриката „Информация за коронавирус" е разделена на пет подрубрики – „Информация за граждани"; „Информация за медицински специалисти"; Информация на МЗ за COVID-19"; „Заповед" и „За работодатели". Всяка една от тях се актуализира своевременно с получаваните от МЗ заповеди, инструкции, указания и здравно-информационни материали.

На сайта на спекцията е качена цялата информация (брошури, видеоклипове, указания) за Инфомационната кампания **„+ мен"** на Министерството на здравеопазването за повишаване информираността относно ползите от ваксините и ваксинацията срещу COVID-19.

Публикувани са денонощни телефони за допълнителна информация по въпроси касаещи, надзор на заразните болести, функционирането на обектите и медицинската дейност. Продължават да бъдат актуални телефоните и e-mail адресите на служителя осъществяващ връзка с медиите.

Рекапитулация на медийното отразяване на епидемичната обстановка от отдел ПБПЗ през 1-во тримесечие:

Прессъобщения – 71 бр.

Публикации – 452 бр.

Ежедневно се актуализира информацията за COVID-19 на страницата на РЗИ Пазарджик и се публикува актуална справка за 14-дневната заболеваемост от COVID-19 на 100 000 население по общини.

В имунизационния кабинет на РЗИ – Пазарджик се извършва ваксиниране от лекар в Д ОЗ в екип със служител от отдел ПБПЗ, който извършва ежедневно вписването в електронната система на ваксинираните лица (с издаване на съответния сертификат за ваксиниране) и попълва необходимата документация.

ОТДЕЛ "ДЪРЖАВЕН ЗДРАВЕН КОНТРОЛ"

СТРУКТУРА И ОРГАНИЗАЦИЯ НА РАБОТАТА В ОТДЕЛА

Организационна структура на отдел ДЗК, дирекция ОЗ на РЗИ гр. Пазарджик:

Началник отдел ДЗК – 1 бр.;

Главен инспектор – 3 бр.;

Инспектори – 7 бр.

Двама от здравните инспектори са с месторабота в гр. Велинград. Останалата част от служителите на отдела работят в град Пазарджик. Половината от служителите в отдела са с дългогодишен опит.

ОРГАНИЗАЦИЯТА по осъществяването на държавния здравен контрол на обектите с обществено предназначение в Пазарджишка област през 2022 г. се основаваше на териториален и екипен принцип. Обектите и допълнителните задачи на сътрудниците на отдел ДЗК са разпределени между тях със заповеди на Директора на РЗИ. Подлежащите на контрол обекти с обществено предназначение, намиращи се на територията на област Пазарджик, са разпределени между служителите, като в началото на годината се извърши ротация на обектите между инспекторите. На всеки инспектор от отдела е издадена заповед, подписана от директора на РЗИ-Пазарджик, в която са описани обектите с обществено предназначение по населени места, които подлежат на контрол през годината.

ПЛАНИРАНЕТО на дейността на отдел ДЗК за 2022 г. се извърши на база полученото Указание на МЗ за 2021 г. Изготвянето и изпълнението на плана за лабораторен контрол на продукти, имащи значение за здравето на населението, също беше съобразен с изискванията на МЗ.

Планирането на основните количествени показатели е годишно и тримесечно. На тази база се изготвиха индивидуални планове на всички сътрудници, с конкретни видове и брой обекти за проверка, възложени допълнителни задачи и лабораторен контрол.

Ежеседмично в отдел ДЗК се провеждат съвещания, на които се планират и отчитат текущите задачи за изпълнение от сътрудниците, уточняват се заявки за транспорт, дискутират се писма на МЗ, публикувани нормативни документи в Държавен вестник и т.н. Всеки сътрудник отчита извършената дейност през седмицата, попълвайки типов седмичен индивидуален отчет. Създадена е необходимата организация за придвижване на обработени преписки от служителите извън областния град към централата. Всеки служител отразява

дейността си в електронната система за отчитане на контролната дейност на обекти и продукти. На съвещанията на отдел ДЗК се изготвят седмични графици за пътуване, съдържащи маршрута на служебния транспорт по населени места и екипа от служители на отдела, който се предвижда да пътува. На ежеседмичните съвещания при директора на Д ОЗ началника на отдел ДЗК отчита и коментира дейността на отдела. Обсъждат се и съвместни задачи с другите отдели в дирекцията, съвместни пътувания, както и организационни задачи, свързани с ежедневната ни работа.

I. ДЕЙНОСТ ПО ПРЕДВАРИТЕЛЕН ЗДРАВЕН КОНТРОЛ

Със заповеди на директора на РЗИ - Пазарджик са определени специалистите, участващи в заседанията на ЕС на съответните общини, други ведомства и областна администрация. Това са 1 гл. инспектор (инженер) от отдел ДЗК и 1 гл. инспектор (инженер) от отдел ПБПЗ.

Планирането на основните количествени показатели на дейността по ПЗК е годишно и тримесечно, в съответствие с изпратените от МЗ указания.

Дейността по предварителния здравен контрол включва в себе си:

1. Участие на служителите в заседанията на експертните съвети и комисии по ЗУТ към общините на територията на Пазарджишка област, експертни съвети към РИОСВ, експертни съвети към Областна дирекция "Земеделие" гр. Пазарджик и в експертния съвет към РЗИ Пазарджик;
2. Проверки по време на строителство на големи производствени обекти, които ще произвеждат стоки, имащи значение за здравето на населението;
3. Издаване на становища относно готовността на обектите за въвеждане в експлоатация след извършени измервания на фактори на работната среда;
4. Участие в Държавни приемателни комисии за въвеждане в експлоатация на строежите от I-ва, II - ра и III - та категория;
5. Проверки на обекти с обществено предназначение, преди извършването на регистрация по реда на Закона за здравето.

На ЕС към общините, определените специалисти от отдела взеха участие в 29 заседания. Специалистите са присъствали на 6 заседания на комисията по чл.17, ал. 1, т. 1 от ЗОЗЗ към ОД "Земеделие", в които са разгледани 39 документации. На ЕЕС към РИОСВ-Пазарджик определените специалисти от отдела взеха участие в 1 заседание.

На ЕС в общините и други ведомства за 2022г. са разгледани общо 458 устройствени схеми и планове и 8 броя инвестиционни проекти. От тях няма несъгласувани проектни документации.

В РЗИ - Пазарджик функционира експертен съвет по ЗТЕ, назначен със заповед на директора на РЗИ, състоящ се от шест постоянни членове (лекари и инженери).

Заседанията на ЕС по ЗТЕ в РЗИ - Пазарджик се провеждат ежеседмично (всеки петък). Разглеждат се всички постъпили документи:

- ПУП в регулация, ПУП за промяна предназначението на земеделска земя;

- Документации по Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Обн. ДВ. бр. 25 от 2003г.) и Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Обн. ДВ. бр.57 от 2004г.) към Закона за опазване на околната среда (Обн. ДВ. бр.91 от 2002г.);

- Инвестиционни проекти - ПСД, промени по време на строителство, разширение и реконструкция на обекти;

- Проекти за проучване, проектиране, учредяване, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони (СОЗ) около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване от повърхностни, подземни и минерални води.

След разглеждане на представената документация и след извършен оглед на място (когато това се изисква при съгласуване на ПУП в регулация и ПУП за промяна предназначението на земеделска земя, при необходимост), ЕС по ЗТЕ взема решения за всеки конкретен случай, които се описват подробно в протокола от заседанието на ЕС.

През 2022г. се проведоха 38 заседания на ЕС по ЗТЕ. Здравните заключения, които се издават са по утвърдени от МЗ бланки, съгласно Наредба № 36/2009г. за условията и реда за упражняване на държавен здравен контрол.

Специалистите, работещи по предварителния здравен контрол оформят, подготвят и съхраняват в архив досие на всеки разгледан обект на ЕС по ЗТЕ.

През 2022г. броят на издадените Здравни заключения за съгласуване на проект за общ/подробен устройствен план (устройствена схема) са 124 бр., от тях един брой е несъгласуван.

Разгледаните и съгласувани документации по Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Обн. ДВ. бр.25 от 2003г.) и Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Обн. ДВ. бр.57 от 2004г.) към Закона за опазване на околната среда (Обн. ДВ. бр.91 от 2002г.) през 2022г. са 88. Когато се налага за някоя от преписките се изисква допълнителна информация, относно степента на значимост на въздействие и риск за човешкото здраве (прах, шум и др.) и предприемане на мерки с цел опазване здравето на хората.

Броят на издадените здравни заключения за оценка на инвестиционни проекти през 2022г. е 36 броя, от тях няма несъгласувана проектна документация.

Броят на издадените становища за съгласуване на проекти за СОЗ за водоизточнизи на питейно-битово водоснабдяване през 2022г. е 2 броя.

Извършена е една проверка по време на строителство на обект с обществено предназначение.

Специалистите по предварителния здравен контрол в отдел ДЗК през 2022г. взеха участие в 27 броя Държавни приемателни комисии за обекти от I-ва, II- ра и III-та категория по ЗУТ.

През 2022г. продължи извършването на регистрация на обекти с обществено предназначение по Наредба № 9 от 21.03.2005г. за условията и реда за създаване и поддържане на публичен регистър на обектите с обществено предназначение, контролирани

от регионалните здравни инспекции (Обн. ДВ. бр.28 от 2005г., изм. ДВ. бр.50 от 2006г., изм. ДВ. бр.61 от 2008г., изм. ДВ. бр.14 от 2011г., изм. ДВ. бр.38 от 2011г.).

Общият брой новорегистрирани обекти с обществено предназначение от служителите по предварителния здравен контрол в отдел ДЗК е 105. Регистрацията на новите обекти с обществени предназначение се извършваше по утвърдена процедура. По искане на заявителите са прекратени три броя открити процедури по регистрация в хода на административното производство.

Служителят от отдел ДЗК, извършващ предварителен здравен контрол, допълнително изпълнява текущ контрол върху част от регистрираните в РЗИ - Пазарджик централни водоизточници и водоснабдителни съоръжения на територията на област Пазарджик, включително и осъществяване на контрол по спазване на установените с нормативен акт забрани и ограничения за тютюнопушене в закрити обществени места, съгласно изискванията на чл. 56 от Закона за здравето.

Служителят от отдел ДЗК, извършващ предварителен здравен контрол, допълнително извършва дейности и проверки за спазване на заповедите на министъра на здравеопазването, с които са въведени противоепидемични мерки, свързани с разпространението на COVID-19 на територията на страната. Извършването на проверките на територията на област Пазарджик става и със съдействието на служители от РУ към ОД на МВР-гр. Пазарджик, при необходимост, както в работно време, така и в почивните дни със заповеди на Директора на РЗИ-Пазарджик. При констатиране на нарушения се съставят актове за административни нарушения.

II. ТЕКУЩ ЗДРАВЕН КОНТРОЛ.

Контролът бе разделен в следните основни направления:

1. Конрол на обекти с обществено предназначение;
2. Контрол на продукти и стоки със значение за здравето на човека;
3. Контрол на дейности със значение за здравето на човека.

Служителите от отдел ДЗК на Д ОЗ при РЗИ гр. Пазарджик към началото на 2022г. планираха за контрол 2 758 обекта с обществено предназначение.

ВИД ОБЕКТИ	**2022 г. начало**	**2022 г. край**
Обекти с обществено предназначение	**2 758**	**2 755**

За отчетния период в обектите, подлежащи на контрол са извършени общо 4373 броя проверки. Всички планувани за проверка обекти са обхванати с проверки по ТЗК на 100% от сътрудниците на отдела.

Общият брой на извършените проверки от служителите на отдел ДЗК през 2022 г. на обекти с обществено предназначение, продукти и дейности, имащи значение за здравето на хората е 4818 проверки.

МЕРКИ ЗА АДМИНИСТРАТИВНА ПРИНУДА

ВИДОВЕ АДМИНИСТРАТИВНИ МЕРКИ	**2022 година**
Предписания	**160**
Съставени актове	**12**
Заповеди за спиране експлоатацията на обекти	**5**
Заповеди за спиране на дейност	**-**
Заповеди за забрана реализацията на стоки и продукти	**1**
Заповеди за изтегляне от пазара	**-**

III. ТЕКУЩ ЗДРАВЕН КОНТРОЛ НА ОБЕКТИ С ОБЩЕСТВЕНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

През 2022г. служителите от отдел ДЗК извършиха 383 проверки в 246 обекта с обществено предназначение, като вилни и туристически селища, средства за подслон, хотели, мотели, семейни хотели, туристически хижи, къщи за гости, самостоятелни стаи и други места за настаняване. Акцент при извършване на контрола бе поставен по отношение на:

Спазване на добрите хигиенни практики-методи, осигуряване на необходимите средства за почистване и дезинфекция, както и проверка по поддържането на материалната база в обектите, обзавеждането, отоплението и вентилацията на същите, осигуреност с чисто незахабено пране, разделно съхранение на чисто и нечисто пране.

Специално внимание се обърна на дейностите по осигуряване на необходимите условия за изпиране на прането, в съответствие с изискванията на Наредба №12 за здравните изисквания към обществените перални публ. ДВ бр.98/2018г. Не са констатирани системни и груби нарушения на добрите хигиеннни практики.

Спазване забраната за тютюнопушене в съответствие с чл. 56, ал. 1 от Закона за здравето.

В резултат на извършените проверки е констатирано стриктно спазване на правилата за добра хигиенна практика. Използваните в обектите биоциди са в срок на минимална трайност и разрешени от МЗ за пускане на пазара. Издадени са 1 предписание, което е изпълнено в срок. Във връзка с постъпил сигнал в РЗИ - Пазарджик е извършена проверка в обект - хотел, функциониращ, като обект с обществено предназначение без регистрация по смисъла на чл. 36 ал. 1, от Закона за здравето, обн. ДВ бр. 70/2004г. и чл. 2, ал. 1 от Наредба № 9, обн. ДВ бр. 28/2005г. За допуснатото нарушение е издадена заповед за спиране и е съставен акт за административно нарушение.

Всички средства за подслон на територията на област Пазарджик са регистрирани в съответствие с чл. 36 от Закона за здравето.

На територията на РЗИ - Пазарджик са регистрирани 35 спортни обекта и 46 фитнес зали и центрове, които са обхванати с 87 проверки. При извършвания контрол се наблюдаваше съответствието на тези обекти с Инструкция № 34 за хигиената на спортните обекти и екипировка - ДВ бр. 18/84г., спазване режима и методите на почистване и дезинфекция на помещенията, както и използваните биоциди за целта, спазване забраната за тютюнопушене съгласно чл. 56 от Закона за здравето. В процес на извършения текущ здравен контрол е издадена една заповед за спиране на обект: стадион в с. Хаджиево. Заповедта е издадена на основание за неизпълнено предписание изх. № ЗП-01-115/08.12.2021г.

При извършване проверки на театри, читалища и киносалони акцент бе поставен върху състоянието на материалната база, спазването на чл. 56 от Закона за здравето, както и спазването на правилата за добрата хигиенна практика. За годината са проверени общо 77 обекта и са издадени 6 предписания за читалищни сгради, касаещи отстраняване на течове и ремонт на покривни конструкции, ремонт на рушаща се фасада, измазване и боядисване на помещения. Изпълнени в срок са три предписания за следните обекти:

1. НЧ „Виделина", гр. Пазарджик;
2. НЧ "Просвета - 1029" с. Мало Конаре;
3. НЧ „Серафим Янакиев Червенко - 1933" с. Симеоновец. Другите три предписания са с удължен срок на изпълнение поради липса на финансови средства, като сроковете на същите са удължени по молба на председателите на читалищните настоятелства.

По текущ контрол са извършени са 253 проверки на компютърни и интернет зали, както и 38 проверки на игрални зали на територията на област Пазарджик. Приоритет при извършване на проверките бе съответствието на обектите с нормативните изисквания по отношение на устройство, обзавеждане, технически средства, експлоатация, спазване на чл. 56 от Закона за здравето за забрана на тютюнопушенето. При проверките не са констатирани нарушения изискващи прилагането на административно-наказателни мерки.

През изтеклата 2022 г. с контрол са обхванати 618 обекта, включващи: бръснарски, фризьорски и козметични салони, сауни, солариуми, СПА и уелнес центрове, ателиета за татуировки и поставяне на обеци. Акцента при извършените общо 1232 проверки отново беше поставен върху стриктното спазване на добрите хигиенни практики, употребата на биоциди, разрешени от МЗ, както и използваните козметични продукти за професионална употреба и тяхното съответствие с разпоредбите на Регламент 1223/09 на ЕС, спазване изискванията на чл. 56 от Закона за здравето, извършване на предварителните и периодични медицински прегледи и изследвания в съответствие с Наредба № 15 на МЗ - ДВ бр.57/2006г. В хода на контролираната дейност е издадена една заповед за спиране на обект - бръснарски салон.

При извършените 21 проверки на обществени тоалетни и 25 проверки на обществени бани съществено внимание се отдели на необходимостта от спазване на добрите хигиенни практики в тези обекти по отношение на дезинфекционния режим, изправност на ВиК инсталациите и извършване на спешни ремонти. В резултат от извършения контрол са издадени общо 1 предписание, касаещо ремонтни дейности по поддържането на сградата на

обществена баня. За неизпълнение на предписани мероприятия са издадени две заповеди за спиране на обществени тоалетни, разположени в центъра на населените места, а именно: с. Мокрище и с. Аканджиево.

На територията на област Пазарджик са регистрирани 36 обществени перални, обхванати през 2022 г. с 81 проверки. Приоритет при извършването на контрола за периода беше:

- Съответствието на материалната база и оборудването с изискванията на Наредба № 12 за здравните изисквания към обществените перални публ. ДВ бр.98/2018г.
- Спазване последователността на технологичния процес, като не се допуска пресичане пътя на чистото и нечистото пране, както и върху термодезинфекционния и химиотермодезинфекционен метод на изпиране, спазване на добрата хигиенна практика;
- Извършването на предварителни и периодични медицински прегледи на персонала, в съответствие с чл. 25 от горецитираната наредба.

Извършени са 15 проверки в регистрираните на територията на областта железопътни гари и автогари при регистрирани 14 обекта. При проверките съществено внимание се отдели на необходимостта от спазване на добрите хигиенни практики в тези обекти по отношение на поддържане на чистотата в сградите и прилежащия към тях терен, както и използваните биоциди за дезинфекция на същите. В хода на проверките са издадени 2 предписания във връзка с извършване на ремонтни дейности по поддържка на санитарните възли.

По отношение на транспортните средства за обществен превоз, транспортните средства със специално предназначение, а именно: санитарни автомобили за превоз на болни, автомобили за превоз на лекарства и консумативи в хуманната медицина и автомобили за превоз на тленни останки са извършени общо 44 проверки, при регистрирани 42 такива. Приоритет при извършването на поверките беше поддържането на автомобилите в добро хигиенно състояние, провеждането на ефективни дезинфекционни мероприятия и използваните биоциди за целта.

Всички 79 регистрирани гробищни паркове на територията на област Пазарджик са обхванати с проверки. Не са установени съществени нарушения на Наредба № 2 от 2011г. за здравните изисквания към гробищни паркове (гробища) и погребването и пренасянето на покойници - публ. ДВ. бр.36/2011г. При извършваните проверки основно се следеше за поддържане чистотата около и в самите гробищни паркове, осигуряване на достатъчно контейнери за събиране на отпадъците при почистване с оглед да не се допуска образуване на микросметища около тях. Издадено е едно предписание за възстановяване крановете на чешмите, монтирани в гробищния парк.

През 2022 г. са проверени 34 оптики. Контрола основно бе насочен към спазване на Наредба № 19 за устройството и дейността на оптиките и здравните изисквания към тях, обн. ДВ бр.79/2008г. В процес на извършения контрол не са констатирани нарушения.

ТЕКУЩ ЗДРАВЕН КОНТРОЛ НА ДЕТСКИ И УЧЕБНО-ВЪЗПИТАТЕЛНИ ОБЕКТИ

През учебната 2021/2022 г. на територията на област Пазарджик на контрол от страна на РЗИ-Пазарджик подлежаха 111 учебни заведения - 110 училища и 1 брой ВУЗ, като 10 от тях са държавни, 100 общински и 1 частно (ВУЗ) учебни заведения. В подлежащите на контрол 111 училища до края на изминалата учебна година са извършени общо 111 проверки с цел оценка на състоянието им.

Всички обекти са регистрирани като обекти с обществено предназначение, съгласно изискванията на Закона за здравето обнародван в ДВ бр.70/2004.

Контролът на учебните заведения бе насочен основно към поддържане на добрата хигиена в учебните сгради и прилежащата към тях територия, спазване на седмичните учебни разписания, спазване забраната за тютюнопушене. Друг акцент при проверките бе състоянието на материално-техническата база на учебните заведения - поддържане на сграден фонд, затревени площи, спортни площадки, обезопасеност на спортни уреди.

В резултат на проверките са издадени 37 предписания за провеждане на мероприятия, касаещи поддържане на училищни сгради, подмяна на обзавеждане, осигуряване на безопасност при ползване на спортни площадки и физкултурни салони. Контрола при изпълниние на предписанията е осъществен в пълен обхват. Констатирано е, че 21 от издадените предписания са изпълнени, като по мащабни са мероприятия са: Изграждането на вътрешни санитарни възли в ОУ с. Ивайло, ОУ с. Звъничево и ОУ с. Юнаците. Подмяната на дограма в ОУ „Кочо Честименски" с. Пищигово, цялостен ремонт на сградата на общежитието на ПГСА - Пазарджик.

Шестнадесет от предписанията са с по-дълък срок на изпълнение или с удължен такъв, след постъпили молби от директорите на съответните учебни заведения, като срокът им е определен до започването на следващата учебна година 2023/2024. Част от учебните заведения, които ще продължат да изпълняват предписаните мероприятия през следващата календарна година са:

- ОУ „Отец Паисий", с. Говедаре, общ. Пазарджик - цялостен ремонт на покривната конструкция на учебната сграда е удължен до 30.08.2023 г.;

- ОУ „Проф. Иван Батаклиев", гр. Пазарджик - цялостен ремонт на покривната конструкция на физкултурния салон е удължен до 30.08.2023 г.;

- ОУ „Стефан Захариев", гр. Пазарджик – ремонт на физкултурният салон е удължен до 30.08.2022 г.;

- ОУ „Христо Ботев" с. Карабунар - възстановяване на оградата на училищния двор е удължен до 30.08.2023 г.;

- ПГМЕТ, гр. Пазарджик – срокът за извършване на саниране на техническата работилница е удължен до 30.08.2023 г.

За неизпълнените мероприятия от страна на РЗИ-Пазарджик са изпращани сигнални писма до кметовете на съответните общини и РУО-Пазарджик.

Най-често предписвани мероприятия за привеждане на учебните заведения в съответствие със здравните изисквания са:

- отстраняване на течове от покривната конструкция;
- подмяна на подова настилка на класни стаи и коридори;
- ремонт на санитарни възли: водно-промивни инсталации, кранове на чешми, поставяне на врати;
- осигуряване на вътрешни тоалетни в училищата по селата;
- оборудване и сграден фонд на физкултурни салони;
- осигуряване на подходяща ограда на улищния двор;
- обезопасяване и подмяна на осветителни тела.

За периода 2022г. са извършени проверки в детски заведения (детски градини, ясли и задължителни подготвителни групи) - 220, в школи – музикални, езикови, цетрове за работа с деца - 92, общежития - 14.

Детските заведения са 131 на брой, от тях: 110 са детски градини и 21 детски градини с яслени групи. В общият брой на детските градини фигурира и броя на ДГ, разкрити в учебните заведения. Към настоящия момент в област Пазарджик е регистрирана 1 брой частна детска градина в с. Синитово.

Всяко детско заведение е обхванато с двукратни проверки в съответствие с отчитане на дейността през 2022г. на МЗ.

Акцентът при проверките в детските заведения бе насочен основно към спазване изискванията на Наредба № 3, обн. ДВ бр. 15 от 2007 г., по отношение на сграден фонд, оборудване и обзавеждане на помещенията, спазване правилата за добри хигиенни практики, използване на биоциди, разрешени от МЗ и в срок на трайност, правилната стерилизация на трапезната посуда, неколкократното измиване и дезинфекция на санитарните възли, индивидуални чаши за пиене на вода и всички други изисквания, свързани със създаване на благоприятна и здравословна жизнена среда за отглеждане и възпитание на децата. В резултат на провеждания контрол в детските заведения от страна на РЗИ - Пазарджик има издадени 8 предписания, касаещи поддържането на сграден фонд и прилежащи територии и устройството им в съответствие със здравните изисквания. Издадените предписания са в процес на изпълнение.

Общо издадените предписания в детски заведения са 24, от които 4 са с по-дълъг срок на изпълнение. Останалите 20 са изпълнени.

Може да се каже, че по-голямата част от детско-юношеските обекти са приведени в съответствие със здравните изисквания и за подрастващите е осигурена здравословна жизнена среда и условия, които спомагат за тяхното нормално физическо и психическо развитие.

През годината успоредно с останалите проверки се извърши контрол и за спазване на здравните изисквания по чл. 56 ал.1 от Закона за здравето, касаеща забраната за тютюнопушене в закритите работни помещения. При проверките не са констатирани нарушения.

IV. КОНТРОЛ НА ПРОДУКТИ И СТОКИ СЪС ЗНАЧЕНИЕ ЗА ЗДРАВЕТО НА ЧОВЕКА

1. ВОДОСНАБДЯВАНЕ И МОНИТОРИНГ

Област Пазарджик включва 12 общини с 9 ВиК-дружества, обслужващи водоснабдителните обекти, осигуряващи централното водоснабдяване на населените места. От 01.06.2022 г. „ВиК Белово" ЕООД премина под ръководството на „ВиКУ" ЕООД - Пазарджик, с което водоснабдителни дружества станаха 8.

Всички селища в област Пазарджик са централно водоснабдени от повърхностни и подземни водоизточници.

В област Пазарджик централното водоснабдяване е разпределено в 79 водоснабдителни зони. За целта се ползват - 186 бр. централни водоизточника. Шест ВиК-дружества в региона експлоатират 18 броя повърхностни водоизточници, използвани за питейно-битово водоснабдяване в общините Белово, Велинград, Ракитово, Батак, Стрелча и Панагюрище. По-голямата част от водоизточниците водоснабдяват населени места до 5 000 жители.

Питейната вода в по-голямата част от водоснабдителните зони в област Пазарджик се осигурява от каптажи, разположени в горски фонд и от речни водохващания. Това са водоснабдителните зони с населени места в общини Батак, Брацигово, Ракитово, Пещера, отчасти община Стрелча и община Велинград. Водоснабдителните зони в община Пазарджик, Лесичово и Септември, които са 32 бр. и се обслужват от "ВиКУ" ЕООД Пазарджик, в по-голямата си част са разположени в низината. От 01.06.2022 г. „ВиК Белово" ЕООД премина под ръководството на „ВиКУ" ЕООД - Пазарджик, с което обслужваните водоснабдителни зони станаха 39.

За пречистване на водите от повърхностни водоизточници се ползват 5 броя пречиствателни станции, от които в пречиствателната станция в гр. Велинград се работи най-добре.

През 2022 г. мониторинга (наблюдение, измерване и оценка) на качествата на повърхностните, подземни и термоминерални води се извършва съгласно нормативните изисквания (Наредба № 9 на МЗ, ДВ бр.30/ 01 г., изм. и доп. ДВ бр. 6/ 16.01.2018 г., Наредба №14 ДВ бр. 79/ 13.10.87 г., изм., доп. бр.12/ 03.02.95 г., Наредба № 12 - ДВ бр. 63/28.06.02г.)

Програмите за мониторинг на питейната вода, подавана за населението в област Пазарджик по общини са разработени на базата на изискванията, описани в Наредба № 9 на МЗ, МРРБ и МО от 2001 г. – за качеството на водата предназначена за питейно-битови цели /обн. ДВ бр. 30/2001 г./ съвместно със специалисти от регионалните ВиК-дружества. Съгласно изискванията на раздел IV - Мониторинг на Наредба № 9 на МЗ съвместно с общинските фирми "ВиК" в региона се изготви план-график за вземане на проби вода за група А /постоянен/ и група Б /периодичен/ мониторинг в населените места.

Във всяко населено място пунктовете за вземане на проби са не по-малко от два. С цел по-голям обхват и представителност програмите за мониторинг са разработени така, че да става редуване на пробонабирането от различните пунктове от страна на РЗИ и "ВиК"-дружествата.

При възникване на извънредни ситуации – бедствия, наводнения, аварии и др., довеждащи до прекъсване на водопроводи и извършване на ремонтни дейности с последващо спиране на водоползването, се налага осигуряването на вода за пиене – бутилирана или използване на резервни съдове /водоноски/. До приключването на даден вид ситуация се извършват сравнителни анализи, чрез вземане на проби от водоизточниците, резервоарите, ПС, ПСПВ и др., както и контролни проби от пунктовете при крайния консуматор.

Анализите по микробиологични и физико - химични показатели се извършват в отдел ЛИ към РЗИ–Пазарджик, като допълнително се извършват анализи по определени химични и радиологични показатели в РЗИ-Пловдив, съгласно дадените ни указания от МЗ.

ВиК дружествата в област Пазарджик не разполагат с акредитирани лаборатории.

През 2022 г. година служители от отдел ДЗК към РЗИ-Пазарджик извършиха 224 проверки на централни водоизточници, 245 на съоръжения и 16 проверки на ведомствени водоизточници и съоръжения.

От отдел ДЗК са издадени 77 предписания през годината: 4 бр. на водоизточници – 1 от централното водоснабдяване, 3 за минерални водоизточници, 11 за съоръжения от централното водоснабдяване, от които 7 са изпълнени. 62 бр. за басейни – 58 за открити и 4 за закрити, от които са изпълнени 60.

Съставени са 2 бр. АУАН на ръководители на ВиК дружества за неизпълнен мониторинг по група Б.

ЛАБОРАТОРНИ АНАЛИЗИ

През 2022 г. по мониторинг на питейната вода за целия регион /централно водоснабдяване/ са планирани 40 броя проби за анализ по химични и микробиологични показатели по показателите на група Б (периодичния мониторинг) и 161 броя проби по група А (постоянен мониторинг), както и 16 проби за радиологичен анализ. През 2022 г. РЗИ - гр. Пазарджик е осъществила контрол, както следва: при планувани 40 проби периодичен мониторинг, са изпълнени 40 проби, като изпълнението е 100 %. От тях нестандартни резултати няма (през 2021 г. – 0 бр.).

При план 161 проби постоянен мониторинг, изпълнението е 161 броя проби – 100 %. Нестандартни проби няма.

По ДЗК са извършени 2970 изследвания по химични, органолептични и радиологични показатели.

Във връзка с дадените ни указания от МЗ за планиране на дейността ни през 2022г. относно извършването на група Б (периодичния мониторинг) на водата от централните водоизточници в област Пазарджик, в РЗИ - Пловдив бяха извършени:

- 40 бр. анализи на питейна вода по показатели – олово, мед, кадмий, никел, антимон, арсен, селен, цинк, натрий;
- 40 бр. анализи на питейна вода по показател – трихалометани;
- 40 бр. анализи на питейна вода по показатели – пестициди;

- 40 бр. анализи на питейна вода по показатели – бензпирен, 1,2 дихлоретан, три-, тетрахлоретен, бензен и ПАВ ;

Анализите са извършени с цел покриване на пълния обем от задължителните показатели, съгласно изискванията на Наредба № 9 за качеството на питейните води на МЗ.

На ведомственото водоснабдяване, при регистрирани 16 обекта, са извършени 2 броя анализи по група А от РЗИ Пазарджик. След направените текущи проверки се установи, че водоизточниците и съоръженията са в добро и много добро състояние. Мониторингът е изпълнен в пълен обем според изискванията на Наредба №9 за качеството на питейно – битовите води.

Проблематика и предприети мерки от страна на ВиК дружествата и общинските администрации за подобряване качеството на питейните води:

Община Пазарджик

През 2018 г. се изградиха 2 броя нови, по-плитки ТК на ПС „Ивайло" и през 2023г. предстои оборудването им и последователното пускане в експлоатация, спиране работата на съществуващия ТК № 3, с което значително ще бъдат намалени стойностите на сулфати, калций и обща твърдост и смесената вода на изхода на ПС да не надвишава пределната норма по тези показатели.

През есента на 2019 г. е включен нов, 100м дълбок ТК № 4 тръбен кладенец за с.Черногорово, разположен на територията на основната ПС, като експлоатационния му дебит е до 15 л/с и през по-голямата част от годината замества изцяло съществуващите 2 броя ТК със завишено съдържание на нитрати във водата им. Старите водоизточници остават като резервно захранване и за добавяне на недостигащи водни количества при моментна максимална консумация през летните месеци.

През 2022 г. стойностите по показател нитрати са в рамките на допустимите норми по наредба № 9 за качеството на питейните води.

Община Панагюрище

Основен проблем продължава да бъде осигуряването на достатъчно количество питейна вода, амортизацията на магистралния водопровод, захранващ част от гр.Панагюрище, с. Бъта, с. Баня, с. Левски, с.Елшица и с. Попинци от група сондажни кладенци при с. Злокучене. Честите аварии са причина за режимното водоподаване. В тази връзка през зимния период приоритетно се ползват повърхностните водоизточници за захранване на зоните в гр. Панагюрище, поради повишения им дебит и намаляване на енергийните разходи от помпажното изпомпване при ползване на подземните водоизточници. И през 2022 г. продължава подмяната на части от магистралния водопровод от тръбни кладенци - група Злокучене към община Панагюрище, което значително намалява проблемите при водоснабдяването на района. Подменена е почти една трета от него. Направена е подмяна на част от вътрешен водопровод в селата Елшица /220 м./, Левски /670 м./, Баня /150 м./, и гр. Панагюрище /300 м./. При аварии възстановяването се е извършвало за кратък период от време и не се е налагало използването на резервно водоснабдяване.

Отстраняването на дългогодишните проблеми, свързани с осигуряване на достатъчно количество питейна вода за населените места в община Панагюрище ще бъде изпълнено чрез проекта "Доизграждане на язовир "Луда Яна и ПСПВ", които се финансират от Световната банка и МРРБ. Извършват се строителни дейности - площадка на ПСПВ за пречистване на водата от язовир "Луда Яна" и селище с водоснабдяване и канализация за работниците към строежа на язовира. Строително-монтажните работи се осъществяват през 2022 г. и ще продължат през 2023 г.

Община Батак

На територията на община Батак са обособени 4 зони на водоснабдяване.

През последните няколко години най-съществен проблем представлява качеството на питейната вода по органолептични и микробиологични показатели, свързан с липсата на адекватно пречистване на водата от повърхностните водоизточници, честите аварии и ремонтни дейности на стари и амортизирани водопроводни мрежи. Липсата на ПСПВ за водата от повърхностните водоизточници също е проблем, касаещ качеството на водата по органолептични показатели при обилни валежи, снеготопене и извънредни ситуации.

Водоснабдяването на гр. Батак се извършва от открити водоизточници – яз. Голям Беглик, р. Каменишко дере и р. Карлъшко дере, както и девет каптажа. След проливни дъждове и снеготопене питейната вода е с видимо променени показатели – мътност, вкус, активна реакция. Това изисква изграждането на съоръжения за пречистване на питейната вода чрез методи, които биха довели до промени в качеството на подаваната за населението питейна вода в съответствие с изискванията на Наредба № 9 на МЗ за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели обн. ДВ бр. 30/ 28.03.2001г. Незаконната и агресивна сеч на широколистни гори е един от основните фактори за влошеното качество на водата – свличане на кална вода към водохващането при проливни валежи и снеготопене.

Община Батак на този етап няма изработена програма и не разполага с финансови средства за изграждане на пречиствателни съоръжения.

Извършена е частична подмяна на водопроводната мрежа в гр. Батак.

За зона на водоснабдяване - к. м. "Цигов чарк" до момента община Батак има изготвен проект за подобряване и развитие на инфраструктурата, включително и по отношение на питейни и отпадъчни води в агломерации между 2000 и 10 000 жители на стойност 35 милиона евро, но не е осигурено финансиране. Проблем в случая е, че статутът на терена за обслужване е курортен комплекс, а не населено място с постоянно пребиваващо население целогодишно. Липсата на централна канализация и адекватно централно водоснабдяване на бързо разрастващия се курортен комплекс "Цигов чарк" продължава да представлява съществен хигиенен проблем с епидемиологичен риск. От страна на РЗИ гр. Пазарджик е издадено становище по ПУП за Пречиствателна станция, която ще обслужва част от територията на курортния комплекс.

Вследствие намаляването на абонатите и на приходите от продажби на ВиК услуги, както и на увеличаването на разходите за поддръжка на остарялата водопроводна мрежа се утежнява дела на издръжката на ВиК мрежите и системите. По тези причини вече години наред

ВиК дружеството формира отрицателен финансов резултат, което от своя страна все повече затруднява изпълнението на основния им ангажимент, а именно – осигуряване на непрекъснато водоподаване с качество на питейната вода, отговарящо на изискванията на Наредба № 9 на МЗ.

Община Белово

Дружеството преминава под ръководството на „ВиКУ" ЕООД – Пазарджик от 01.06.2022 г.

Провеждат се оздравителни мероприятия около съоръженията и санитарно – охранителните зони. Редовно се извършва промивка и дезинфекция на водопроводната мрежа и съоръженията. Започна монтаж на дозаторни помпи по резервоарите на всички 7 зони. Подменени са помпени агрегати за гр. Белово и с. Дъбравите. Предвижда се основен ремонт на утаители и филтри. Ремонтиран е бърз, самопромиващ филтър към водоснабдяването на с. Момина клисура и е пуснат в експлоатация.

Наложително е изграждането на ПСПВ за населените места с. Момина клисура и с. Сестримо поради включените във водоснабдяването повърхностни водоизточници, които са без алтернатива към настоящия момент.

Община Велинград

От началото на 2019 г. към централното водоснабдяване на гр. Велинград е включен водоизточник /повърхностен/ от м. „Водев чарк", което позволява намаляване на количествата вода, идващи от каптажи „Легоринец".

Редовно се осъществява почистване и дезинфекция на водоемите, водопроводната мрежа и пречиствателните съоръжения на ПСПВ. Добавен е кварцов пясък във филтрите на ПСПВ.

Община Брацигово

На територията на община Брацигово има шест водоснабдителни зони. Водозахранването на всички зони е от подземни водоизточници.

„Инфрастрой" ЕООД гр. Брацигово е изпълнил мониторинга за 2022 г. Не са установени отклонения в качеството на питейната вода.

За постигане на по ефективно управление на водните ресурси, с цел запазване качеството на водата за питейно-битови нужди, община Брацигово реализира мерки за намаляване загубите на вода, като извършва реконструкция и рехабилитация на водопроводната мрежа.

Община Ракитово

Община Ракитово е с три зони на водоснабдяване, които се захранват от 11 подземни и 2 повърхностни водоизточника.

През 2022 г. е извършена цялостна подмяна на водопроводната мрежа на осем улици в гр. Ракитово.

При извършения мониторинг не са констатирани октлонения от нормите. Няма зони с неизпълнен мониторинг.

Община Пещера

Община Пещера е със шест водоснабдителни зони – Пещера–север, Пещера–юг, Пещера–център, с. Радилово, с. Капитан Димитриево и к. с. Св. Константин. Отклонение в качеството на питейната вода е установено в с. Капитан Димитриево. Водата, която захранва водоснабдителната зона се подава от каптаж "Осман Аговица" и е с повишено съдържание на нитрати – 50,0; 66,4 мг/л. С цел подобряване на качеството на питейната вода дружеството е предприело действия за изграждане на нов сондаж в с. Капитан Димитриево. Направени са анализи на водата по Наредба № 1 /подземни, сурови води/, които показват, че водата е годна за питейни цели по първоначална оценка. Средният дебит на водата е 1 л/с. Следва издаване на разрешително за водоползване от БД – ИБР гр. Пловдив, с последваща процедура по изграждане на СОЗ.

"ВКС" ЕООД, гр.Пещера се опитва да наложи ограничения на селскостопанските производители за използване на торове и препарати за растителна защита във вододайната зона на водоизточника с цел намаляване на нитратите във водата. Към настоящия момент питейна вода за с. Капитан Димитриево се подава и от тръбни кладенци – „група Мокрище", поради което констатираните стойности по показател нитрати са в рамките на допустимата стойност.

Община Стрелча

Община Стрелча е с пет водоснабдителни зони – гр. Стрелча, с Дюлево, с. Блатница, с. Смилец и с. Свобода.

"ВиК-С" ЕООД, - Стрелча работи без утвърден бизнес план и инвестиционна програма. Дружеството е декапитализирано, работи на загуба и в тези условия не може да генерира ресурс за осъществяване на необходимите инвестиции.

От страна на РЗИ е издадено предписание за подмяна покритието на бързите филтри на ПСПВ гр. Стрелча. Същото може да бъде изпълнено след одобряването на бизнес план с инвестиционна програма, включваща реконструкция на ПСПВ.

Наложително е да се ремонтира водохващането на р. Меде дере, единствен водоизточник, захранващ с вода за питейно-битови нужди град Стрелча, както и да се подмени магистралния водопровод към ПСПВ - гр. Стрелча. Също така е необходимо да се въведат в експлоатация бавните филтри /утаители/ на пречиствателната станция за подобряване органолептичните качества на питейната вода. В противен случай градът ще изпада в бедствена ситуация при всеки продължителен, наднормен валеж.

От страна на РЗИ - Пазарджик през 2022 г. са извършени анализи на водата от всички водоснабдителни зони. От получените резултати се установиха следните отклонения по показател - нитрати:

- Водоснабдителна зона "Смилец" – през 2019 г. - 99.4 мг/л, 88.6 мг/л; През 2020 г. – 96,0; 96,8; 100 мг/л. През 2021 г. – 90,8 мг/л. През 2022 г. – 75,2 мг/л.

Дружеството се стреми да не доставя на потребителите вода от каптажите с показател нитрати над нормата, но възможностите в това отношение са ограничени през летните месеци,

когато от една страна намалява дебита на каптажите, а от друга, питейната вода масово се ползва за поливане.

Поради намаляването на жителите в тези населени места, общината не очаква финансиране на проекти за изграждане на канализационна система, както и за подмяна на амортизираната водоснабдителна мрежа.

ПЛУВНИ БАСЕЙНИ

Във връзка със Заповед на Областния управител № РД-119/25.05.2022 г. за намаляване на водните инциденти в област Пазарджик бе сформирана областна комисия по водноспасителната дейност с председател директора на РЗИ-Пазарджик и представители от 5 ведомства: ОС на БЧК, РЗИ, ОУ на ПБЗН, ОД на МВР и „Напоителни системи" ЕАД.

Проверките по водноспасителна дейност се извършиха в периода: **18.07. - 22.07.2022 г**.

По представен план-график Областната комисия по водно спасяване провери водните площи на язовири, микроязовири и други водни участъци, подлежащи на минимално обезопасяване и плувни басейни, и плажове, подлежащи на максимално обезопасяване, разположени на територията на областта. Проверките са проведени по общини: Пазарджик, Панагюрище, Стрелча, Септември, Белово, Пещера, Брацигово, Ракитово, Велинград, като в тях от страна на РЗИ се включиха сътрудници на отдел ДЗК с възложен контрол на обекти с обществено предназначение в съответните райони. Плувните басейни, които не са обхванати от общинската комисия по ВСД в посочения по-горе период, са проверени по текущ контрол от страна на служители на отдел ДЗК.

При осъществяване на контрола на водните площи: язовири, микроязовири и други, подлежащи на минимално обезопасяване се акцентира на върху извършената дейност от Общинските комисии по ВСД по изпълнение заповедта на Областния управител. За целта са изискани и представени протоколи от проверките на Общинските комисии, а също са посетени 6 броя открити водни площи в различни общини подлежащи на минимално обезопасяване и не са констатирани нарушения.

Областната комисия извърши проверки на 24 водни участъци включващи: открити и закрити плувни басейни, плажове, комплекси, които подлежат на максимално обезопасяване, като при контрола на тези обекти се акцентира върху спазване на изискванията на Наредбата за водноспасителната дейност и обезопасяването на водните площи, обн. ДВ бр. 65/1996 г., изм. и доп. ДВ бр. 52 от 9 юни 2020 г. по отношение на организацията на водноспасителната дейност и осигуряване с водноспасителни и медицински кадри, документацията на същите: свидетелство и талон за правоспособност на спасителите за настоящата 2022г., заверен от Регионалната структура на БЧК, здравен статус, и сключен договор за работа с фирмата, преглед на оборудването на спасителния пост, предоставяне на документ от фирма, извършваща ДДД профилактика за обеззаразяване на тревните площи, регистрация на плувните басейни по Наредба 9 на МЗ, протоколите от анализите за извършен

микробиологичен и химичен анализ на водата за къпане от собственика преди откриването на сезона, дневник за отчитане на остатъчния хлор.

При проверените общо 30 обекта няма констатирани съществени несъответствия изискващи прилагането на административно наказателни мерки.

Нарушенията, констатирани през годината от служители на РЗИ - Пазарджик при извършваните проверки по текущ здравен контрол са пропуски в обеззаразяването и поддържане на качествата на водата в басейните, както и осигуреността със спасители за цялото работно време на басейните.

По време на проверките бе обърнато сериозно внимание на състоянието на обозначителната маркировка за дълбочина на басейните, състоянието на стартовите блокчета, документацията на спасителите, както и санитарното състояние и спазване на хигиенния режим в тези обекти. Издадени са типови предписания със задължителни хигиенни и противоепидемични мерки преди започване на летния сезон към собствениците на обектите в съответствие с нормативните изисквания.

При установени пропуски в обеззаразяването и получаване на нестандартни резултати от извършените анализи на водата в басейните от страна на РЗИ са предприемани необходимите мерки за привеждане в съответствие.

В област Пазарджик през 2022 г. регистрираните плувни басейни са 125 броя /81 открити и 44 закрити/.

Във връзка с откриването на летния сезон са връчени общо 62 предписания със задължителни хигиенни мероприятия.

В началото на 2022 г. са планирани 122 анализа по химични и 247 анализа по микробиологични показатели по мониторинг за качеството на водата в плувните басейни, които са изпълнени в пълен обем.

Проведените изследвания по химични показатели са 1098 са на 100% стандартни, отговарят на изискванията, описани в Инструкция № 34 за хигиената на спортните обекти и екипировка - ДВ бр. 82/ 1975г., изм., доп. бр.18/ 1984г.

Проведените изследвания по микробиологични показатели са 1235 броя имат отклонение от стандарта с 1,62%.

2. КОНТРОЛ ВЪРХУ ХИМИЧНИТЕ ВЕЩЕСТВА, СМЕСИ И ИЗДЕЛИЯ, В Т.Ч. БИОЦИДИ И ПРЕКУРСОРИ НА ВЗРИВНИ ВЕЩЕСТВА

- През 2022г. контролът върху пуснатите на пазара химични вещества, смеси и изделия, в т.ч. биоциди , се осъществи чрез извършването на 362 броя проверки на дистрибутори, производители, вносители и потребители надолу по веригата.
- Във връзка с постъпила в РЗИ-Пазарджик жалба с вх. № 97-00-30/12.05.2022 г., касаеща качеството на биоцид, използван в търговски обект в гр. Панагюрище, на 27.05.2022 г. служители от отдел „Държавен здравен контрол” в дирекция „Обществено здраве” при РЗИ-

Пазарджик извършиха проверка на място в обект за търговия на фирма ЛИДЛ БЪЛГАРИЯ ЕООД ЕНД КО, намиращ се в гр. Панагюрище, бул. „Пятигорск" № 58.

- В момента на проверката в обекта се установи, че на входа на магазина е предоставен за ползване от клиентите дезинфектант за ръце ''RaLex'', производство на „Престиж 2007" ЕООД, гр. Пловдив. Гореописаният биоцид има издадено разрешение от Министерство на здравеопазването № 2242-2/19.06.2020 г. за предоставяне на пазара, в съответствие с изискването на чл. 14а от Закон за защита от вредното въздействие на химични вещества и смеси (обн. ДВ. бр. 10/2000 г.).
- При проверката е предоставен информационен лист за безопасност на български език, изготвен в съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 1907/2006,
- Във връзка с постъпило писмо от МЗ с изходящ № 15-00-170/28.06.2022 г. по повод постъпил сигнал с входящ №15-00-170/20.06.2022 г. Сигнала е относно постъпила информация в търговската мрежа за продажба на продукта „ TIP TOP COSMETICS SURVIVOR – Репелент против ухапване от насекоми" , че същия се предоставя на пазара в несъответствие с биоцидното законодателство. Фирма „ Дабъл Д Груп " ЕООД притежава Разрешение №3305-1/01.03.2022 г. за предоставяне на пазара на биоцида „ TIP TOP COSMETICS SURVIVOR – Репелент с приложение за отблъскване на комари и кърлежи".
- От страна на РЗИ-Пазарджик се изиска от производителя да предприеме незабавни действия за изтегляне на реализирани биоцидни продукти от търговската мрежа без издадено разрешение от МЗ, като предостави информация в РЗИ–Пазарджик относно количествата на изтегления продукт. Производителят заявява, че няма реализирани продажби на биоцидни продукти в търговската мрежа без издадено разрешение от страна на МЗ.

3. КОЗМЕТИЧНИ ПРОДУКТИ

- Систематичният здравен контрол върху козметичните продукти за отчетния период е провеждан в съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 1223/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г., и Закона за здравето в частта си определяща здравните изисквания към козметичните продукти.

В края на 2022г. вписани в регистъра на обектите с обществено предназначение са 12 обекта за производство на козметични продукти, като 4 от тях са новорегистрирани и 146 обекта за съхранение и търговия с козметични продукти, разположени на територията на област Пазарджик.

При извършваните проверки в производствата акцента се постави върху състоянието на материалната база на обектите и санитарно-хигиенните условия в тях, включително заобикалящата ги среда - помещения, технологично оборудване и прилежащи територии в съответствие с изисванията на БДС EN ISO 22716:2008., дейностите свързани с отпадъците и водоснабдяването им и дейностите по поддържане личната хигиена на персонала, както и спазване изискванията свързани с ползването на Портал за нотифициране на козметични продукти (CPNP) и задълженията, които трябва да бъдат изпълнени от страна на отговорните

лица, както и съответствие на произвежданите козметични продукти с изискванията на Регламент (ЕО) № 1223/2009, по отношение на етикетировка и представянето им за продажба.

В тази връзка и с оглед установяване безопасността на пуснатите на пазара козметични продукти, при извършване на проверките от отговорните лица/производители и вносители, регистрирани на територията на областта са изисквани необходимите документи: досието на всеки проверяван козметичен продукт, доклад за безопасност на същия с разработени част А и част Б, съдържаща оценката за безопасност, обосновка и становище от оценителя, система за внедряване и прилагане на добрите производствени практики, документи и записи, свързани с прилагането им, анализни сертификати на получаваните суровини и опаковъчни материали, анализни сертификати на готовия продукт, протоколи от проведени изследвания на готов продукт и мониторинг на питейната вода. Извършена е насочена проверка по повод писмо на МЗ кореспо. номер: 16-13-65/21.09.2022г. за предприемане на мерки, предвидени в действащото законодателство във връзка с представена от „Гален Фарма" ООД, нотификация в CPNP портала на Европейската комисия за козметичен продукт „Гален Алба с цинк пиритион" референтен номер: 2448675.

- Всички проверки са отразени в доклади, като за отстраняване на констатираните несъответствия са предписвани мероприятия със съответен срок на изпълнение.
- Общо през отчетния период на територията на област Пазарджик бяха извършени 16 проверки на предприятията за производство на козметика и 148 проверки в търговската мрежа на обекти за търговия на дребно и складове за търговия на едро с козметични продукти, като в търговската мрежа основно се проверяваха пуснатите на пазара козметични продукти и съответствието им с изискванията на Регламент ЕО № 1223/2009. При всяка проверка в обект е отразявано и спазване забраната за тютюнопушене съгласно чл. 56 (1) от Закона за здравето (ДВ, бр. 40/2012г.)
- При проверките е извършено и вземане на проби от козметични продукти по предварително изготвения план на отдела. Взети са общо 26 козметични продукта за провеждане на анализи по химични и микробиологични показатели. От взетитете проби са извършени анализи, както следва: 26 по химични показатели и 8 по микробиологични показатели. В РЗИ - Пловдив са изпратени и анализирани 8 проби козметични продукти за съдържание на тежки метали. Изпълнението на заложените проби по план е над 100%. Резултатите от извършените анализи са стандартни.
- През годината няма постъпили един сигнали от крайни потребители, относно възникнали инциденти с козметични продукти.

V. КОНТРОЛ НА ДЕЙНОСТИ СЪС ЗНАЧЕНИЕ ЗА ЗДРАВЕТО НА ЧОВЕКА

Контрол върху поддържане на чистотата на населените места от Общините.

От страна на служителите на отдел ДЗК, Д ОЗ са извършени общо 114 проверки на дейността - **поддържане чистотата на населените места от общините** съвместно с представители на общините, кметствата и представители на отговорните за сметоизвозването фирми и лица. В процес на извършените проверки са издадени 5 предписания. При проверките от страна на кметовете на

общини се предоставяше график за организацията на сметосъбирането, сметоизвозването и на какъв период от време се извозват отпадъците. Извършена бе проверка на състоянието на товарителниците на сметоизвозващите машини и съдовете за ТБО с цел недопускане на течове, също така и чистотата на улиците и общинските паркове и градини и своевременно почистване на създадените нерегламентирани микросметища.

При извършените систематични проверки на обектите с обществено предназначение: детски заведения, учебни, спортни обекти и площадки беше осъществен и оглед на прилежащите територии и тротоари, изискани са документи за ДДД обработка от регистрирани лица по реда на Наредба № 1 от 5 януари 2018 г. за условията и реда за извършване на дезинфекция, дезинсекция и дератизация.

В процес на извършените съвместни проверки с кметовете на населените места и представените справки от обслужващите фирми, извършващи сметосъбиране и сметоизвозване по населените места бе получена информация за това, дали са осигурени повече съдове за отпадъци, графици за извършване на миене и дезинфекция на съдовете за отпадъци и на сметоизвозващите машини. Изискана бе информация за използваните средства за дезинфекция, метод/начин на дезинфекция. Извършени са проверки и по изпълнение на издадените предписания. Към края на 2022 г.

От страна на сметоизвозващите фирми „БРОКС" ООД редовно се извършват проверки за наличие на замърсени площи и своевременно се почистват замърсените улици и квартали в гр.Пазарджик,. В изпълнение на издадените от страна на РЗИ - Пазарджик предписания са предприети мерки за ликвидиране на образуваните микросметища в ромските квартали на гр. Пазарджик, с. Черногорово, с. Мало Конаре, с. Овчеполци.

VI. ЖАЛБИ

За 2022 г. в отдел ДЗК при РЗИ-Пазарджик са постъпили общо 66 броя жалби и сигнали от граждани. На всички жалби са изготвени отговори в законоустановения срок.

В отговорите на жалбите подробно са описани констатациите, нарушените нормативни документи, както и конкретно предприетите мерки от страна на РЗИ-Пазарджик.

VII. КОНТРОЛ НА ДЕЙНОСТТА НА СЛУЖИТЕЛИТЕ В ОТДЕЛ ДЗК

Основният контрол върху дейността на служителите от отдел ДЗК през отчетния период се осъществяваше от началника на отдела и директора на Д ОЗ. В края на отчетния период от страна на началника на отдела бе извършена индивидуална оценка на дейността на всеки един от служителите в отдела – степен на реализация на целите от работния план, степен на изпълнение на задълженията, определени в длъжностната характеристика на заеманата длъжност и степен на компетентност.

ОТДЕЛ „ПРОФИЛАКТИКА НА БОЛЕСТИТЕ И ПРОМОЦИЯ НА ЗДРАВЕТО”

През 2022 г. инспекторите от отдел ПБПЗ, Д ОЗ изпълниха заложените задачи в годишния План на отдела. Дейността се реализира в следните направления:

1. Контролна дейност:

- Закон за здравето
- Закон за защита от шума в околната среда
- Наредба № 2 от 19.03.2013 г. за здравословно хранене на децата от 0 до 3 годишна възраст.
- Наредба № 6 от 10.08.2011 г. за здравословно хранене на децата на възраст от 3 до 7 години от детските заведения.
- Наредба № 37 за здравословно хранене на учениците
- Наредба № 10 от 19.06.2014 г. за здравните изисквания при изготвяне и спазване на седмичните учебните разписания
- Наредба за изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели
- Наредба № 15 от 27 юни 2006 г. за здравните изисквания към лицата, работещи в детските заведения, специализираните институции за деца и възрастни, водоснабдителните обекти, предприятията, които произвеждат или търгуват с храни, бръснарските, фризьорските и козметичните салони

2. Повишаване здравните знания на населението в областта.

3. Реализиране целите и задачите на профилактични национални и регионални програми, и проекти. Организиране и провеждане на скринингови прегледи и изследвания.

4. Извършване на дейности по национални програми и проекти за ограничаване влиянието върху здравето на поведенчески рискови фактори и фактори на жизнената среда.

5. Изготвяне на анализи и доклади относно поведенчески рискови фактори и фактори на жизнената среда.

Междуинституционално сътрудничество

През 2022 година служителите от отдел ПБПЗ работиха в сътрудничество с Областна администрация, Общински администрации, Лечебни заведения, РУО Пазарджик, ОД на МВР, РУ МВР, РИОСВ, РЗОК, директори на учебни и детски заведения в областта, здравни медиатори, национални, регионални печатни и електронни медии.

Основни целеви групи през 2022 г:

- деца и ученици
- лица от ромски етнос и лица в неравностойно положение
- здравни медиатори
- читалищни секретари

- жени във фертилна възраст, бременни и кърмачки
- здравни специалисти от учебните заведения
- педагогически и непедагогически персонал от детски и учебни заведения в област Пазарджик
- хора в пенсионна възраст

I. ТЕКУЩ ЗДРАВЕН КОНТРОЛ

Държавните здравни инспектори от отдел ПБПЗ, Дирекция ОЗ при РЗИ Пазарджик през 2022 година осъществиха контрол на територията на област Пазарджик:

- По спазване изискванията на чл. 54, 54а, чл. 56 и чл. 56а от Закона за здравето в закрити обществени места: обекти за хранене и развлечения и в помещения с обособени работни места.
- В обекти за бутилиране на натурални минерални, изворни и трапезни води за установяване на съответствие на извършваната от бизнес операторите дейност с нормативните изисквания за хигиената на храните.
- В обекти за търговия с храни (търговски обекти и обекти за обществено хранене) на предлаганите на пазара бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води за спазване на нормативните изисквания по отношение на състав; правилно етикетиране, представяне и рекламиране, условията и срокове на съхранение и съпровождащата ги документация.
- В детските и учебните заведения за извършване на системен контрол върху организираното хранене на децата и учениците за изпълнение изискванията на Наредбите за здравословно хранене на децата и учениците /Наредба № 2, Наредба № 6 и Наредба № 37.
- Проверки по сигнали и жалби на граждани, свързани с опазването на общественото здраве.
- Проверки за спазване на седмичните учебни разписания.
- Осъществяване на мониторинг на нейонизиращи лъчения
- Осъществяване на мониторинг на пуснатите на пазара бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води.

При провеждане на официалния здравен контрол се спазват принципите – прозрачност, пропорционалност и последователност при предприемане на мерки за административна принуда в случаи на нарушения. За всяко констатирано несъответствие, криещо риск за общественото здраве са предприемани адекватни административно-наказателни мерки.

Контролът на бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води се извършва от служител в отдел ПБПЗ, Д ОЗ при РЗИ, определен със Заповед на Директора на РЗИ Пазарджик. Текущият здравен контрол се извършва в обектите за производство на бутилирани минерални, изворни и трапезни води и в търговската мрежа (обекти за търговия и обекти за хранене и развлечения) и в детски, и учебни заведения на територията на област Пазарджик.

Броят на проверките в обектите за производство на бутилирани минерални, изворни и трапезни води се определят на база Указание на МЗ за планиране дейността на РЗИ, а в търговските обекти - на база на риска.

Инспекциите в обектите винаги се извършват от двама служители - определеният със Заповедта на Директора и друг служител, които подпомага дейността свързана с държавния здравен контрол на бутилираните води на пазара.

В Националния регистър на обектите за производство на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води за област Пазарджик са вписани три обекта:

- Фабрика за бутилиране на натурална минерална вода гр. Велинград, стопанисван вече от фирма "Тимбарк България "ЕООД
- Фабрика за бутилиране на изворна вода в гр. Брацигово, стопанисван от фирма "Вада Консулт" ЕООД гр. Брацигово.
- Фабриката за бутилиране на трапезна вода гр. Велинград, стопанисвана от „Акварел – МГ" ЕООД.

През изминалата 2022 г. за спазване изискванията на действащото законодателство в обектите за производство на бутилирани води са извършени общо 12 бр. проверки, 15 бр. проверки в търговска мрежа и 1 бр. проверка в детска градина.

<u>Фабрика за бутилиране на натурална минерална вода гр. Велинград, стопанисван от "Тимбарк България "ЕООД</u> – През 2022 г. в обекта са извършени 5 проверки – 4 по текущ здравен контрол и 1 бр. по насочен контрол – жалба. При текущите проверки не са костатирани нарушения на действащата нормативна база и не са налагани административни наказания. Разработена и въведена бе актуализирана HACCP система. През годината бе разширен асортимента на производство с пускането на вода в нова разфасовка от 1 л. От страна на производителя бе извършен и анализ за миграция на нискомолекулни съединения. Взети са проби от готова продукция по държавен здравен контрол за изследване по микробиологични и физико-химични показатели през III-то и IV-то тримесечие на годината. Получените резултати показват съответствие с Приложение № 5 и Приложение № 3 от Наредбата за изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели. Анализите се извършват в РЗИ Пловдив.

През 2022 г. насочен здравен контрол в обекта се извърши по повод получена жалба от РЗИ Пловдив за закупена в „ЛИДЛ БЪЛГАРИЯ" град Пловдив, бутилирана натурална минерална вода "Велинград Alcalia".

<u>Фабрика за бутилиране на изворна вода гр. Брацигово, стопанисвана от фирма "Вада Консулт" ЕООД</u> - през 2022 г. в обекта са извършени 4 бр. инспекции. При извършените проверки не са костатирани нарушения на действащата нормативна база и не са налагани административни наказания. През м. март 2022 г. бе извършено пробонабиране на вода от водоизточника за издаване Сертификат за водоизточника – ТК, м. „Шавариеви ливади", от който се бутилира изворната вода "Pure H2O". Взети са проби от готова продукция по държавен здравен контрол за изследване по микробиологични и физико-химични

показатели през III-то и IV-то тримесечие на годината. Получените резултати показват съответствие с Приложение № 5 от Наредбата за изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели и Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели. Анализите се извършват в РЗИ Пловдив.

Фабриката за бутилиране трапезна вода гр. Велинград, стопанисвана от „Акварел – МГ" ЕООД. В хода на текущия здравен контрол през 2022 г. се констатира, че Фабриката за бутилиране на трапезна вода гр. Велинград, стопанисвана от „Акварел – МГ" ЕООД работи епизодично. Взети са проби трапезна вода за физико-химичен и микробиологичен анализ през III-то тримесечие на годината. Получените резултати показват съответствие с Приложение № 5 и Приложение № 3 от Наредбата за изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели. Анализите се извършват в РЗИ Пловдив.

През 2022 г. бе извършен анализ на 10 бр. проби бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води по държавен здравен контрол. Пробите се анализират в РЗИ Пловдив. При извършените анализи не са констатирани отклонения по изследваните показатели.

Пробонабиране на проби храни за изследване по радиологични показатели

През 2022 г. във връзка с писмо с изх. № 13-84/21.01.2022 г. на РЗИ Пловдив, служител на отдел ПБПЗ, съвместно със служители на ОДБХ-Пазарджик извършиха пробонабиране на 16 броя проби храни. Пробите бяха изследвани по радиологични показатели в РЗИ Пловдив. Няма отклонения от действащите норми.

Жалби бутилирани води

През 2022 г. в РЗИ Пазарджик постъпи писмо от РЗИ Пловдив с приложена жалба от Габриела Христова Стоева, касаеща бутилирана вода „Велинград ALCALIA". Водата е била закупена от Супермаркет „ЛИДЛ", гр. Пловдив, ж.к. „Тракия", бул. „Освобождение" 43. В последствие при отваряне на бутилката жалбоподателката установила, че течността в нея има мирис на алкохол. Отворената бутилка е била дадена за анализ, при който се установява наличие на 49,5 об% алкохол. В приложената жалба няма информация за партиден номер или срок на годност на бутилираната вода.

Служители от РЗИ Пловдив са извършили проверка в търговския обект – Супермаркет „ЛИДЛ", гр. Пловдив.

По повод постъпилата жалба, служители на РЗИ Пазарджик извършиха проверка във Фабрика за бутилиране на натурална минерална вода „Велинград ALCALIA", стопанисвана от „Тимбарк България" ЕООД. При проверката на място от бизнес оператора бе предоставена информацията от „ЛИДЛ БЪЛГАРИЯ"– Констативен протокол от проверка на служителите на РЗИ Пловдив в Супермаркета. Видно от протокола в обекта е била извършена проверка от служители на ОДБХ-Пловдив, съвместно с РУ Пловдив, при която са установили 5 бр. бутилки

от 1.5 л. с партидни номера: L204301IS-4 бр. и L 206222IS -1 бр. На всички бутилки на място е извършен органолептичен анализ и не са констатирани отклонения.

В РЗИ Пазарджик постъпи допълнителна информация от РЗИ Пловдив с приложен Протокол от ВМА София за извършено токсикологично изследване на водата с партиден номер L 109022IS, най добър до 02/01/2023г., от който става ясно че съдържанието на алкохол в бутилката е 49,5 об.%.

Фирма „Тимбарк България" ЕООД е получила допълнителна информация от „ЛИДЛ БЪЛГАРИЯ" за същата партида и е предприела доброволни мерки за уведомяване на всички свои контрагенти, до които е била разпространена натурална минерална вода „Велинград ALCALIA" в разфасовки от 1.5 л., съгласно дневник за изходящ контрол. Наличност от тази партида е установена само в Супермаркет „ЛИДЛ" гр. Хасково – 26 бр.

За постъпилата жалба и предприетите по нея действия е уведомен главния държавен здравен инспектор.

Съвместни проверки с други ведомства

През 2022 г. служителите на отдел ПБПЗ, Дирекция „Обществено здраве" извършваха **5 бр.** проверки, съвместно с органите на ОД на МВР – Пазарджик, за спазване изискванията на чл. 54 и чл. 56 от Закона за здравето, Закон за защита от шума.

РЕКАПИТУЛАЦИЯ НА ДЕЙНОСТТА

Във връзка с осъществяване контрол по спазване изискванията на забраните и ограниченията относно тютюнопушене и алкохол през **2022 г.,** служителите на РЗИ Пазарджик извършиха проверки, обобщени от отдел ПБПЗ:

- По чл. 54 от Закона за здравето – 159 проверки
- По чл. 56 от Закона за здравето за забрана на тютюнопушенето в закритите обществени места – 3 319 проверки, от тях:
- 170 в обекти за хранене и развлечения
- 968 в детски и учебни заведения
- 80 в лечебни и здравни заведения
- 2 101 в други закрити обществени места

През 2022 г., служителите от отдел ПБПЗ осъществиха следните дейности:

1. Проведени лекции и обучения – 35 бр.
2. Проведени обучителни семинари на медицински специалисти от детски и учебни заведения и здравни медиатори – 3 бр.
3. Брой раздадени здравно-промотивни материали: брошури, листовки, плакати – 1 800 бр. раздадени презервативи 452 бр.;
4. Проверки по Наредби № 2, № 6 и № 37 на МЗ за здравословно хранене на деца и ученици – 102 бр. Проверки организирано хранене на лица от Украйна – 4 бр. Общо проверки хранене – 106 бр.
5. Проверки по Наредба № 10 – 39 бр.

6. Съгласувани седмични програми – 364 бр.

7. Постъпили и разгледани жалби и сигнали – 23 бр.

8. Извършени проверки по чл. 54а от ЗЗ и по чл. 56а от отдел ПБПЗ - 33 бр.

- ***Извършени проверки от Д ОЗ общо – 475 бр.***

9. Извършени проверки по превентивен контрол за шум – 4 бр.

10. Извършен мониторинг на обекти източници на нейонизиращи лъчения – 24 измервания. 14 измервания на обекти в близост до детски, учебни и лечебни заведения и 10 измервания, извадка 10% от всички останали базови станции.

11. Извършени проверки в обекти за производство на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води – 12 бр.

12. Извършени проверки на обекти за търговия с бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води – 15 бр.

13. Извършена проверка в детска градина за бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води – 1 бр.

14. Издадени становища за шум – 34 бр.

15. Съставени АУАН – 6 бр.

16. Взети проби за радиологичен анализ на храни, съвместно с ОДБХ - 16 бр.

17. Взети проби от бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води за химичен и микробиологичен анализ – 10 бр.

18. Изготвени прессъобщения - 139, отразени в 759 публикации. Изготвени месечни – 12 бр. и тримесечни медийни мониторинги – 4 бр. и годишен мониторинг за 2022 г. – 1 бр.

19. Проведени кампании по повод световни и международни дни:

- Отбелязване на Световен ден за борба с тютюнопушенето
- Кампания за безопасност в пътното движение, съвместно с БЧК
- Ден за съпричастност към жертвите на ХИВ, съвместно с БЧК и ОСНВ
- Седмица за анонимно и безплатно изследване на ХИВ
- Световен Ден за борба с наркоманиите
- Световна Седмица на кърменето
- Лятна АНТИСПИН кампания и Седмица за анонимно и безплатно изследване за ХИВ/СПИН
- Световен ден за борба с Хепатит с безплатни изследвания за Хепатит В и С
- Седмица на отворените вдрати за профилактични прегледи за туберкулоза от „СБАЛПФЗ – д-р Н. Пенчев".
- Отбелязан Световния ден за борба с остеопорозата
- Отбелязан Европейски ден на радона
- Седмици на отворени врати за анонимно и безплатно изследване за ХИВ/СПИН
- Кампания по повод 1 декември Световен ден за борба с ХИВ/СПИН

20. Участие във финално състезание по проект **Детско Полицейско Управление в парк „Остров-Свобода", гр. Пазарджик.**

21. Регистрация на базови станции – 13 бр.

22. Оказване на помощ по информационно осигуряване на РЗИ.

23. Изготвяне на ежедневна справка за заболеваемостта от COVID-19 за 14-дневен период назад на 100 000 население по общини от област Пазарджик.

24. Изготвен доклад за КАВ в област Пазарджик за 2021 г.

25. Изготвена годишна оценка на сезонни менюта-хранене в детски градини.

26. Изготвен Анализ на суицидната ситуация в област Пазарджик за 2021 г. Въведени суицидни карти в Национален регистър за 2022 г.

27. Участие в онлайн работна среща „Социални въпроси в следствие на военните действия в Украйна".

28.Участие в онлайн-среща и семинар във връзка с проект на „Национална рамка за качество на образованието и грижи в ранна детска възраст".

29.Участие в регионален форум на Сдружение ИГА по проект „Ранно развитие".

30.Участие в семинар за „Консултанти в ККОТ" в НЦОЗА София.

31.Проведен мониторинг на шум в гр. Пазарджик.

32. Изготвен годишен доклад за шумовото натоварване в град Пазарджик.

33. Изготвен годишен доглад с анализ на резултатите от мониторинга и контрола на нейонизиращите лъчения, като фактор на жизнената среда и на обектите, източници на нейонизиращи лъчения през 2022 година за област Пазарджик.

34. Публикуване на регулярна (на 15 дни) Актуална информация за качеството на питейната вода, подавана за населението в област Пазарджик.

35.Въвеждане на Система за временна нетрудоспособност.

36.Създаване на подсекция на сайта на РЗИ - „Планове и отчети".

37.Администриране на ИС „Евентис" и Активна директория на РЗИ Пазарджик.

38.Участие в проект „Повишаване на капацитета на служителите в сферата на закрилата на детето, социалните услуги и социалното подпомагане" в хотел „Хебър", гр. Пазарджик.

39.Проведена професионална дискусия на на тема „Комуникацията лекар-пациент относно ваксинацията", организирана от РЗИ Пазарджик и Министерство на здравеопазването с представители на Ваксинационните кабинети от област Пазарджик и ОПЛ.

40. Участие в Регионален форум „Цветно утро за нашите деца".

41.Във връзка със Заповед на МЗ №РД-01-947/19.11.2021 за изпълнение на скринингови прегледи от лечебни заведения за три вида онкологични заболявания, се извърши проверка на отчетна документация на четири лечебни здравни заведения - МЦ за ДП „Вива" Пазарджик, „Хигия-ДКЦ" Пазарджик, ДКЦ-I-Пазарджик, „МБАЛ-Уни Хоспитал" Панагюрище.

42.Актуализация на Регистър на информационните ресурси.

43.Служител от отдел ПБПЗ премина он-лайн обучение по програма ИСКМЕ „Помощни средства"

44. Техническо обслужване на Имунизационен кабинет на РЗИ Пазарджик.

45.Публикувани здравни информационни материали на сайта на РЗИ Пазарджик във връзка с програма „Майчино и детско здравеопазване".

46.Актуализация на публичен регистър по ЗП КОМПИ.

47. Служител от отдел ПБПЗ обслужва – Административно Гише – 1.

48.Участие в среща с директори на училища относно здравни изисквания за седмични учебни разписания.

49. Участие в доброволна акция за почистване на щетите от наводненията в с. Богдан, община Карлово.

50. Участие в надграждащо обучение по проект „Повишаване на капацитета на служителите в сферата на закрилата на детето, социалните услуги и социалното подпомагане" в хотел „Форум", гр. Пазарджик.

51. Извършен мониторинг на дейността на здравния медиатор от община Пазарджик от Национална мрежа на здравния медиатор.

52. Картографиране на здравните услуги в област Пазарджик.

53.Публикуване на договори по информационно обслужване по чл.7-с от ЗЕУ.

54.Извършване на дейности по информационна сигурност във връзка с писмо на CERT.

55. Изготвен Анализ на физическо състояние на деца и ученици от област Пазарджик за 2021 г.

56. Изготвени и изпратени в МЗ отчети за I-во, II-ро, III-то и IV-то тримесечия по програма „Превенция и контрол на ХИВ/СПИН."

57. Организирани и проведени безплатни профилактични прегледи с мобилен АГ и Мамографски кабинети по Национален план за действие за периода 2022 – 2023 г. към Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021 – 2030 г.

II. ПРОУЧВАНИЯ, АНАЛИЗИ И ОЦЕНКИ

АНАЛИЗ НА ФИЗИЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ И ЗАБОЛЕВАЕМОСТТА НА ПОДРАСТВАЩИТЕ В ПАЗАРДЖИШКА ОБЛАСТ ЗА 2021 Г.

Анализът за физическо развитие и заболеваемостта на подрастващите бе изготвен на база данните, получени от здравните специалисти, съгласно Наредба № 3 на МЗ за здравните кабинети в детските заведения и училищата (обн. ДВ, бр. 38/2000 г.) и Наредба №8 /03.11.2016 г. на МЗ за профилактичните прегледи и диспансеризацията.

Училищата на територията на област Пазарджик са 110, схеми за анализ на здравословното състояние на учениците са предали 50% от тях.

Схеми за анализ на здравословното състояние на децата са предали 11 ПДГ и 67.2% от всички 58 детски заведения в област Пазарджик.

Училищата и детските градини, в които няма назначени медицински сестри не представят схеми за анализ.

Броят на здравните кабинети в детските заведения и училищата е 120 (от тях 71 бр. здравни кабинета в училища и 49 бр. здравни кабинета в детски заведения). Броят на медицинските специалисти, които работят в тях е 115.

Брой здравни кабинети по общини

Община	Общ брой здравни кабинети	Брой здравни кабинети в училища	Брой здравни кабинети в детски градини
Брацигово	4	3	1
Пещера	12	7	5
Панагюрище	9	4	5
Стрелча	3	2	1
Сърница	2	1	1
Септември	23	12	11
Ракитово	8	5	3
Велинград	17	10	7
Пазарджик	38	25	13
Белово	2	1	1
Батак	2	1	1
общо	**120**	**71**	**49**

Брой медицински специалисти в здравните кабинети по общини

Община	Общ брой медицински специалисти в здравните кабинети	Брой медицински специалисти в училища			Брой медицински специалисти в детски градини
		медицински сестри	фелдшери	лекари	
Брацигово	3	2			1
Пещера	10	5			5
Панагюрище	6	1			5
Стрелча	3	2			1
Сърница	3	2			1
Септември	24	12			12
Ракитово	6	2	1		3
Велинград	17	3	6		8

Пазарджик	38	22	3		13
Белово	3	2			1
Батак	2	1			1
общо	**115**	**54**	**10**		**51**

Общо в област Пазарджик обхванати с профилактичен преглед са 99.2% от учениците в училищата и 97.8% от децата на възраст от 1 до 7 години, посещаващи детски заведения. На 100% е обхватът с антропометричните измервания - ръст и телесна маса на учениците и децата.

ФИЗИЧЕСКО РАЗВИТИЕ И ЗДРАВОСЛОВНО СЪСТОЯНИЕ НА ДЕЦАТА ДО 7 ГОДИШНА ВЪЗРАСТ

Физическото развитие на децата се определя по антропометричните показатели ръст и тегло, които се оценяват в съответствие с нормите за съответната възраст и пол. При индивидуалната оценка на физическото развитие на децата се оформят три групи: норма, разширена норма и извън нормата.

През 2021 г. общият брой на децата с данни за физическо развитие до 7 г. е 5 620.

Общ брой групи	Общ брой деца	От тях на възраст		В това число	
		1- 3 г.	3 - 7 г.	Момчета	Момичета
217	5 620	607	5013	2982	2638

По отношение на показателя ръст 85,7% са в границата на нормата (X±1S), 9.3% от децата са в границата на разширената норма между (X±1S) и (X±2S) и извън нормата са 5% (като 2,6% са под (X-2S), а 2.4% са над (X+2S) нормата).

По отношение на показателя телесна маса 84,6% са в границата на нормата, 9.7% са в границата на разширената норма между (X±1S) и (X±2S). Извън нормата са 5.7%, (като под нормата (X-2S) са 2.4% от децата, а над нормата (X+2S) са 3.3%).

Броят на децата, покрили нормите за физическа дееспособност за съответната възраст е 5 197 или 92.4% от всички деца.

Постъпили са данни за проведени профилактични прегледи на общо 5 496 деца от област Пазарджик. Със заболявания са регистрирани общо 689 деца. Най–много са заболелите от пневмония.

ФИЗИЧЕСКО РАЗВИТИЕ И ЗДРАВОСЛОВНО СЪСТОЯНИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ

Физическото развитие на учениците се определя по антропометричните показатели ръст и тегло, които се оценяват в съответствие с нормите за съответната възраст и пол. При

индивидуалната оценка на физическото развитие на учениците се оформят три групи: норма, разширена норма и извън нормата.

Медицинските специалисти от здравните кабинети в училищата са извършили индивидуалните измервания на ръст, тегло и физическа дееспособност на 100 % от учениците.

Общ брой паралелки	Общ брой ученици	От тях на възраст			
		7-14 г.		14-18 г.	
		момчета	момичета	момчета	момичета
748	15 386	5 035	4 847	2 851	2 653

По отношение на показателя ръст - в групата на нормата (X±1S) са 80,1%, в разширената норма между (X±1S) и (X±2S)-12,6%, а извън нормата – 7,3% (като под (X-2S) са 3,3%, а над (X+2S) са 4%).

Що се отнася до телесната маса, то в групата на нормата (X±1S) са 78,2%. В разширената норма (X±1S) и (X±2S) са 13,6% от общия брой прегледани момчета и момичета, а извън нормата – 8,2% (като под (X-2S) са 3,9%, а над (X+2S) са 4,3%).

Според представените данни 15 212 ученици са получили оценка над среден (3) при изследване на физическата дееспособност, 172-ма са освободени от часовете от физическо възпитание, 2 деца са включени в групи за лечебна физкултура.

От проведените профилактични прегледи на 15 274 ученици са регистрирани общо 1 866 със заболявания. Най–много са учениците със затлъстяване.

При ***първокласниците*** от прегледаните 882 ученици с регистрирани заболявания са 205 деца. От тях най–много са със затлъстяване.

При ученици от ***седми клас*** от прегледаните 999 ученици с регистрирани заболявания са 199. От тях най–много са учениците със затлъстяване.

При ***десетокласниците*** са прегледани 814 ученика. От тях със заболявания са регистрирани 168 ученици. Най–много са учениците със затлъстяване.

За намаляване на заболяванията при децата и учениците е необходимо да се работи по-активно в посока към повишаване на двигателната активност и закаляване на децата и учениците; контрол и мерки по отношение на здравословното хранене на подрастващите; осигуряване на ергономично съответствие на училищната мебел, съобразно ръста на децата в различните възрасти, което е едно от условията за профилактиката на гръбначните изкривявания; осигуряване на осветление, съответстващо на хигиенните норми и намаляване престоя пред телевизорите и компютрите – от голямо значение, за да се предотвратят максимално смущенията в зрението на децата в ученическа възраст; осигуряване и спазване на оптималната учебна натовареност чрез правилно съставяне на седмичните разписания и не на последно място включване на дейности за намаляване на влиянието на рисковите поведенчески фактори – тютюнопушене, употреба на алкохол, нездравословно хранене и ниска двигателна активност.

Регистрирани заболявания и аномалии при основния профилактичен преглед на децата, проведен в периода септември - декември, отразен в личните им профилактични карти - деца

Заболявания и аномалии	Шифър	Брой деца всичко	В това число	
			0-3 г.	4-6 г.
а	б	1	2	3
Общ брой деца	0	5620	607	5013
Общо прегледани деца	1	5496	569	4927
Туберкулоза (010-018)	2	0	0	0
Злокачествени новообразувания (140-208)	3	1	0	1
Болести на щитовидната жлеза (240-246)	4	3		3
Захарна болест (диабет) (250)	5	8	2	6
Затлъстяване (278)	6	36	2	34
Болести на кръвта и кръвотворните органи (280-289)	7	0		0
Неврози (300)	8			
Специални симптоми и синдроми (заекване, тикове, анорексия, енурезис, стереотипи) (307)	9	9	2	7
Специфично забавяне в развитието (315)	10	21	0	21
Олигофрения (317-319)	11	1	0	1
Детска церебрална парализа (343)	12	2	0	2
Епилепсия (345)	13	10	1	9
Нарушения на рефракцията и акомодацията (367)	14	3	1	2
Смущения в зрението (368)	15	44	2	42
Слепота и намалено зрение (369)	16	8	0	8
Болести на ухото и на мастоидния израстък (380-389)	17	1	0	1
в т.ч. Глухота (389)	18	2	0	
Остър ревматизъм и хронична ревмат. кардиопатия (390-398)	19	1	0	1
Хипертонична болест (401-405)	20	0	0	0
Хронични заболявания на тонзилите и аден. вегетации (474)	21	52	13	39
Алергичен ринит (477)	22	123	19	104
Пневмония (480)	23	214	49	165
Хроничен бронхит (491)	24	103	7	96
Астма (493)	25	20	2	18
Язва на стомаха и дванадесетопръстника (531-532)	26		0	
Гастрит и дуоденит (535)	27	0	0	0
Абдоминална херния (550-553)	28	1	1	0

Хроничен хепатит (571.4)	29	4	0	4
Остър и хроничен гломерулонефрит (580-583)	30	0	0	0
Остър и хроничен пиелонефрит (590)	31		0	
Камъни в бъбрека и уретера (592)	32	0	0	0
Кръвотечения от половите органи и смущения на менструацията (626)	33	0	0	0
Артропатии и сродни заболявания (710-719)	34	1	0	1
Плоско стъпало, придобито (734)	35	4	0	4
Гръбначни изкривявания (737)	36	0	0	0
Вродени аномалии (740-759)	37	4		4
в т.ч. на сърдечно съдовата система (745-747)	38	*2*	*1*	*1*
крипторхизъм (752)	39	2	1	1
Късни последици от травми и отравяния (905-909)	40	0	0	0
Други	41	9		9
Открити заболявания - всичко	**42**	689	103	586

Регистрирани заболявания и аномалии при основния профилактичен преглед на учениците, проведен в периода септември - декември, отразен в личните им профилактични карти – деца

Заболявания и аномалии	**Шифър**	**Брой ученици всичко**	**В това число**		
			I клас	**VII клас**	**X клас**
а	**б**	**1**	**2**	**3**	**4**
Общ брой ученици	0	**15386**	**892**	**1065**	**814**
Общо прегледани ученици	1	***15274***	***882***	***999***	***814***
Туберкулоза (A15-A19)	2	1			
Злокачествени новообразувания (C00-C96)	3	6			
Болести на щитовидната жлеза (E04-E07)	4	3			
Захарна болест (диабет) (E10)	5	26	2	3	3
Затлъстяване (E65-E68)	6	474	68	68	55
Болести на кръвта и кръвотворните органи (D50-D69)	7	2			
Неврози (F40-F48)	8	17	1	2	

Специални симптоми и синдроми (заекване, тикове, анорексия, енурезис, стереотипи) (F95, F98)	9	17	1	3	
Специфично забавяне в развитието (F84)	10	70	3	2	2
Олигофрения (F70-F79)	11	9			
Детска церебрална парализа (G80)	12	14	1	1	1
Епилепсия (G40)	13	36	4	3	3
Нарушения на рефракцията и акомодацията (H52)	14	98	3		
Смущения в зрението (H53)	15	471	51	55	45
Слепота и намалено зрение (H54)	16	51	7	5	7
Болести на ухото и на мастоидния израстък (H65-H93)	17	10	2	2	1
в т.ч. Глухота (H90)	18	8	2	2	
Остър ревматизъм и хронична ревмат. кардиопатия (I00-I09)	19	1			1
Хипертонична болест (I10-I15)	20	7		1	3
Хронични заболявания на тонзилите и аден. вегетации (J35)	21	45	8	6	1
Алергичен ринит (J30)	22	50	8	8	1
Пневмония (J12-J18)	23	102	15	12	11
Хроничен бронхит (J41-J44)	24	41	1	1	3
Астма (J45)	25	82	12	11	10
Язва на стомаха и дванадесетопръстника (K25-K26)	26	4			1
Гастрит и дуоденит (K29)	27	68	6	5	4
Абдоминална херния (K40-K46)	28				
Хроничен хепатит (B18.1, B18.8, K73)	29				
Остър и хроничен гломерулонефрит (N00-N08)	30	2		1	
Остър и хроничен пиелонефрит (N10-N16)	31	15	1	1	1
Камъни в бъбрека и уретера (N20-N23)	32	2		1	1
Кръвотечения от половите органи и смущения на менструацията (N91-N94)	33				
Артропатии и сродни заболявания (M00-M36)	34	2			
Плоско стъпало, придобито (M21.4)	35	9	1		2
Гръбначни изкривявания (M40-M43)	36	40	2	4	1
Вродени аномалии (Q00-Q99)	37	14	3	1	2
в т.ч. на сърдечно съдовата система (Q20-Q27)	38	12	3	1	
крипторхизъм (Q53)	39				
Късни последици от травми и отравяния (T90-T95)	40	2			
Други	41	55			9
Открити заболявания - всичко	**42**	1 866	205	199	168

Показател	**Общ брой ученици**	**7 - 14 г.**		**14 - 18 г.**	
		Момчета	**Момичета**	**Момчета**	**Момичета**

Брой ученици, получили оценка над среден (3) при изследване на физическата дееспособност	15212	4982	4787	2822	2621
Брой ученици, освободени от часовете по физическо възпитание	172	53	59	28	32
Брой ученици, включени в групи по лечебна физкултура в училище	2	0	1	1	0

АНАЛИЗ НА СУИЦИДНИТЕ ОПИТИ ЗА 2022 Г. В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК

Годишният анализ на суицидните опити през 2022 г. в област Пазарджик се изготви въз основа на генерирани данни от Националния електронен регистър на суицидните опити в Република България.

В Регистъра данните са структурирани по пол, възраст, населено място, използван суициден способ, семейно положение, трудова заетост, пореден номер на опита, причини за опита, етническа принадлежност, образование и т.н.

След генериране на данни за 2022 г. се констатира следното:

Регистрирани са 50 общо суицидни опита: 16 реализирани самоубийства и 34 парасуицида. Наблюдава се намаляване в сравнение с 2021 г., когато са регистрирани общо 65 суицидни опита – 27 – реализирани самоубийства и 38 парасуицида.

година	реализирани	нереализирани	общо
2004	38	116	154
2005	32	72	104
2006	38	90	128
2007	21	63	84
2008	23	68	91
2009	26	61	87
2010	29	60	89
2011	29	68	97
2012	26	40	66
2013	19	37	56
2014	25	46	71
2015	31	52	83
2016	40	32	72
2017	28	67	95

2018	25	43	68
2019	26	44	70
2020	22	35	57
2021	27	38	65
2022	16	34	50

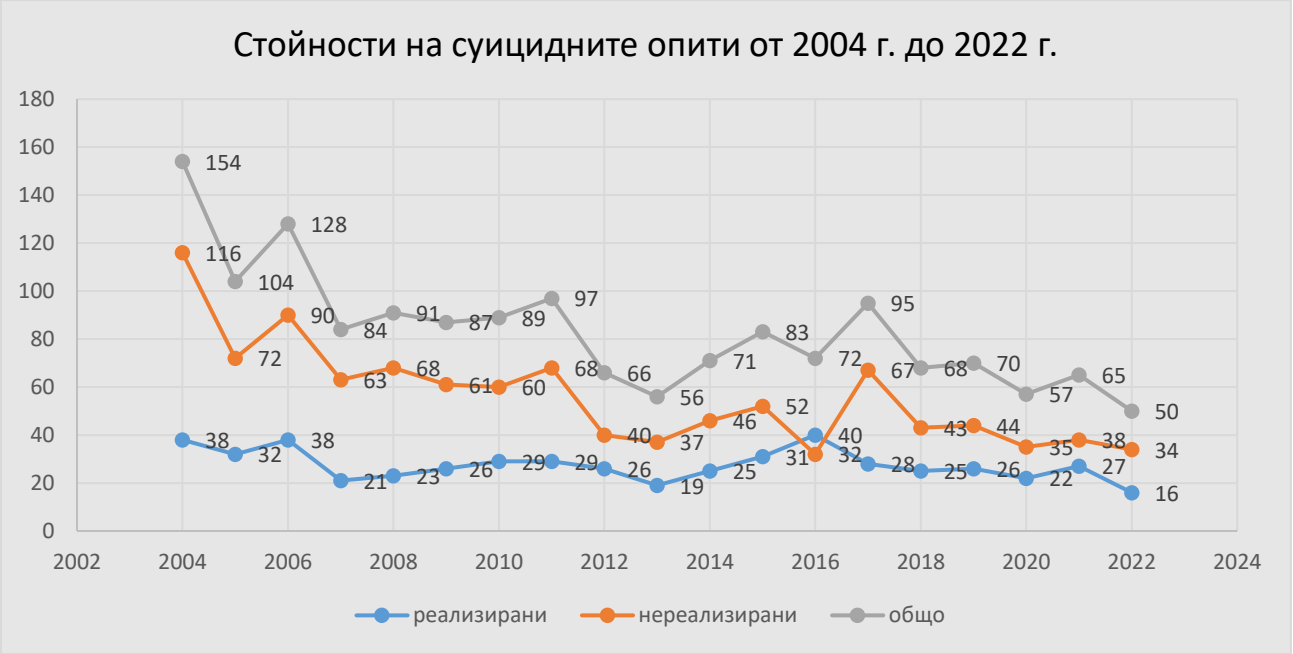

През 2022 г. съотношението нереализирани-реализирани суициди е 2,1:1. На два парасуицида се пада едно реализирано самоубийство. През последните години това съотношение е 2020 г. - 1,6:1, през 2019 г. и 2018 г. - 1,7:1, т.е. приблизително на всеки три неуспешни суицидни опита се регистрират два успешни.

Честотата на общо суицидните опити за областта през 2022 г. е 20,2 на 100 000 население, намалява в сравнение с 2021 г. - 25,9 на 100 000 население, 2020 г. - 22,6 на 100 000 население и 2019 г. - 27,4.

Разпределение на суицидните опити за последните три години – 2022, 2021, 2020

Година	останал жив без увреди	останал жив с телесни увреди	смъртен изход
2020	34	1	22
2021	36	2	27
2022	29	5	16
общо	99	8	65

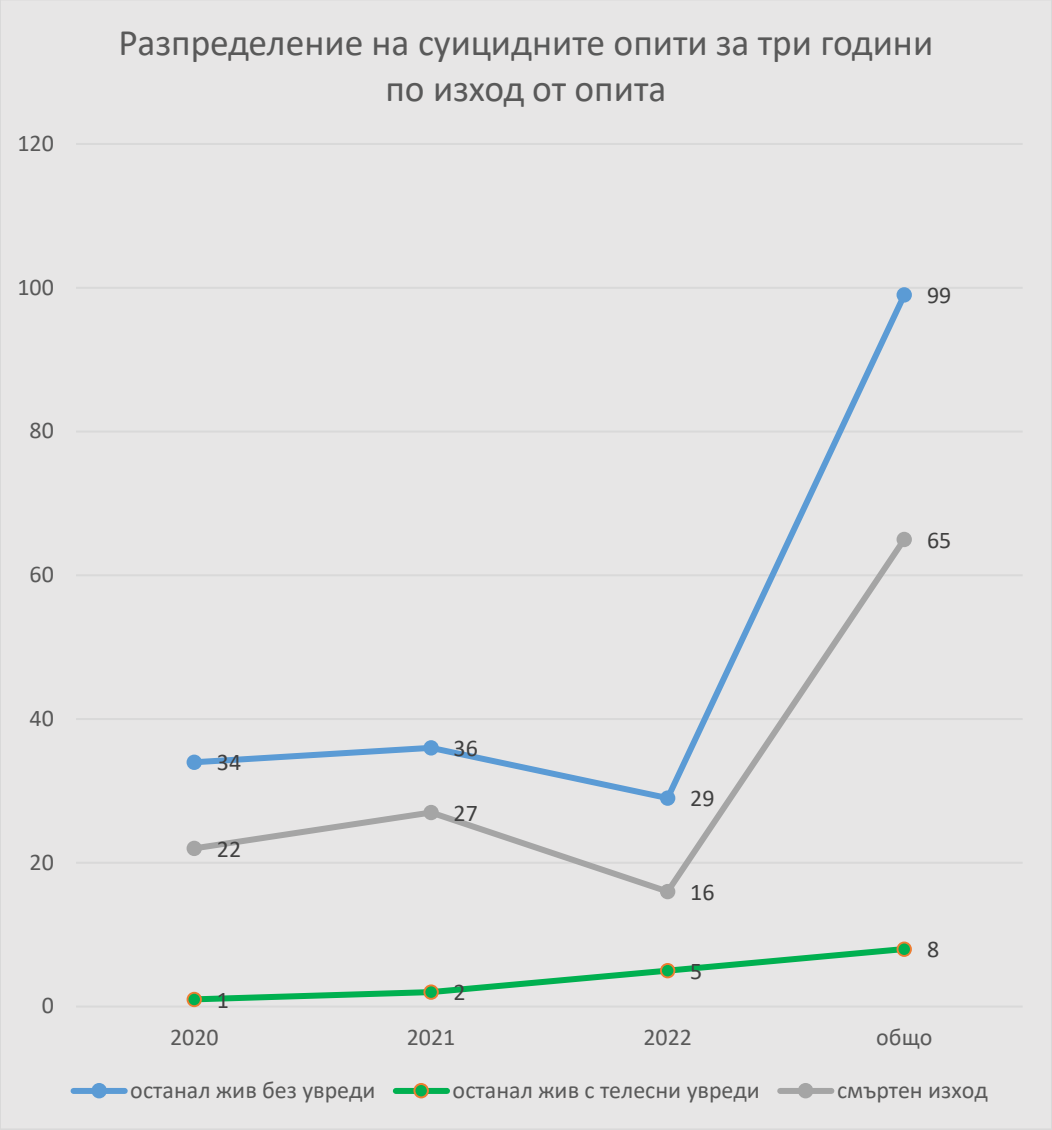

За последните три години 172 лица са извършили суициден опит, от тях 65 жители на област Пазарджик са загубили живота си по причина „самоубийство", а 8 са претърпели телесни увреди.

През изтеклата година процентното разпределение по изход на опита е следното: „Останал жив без увреди" – 58%, „останал жив с телесни увреди" – 5%, „смъртен изход" – 32%.

останал жив без увреди	**останал жив с телесни увреди**	**смъртен изход**
Брой - 29	5	16
В процент 58%	10%	32%

Разпределение на суицидите за 2022 г. по месеци през годината, изход от опита и пол

Процентно разпределение

Пол	останал жив без увреди	останал жив с телесни увреди	смъртен изход
жена	46	8	0
мъж	12	2	32
общо	58	10	32

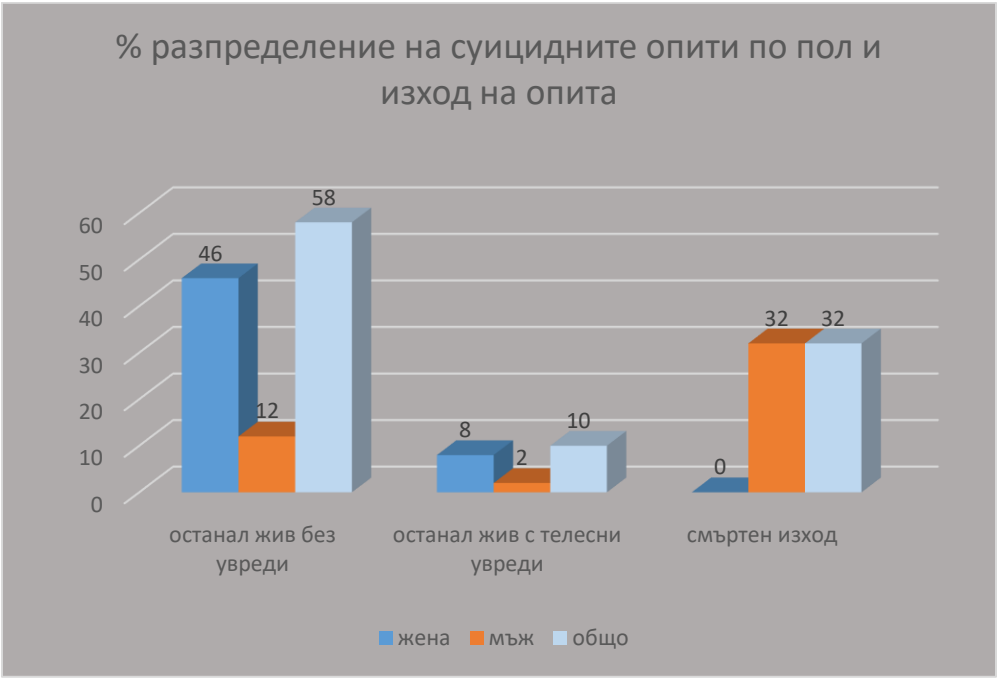

От таблицата е видно, че през 2022 г. при жените не са регистрирани реализирани самоубийства, докато при мъжете е изключително висок процента на реализираните самоубийства – 32%. Два пъти са по-чести реализираните самоубийства в сравнение с парасуицидите. Смъртността при мъжете, продължава очерталата се през годините тенденция да слагат окончателен край на живота си. При жените традиционно са по-скоро парасуицидните опити. През 2022 година не се наблюдава нещо по-различно от наблюдаваните данни през изминалите години. При нереализираните самоубийства, жените са правили три пъти повече опити от мъжете.

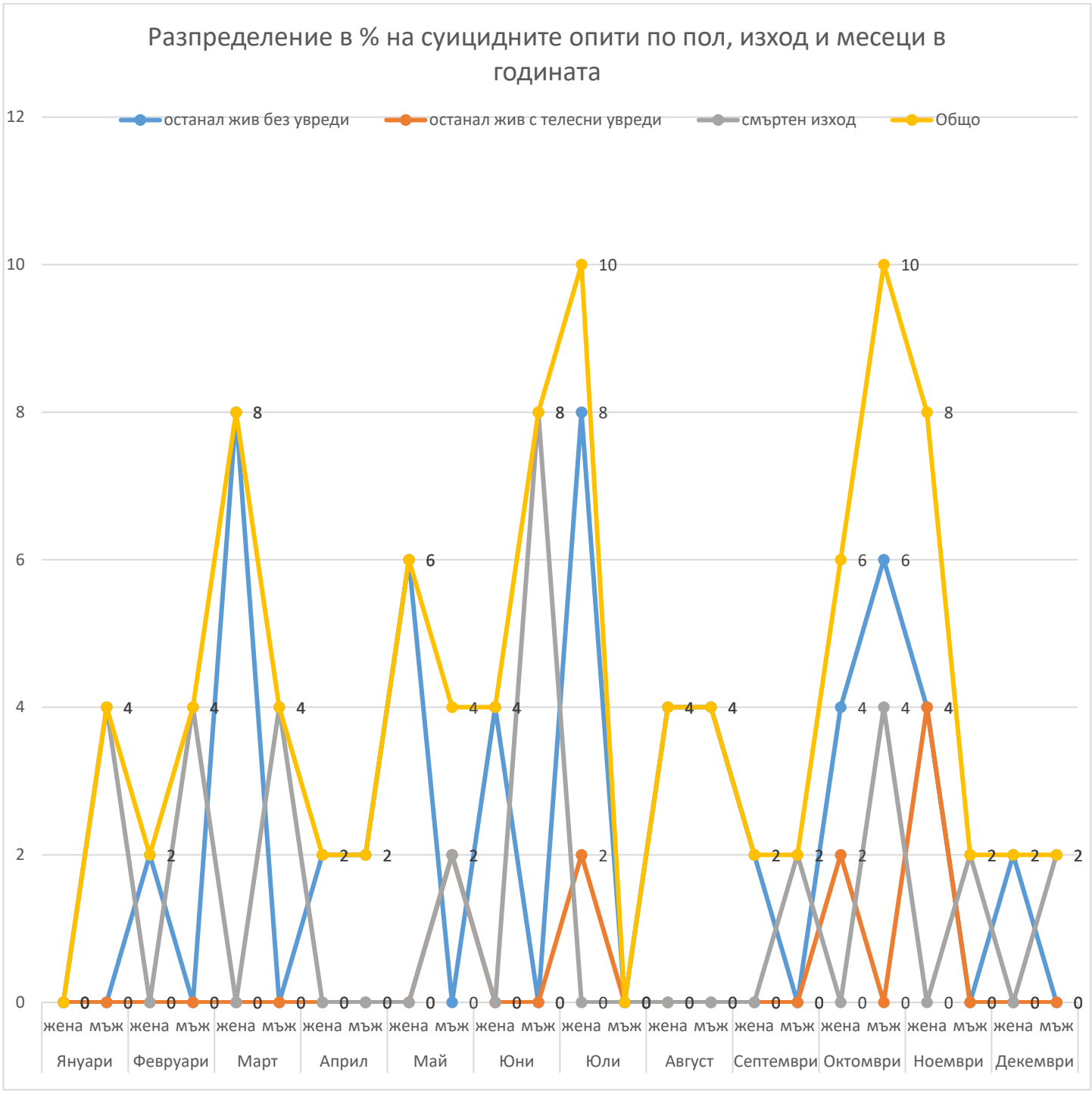
Разпределение в % на суицидните опити по пол, изход и месеци в годината
останал жив без увреди
останал жив с телесни увреди
смъртен изход
Общо
12
10
8
6
4
2
0
жена мъж
Януари
Февруари
Март
Април
Май
Юни
Юли
Август
Септември
Октомври
Ноември
Декември

Суицидните опити през годината се движат динамично: Най-високи при общо суицидните опити са процентните стойности през м. Октомври – 16%, м. Март и м. Юни – 12%, м. Май и м. Ноември – 10%, м. Август – 8%, м. Февруари – 6%, през останалите месеци са разпределени еднакво – 4%.

При реализираните самоубийства – най-рисков е бил м. Юни – 8%, а при нереализираните
м. Октомври – 10%, м. Март и м. Юли – 8%.

Разпределени по пол: през 2022 г. при жените са регистрирани само парасуициди, като най-рисковите месеци са именно м. Юли – 10%, м. Март и м. Ноември.

При мъжете: при реализираните самоубийства най-висок е процентът през м. Юли -8%, а при нереализираните – м. Октомври – 6%.

Хоспитализирани са 40,8% от лицата извършили суицидни опити, което говори за допълнително натоварване на здравната система и ЦСМП.

Хоспитализирани	**да**	**не**
общо	40,8	59,2

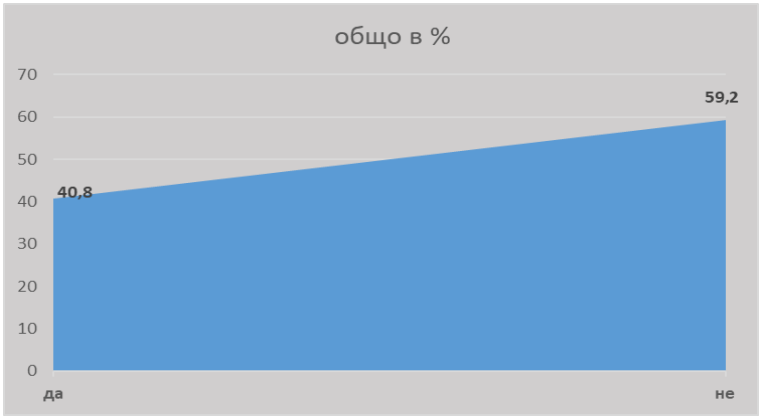

Прокуратурата е уведомена в 81,3% от случайте, видно от резултатите нанесени в суицидните карти.

Уведомена ли е прокуратурата:	**да**	**не**
жена	37,5	16,7
мъж	43,8	2,1
общо	81,3	18,8

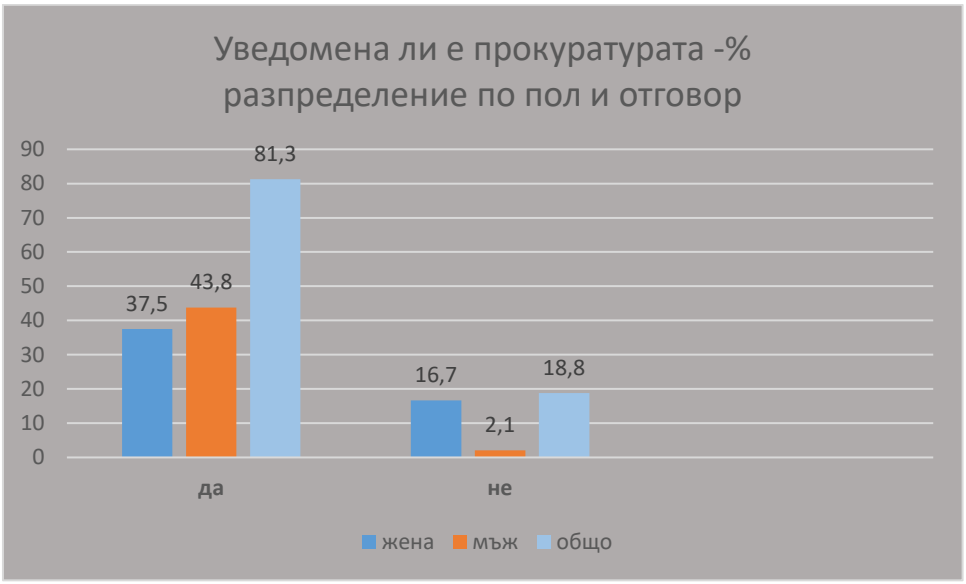

По показател поредност на опита:

С предишни опити	няма	един	два	повече от два	няма данни
жена	40	8	0	4	2
мъж	32	6	2	0	6
общо	72	14	2	4	8

За 8% няма данни, т.е. не са попълнени тези показатели в суицидните карти. За 72% от суицидантите това е първи поред опит. За 14% е втори, за 2% - трети и 4% са с повече от два опита. Поредността на опита дава информация за сериозността на самия опит. С колкото повече опита е суициданта, толкова по-висок става рискът от реализиране на самоубийство. Това са най-рисковите пациенти.

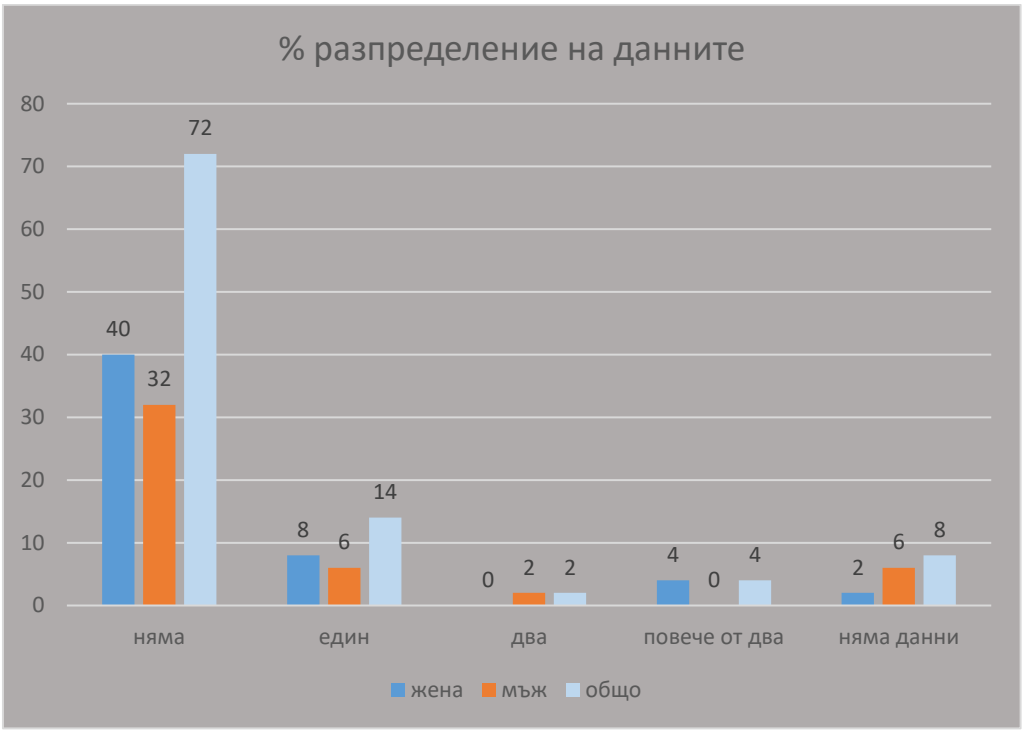

Разпределение на суицидните опити по пол и използван способ

пол	самоотравяне - медикаментозно	самоотравяне - с химически средства	обесване	хвърляне от височина	огнестрелно оръжие	хладно оръжие - порязване	хладно оръжие - пробождане	удавяне	хвърляне под транспортно средство	изгаряне	електрически ток	Друго	Комбинирани
жена	38	4	0	0	0	10	4	0	0	0	0	0	1
мъж	6	4	26	4	4	2	0	0	0	0	0	0	0
общо	44	8	26	4	4	12	4	0	0	0	0	0	1

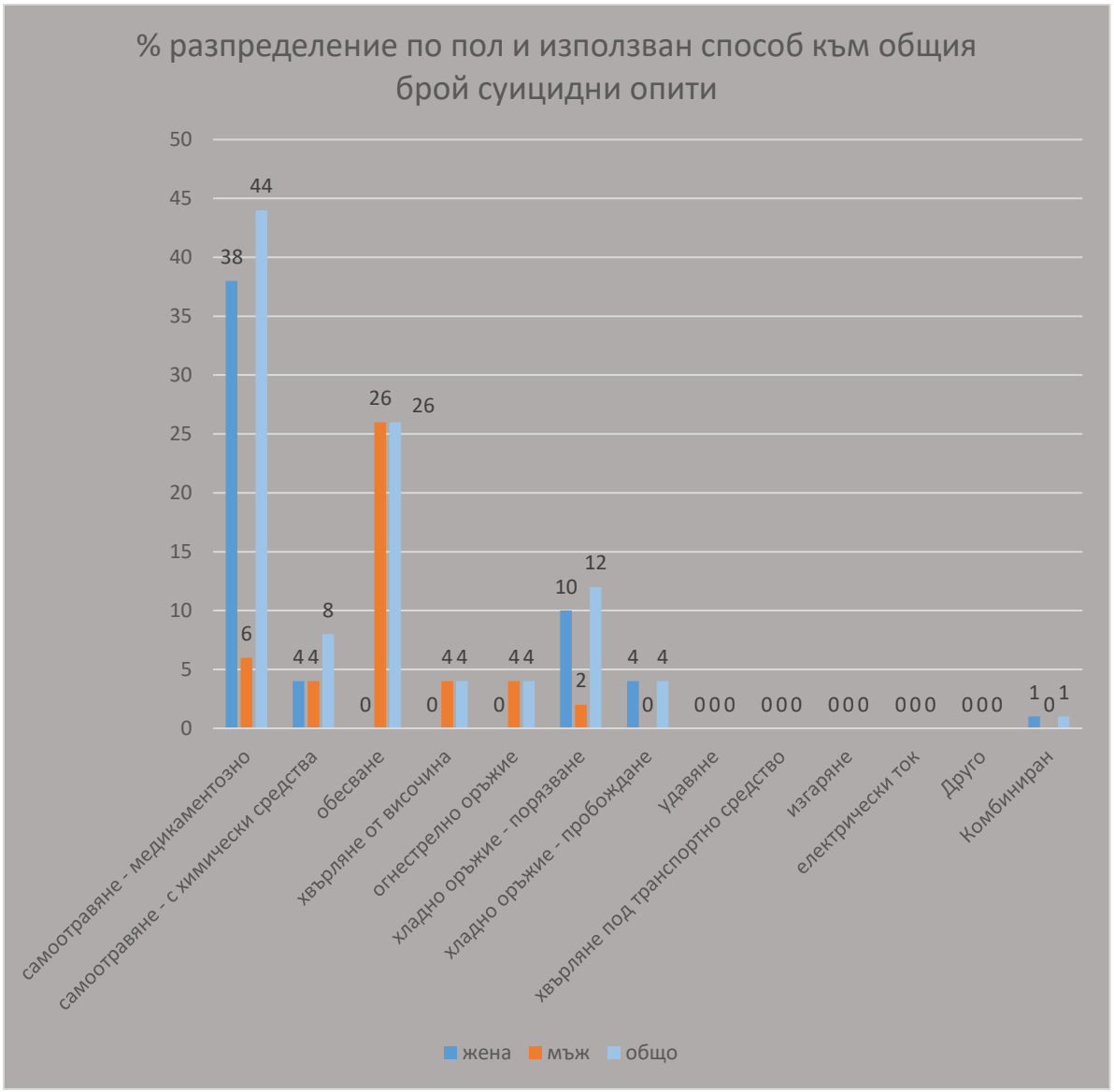

За поредна година, основни водещи способи при общо суицидните опити са отравянето с медикаменти – 44%, почти няма промяна в сравнение с 2021 г. - 47,6% - г.; обесването – 26% /2021 г. - 24,5% ; 19,3% - 2020 г., 21,1% - 2019 г./, отравянето с химични вещества – 8%. През годината се отбелязва повишаване на процентът на „порязване с хладно оръжие" – 12%.

Въпреки, че водещи са медикаментозните опити, те нямат дял в смъртността от самоубийства

В 90% от случаите, суицидантите не са оставили предсмъртно писмо, което не подкрепя установените световни тенденции, че обикновено самоубиващите се оставят предсмъртни писма.

В 16% от опитите за самоубийство, самите суициданти са подали сигнал за извършване на опит и са потърсили помощ, 74% - роднини и близки, 12% служебни лица – това

обикновено са лицата информиращи за реализирани самоубийства, 4% са комбинирани, когато и роднини и суициданти подават сигнал за помощ едновременно.

Мотиви за суицидното действие

Мотиви за суицидното действие (попълва се задължително, възможен е повече от един отговор)	
психично разтройство	21,6
тежко соматично заболяване	6,7
конфликти с родители	11,7
конфликти със съпруг(а)	10,0
конфликти с деца	3,3
конфликти с колеги	0
конфликти със съученици	0
конфликти с ръководител	1,7
конфликти с учители тежки	0
несподелена любов	3,3
раздяла с любим човек	1,7
загуба на близък човек	8,2
финансови проблеми	1,7
загуба на работа	0
страх от наказание	0
лош успех в училище	0
нежелана бременност	0
сексуален тормоз	0
религиозни/политически	0
конфликти с роднини	5
няма изявен мотив	10
Друго	8,3
Комбиниран	6,7

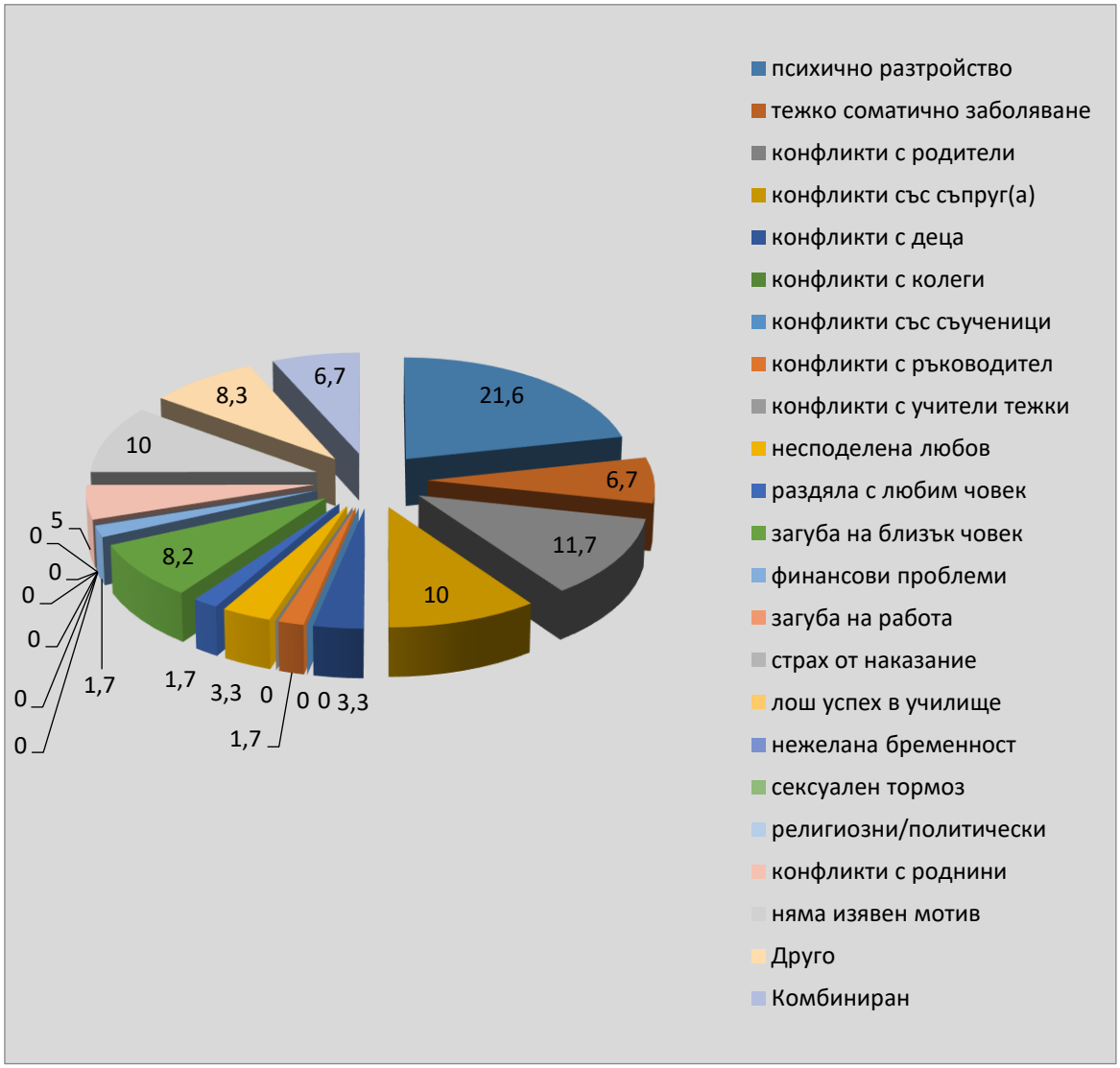

% надхвърлят 100, тъй като е възможен повече от един отговор.

Най-честият **мотив** за предприемане на суицидно действие през 2022 г. е **„психично разстройство".** С висок процент е опцията „няма изявен мотив" 10%. Този показател може да означава, че суицидантът не споделя истинската причина за суицидния опит и не желае да говори за извършения от него акт или попълващите картите лица не снемат качествено данните от суицидантите и техните близки. Наличието на тежко „соматично заболяване" се явява причина за предприемане на суицидни действия. Конфликтите също са една от водещите причини. Те могат да бъдат конфликт с родители, с партньора, с деца. Афективната емоция провокира определени лица към извършването на суицидни действия. Загубата на работа, свързаната с това финансова нестабилност и породената несигурност от битието, раздяла с любим човек, загубата на любим човек също са фактори провокиращи суицидни постъпки.

Средна възраст на общо суицидните опити през 2022 г.

При жените

Пол	останал жив без увреди	останал жив с телесни увреди	смъртен изход
жена	32,4783	50,75	0

При мъжете

Пол	останал жив без увреди	останал жив с телесни увреди	смъртен изход
мъж	29,3333	49	60,8125

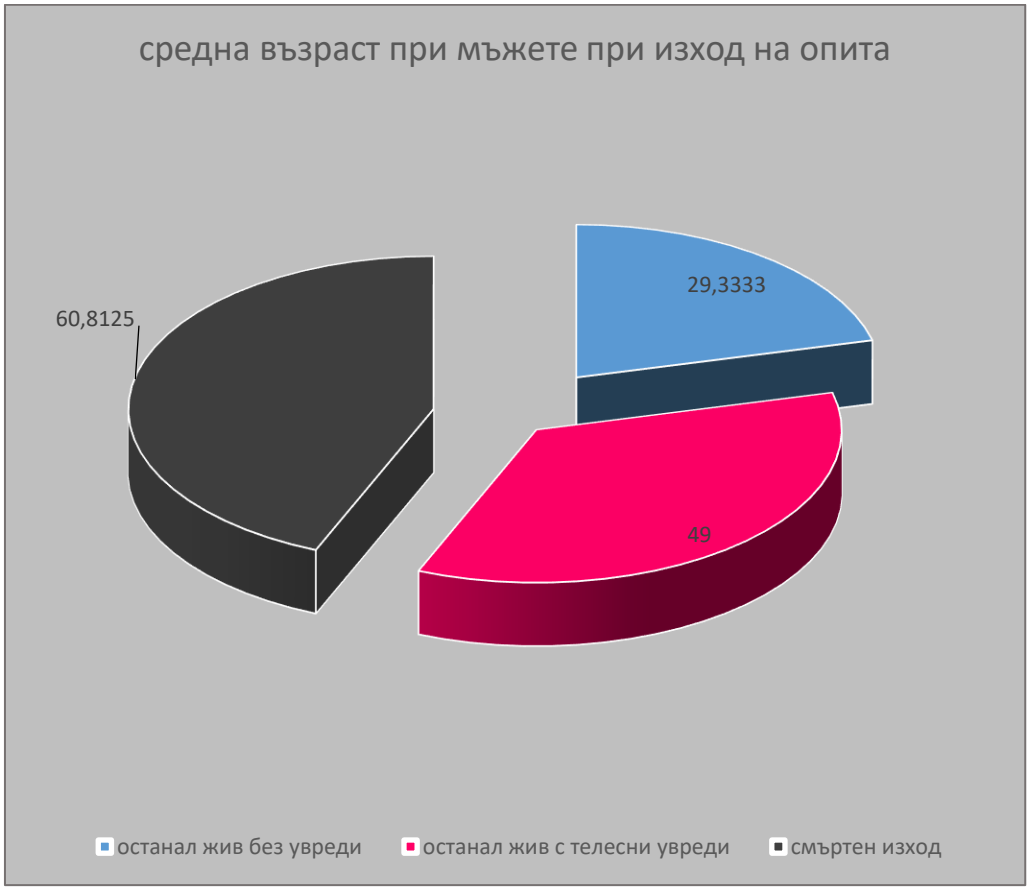

При жените се наблюдава увеличаване на средната възраст при *опитите* 32,5, като средната възраст на нереализираните суициди през 2021 г. е приблизително 26,2 г. При реализираните самоубийства – мъже, се регистрира разлика в сравнение с 2021 г.– 42,4. Значително се е увеличила възрастта на реализираните самоубийства – 60,8.

Регистрирани са 5 суицидни опита във възрастовата група 5 – 17 г. или 10% от общо суицидните опити са извършени от деца. През тази година при тях опитите са намалели наполовина от 13 бр. за 2021 г. Водеща е възрастовата група от 18 до 29 г. – 22%. Следват възрастовите групи от 30 до 39 г. и 40 - 49 г. с 16%, от 60 до 69 г. – 14%, от 50 до 59 г. – 12% и 70+ - 10%.

Възрастови групи	Пол	брой	
5-17	жена	8	
5-17	мъж	2	10
18-29	жена	14	
18-29	мъж	8	22
30-39	жена	14	
30-39	мъж	2	16
40-49	жена	10	
40-49	мъж	6	16
50-59	жена	4	
50-59	мъж	8	12
60-69	жена	0	
60-69	мъж	14	14
70+	жена	4	
70+	мъж	6	10

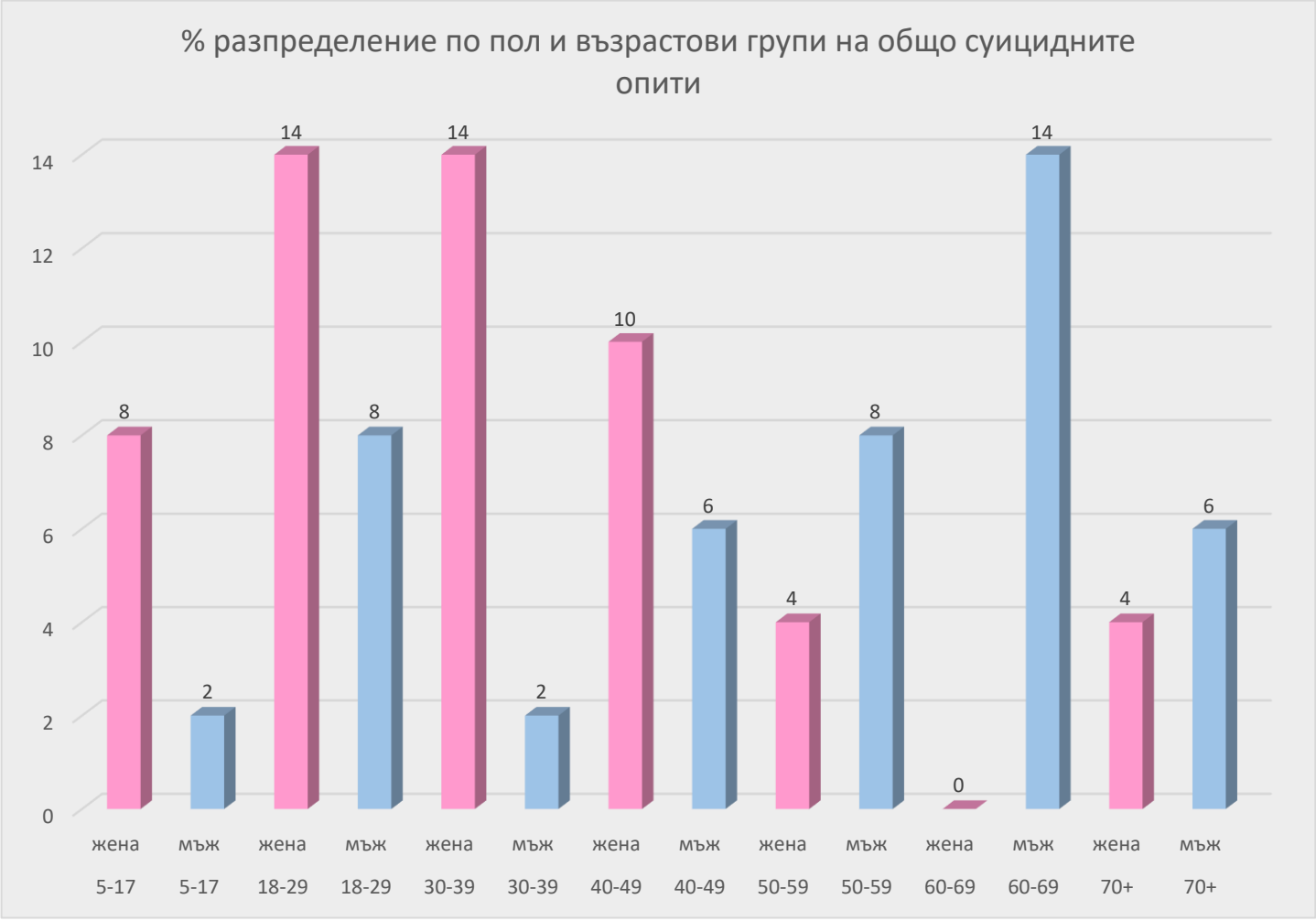

Разпределение по етническа принадлежност

Пол	българин	турчин	ром	друга
жена	22	0	32	0
мъж	38	0	8	0
общо	60	0	40	0

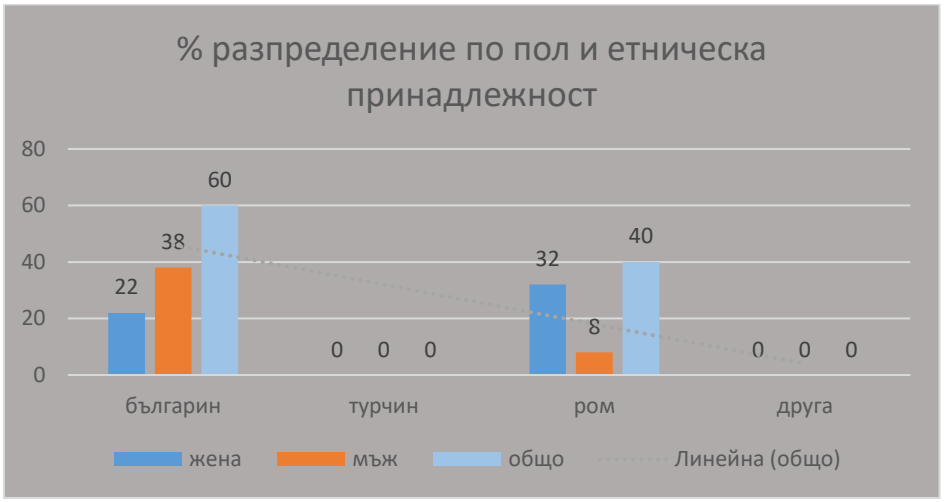

Разпределение на суицидните опити по пол и населено място

Пол	град	село
жена	40	14
мъж	32	14
общо	72	28

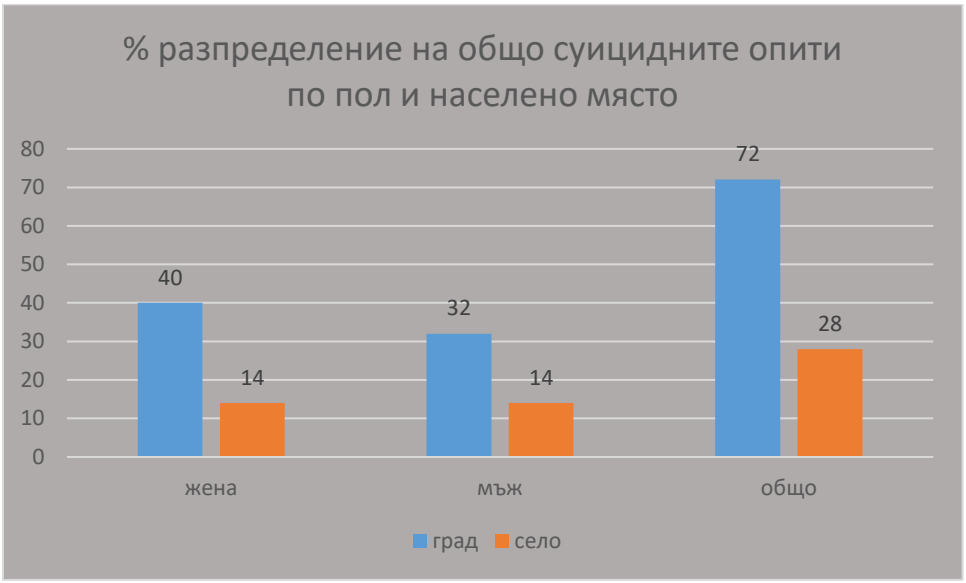

Общо суицидни опити разпределени по пол и трудова заетост

Пол	работещ	учащ	домакиня	безработен	пенсионер	бездомен	инвалид	затворник	Друго
жена	14	8	10	18	4	0	0	0	0
мъж	10	2	0	8	22	0	2	0	2
общо	24	10	10	26	26	0	2	0	2

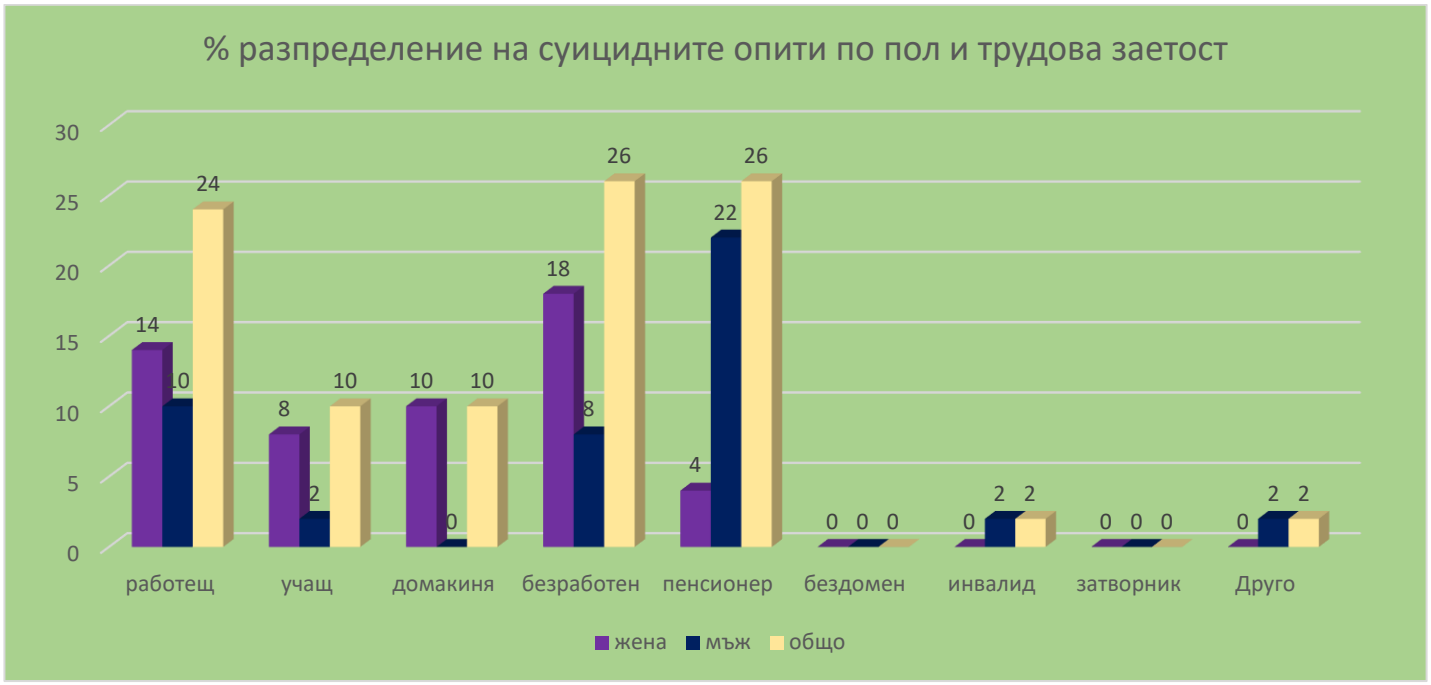

През 2022 г. при общо суицидните опити водещи са групите на безработните и пенсионери – 26% за разлика от 2021 г., когато на първо място по трудова заетост е била групата на работещите - 29,3%. Следват работещите с 24%, учащи и домакини – 10% и инвалиди – 2%.

Общо суицидните опити разпределени по пол и семеен статус

Пол	несемеен/а	семеен/а	разведен/а	вдовец/ица
жена	16	22	10	6
мъж	20	12	6	6
общо	36	34	16	12

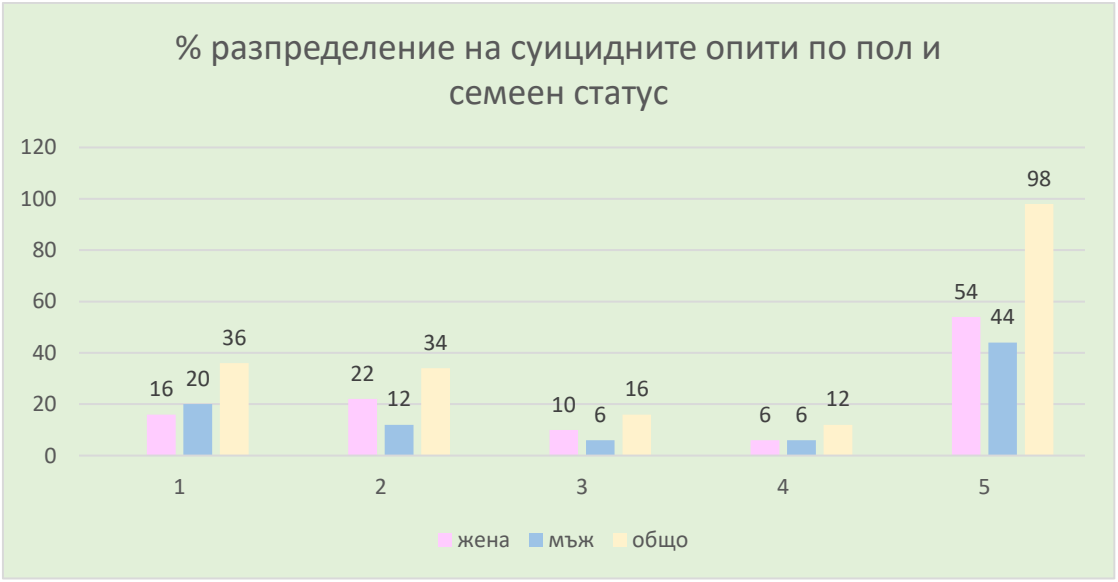

*процентите са под 100 – 98, тъй като има не посочили семейното си положение суициданти

При общо суицидните опити водеща продължава да бъде групата на несемейните лица – 36%, следват семейните – 34%, разведените - 16% и вдовците – 12%. В последните две групи процентите са се увеличили значително в сравнение с 2021 г., докато при първите две се наблюдава намаляване на суицидните опити.

Разпределение на суицидните опити по пол и степен на образование

Пол	без образование	начално	основно	средно	бакалавър	магистър
жена	6,3	12,5	8,3	25	0	0
мъж	2,1	6,3	10,4	25	2,1	2,1
общо	8,4	18,8	18,7	50	2,1	2,1

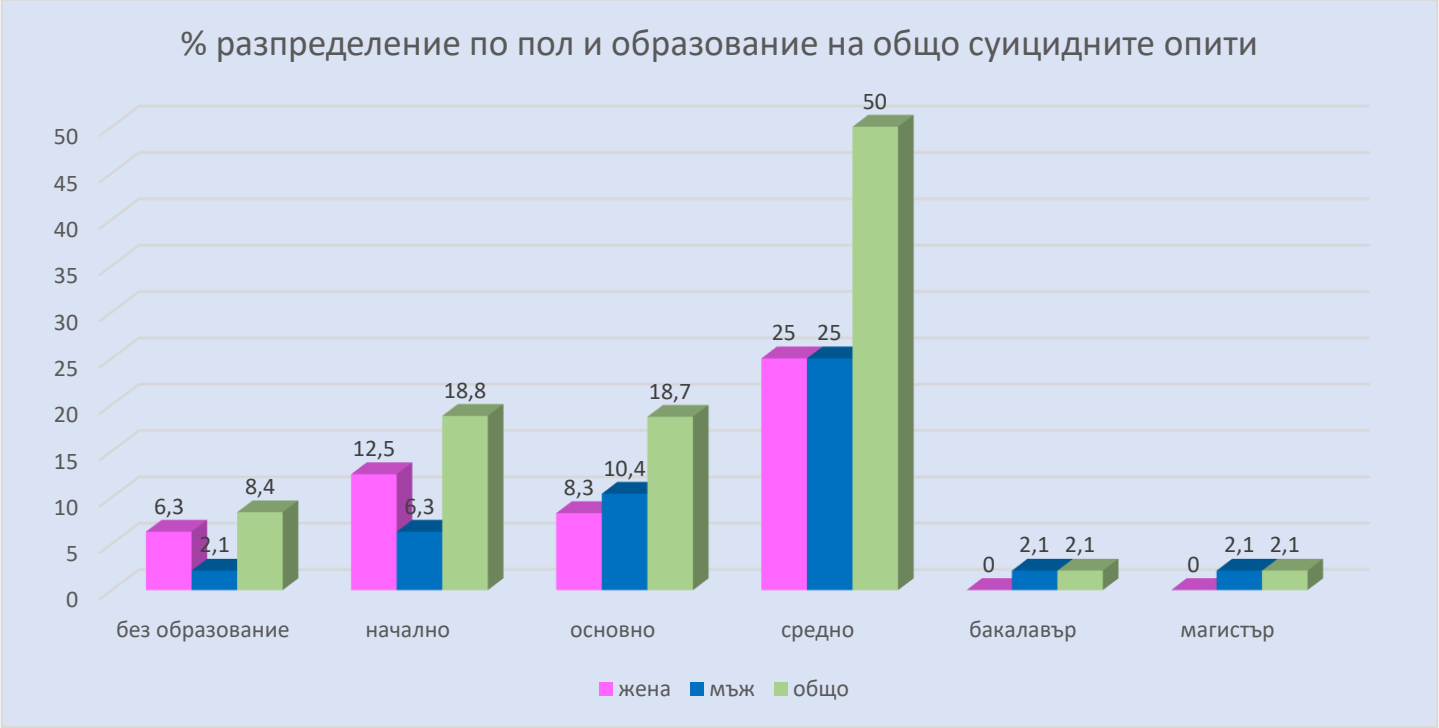

Може да се обобщи, че през 2022 г. се регистрира значително намаляване на честотата на суицидните опити в област Пазарджик. Те са достигнали най-ниските си стойности от началото на наблюдавания период – 2004 г.

Броят на суицидите е намалял три пъти.

Положително е намаляването им във възрастовата група от 5 до 17 години. Тази възрастова група е водеща или една от водещите групи през годините.

Няма регистрирани самоубийства при жените.

За съжаление негативната тенденция при мъжете реализираните самоубийства да са по-чести се запазва. Използваните способи са трайно установени и при тях няма съществени различия от предходните години.

ДОКЛАД ЗА ВЛИЯНИЕТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ ВЪРХУ ЗДРАВЕТО НА НАСЕЛЕНИЕТО В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК

Качеството на атмосферния въздух, съответно нивото на концентрация на замърсяващите вещества в приземния слой на атмосферата в даден район зависи от редица фактори, които оказват влияние върху тяхното разсейване или задържане. Най-важните са: местоположение, интензивност, честота, продължителност и височина на емисиите в атмосферния въздух, както и метеорологичните фактори: посока и скорост на вятъра, валежи, условия за температурни инверсии и т.н.

Качеството на атмосферния въздух се следи чрез пунктовете за мониторинг на въздуха, които са част от Националната система за мониторинг на околната среда. Информацията се събира, оценява и обобщава от РИОСВ - Пазарджик, чрез непрекъснато наблюдение на показателите, характеризиращи КАВ.

Наблюдението и контролът върху състоянието на атмосферния въздух на територията на област Пазарджик се осъществява от една автоматична измервателна станция в горски екосистеми ЕС 2 Юндола, монтирана в с. Юндола, общ. Велинград (измерва се само концентрация на озон) и един пункт с ръчно пробонабиране и последващ лабораторен анализ в гр. Пазарджик, пл. „Васил Левски" № 5, шифър на пункта: BG0047A. Съгласно условията за класификация на пунктовете за мониторинг от Приложение № 12 към чл. 20 от Наредба № 12 за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (Обн. ДВ, бр.58/2010 г., изм. и доп. ДВ, бр.79/2019 г.), пунктът в гр. Пазарджик е класифициран като градски фонов. Разположен е в централната градска част.

Доклада за качеството на атмосферния въздух за 2021 г. е изготвен по данни на РИОСВ Пазарджик, тъй като от 2010 г. РЗИ Пазарджик не извършва собствен мониторинг, РЗОК Пазарджик и Община Пазарджик.

КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

Регламентираните райони за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух в региона, контролиран от РИОСВ, са общините: Пазарджик, Панагюрище и Велинград.

I. Община Пазарджик

В РИОСВ – Пазарджик постъпват данни за измерените концентрации на SO2, NO2 и ФПЧ10 от пункт с ръчно пробонабиране и последващ лабораторен анализ в гр. Пазарджик, пл. „Васил Левски" № 5.

Измерените концентрации на SO2 и NO2 се предоставят от РЛ Пазарджик към ИАОС, а протоколи от изпитване с резултати за ФПЧ10 от РЛ Пловдив към ИАОС. Ежедневно от получените протоколи от РЛ Пазарджик към ИАОС се попълват данните за SO2 и NO2 в Националната система за контрол на качеството на атмосферния въздух в реално време на ИАОС.

Анализът на данните за община Пазарджик по показатели е както следва:

ФПЧ$_{10}$ /фини прахови частици под 10 микрона/

Финитe прахови частици са основният замърсител на атмосферния въздух.

През 2021 г. са отчетени 293 средноденонощни стойности на фини прахови частици, като извършените измервания са 80% от дните за 2021 г.

В периода **14.04. - 24.06.2021 г. не е извършвано пробонабиране** поради ремонти и профилактика на апаратурата.

Регламентираният брой превишения на средноденонощната норма за ФПЧ10 от 50 µg/m3 е да не бъде превишавана повече от 35 пъти в рамките на една календарна година.

През 2021 г. са отчетени 39 превишения на средноденонощната норма. Най-голям брой превишения на ПС за СДН на ФПЧ10 са регистрирани през месеците януари, февруари, март, ноември и декември. През месец декември е регистрирана и най–високата средноденонощна стойност от 120 µg/m3. Отчетената средногодишна концентрация на ФПЧ10 за 2021 г. е 29,76 µg/m3, което е под средногодишната норма (СГН) за опазване на човешкото здраве 40 µg/m3.

Извод: На основание извършената оценка по чл. 27, ал. 7 от Закона за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ) по замърсител ФПЧ$_{10}$ за 2021 г. се установява, че **средногодишната концентрация по наблюдавания замърсител е в норма.**

Серен диоксид - SO2

Основни източници на серен диоксид са горивните процеси в промишлеността, бита и транспорта.

През 2021 г. за SO2 не са регистрирани превишения на измерените концентрации от средночасовите норми– 350 µg/m3, съгласно Наредба № 12 от 15 юли 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (Обн. ДВ, бр. 79 от 8.10.2019).

Азотен диоксид - NO2

Източници на азотен диоксид в атмосферата се явяват основно горивните процеси в промишлеността, бита и автотранспорта – първични източници и като резултат от химични процеси, протичащи в атмосферата – вторични източници.

През 2021 г. за NO2 не са регистрирани превишения на измерените концентрации от средночасовите норми - 200 µg/m3, съгласно Наредба № 12 от 15 юли 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (Обн. ДВ, бр. 79 от 8.10.2019).

Данните за SO2 и NO2 се докладват 4 (четири) пъти на ден. Средночасовите стойности имат само индикативен характер и съответно времевият обхват на измерването не позволява да се извърши оценка на нивата на замърсителите в денонощие, както и в годишен аспект.

Съгласно разпоредбите на чл. 27 от Закона за чистотата на атмосферния въздух общините разработват и изпълняват програма за намаляване нивата на замърсителите. Тъй като такава не е изготвена от Община Пазарджик, РИОСВ Пазарджик е връчило предписание на общината за изготвяне на програма за намаляване нивата на замърсителите и достигане на съответните норми по чл.27 от ЗЧАВ.

Анализ на здравното състояние на населението от община Пазарджик по групи болести от Клас X „Болести на дихателната система” на МКБ-10, които имат доказана връзка със замърсителите на атмосферния въздух

Здравословното състояние на населението за 2021г., 2020г. и 2019г. по групи болести от Клас X «Болести на дихателната система» на МКБ-10, за които се смята, че имат връзка със замърсителите на атмосферния въздух за **община Пазарджик** по данни на РЗОК – Пазарджик са както следва:

Заболеваемост за община Пазарджик за 2021г., 2020г. и 2019г.						
Клас X „Болести на дихателната система”	2021г.		2020г.		2019г.	
	0-17г.	18+	0-17г.	18+	0-17г.	18+
Остри инфекции на горните дихателни пътища (J00-J06)	30438	5484	20330	7693	27548	8857
Грип и пневмония (J10-J18)	2370	3984	1634	4098	2575	3547
Други остри респираторни инфекции на долните дихателни пътища (J20-J22)	5506	3748	3612	3980	5660	3688
Други болести на горните дихателни пътища (J30-J39)	1461	1698	612	1031	1210	1352
Хронични болести на долните дихателни пътища (J40-J47)	510	3369	466	2980	697	3575
Болести на белия дроб, причинени от външни агенти (J60-J70)	0	3	0	2	0	1

II Община Панагюрище

През 2021 г. съгласно утвърден годишен график на министъра на околната среда и водите са извършени индикативни измервания на качеството на атмосферния въздух (КАВ) от МАС на РЛ - Пловдив към ИАОС в гр. Панагюрище.

Определен пункт за ситуиране на МАС - пред Минералната баня в гр. Панагюрище.

Извършени са измервания на основни показатели за КАВ, проведени на случаен принцип в продължение на 55 денонощия (времеви обхват 15%) на равномерно разпределени през годината четири периода.

Измерванията на КАВ са проведени в следните периоди:

- 28.01. – 10.02.2021 г. – 14 денонощия;
- 31.03. - 12.04.2021 г. – 13 денонощия;

- 20.07. - 02.08.2021 г. - 14 денонощия;

- 19.11. – 02.12.2021 г. – 14 денонощия.

При тези измервания не са регистрирани превишения на приложимите норми за КАВ за измерените газообразни замърсители: серен диоксид, въглероден оксид, азотен оксид, азотен диоксид, озон, Benzene, Toluene, m-p-xylene, o-xylene, регламентирани в Наредба № 12 от 15 юли 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (Обн. ДВ, бр. 58 от 30.07.2010 г., изм. и доп. ДВ, бр. 79 от 8.10.2019 г.) и Наредба № 14 от 23 септември 1997 г. за норми за пределно допустимите концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух на населените места (Обн. ДВ, бр. 88 от 3.10.1997 г., изм. ДВ, бр. 42 от 29.05.2007г.).

По отношение на фини прахови частици (ФПЧ10) са регистрирани 6 превишения на средноденонощната норма (СДН) от 50 μg/m3 , регламентирана в Наредба № 12 от 15 юли 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, 13 бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух на 29.01.2021 г., 31.01.2021г., 01.02.2021 г., 22.11.2021 г., 28.11.2021 г. и 02.12.2021 г.

Анализ на здравното състояние на населението от Община Панагюрище по групи болести от Клас X „Болести на дихателната система” на МКБ-10, които имат доказана връзка със замърсителите на атмосферния въздух

Здравословното състояние на населението за 2021г по групи болести от Клас X «Болести на дихателната система» на МКБ-10, за които се смята, че имат връзка със замърсителите на атмосферния въздух за **община Панагюрище** по данни на РЗОК – Пазарджик са както следва:

Заболеваемост за община Панагюрище за 2021г.		
Клас X „Болести на дихателната система”	2021г.	
	0-17г.	18+
Остри инфекции на горните дихателни пътища (J00-J06)	5045	1250
Грип и пневмония (J10-J18)	340	1033
Други остри респираторни инфекции на долните дихателни пътища (J20-J22)	1882	2233
Други болести на горните дихателни пътища (J30-J39)	54	87
Хронични болести на долните дихателни пътища (J40-J47)	93	315

Болести на белия дроб, причинени от външни агенти (J60-J70)	0	1

Община Панагюрище има подписан договор и готовност за разработване на общинска програма за намаляване нивата на замърсителите и достигане на съответните норми.

III.Община Велинград

Община Велинград има разработена програма за намаляване нивата на замърсителите и за достигане на утвърдените норми за вредни вещества за периода 2020-2025 година. Програмата е изпратена за разглеждане в МОСВ и върната за корекция и допълване. До края на 2021 г. общината все още не беше коригирала програмата си.

През 2021г. за Община Велинград няма измервания на качеството на атмосферния въздух.

На територията на област Пазарджик не са правени проучвания доказващи връзката между замърсяването на атмосферния въздух и повишаване на заболеваемостта от дадени нозологични единици. От данните за заболеваемостта на населението не може да се докаже връзка между определени нозологични единици и даден атмосферен замърсител. Необходимо е да се извършва целогодишен и непрекъснат мониторинг на чистотата на въдуха в различни точки на общините, които се характеризират с различна интензивност на автомобилния трафик и с различни източници на вредни емисии (битови, промишлени и др.), за да бъде коректно обсъждането на зависимостта между измерените стойности вредни емисии и заболеваемостта на населението.

Препоръки към общинските власти за намаляване имисионните нива на замърсителите, с цел ограничаване тяхното вредно въздействие върху здравето на населението

Във връзка с подобряване качеството на атмосферния въздух РЗИ Пазарджик препоръчва на общините да бъдат продължени мерките по:

- намаляване на имисиите прах от битово отопление чрез прилагане на мерки за газификация, топлоизолиране и саниране на съществуващия сграден фонд, увеличаване на уличното озеленяване и площите с компактна дървесна растителност, способна да абсорбира праха и аерозолите от въздуха.

- оптимизиране на съществуващата транспортна схема и на трафика, обновяване на автомобилния парк от градския транспорт

- намаляване на ресуспендирания прах от уличните платна и свободните площи чрез своевременно извършване на ремонтни дейности, метене и миене на уличната мрежа, инвентаризация и почистване на нерегламентирани сметища, изграждане на велосипедни алеи.

- предприемане на мерки за повишаване на обществената информираност по проблемите на замърсяването на атмосферния въздух.

Във връзка с подобряване качеството на атмосферния въздух за 2021 г.от Община Пазарджик са предприети следните мерки:

Извършена е реконструкция и изкърпване на републиканска мрежа в чертите на града и улична мрежа в гр. Пазарджик – ръчно и машинно.

Извършената реконструкция на уличната мрежа като са ремонтирани над 65 000 м2 настилки.

Едновременно с реконструкция на уличната мрежа, съгласно одобрената инвестиционна програма, се извършват и ремонтни работи, поддържане и реконструкция на тротоарните настилки, пешеходни алеи и пътеки в жилищните комплекси. Изграждат се улични оттоци, решетки, джобове за ТБО по улици в гр. Пазарджик.

Извършва се ремонт и възстановяване на улични оттоци в гр. Пазарджик.

В изпълнение на решения на комисията по безопасност на движението са изпълнени още и следните дейности:

- Изградени са повдигнати пешеходни пътеки, изградени и осветени са пешеходни пътеки и възлови места, ремонтирани са тротоари и други действия, като всички са съобразени с взетите решения.

- Поддържани са пътни съоръжения.

Освен настилките, благоустрояването е извършено и по тротоари към улици, площадки и други публични пространства. Поддържани са територии, отредени за паркове и зелени площи, в които се извършва и постепенна подмяна на дървесни видове.

Съгласно чл.12 от Наредбата за организация и безопасност на движението, дисциплината на водачите на ПС и пешеходците в Община Пазарджик, е забранено движението на товарни автомобили в зона „Ц", а именно ЦГЧ, с граници, булеварди и улици: бул. "Княгиня Мария Луиза", ул. "Болнична", бул. "Стефан Караджа", ул. "Кочо Честименски" и ул. "Цар освободител".

Автобусите са сертифицирани по стандарти за екологичност, съгласно европейските норми за автомобилостроене: ЕВРО-3, ЕВРО-4, ЕВРО-5.

Ежегодно се подновява и обновява дървесната растителност в зелените площи, уличната мрежа, пешеходни алеи и пътеки в жилищните комплекси, както и паркове и градини.

ДОКЛАД ЗА ШУМОВОТО НАТОВАРВАНЕ В ГРАД ПАЗАРДЖИК ЗА 2022 ГОДИНА

I. НОРМАТИВНА УРЕДБА В ОБЛАСТТА НА ШУМА В ОКОЛНАТА СРЕДА. МЕТОДИ ЗА ОЦЕНКА

Необходимостта от контрол и управление на шума в урбанизираната среда са дефинирани в Директива 2002/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета *„относно оценката и управлението на шума в околната среда*".

Закон за защита от шума в околната среда (ДВ, бр. 74/2005 г.)

Закон за здравето (ДВ бр. 70/2004 г.)

Наредба № 54 от 2010 г. на МЗ и МОСВ *„за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда*" (обн., ДВ, бр. 3 от 2011 г.).

Оценката на шумовото натоварване в урбанизираните територии се извършва съгласно изискванията на *„Методика за определяне броя, разположението и разпределението на пунктовете за мониторинг на шума, както и периодичността на измерванията и/или изчисленията на шумовите нива*", утвърдена от МЗ, 2007 г., в съответствие с посочените методи в Наредба № 6 от 2006 г. на МЗ и МОСВ *„за показатели за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и вредните ефекти от шума върху здравето на населението*" (обн., ДВ, бр. 58 от 2006 г).

Утвърдена *Програма за мониторинг на шума в урбанизираната територия на град Пазарджик.*

Мониторингът се извършва по показател L - (усреднено еквивалентно) дневно ниво на шума, определящ степента на дискомфорт през дневния период на денонощието (7.00-19.00 ч.).

II. РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОВЕДЕНИЯ МОНИТОРИНГ НА ТРАНСПОРТЕН ШУМ

Служители от Д ОЗ, отдели ПБПЗ и ЛИ при РЗИ Пазарджик са извършили измервания на градския шум в общо 15 пункта (Приложение 1).

Пунктовете за мониторинг са разпределени както следва:

1. 40% върху територии, прилежащи към пътни, железопътни и въздушни трасета – **6 бр. пункта - № 1, 2, 3, 4, 5 и 7**.

2. 30% от пунктовете за мониторинг на шума се определят върху територии с промишлени източници на шум – производствено складови територии и зони - **4 бр. пункта - № 12, 13, 14 и 15**.

3. 30% от пунктовете за мониторинг на шума се определят върху територии, подлежащи на усилена шумозащита - 5 бр. пункта. От тях:

- 60% жилищни зони и територии с неутежнен акустичен режим –**3 бр. пункта - № 6, 9 и 11** ;
- 20% в зони за обществен и индивидуален отдих - **1 бр. пункт - № 8**;
- 20% в зони за лечебни заведения и санаториуми - **1 бр. пункт –№ 10.**

Данни за шумовите нива са дадени в Таблица 1. Оценката се прави при сравнение на измерените или изчислените нива с граничните стойности посочени в Наредба № 6 от 2006 г.

Успоредно с акустичните измервания се отчита интензивността и структурата на транспортните потоци, вида на пътната настилка, степента на застрояване и озеленяване (Приложение 2).

III. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА АКУСТИЧНАТА СРЕДА

Извършените измервания показват, че допустимите шумови нива са превишени в 11 бр**.** от контролните пунктове в гр. Пазарджик, което представлява 73,3 % от общия брой контролирани зони. Измерванията на шума в околната среда са проведени в съответствие с методите посочени в Наредба № 6 от 26.06. 2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението.

Данните са попълнени в протоколни форми съгласно Приложение № 1 към чл. 12 на Наредба № 54 от 13.12.2010 г. за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда. Изготвени са 15 броя протоколи. За всеки пункт са извършени по 6 измервания на дневното ниво на шума - общо 90 измервания за всички пунктове, посочена е интензивността на движението на МПС, структуриран е потока на МПС изразен в проценти.

На пунктовете, разположени на територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик са извършени 36 измервания, като всички резултати надвишават граничната стойност - 60 dB(A) (гранична стойност на дневното ниво на шума в територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик, съгласно Наредба №6 от 26 юни 2006г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението). Измерените стойности варират в диапазона от 65,33dB(A) до 69,00 dB(A). За сравнение през 2021 г най – ниската измерена стойност е 64,83 dB(A), а най – високата 68,00 dB(A).

В жилищните зони и територии измерванията на шум са 18, като измерените стойности варират в диапазона от 56,33 dB(A) до 64,83 dB(A). Всички надвишават 55 dB(A) (гранична стойност на дневното ниво на шума в жилищни зони и територии, съгласно горепосочената наредба). През предходната 2021 година тези стойности варират от 57,67 dB(A) до 63,67dB(A).

В зона за обществен и индивидуален отдих има един пункт, в който всички измервания надвишават граничната стойност 45 dB(A).

В зона за лечебни заведения и санаториуми има също един пункт, в който всички измервания надвишават граничната стойност 45 dB(A).

В производствено – складовите територии и зони измерванията са 24 и варират от 60,33 dB(A) до 65,33 dB(A). Всички измерени стойности са под нормата 70 dB(A).

Анализът на данните по показател L - (усреднено еквивалентно) дневно ниво на шума, определящ степента на дискомфорт през дневния период на денонощието (7.00-19.00 ч.) е даден в Таблица 1.

Годишните анализи на шумовото натоварване в гр. Пазарджик се изпращат до кмета на Община Пазарджик. Той е запознат с акустичната обстановка в града и ежегодно уведомява РЗИ Пазарджик за проведените от Общината дейности за намаляване на шума.

През 2021 год. Община Пазарджик е провела следните дейности за ограничаване на шумовото натоварване на града:

Извършена е реконструкция и изкърпване на републиканска мрежа в чертите на града и улична мрежа в гр. Пазарджик – ръчно и машинно.

Извършената реконструкция на уличната мрежа е съгласно одобрената инвестиционна програма - ремонтни работи и поддържане на техническата изправност на настилките на уличната мрежа, като са ремонтирани над 65 000 $м^2$ настилки.

Едновременно с реконструкция на уличната мрежа, съгласно одобрената инвестиционна програма, се извършват и ремонтни работи, поддържане и реконструкция на тротоарните настилки, пешеходни алеи и пътеки в жилищните комплекси. Изграждат се улични оттоци, решетки, джобове за ТБО по улици в гр. Пазарджик.

Извършва се ремонт и възстановяване на улични оттоци в гр. Пазарджик.

В изпълнение на решения на комисията по безопасност на движението са изпълнени още и следните дейности:

- Изградени са повдигнати пешеходни пътеки, изградени и осветени са пешеходни пътеки и възлови места, ремонтирани са тротоари и други действия, като всички са съобразени с взетите решения.

- Поддържани са пътни съоръжения.

Освен настилките, благоустрояването е извършено и по тротоари към улици, площадки и други публични пространства. Поддържани са територии, отредени за паркове и зелени площи, в които се извършва и постепенна подмяна на дървесни видове.

Съгласно чл.12 от Наредбата за организация и безопасност на движението, дисциплината на водачите на ПС и пешеходците в община Пазарджик, е забранено движението на товарни автомобили в зона „Ц”, а именно ЦГЧ, с граници, булеварди и улици: бул. ”Княгиня Мария Луиза”, ул. ”Болнична”, бул. ”Стефан Караджа”, ул. ”Кочо Честименски” и ул. ”Цар освободител”.

Автобусите са сертифицирани по стандарти за екологичност, съгласно европейските норми за автомобилостроене: ЕВРО-3, ЕВРО-4, ЕВРО-5.

Ежегодно се подновява и обновява дървесната растителност в зелените площи, уличната мрежа, пешеходни алеи и пътеки в жилищните комплекси, както и паркове и градини.

IV. ТЕНДЕНЦИИ

Нивото на шум се запазва високо в 11 от общо 15 пункта за измерване, като само на един пункт е измерено ниво на шум под 58 dB(A) (Таблица 2). Разпределението по диапазони на регистрираните шумови нива за периода 2013 ÷ 2022 година, в % е дадено в табл. 4.

V. ИЗВОДИ

Община Пазарджик предприема редица мерки за ограничаване на шумовото натоварване в града и въпреки това уличният шум се запазва на високо ниво. Този факт се свързва с непрестанно нарастващия брой автомобили, неизправност на моторните превозни средства, недостатъчно екраниране на транспортния шум и др.

VI. ПРЕПОРЪКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ШУМА

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ към Европейския съюз препоръчва да се приемат мерки за градоустройствено планиране, като се акцентира на средствата за обществен транспорт, насърчаване на придвижването пеша и с велосипед, ограничаване на автомобилното движение и на скоростта на превозните средства, включване на екологичните въпроси при възлагане на обществени поръчки и предоставяне на местните и регионалните власти на правилни стимули и подходяща информация относно механизмите за финансиране на ЕС.

Таблица 1

Пункт (вид, адрес)	**измерена/ изчислена стойност**	**Норма**	**над/под нормата**
	Еквивалентно ниво на шума dB(A)	**Гранична стойност dB(A)**	
I. Пунктовете върху територии, прилежащи към пътни, железопътни и въздушни трасета.			
1. Пунктове върху територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик			
Пункт 1 бул. "Христо Ботев" – при гостилница „Танго"	***69.00***	***60***	**над нормата**
Пункт 2. бул. "Георги Бенковски" – при „Пени Маркет"	***67.50***	***60***	**над нормата**
Пункт 3. бул."Александър Стамболийски"	***68.17***	***60***	**над нормата**
Пункт 4. Хотел "Елбрус"	***66.67***	***60***	**над нормата**
Пункт 5. Община Пазарджик	***67.00***	***60***	**над нормата**

Пункт 7. ул. "Пловдивска" – при Българо-германски център за професионално обучение	***65.33***	***60***	**над нормата**
2.Пунктове върху територии, подложени на въздействието на релсов, железопътен и трамваен транспорт			
1. ***2.3…***			
3. Пунктове върху територии, подложени на въздействието на авиационен шум .			
1. ***2. 3…***			
II. **Пунктовете върху територии с промишлени източници на шум -производствено-складови територии и зони.**			
Пункт 12. Фабрика за безалкохолни напитки "Дерби"	***60.33***	***70***	**под нормата**
Пункт 13 Хлебопекарна "МИО" – гр. Пазарджик	***65.50***	***70***	**под нормата**
Пункт 14 Мебелна фабрика „Колорадо" гр. Пазарджик, ул."Любен Боянов"	***65.33***	***70***	**под нормата**
Пункт 15 Работилница за автоаларми - гр. Пазарджик, ул." Цар Освободител" – срещу училище "Отец Паисий"	***67.83***	***70***	**под нормата**
III Пунктовете върху територии, подлежащи на усилена шумозащита			
1.Жилищни зони и територии			
Пункт 6. ул. "Кочо Чистименски" - при ПГ по строителство и архитектура	***64.83***	***55***	**над нормата**
Пункт 9. ул."Осми март", ПГ по икономика и мениджмънт	***56.33***	***55***	**над нормата**
Пункт 11 ул. "Завоя на Черна" – НУ „Васил Друмев"	***57.50***	***55***	**над нормата**

2. Зони за обществен и индивидуален отдих			
Пункт 8 ул. "Хан Крум" – Градска градина	***63.33***	***45***	**над нормата**
3. Зони за лечебни заведения и санаториуми			
Пункт 10 Държавна психиатрична болница	***58.67***	***45***	**над нормата**
4. Зони за научно-изследователска дейност			
5.Тихи зони, извън урбанизираните територии			
Общ брой на пунктовете с нивата над нормата			**11**

Таблица 2. Разпределение по диапазони на регистрираните шумови нива през 2020 година

№поред	**Град**	**Общ брой пунктове**	**Разпределение на шумовите нива по диапазони (в брой пунктове)**							
			под 58 dB(A)	58-62 dB(A)	63-67 dB(A)	68-72 dB(A)	73-77 dB(A)	78-82 dB(A)	над 82 dB(A)	над ГС*
	Пазарджик	15	1	3	7	4	0	0	0	**11**

ГС* - гранична стойност

Таблица 3. Разпределение по диапазони на регистрираните шумови нива в урбанизираните територии за периода 2013 ÷ 2022 година, в брой пунктове

Година	**Общ брой пунктове**	**Разпределение на регистрираните шумови нива по диапазони, в брой пунктове**						
		под 58 dB(A)	**58-62 dB(A)**	**63-67 dB(A)**	**68-72 dB(A)**	**73-77 dB(A)**	**78-82 dB(A)**	**над 82 dB(A)**
2013	**15**	2	2	9	2	0	0	0
2014	**15**	1	3	9	2	0	0	0
2015	**15**	2	1	8	4	0	0	0
2016	**15**	2	2	10	1	0	0	0
2017	**15**	1	3	9	2	0	0	0

2018	**15**	1	3	8	3	0	0	0
2019	**15**	3	1	9	2	0	0	0
2020	**15**	2	2	6	5	0	0	0
2021	**15**	1	3	9	2	0	0	0
2022	**15**	1	3	7	4	0	0	0

Таблица 4. Разпределение по диапазони на регистрираните шумови нива за периода 2013 ÷ 2022 година, в %.

Година	**Общ брой пунктове**	**Разпределение на регистрираните шумови нива по диапазони, в %**						
		под 58 dB(A)	**58-62 dB(A)**	**63-67 dB(A)**	**68-72 dB(A)**	**73-77 dB(A)**	**78-82 dB(A)**	**над 82 dB(A)**
2013	**100,00%**	13,33%	13,33%	60%	13,33%	0,00%	0,00%	0,00%
2014	**100,00%**	6,67%	20%	60%	13,33%	0,00%	0,00%	0,00%
2015	**100,00%**	13,33%	6,67%	53,33%	26,27%	0,00%	0,00%	0,00%
2016	**100,00%**	13,33%	13,33%	66,67%	6,67%	0,00%	0,00%	0,00%
2017	**100,00%**	6,67%	20%	60%	13,33%	0,00%	0,00%	0,00%
2018	**100,00%**	6,67%	20%	53,33%	20%	0,00%	0,00%	0,00%
2019	**100,00%**	20%	6,67%	60%	13,33%	0,00%	0,00%	0,00%
2020	**100,00%**	13,33%	13,33%	40%	33,33%	0,00%	0,00%	0,00%
2021	**100,00%**	6,67%	20%	60%	13,33%	0,00%	0,00%	0,00%
2022	**100,00%**	6,67%	20%	46,67%	26,66%	0,00%	0,00%	0,00%

VII. ОБОБЩЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПОЛУЧЕНИТЕ ОТ ОБЩИНСКИТЕ АДМИНИСТРАЦИИ ДАННИ ЗА ПРЕДПРИЕТИТЕ И ИЗПЪЛНЕНИ МЕРКИ ПО ПЛАНОВЕТЕ ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ, ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА ШУМА В ОКОЛНАТА СРЕДА

До общините в област Пазарджик беше изпратено писмо, с което се изиска информация за изпълнените мерки, предвидени в съответните планове за действие в околна среда. Информация в РЗИ Пазарджик беше получена от следните общини:

- **Община Сърница** – На територията на общината няма населено място с над 5000 еквивалент жители.
- **Община Ракитово** - По данни на РИОСВ – Пазарджик при извършените проверки в промишлените обекти на територията на община Ракитово през 2021г. не са

регистрирани превишения на нормите за шум в околната среда съгласно Наредба № 6 от 26.06.2006г. за показателите за шум в околната среда.

Няма проведени залесителни мероприятия в градска среда. Голяма част от автомобилния трафик е изведен по околовръстното шосе извън централната градска част.

- **Община Лесичово** - На територията на общината няма населено място с над 5000 еквивалент жители.
- **Община Батак** - На територията на общината няма населено място с над 5000 еквивалент жители.
- **Община Брацигово:**

Автомобилен транспорт - Интензивният автомобилен трафик е основният фактор, който влияе върху акустичната среда на населените места. Автотранспортният шум е в пряка зависимост от интензивността на движението, от скоростта и структурата на транспортния поток, от пропускателната способност на пътните артерии, от възрастта на автомобилния парк, вида и качеството на пътната настилка.

Община Брацигово има сравнително добре изградена пътна мрежа, но категорията й е ниска. Пътищата са от III и IV клас. След активните действия през последните три години на ръководството на Община Брацигово състоянието на пътната инфраструктура е сравнително добро. Ремонтирани и реконструирани са основните пътища, което благоприятства акустичната среда в общината. Като слабост може да се отчете липсата на обходни пътища, поради което автомобилният трафик преминава през населените места.;

Железопътен транспорт. Железопътният транспорт не оказва влияние върху акустичната среда на общината, тъй като железопътната линия е в края на гр. Брацигово и не засяга жилищните зони.

Промишлени източници на шум. Съгласно разпоредбите на Закона за защита от шума в околната среда (ЗЗШОС) (обн., ДВ, бр. 74 от 13.IX.2005 г., в сила от 2006 г.), РИОСВ – Пазарджик е компетентният орган за оценка, управление и контрол на шума, излъчван в околната среда от промишлени инсталации и съоръжения. Те не създават акустичен дискомфорт на жителите, тъй като са разположени в промишлените зони на населените места.

Локални източници на шум и шум от битов характер. Важен по значение фактор, който влияе върху акустичната среда на населените места е шумът, излъчван от заведенията за обществено хранене, увеселителните заведения, различни сервизи и авторемонтни работилници, разположени в непосредствена близост до жилищните сгради. С цел предпазване на населението на територията на община Брацигово от шум от битов. характер на всички собственици на заведения за обществено хранене бяха изпратени. предупредителни писма, относно спазване стриктно разпоредбите на Наредба № 1 за опазване на обществения ред на Община Брацигово, с която се забранява създаването на шум, смущаващ спокойствието на обитателите на жилищни сгради от 23.00 часа до 06.00 часа, както и употребата на пиротехнически средства след 22.00ч.

Съгласно ЗЗШОС агломерациите с население над 100 000 жители не са задължени да разработят шумова карта, но могат да го направят при наличие на необходимост. Към

настоящия момент това не се налага, тъй като шумът не може да бъде причислен към основните екологични проблеми на общината.

- **Община Пещера** - Община Пещера няма разработен план за действие за управление, предотвратяване и намаляване на шума в околна среда.

Към този момент на територията на община Пещера са извършени ремонтни дейности на уличните връзки с необходимост от рехабилитация, което подобри значително обстановката на територията на община Пещера.

По отношение на източниците на шум от битов характер съгласно Наредба за обществения ред, чистотата и специализираната закрила на деца на обществени места чл. 3, т.1, се забранява извършването на дейности, причиняващи шум, отделяна на прах замърсявания и др.

- **Община Стрелча** – Община Стрелча не е обременена с голямо шумово натоварване. Към 15.06.2022г. населението на всички населени места в община Стрелча е 4 705 души. С Наредба № 1 за поддържане и опазване на обществения ред и общественото имущество на територията на община Стрелча, Общински съвет Стрелча забранява вдигането на шум, смущаващ спокойствието на обитателите в жилищните сгради от 14,00ч. до 16,00ч. и от 22,00ч до 7,00ч. зимен период и от 23,00ч. до 7,00 часа през летен период и високото озвучаване и възпроизвеждане на смущаващи шумове от общодостъпни заведения и сгради, превишаващи хигиенните норми. Производствените предприятия са разположени в покрайнините на гр. Стрелча и не генерират наднормени нива на шума. ЖП линията преминава извън урбанизираната територия на населените места в общината. Основните причинители на наднормен шум са транспортните средства. За ограничаването му са предприети следните мерки:

- за преминаване на тежкотоварните автомобили са определени заобиколни маршрути.

- поставени са пътни знаци за ограничаване скоростта на движение на транспортните средства преминаващи през населените места.

ДОКЛАД С АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ МОНИТОРИНГА И КОНТРОЛА НА НЕЙОНИЗИРАЩИТЕ ЛЪЧЕНИЯ, КАТО ФАКТОР НА ЖИЗНЕНАТА СРЕДА И НА ОБЕКТИТЕ, ИЗТОЧНИЦИ НА НЕЙОНИЗИРАЩИ ЛЪЧЕНИЯ ПРЕЗ 2022 ГОДИНА

Въведение в електромагнитните полета

Електромагнитното поле (ЕМП) – представлява вид материя, която се характеризира със силово действие върху заредени частици. Дефинира се и като съвкупност от променливи, взаимно индуциращи се вихрови електрическо и магнитно полета. При микроскопско наблюдение електромагнитното поле проявява дискретни свойства – състои се от елементарни частици (кванти или фотони), а в условията на макроскопско наблюдение, електромагнитната енергия се разпространява във формата на електромагнитни вълни, които от своя страна могат да се изразят чрез електрическото и магнитното поле, разпространяващи се в пространството.

Електромагнитните полета са комбинация от невидими електрически и магнитни полета с различна сила.

Повечето електромагнитни полета, създадени от човека, са със специфична честота, вариращa от **високи** радиочестоти – като тези, използвани от мобилните телефони, през **средни** честоти – като тези, генерирани от компютърните екрани до **изключително ниски честоти** – като тези, генерирани от електрическите проводници.

Съвременните средства за комуникация създават нейонизиращо електромагнитно поле. Нейонизиращо електромагнитно поле е съвсем различно от йонизиращото излъчване (радиация), което се асоциира с рентгеновите и гама-лъчи и техните биологични ефекти върху хората. Няма доказателства за нездравословни ефекти от радиочестотните полета, които са под нивата в международно приетите ограничения. Единственият доказан от науката ефект в тази част на честотния спектър (нейонизиращите лъчения) е повишаване на телесната температура, т.нар. топлинен ефект.

Базовите станции на мобилните оператори и радиопредавателните кули са съоръжения, проектирани за предаване на радиосигнали. Тъй като полевата сила бързо отслабва с разстоянието, повечето хора са изложени на малка част от препоръчителния максимум. Хората, които живеят или работят в близост до предавателни кули са експонирани в най-голяма степен, защото там полетата са най-силни.

Стойностите на електромагнитно поле, създавано от базовите станции и мобилните телефони, са много по-ниски от тези, необходими за произвеждане на топлина с потенциален ефект върху здравето.

В нашата страна нормативният документ, въвеждащ гранични стойности (пределно допустими нива - ПДН) за защита на населението, е Наредба № 9 от 1991 г. за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно–защитни зони около излъчващи обекти (Обн. ДВ, бр. 35 от 03.05.1991 г., попр. ДВ, бр. 38 от 14.05.1991 г., изм. ДВ, бр. 8 от 22.01.2002 г.). Той регламентира граничните стойности за определен честотен диапазон за стационарни комуникационни източници, излъчващи в населените места.

За честоти от 30 kHz до 30 GHz, съгласно нашето законодателство, се нормира величината "плътност на мощност" (S, μW/cm^2). Приетата гранична стойност за тези честоти у нас, осигуряваща достатъчна защита на здравето на населението е 10 μW/cm^2.

Съгласно действащото законодателство в Република България нейонизиращите лъчения в жилищни, производствени, обществени сгради и урбанизирани територии са фактори на жизнената среда и подлежат на регистрация и контрол, а обектите, източници на нейонизиращи лъчения са обекти с обществено предназначение и като такива подлежат на държавен здравен контрол.

Съгласно чл. 36, ал. 3 от Закона за здравето (Обн. ДВ, бр. 70 от 10.08.2004 г., изм. и доп. ДВ, бр. 18 от 27.02.2018 г.) регионалните здравни инспекции създават и поддържат

публичен регистър на обектите с обществено предназначение при условия и по ред, определени с наредба на министъра на здравеопазването, в т.ч. обектите, източници на нейонизиращи лъчения.

1. Регистрирани обекти, източници на нейонизиращи лъчения в Регистъра на обекти с обществено предназначение на територията на областта и по общини

До 30.11.2022 г. в регистъра на обектите с обществено предназначение на РЗИ - Пазарджик са вписани общо 237 обекта, източници на нейонизиращи лъчения, от които 4 бр. са ново регистрирани през 2022 г., а при 9 бр. обекти е настъпила промяна в обстоятелствата.

Няма заличени обекти източници на нейонизиращи лъчения от регистъра на обекти с обществено предназначение за 2022 г. на територията на област Пазарджик.

2. Разпределение на обектите, източници на ЕМП, според собственика

Разпределението на регистрираните обекти, източници на ЕМП според собственици и по общини е посочено в Таблица №1.

Таблица № 1

Общини	Брой станции на мобилни оператори		Разпределение на обектите източници на ЕМП, според собственика								
		„Космо България Мобайл" ЕАД	БТК" ЕАД	„А 1 България" ЕАД	„Мобилтел" ЕАД	„Теленор България" ЕАД	„Булстат ком" ЕАД	„Макс Телеком" ООД	ДП „Ръководство на въздушното движение"	„Нуртс Диджитълс" ЕАД	„Цетин България" ЕАД
Батак	**18**	4	4	3	3	4					
Белово	**15**		6	3	1	4					1
Брацигово	**10**	1	4		3	2					
Велинград	**32**	4	10	2	7	2		3			4
Лесичово	**4**		1		1	2					
Пазарджик	**76**	9	17	7	11	17	9	1			5
Панагюрище	**31**	4	8	9	2	5			1	1	1
Пещера	**10**	4	3		1	2					
Ракитово	**11**	1	3	2	1	4					
Септември	**19**	2	7	3	2	4	1				
Стрелча	**5**	1	1	1	1	1					
Сърница	**6**	1	1	2		2					
Общо:	**237**	**31**	**65**	**32**	**33**	**49**	**10**	**4**	**1**	**1**	11

Както се вижда от таблицата най-голяма концентрация на обекти, източници на ЕМП има в община Пазарджик, следвана от общините Велинград и Панагюрище. Най-голям брой регистрирани базови станции на територията на област Пазарджик са на оператор „БТК" ЕАД**,** следван от „Теленор България" ЕАД, „Мобилтел" ЕАД и „А1 България" ЕАД**.**

3. Обекти, подлежащи на мониторинг

Мониторингът на електромагнитни полета (ЕМП), включва:

- измервания на всички обекти, източници на нейонизиращи лъчения, които са разположени в близост (например върху сгради, разположени в съседство) до детски, учебни и лечебни заведения, които попадат или са разположени по границите на хигиенно-защитната зона, с цел установяване съответствието на нивата на електромагнитните полета с действащите норми и изисквания, съгласно Наредба № 9 от 1991 г. за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно–защитни зони около излъчващи обекти (Обн. ДВ, бр. 35 от 03.05.1991 г., попр. ДВ, бр. 38 от 14.05.1991 г., изм. ДВ, бр. 8 от 22.01.2002 г.).

- измервания в околната среда на 10% от всички обекти, източници на нейонизиращи лъчения, разположени на територията с голяма концентрация на население и жилищни сгради (централна градска част и жилищни комплекси) в големите градове на територията на областта.

В област Пазарджик антените на мобилните оператори са разположени както следва:

*138 в жилищна територия

*99 извън населени места.

4. Обекти с извършен мониторинг

През 2022 г. бе планиран и осъществен мониторинг на 23 базови станции на мобилни оператори, от които 13 разположени в близост до детски и учебни заведения, 1 бр. разположена в близост до лечебно заведение и 11 базови станции, разположени в жилищни територии.

I. Обекти източници на нейонизиращи лъчения, разположени в близост до детски, учебни и лечебни заведения. (Таблица № 2).

Таблица № 2

№	Обект	Източник на ЕМП
1.	ОУ „Любен Каравелов”, гр. Пазарджик, ул. „Панайот Волов” №1	Базова станция тип GSM/UMTS № 3179, гр. Пазарджик, кв. „Запад”, ул. „Панайот Волов” № 2, общ. Пазарджик, обл. Пазарджик; Оператор „Космо България Мобайл” ЕАД
2.	ДГ „Радост”, гр. Пазарджик,	Базова станция PAZ 0001 „Антим”, гр. Пазарджик, ул. „Антим I” № 19, вх. А, общ. Пазарджик, обл. Пазарджик; Оператор: „Мобилтел” ЕАД

	ул. „Димитър Греков” № 2	
3.	ОУ „Христо Смирненски”, гр. Пазарджик, ул. „Димитър Петков” № 11	Базова станция № PAZ 0005 „Острова“, гр. Пазарджик, ул. „Антим I“ №10. Оператор: „Булсатком“ ЕАД.
4.	СУ „Георги Брегов”, гр. Пазарджик, ул. „Георги Бенковски” № 20	Базова станция за GSM/UMTS оборудване № PAZ 0007 „Bregov”, гр. Пазарджик, ул. „Георги Брегов” № 13, общ. Пазарджик, обл. Пазарджик; Оператор: „Мобилтел” ЕАД
5.	ОУ „Св. Клиент Охридски”, гр. Пазарджик, ул. „Васил Левски” № 58	Базова станция № PAZ 002 - „Данаилов”, гр. Пазарджик, ул. „Васил Левски” № 62, вх. А, сграда с идентификатор 55155.504.886.1, УПИ I-886, за жил. стр-во и търговия, кв. 1216, общ. Пазарджик, обл. Пазарджик; Оператор: „Булсатком” ЕАД
6.	Общежитие на спортно училище СУ „Георги Бенковски“, гр. Пазарджик, бул.“Христо Ботев“ №38	Базова станция PAZ 0005.A. Bonev, гр. Пазарджик, ул. „Петър Бонев“ №120. Оператор: „A1 България” ЕАД.
7.	ОУ „Отец Паисий”, гр. Батак, ул. „Иван Вазов” № 3	Базова станция PAZ 0003 „Батак”, ОУ „Отец Паисий”, гр. Батак, ул. „Иван Вазов” № 3, общ. Батак, обл. Пазарджик; Оператор: „Мобилтел” ЕАД
8.	СУ „Александър Иванов - Чапай”, гр. Белово, ул. „Тодор Каблешков” № 5	Базова станция PAZ 0004 „Белово”, гр. Белово, ул. „Юндола” № 5, бл. 4, вх. Б, общ. Белово, обл. Пазарджик; Оператор: „Мобилтел” ЕАД
9.	СУ „Васил Левски”, гр.	Базова станция PAZ 0057 „Ленища”, гр. Велинград, ул. „Ленища” № 8, УПИ XVII - жил. стр-во, кв 382, общ. Велинград, обл. Пазарджик;

	Велинград, ул. „Кристал” № 10	Оператор: „Мобилтел” ЕАД
10.	ДГ „Митко Палаузов”, гр. Ракитово, ул. „Христо Ботев” № 7	Приемно-предавателна станция PD 2724, гр. Ракитово, ул. „Иван Клинчаров” № 57, УПИ XII-633, кв. 27, общ. Ракитово, обл. Пазарджик; Оператор: „БТК” АД
11.	ПГ по МЗС, гр. Септември, бул. „България” № 72	Базова станция тип GSM/UMTS и радиорелеен възел № 3074, гр. Септември, бул. „България” № 65, вх. А и Б, общ. Септември, обл. Пазарджик; Оператор: „Космо България Мобайл” ЕАД
12.	СУ „Св. Св. Кирил и Методий”, гр. Стрелча, ул. „България” № 69	Базова станция № 3059, гр. Стрелча, бул. „България” № 67, хотел „Стрелча”, общ. Стрелча, обл. Пазарджик; Оператор: „Космо България Мобайл” ЕАД
13.	МЦ „ЕЛСЕМ“, гр. Стрелча, ул. „Иван Павлов“№2	Базова станция PD 2936A, гр. Стрелча, ул. „Иван Павлов“ №13 Оператор: „БТК“ ЕАД
14.	СУ „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Сърница, ул. „Свобода“ №60	Приемно-предавателна станция PF2723_A, гр. Стрелча, ул. „Унген“ №4, общинско общежитие, УПИ XXIII, кв. 15; Оператор: „БТК“ ЕАД

II. Обекти, източници на нейонизирани лъчения, разположени на територията с голяма концентрация на население и жилищни сгради (Таблица № 3).

Таблица № 3

№	Източник на ЕМП, оператор	Адрес на обекта
1.	Базова станция №3062 с честотен обхват 900-2100MHz	гр. Пазарджик, ул. „Болнична” №33, сграда с идентификатор 55155.507.85.6, оператор: „Теленор България” ЕАД
2.	Базова станция PAZ0027.A008 ”PAZARDJIK”	гр. Пазарджик, ул. „Пловдивска“ 62 сграда с идентификатор 55155.507.23.10, оператор „A1 България“ ЕАД

3.	Базова станция №3419	гр. Пазарджик, ул. „Петър Бонев"122, сграда с идентификатор 55155.506.1183.5, оператор: „Теленор България" ЕАД
4.	Приемно-предавателна станция PAZ0200.A000-Болнична	гр. Пазарджик, ул. „Васил Априлов" №2, оператор: „А1 България" ЕАД
5.	Приемно-предавателна станция PD 2606	гр. Велинград, общ. Велинград, ул. „Владимир Черноземски"1, вх. А, оператор: „БТК" ЕАД
6.	Базова станция №3052	гр. Велинград, УПИ –7092 за ЖС и магазини, кв. 296, ул. „Владо Черноземски" №2
7.	Базова станция PAZ 0035 „RAKITOVO"	гр. Ракитово, ул. „Райна Княгиня" № 47, бл. 2 /ПИ 62004.5.314.1/, оператор: „Мобилтел" ЕАД
8.	Приемно-предавателна станция PAZ0011.A (Dolno Levski)	с. Левски, УПИ VI-читалище, кв. 33, оператор: „А1 България" ЕАД
9.	Приемно-предавателна станция за глас и/или данни PAZ2416_A	с. Ветрен дол, общ. Септември, УПИ II-културен дом, ул. Първа № 27 оператор: „БТК" ЕАД
10.	Базова станция № PAZ 0038 „Септември"	гр. Септември, ул. „Александър Стамболийски" № 37 А, УПИ III – за административни нужди, кв. 91, оператор: „Мобилтел" ЕАД
11.	Приемно-предавателна станция PD 2863_A/ Karabunar	с. Карабунар, общ. Септември, производствена кооперация „Взаимопомощ", оператор „БТК" АД

Когато източникът на електромагнитното поле излъчва в диапазона над 300MHz се измерва само плътност на мощност S [μW/cm²] - моментна и средна стойност на показателя.

Таблица № 4

№		Описание на мястото на измерване	Отстояние от източника на излъчване до мястото на измерване Хоризонтално, L Вертикално, Δh	Моментна стойност на интензитета на електрическото поле E [V/m]	Средна стойност на интензитета на електрическото поле за 6 min интервал E [V/m]	Моментна стойност на плътността на мощност S [μW/cm²]	Средна стойност на плътността на мощност за 6 min интервал S [μW/cm²]	Пределно допустимо ниво E [V/m]	Пределно допустимо ниво S [μW/cm²]
1	БС № 3176 на „Теленор България" ЕАД, гр. Пазарджик, кв. „Запад", ул. „Панайот Волов" №2								

1.1	ОУ „Любен Каравелов”, ул. „Панайот Волов” №1	двор	L≈60m Δh≈32m			0,13 0,14 0,17	0,12		**10**
1.2		ет.3 последен, кабинет №302	L≈40m Δh≈23m			0,12 0,16 0,19	0,10		**10**
1.3		пред входа на училището	L≈40m Δh≈32m			0,16 0,12 0,15	0,11		**10**
2.	БС за мобилна комуникация № PAZ 0001"Антим" на „А1 България" ЕАД, гр. Пазарджик, ул. „Антим I" 19А, сграда с идентификатор 55155.503.1008.1								
2.1	ОУ „Христо Смирненски”, ул. „Димитър Петков” № 11	двор: север	L≈40m Δh≈12m			0,08 0,11 0,11	0,07		**10**
2.2		двор: юг	L≈60m Δh≈42m			0,12 0,15 0,16	0,10		**10**
2.3		пред входа на училището	L≈70m Δh≈42m			0,14 0,15 0,16	0,11		**10**
2.4		ет.3 – последен класна стая	L≈70m Δh≈34m			0,51 0,53 0,55	0,44		**10**
3.	БС за мобилна комуникация № PAZ0005. A "BONEV" на „А1 България" ЕАД, гр. Пазарджик, ул. „Петър Бонев" №120								
3.1	Общежитие към спортно училище СУ „Георги Бенковски", бул. „Хр. Ботев" №38	ет.6 последен, стая 611	L≈70m Δh≈7m			4.32 2.34 1.68	3,25		10
3.2		Пред входа на общежитието	L≈70m Δh≈26m			0,17 0,22 0,24	0,20		**10**
4	БС за мобилна комуникация №PAZ0007 "Bregov" на „А1 България" ЕАД, гр. Пазарджик, ул. „Георги Брегов" №13								
4.1	СУ „Георги Брегов”, ул. „Георги Бенковски” № 20	двор	L≈50m Δh≈24m			0,35 0,26 0,42	0,25		**10**
4.2		Вход на училището	L≈70m Δh≈24m			0,25 0,16 0,17	0,16		**10**
4.3		ет. 3 последен: кабинет по музика № 310	L≈60m Δh≈16m			1.77 1.89 1.96	1.70		**10**

5.	БС за мобилна комуникация №PAZ 002 "Данаилов" на „Булсатком" АД, гр. Пазарджик, ул. „Васил Левски" №62, вх.А								
5.1	ОУ „Св. Клиент Охридски", ул. „Васил Левски" №28	двор	L≈50m Δh≈35m			0,02 0,03 0,04	0,02		**10**
5.2		пред входа на училището	L≈60m Δh≈35m			0,01 0,02 0,03	0,01		**10**
5.3		ет. 4 последен кабинет 409	L≈60m Δh≈25m			0,07 0,11 0,12	0,07		**10**
6.	БС за мобилна комуникация № PAZ 005 "Острова" на „Булсатком" АД, гр. Пазарджик, ул. „Антим I" № 10, сграда с идентификатор 55155.503.1014.1								
6.1	ДГ „Радост", ул. „Димитър Греков" № 2	Ет. 2 последен – спалня	L≈30m Δh≈36m			0,04 0,05 0,05	0,03		**10**
6.2		Етаж втори - занималня	L≈30m Δh≈36m			0,01 0,02 0,02	0,01		**10**
6.3		Двор: изток	L≈10m Δh≈40m			0,57 0,59 0,60	0,48		**10**
6.4		Двор-запад	L≈60m Δh≈40m			0,03 0,03 0,04	0,02		**10**
7.	БС за мобилна комуникация №PAZ 003 "Батак" на „А 1 България" ЕАД, гр. Батак, общ. Батак, ул. „Иван Вазов" №3								
7.1	ОУ „Отец Паисий", ул. „Иван Вазов" № 3	Етаж последен под антената	L≈3m Δh≈8m			0,01 0,01 0,02	0,01		**10**
7.2		двор: изток	L≈80m Δh≈16m			0.26 0.27 0.29	0.24		**10**
7.3		Двор запад	L≈40m Δh≈16m			0,15 0,16 0,18	0,12		**10**
8.	БС за мобилна комуникация №PAZ 004 "Белово" на „А 1 България" АД, гр. Белово,ул. „Юндола" №5, бл.4, вх.Б								
8.1	СУ„Александър Иванов-Чапай", ул. „Тодор Каблешков" № 5	ет. 3 последен – кабинет 8А	L≈80m Δh≈12m			0,26 0,28 0,30	0,22		**10**

8.2		пред входа на училището	L≈80m Δh≈20m			0,06 0,07 0,07	0,04		**10**
8.3		Двор север	L≈60m Δh≈20m			0,05 0,06 0,06	0,04		**10**
8.4		Двор юг	L≈70m Δh≈20m			0,04 0,04 0,06	0,03		**10**
9.	БС за мобилна комуникация № PAZ 0057 "Ленища" на „А 1 България" АД, гр. Велинград, общ. Велинград, ул. „Ленища" №8								
9.1	СУ „Васил Левски", ул. „Кристал" № 10	етаж 4 – последен кабинет 400	L≈100m Δh≈10m			3.63 3.54 3.92	3.50		**10**
9.2		пред входа на училището	L≈120m Δh≈22m			0,38 0,27 0,16	0,25		**10**
9.3		двор - север	L≈140m Δh≈22m			0,46 0,49 0,36	0,35		**10**
10	БС за мобилна комуникация PD 2724 на „БТК" ЕАД, гр. Ракитово, ул. „Иван Клинчаров" №57								
10.1	ДГ „Митко Палаузов" ул. „Христо Ботев" № 7	етаж 2 последен – спалня	L≈60m Δh≈9m			0,02 0,02 0,03	0,01		**10**
10.2		Ет. 2 последен - занималня	L≈60m Δh≈9m			0,01 0,02 0,03	0.01		**10**
10.3		Ет. 2 последен - тераса	L≈60m Δh≈9m			0,18 0,20 0,22	0,16		**10**
10.4		Двор (детска площадка)	L≈50m Δh≈15m			0,02 0,02 0,03	0,01		**10**
11.	БС за мобилна комуникация № 3074 (Septemvri) на „Теленор България" ЕАД, гр. Септември, бул. „България" №65, вх. А и Б								
11.1	Професионална гимназия по механизация на земеделското стопанство, бул. „България" № 72	сграда ет.3 последен: кабинет по информатика	L≈40m Δh≈7m			0,03 0,07 0,06	0,02		**10**
11.2		пред входа на училището	L≈60m Δh≈17m			0,10 0,12	0,09		**10**

						0,15			
11.3		двор: изток	L≈50m Δh≈17m			0,08 0,05 0,06	0,05		**10**
12	БС за мобилна комуникация № 3059 на „Теленор България " ЕАД, гр. Стрелча, бул. „България" №67								
12.1	СУ „Св. Св. Кирил и Методий", ул. „България" № 69	двор: югоизток	L≈30m Δh≈17m			0,02 0,02 0,03	0,01		**10**
12.2		двор: югозапад	L≈30m Δh≈17m			0,01 0,02 0,03	0,01		**10**
12.3		ет. 2 последен, кабинет – математика	L≈40m Δh≈8m			0,03 0,03 0,04	0,02		**10**
13	Базова станция за мобилна комуникация № PD 2936A, гр. Стрелча, ул. „Иван Павлов" №13, УПИ XIII-поща, кв. 64, оператор „БТК" ЕАД								
13.1	Гр. Стрелча, ул. „Иван Павлов" №2 - поликлиника	двор: югоизток	L≈30m Δh≈17m			0,04 0,05 0,06	0,03		**10**
13.2		двор: югозапад	L≈30m Δh≈17m			0,03 0,02 0,03	0.01		**10**
13.3		Ет. 3 последен - кабинет	L≈30m Δh≈8m			0,03 0,04 0,05	0.02		**10**
13.4		Пред входа на поликлиниката	L≈30m Δh≈17m			0,01 0,02 0,02	0.01		**10**
14	ППС № PD 2723_A, гр. Сърница, общ. Сърница, ул. „Унген" № 4, общинско общежитие в УПИ XXIII, кв.15, оператор: „БТК" ЕАД								
14.1	СУ „Св. Св. Кирил и Методий", гр. Сърница, ул. „Свобода" №60	Двор	L≈20m Δh≈15m			0,06 0,05 0,04	0.04		**10**
14.2		Вход на училището	L≈70m Δh≈15m			0,03 0,04 0,02	0.02		**10**
14.3		Ет. 3 последен – стая „ 3А клас"	L≈60m Δh≈5m			0,04 0,06 0,08	0.03		**10**

В таблица № 4 са представени данните от извършените измервания на ЕМП в сгради на детски и учебни заведения, пред входа и прилежащата територия на съответните обекти.

Извършени са измервания в две детски градини, десет училища, едно общежитие към учебно заведение и една поликлиника. Направени са общо 178 броя измервания на плътност на енергиен поток /плътност на мощност/ S (μW/cm²).

При пределно допустимо ниво плътност на енергиен поток S /плътност на мощност/ S = 10 μW/cm² няма установени превишения при нито едно от извършените измервания.

- Стойности на ЕМП измерени на 10% от всички останали обекти, източници на нейонизиращи лъчения, разположени на територия с голяма концентрация на население и жилищни сгради:

Таблица № 5

№	Свързани източници на ЕМП	Описание на мястото на измерване	Отстояние от източника на излъчване до мястото на измерване Хоризонтално, L Вертикално, Δh	Моментна стойност на интензитета на електрическото поле E [V/m]	Средна стойност на интензитета на електрическото поле за 6 min интервал E [V/m]	Моментна стойност на плътността на пощност S [μW/cm²]	Средна стойност на плътността на мощност за 6 min интервал S [μW/cm²]	Пределно допустимо ниво E [V/m]	Пределно допустимо ниво S [μW/cm²]
1	Базова станция PAZ0027.A008-Pazardjik, гр. Пазарджик, ул. „Пловдивска” №62, сграда с идентификатор 55155.507.23.10, оператор: „A1 България” ЕАД								
1.1.		Срещу секторна антена 1	L≈20m Δh≈45m	Недостъпен терен					
1.2.		Секторна антена 1	L≈40m Δh≈45m			0,10 0,08 0,11	0,09		**10**
1.3.		Срещу секторна антена 1	L≈40m Δh≈45m			0,15 0,18 0,13	0,12		**10**
1.4		Срещу секторна антена 1	L≈80m L≈100m Δh≈45m	Недостъпен терен					
1.5		Срещу секторна антена 2	L≈20,40,и60m Δh≈45m	Недостъпен терен					
1.6		Срещу секторна антена 2	L≈80m Δh≈45m			0,08 0,06 0,07	0.05		**10**

1.6		Срещу секторна антена 2	L≈100m Δh≈45m	Недостъпен терен					
1.7		Срещу секторна антена 3	L≈20m Δh≈45m			0,27 0,25 0,34	0.25		**10**
1.8		Срещу секторна антена 3	L≈40m Δh≈45m			0,37 0,24 0,29	0.20		**10**
1.9		Срещу секторна антена 3	L≈60m и 80m Δh≈45m	Недостъпен терен					
1.10		Срещу секторна антена 3	L≈100m Δh≈45m			0,14 0,13 0,11	0.10		**10**
2.	Базова станция № 3062 с честотен обхват 900-2100MHz, гр. Пазарджик, ул. „Болнична" 33 сграда с идентификатор 55155.507.85.6, оператор „Теленор България" ЕАД								
2.1.		Секторна антена 1	L≈20m Δh≈28 m			0,18 0,20 0,21	0,16		**10**
2.2.		Секторна антена 1	L≈40m Δh≈28m			0,34 0.38 0,39	0,29		**10**
2.3.		Секторна антена 2	L≈20m Δh≈28m			0,38 0,40 0,43	0,33		**10**
2.4.		Секторна антена 2	L≈40m Δh≈28m			0,30 0,33 0,35	0.27		**10**
2.5		Секторна антена 2	L≈60m Δh≈28m			0,09 0,11 0,12	0.07		**10**
2.6		Секторна антена 3	L≈20m Δh≈28m			0,22 0,23 0,25	0.18		**10**
2.7		Секторна антена 3	L≈40m Δh≈28m			0,08 0,08 0,09	0.02		**10**
2.8		Секторна антена 3	L≈60m Δh≈28m			0,03 0,04 0,05	0.02		**10**

3.	Базова станция № 3419, гр. Пазарджик, ул. „Петър Бонев” №122, сграда с идентификатор55155.506.1183.5 оператор: „Теленор България” ЕАД								
3.1.		Срещу секторна антена №1	L≈20m, 40m, 60m, 80m, 100m Δh≈30m	Недостъпен терен					
3.2.		Срещу секторна антена 2	L≈20m Δh≈30m	Недостъпен терен					
3.3.		Срещу секторна антена 2	L≈40m Δh≈30m			0,46 0,45 0,34	0,33		**10**
3.4		Срещу секторна антена 2	L≈60m Δh≈30m			0,16 0,20 0,19	0,19		**10**
3.5		Срещу секторна антена 2	L≈80m Δh≈30m			0,15 0,17 0,27	0.15		**10**
3.6.		Срещу секторна антена 2	L≈100m Δh≈30m	Недостъпен терен					**10**
3.7		Срещу секторна антена 3	L≈20 и 40m Δh≈30m	недостъпен терен					
3.8		Срещу секторна антена 3	L≈60m Δh≈30m			4.59 1.06 0,66	2.26		**10**
3.9		Срещу секторна антена 3	L≈80m Δh≈30m			0,63 0,49 0,67	0.50		**10**
3.10		Срещу секторна антена 3	L≈100m Δh≈30m	Недостъпен терен					**10**
4.	Приемно-предавателна станция за мобилна комуникация №PAZ0200.A00-Болнична, гр. Пазарджик, ул. „Васил Априлов“ №2, оператор „A1 България“ ЕАД								
4.1		Секторна антена 1	L≈20m Δh≈43m			0.07 0.07 0.09	0.05		**10**
4.2		Секторна антена 1	L≈40m Δh≈43m			0.06 0.07 0.08	0.05		**10**
4.3		Секторна антена 1	L≈60m Δh≈43m			0.07 0.08 0.08	0.06		**10**
4.4		Секторна антена 2	L≈20m			0.02	0.01		**10**

			Δh≈43m			0.03 0.04			
4.5		Секторна антена 2	L≈40m Δh≈43m			0.03 0.04 0.05	0.02		**10**
4.6		Секторна антена 2	L≈60m Δh≈43m			0.04 0.04 0.05	0.02		**10**
4.7		Секторна антена 3	L≈20m Δh≈43m			0.05 0.06 0.06	0.04		**10**
4.8		Секторна антена 3	L≈40m Δh≈43m			0.07 0.07 0.08	0.05		**10**
4.9		Секторна антена 3	L≈60m Δh≈43m			0.03 0.04 0.05	0.02		**10**
5.	БС №3052 на оператор „Йеттел България" ЕАД, гр. Велинград, ул. „Владо Черноземски" бл.2 и БС PD2606 на оператор „БТК" ЕАД, гр. Велинград, ул. Владо Черноземски" бл.1, вх.А								
5.1.		Срещу секторни антени 1	L≈50-60m Δh≈20m			0,74 0,80 0,64	0,63		**10**
5.2		Срещу секторни антени 1	L≈70-80m Δh≈20m			0,33 0,30 0,34	0.30		**10**
5.3		Срещу секторни антени 1	L≈90-100m Δh≈20m			0,24 0,30 0,25	0.24		**10**
5.4		Срещу секторни антени	L≈40-50m Δh≈20m			0,16 0,20 0,15	0.15		**10**
5.5		Срещу секторни антени 2	L≈50-60m Δh≈20m			1,00 0,98 0,87	0.85		**10**
5.6		Срещу секторни антени 1	L≈70-80m Δh≈20m			0,33 0,30 0,28	0.28		**10**
5.7		Срещу секторни антени 3	L≈20-30m Δh≈20m			0,04 0,03 0,02	0.02		**10**

5.8.		Срещу секторни антени 3	L≈30 - 100m Δh≈20m	Недостъпен терен					**10**
6.	Базова станция PAZ 0035 „Rakitovo", гр. Ракитово, ул. „Райна Княгиня" №47, бл.2 на оператор „Мобилтел" ЕАД								
6.1.		Секторна антена А	L≈15m Δh≈15m			0,88 0,90 0,94	0,76		**10**
6.2.		Секторна антена А	L≈30m Δh≈15m			1,06 1,11 1,12	0,88		**10**
6.3.		Секторна антена А	L≈60m Δh≈15m			1,29 1,33 1,38	1,11		**10**
6.4.		Секторна антена В	L≈20m Δh≈15m			0,26 0,26 0,28	0,20		**10**
6.5.		Секторна антена В	L≈40m Δh≈15m			0,37 0,38 0,41	0,33		**10**
6.6.		Секторна антена В	L≈60m Δh≈15m			1,14 1,18 1,20	0,99		**10**
6.7.		Секторна антена С	L≈20m Δh≈15m			0,26 0,27 0,29	0,21		**10**
6.8		Секторна антена С	L≈40m Δh≈15m			0,17 0,20 0,22	0,14		**10**
6.9		Секторна антена С	L≈60m Δh≈15m			0.18 0.20 0.22	0.15		**10**
7.	Приемно-предавателна станция за мобилна комуникация PAZ0011.A-Dolno Levski, с. Левски, общ. Панагюрище, парцел VI-читалище, кв.33, имот 361 оператор: „А1 България" ЕАД								
7.1.		Срещу секторна антена 1	L≈20m Δh≈14m			0,68 0,69 0,69	0,59		**10**
7.2.		Срещу секторна антена 1	L≈40m Δh≈14m			0,46 0,47 0,48	0,41		**10**

7.3		Срещу секторна антена 1	L≈60m Δh≈14m			0,05 0,07 0,08	0,04		**10**
7.4		Срещу секторна антена 2	L≈20m Δh≈14m			0,29 0,32 0,34	0,25		**10**
7.5		Срещу секторна антена 2	L≈40m Δh≈14m			0,37 0,39 0,40	0,33		**10**
7.6		Срещу секторна антена 2	L≈60m Δh≈14m			0,31 0,31 0,35	0,28		**10**
7.7		Срещу секторна антена 3	L≈30m Δh≈14m			0,13 0,14 0,15	0,11		**10**
7.8		Срещу секторна антена 3	L≈50m Δh≈14m			0,16 0,18 0,18	0,14		**10**
8.	Приемно-предавателна станция за глас и/или данни PD2416_A, с. Ветрен дол, общ. Септември, ул. „Първа" №27, УПИ __-Културен дом оператор: „БТК" ЕАД								
8.1.		Секторна антена 1	L≈20m Δh≈18m			0,23 0,25 0,27	0,19		**10**
8.2		Секторна антена 1	L≈40m Δh≈18m			0.07 0.08 0.09	0.05		**10**
8.3		Секторна антена 1	L≈60m Δh≈18m			0.05 0.05 0.06	0,04		**10**
8.4.		Секторна антена 2	L≈20m Δh≈18m			0.15 0.17 0.18	0,13		**10**
8.5.		Секторна антена 2	L≈40m Δh≈18m			0.08 0.09 0.09	0,06		**10**
8.6		Секторна антена 2	L≈60m Δh≈18m			0.04 0.04 0.16	0,03		**10**
8.7.		Секторна антена 3	L≈20m Δh≈18m			0,20 0,22	0,16		**10**

						0,24			
8.8		Секторна антена 3	L≈40m Δh≈18m			0,10 0,11 0,12	0,09		**10**
8.9		Секторна антена 3	L≈60m Δh≈18m			0,07 0,07 0,08	0,05		**10**
9.	Базова станция № PAZ „Септември", гр. Септември, ул. „Александър Стамболийски" № 37А, оператор: „А1 България" ЕАД								
9.1.		Срещу секторна антена №1	L≈20m Δh≈17m			0,11 0,09 0,11	0,08		**10**
9.2.		Срещу секторна антена №1	L≈40m Δh≈17m			0,09 0,07 0,08	0,07		**10**
9.3.		Срещу секторна антена №1)	L≈60m Δh≈17m			0,13 0,15 0,08	0,08		**10**
9.4.		Срещу секторна антена №2	L≈20m Δh≈17m			0,20 0,23 0,25	0,19		**10**
9.5		Срещу секторна антена №2	L≈40m Δh≈17m			0,25 0,35 0,21	0,24		**10**
9.6.		Срещу секторна антена №2	L≈60m Δh≈17m			0,38 0,38 0,30	0,29		**10**
9.7		Срещу секторна антена №3	L≈20m Δh≈17m			0,08 0,10 0,12	0,09		**10**
9.8		Срещу секторна антена №3	L≈40m Δh≈17m			0,16 0,24 0,20	0,15		**10**
9.9		Срещу секторна антена №3	L≈60m Δh≈17m			0,30 0,27 0,29	0,25		**10**
10.	Базова станция за мобилна комуникация № PD_A/ Karabunar, с. Карабунар, общ. Септември, сградата на производителна кооперация „Взаимопомощ" оператор: „БТК" ЕАД								
10.1.		Срещу секторна антена 1	L≈20m Δh≈17m			0,45 0,38 0,59	0,35		**10**

10.2		Срещу секторна антена 1	L≈40m Δh≈17m			0,13 0,17 0,14	0,12		**10**
10.3		Срещу секторна антена 1	L≈60m Δh≈17m			0,05 0,06 0,07	0,04		**10**
10.4.		Срещу секторна антена 2	L≈20, 40 и 60m Δh≈17m	Недостъпен терен					**10**
10.5.		Срещу секторна антена 3	L≈20m Δh≈17m			0,05 0,04 0,06	0,04		**10**
10.6.		Срещу секторна антена 3	L≈40m Δh≈17m			0,10 0,12 0,15	0,09		**10**
10.7.		Срещу секторна антена 3	L≈60m Δh≈17m			0,09 0,07 0,11	0,06		**10**

Извършен е мониторинг на 10 броя източници на електромагнитно поле, като са направени 304 броя измервания на плътност на енергиен поток /плътност на мощност/ S (μW/cm²).

При пределно допустимо ниво на плътност на енергиен поток S /плътност на мощност/ S = 10 μW/cm² няма установени превишения при нито едно от извършените измервания.

6. Технически средства, с които са проведени измерванията

Измерването на източниците на ЕМП се извърши в периода 04.10.2022 г. – 13.10.2022 г., съвместно със служители от отдел „Лабораторни изследвания" при РЗИ–Пловдив. Измерени бяха стойностите на плътност на енергиен поток /плътност на мощност/ S (μW/cm²), съгласно „Методика за измерване и оценка на ЕМП в населена околност на предавателни антени към системи за мобилни връзки - сборник методи за хигиенни изследвания, НЦХМЕХ, том IV, както и за спазване изискванията на чл. 5, ал. 1 от Наредба № 9 от 1991 г. за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно – защитни зони около излъчващи обекти (Обн. ДВ, бр. 35 от 3.05.1991 г., попр. ДВ, бр. 38 от 14.05.1991 г., изм. ДВ, бр. 8 от 22.01.2002 г.).

Пределно допустимото ниво (ПДН) за параметъра плътност на енергиен поток /плътност на мощност/ S (μW/cm²), съгласно нормативната уредба е Sпдн = 10μW/cm².

За извършване на измерванията е използван преносим уред за измерване на ЕМП - Wavecontrol SMP; Инд. № 13SM0254 със сонда WPF8 - №13WP040289. Свидетелство за

калибриране № 16/02165 от 08.11.2016г. LabCal-Wavecontrol, Radio-electric Calibration Laboratory, C/Pallars 65-71, 08018 Barselona (Spain), работна честотна лента от 100 kHz до 8 GHz.

Резултатите от измерванията са представени в Протоколи от контрол на електромагнитни полета в зависимост от мястото на измерване и разстоянието до излъчвателя на електромагнитното лъчение.

7. Брой на извършените проверки по сигнали и жалби и резултатите от тях

През годината в РЗИ - Пазарджик не са постъпвали сигнали и/или жалби, свързани с източници на нейонизиращи електромагнитни лъчения.

8. Изводи и заключения

• От представените резултати на извършените измерванията на ЕМП на базови станции за мобилна комуникация на територията на област Пазарджик се вижда, че измерените стойности са под пределно допустимото ниво на показателя плътност на мощност, посочен в Наредба № 9 от 1991 г. за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно – защитни зони около излъчващи обекти (Обн. ДВ, бр. 35 от 03.05.1991 г., попр. ДВ,

бр. 38 от 14.05.1991 г., изм. ДВ, бр. 8 от 22.01.2002 г.).

• Обследваните антени на мобилни оператори не представляват здравен риск за населението живеещо в близост до тях.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОРГАНИЗИРАНОТО ХРАНЕНЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ПАЗАРДЖИШКА ОБЛАСТ ЗА 2022 Г.

Във връзка с контрола на организираното хранене на децата и учениците са извършени общо 102 проверки на детски градини, ученически столове и бюфети на територията на област Пазарджик.

Проверките се осъществиха в изпълнение изискванията на Наредба № 2 за здравословно хранене на децата от 0 до 3 г. /ДВ, бр. 28 от 19.03.2013 г./, Наредба
№ 6 за здравословно хранене на децата на възраст от 3 до 7 години в детските заведения /ДВ бр. 65 от 2011 г./ и Наредба № 37 за здравословно хранене на учениците /ДВ, бр. 63 от 07.08.2009 г./.

Оценката на храненето на децата в детските градини на област Пазарджик се извършва въз основа на направените проверки и проверени сезонни менюта, изпратени от детските заведения в РЗИ Пазарджик. Брой проверки в ДГ - 58. Извършена е оценка на 55 сезонни менюта.

При проверките инспекторите обърнаха особено внимание на:

- дневния енергиен прием
- дневния прием на основни хранителни вещества – белтъчини, мазнини и въглехидрати

- среднодневния прием на храните

Обобщените резултати от извършените проверки на място в детските градини и от оценка на представените сезонни менюта в РЗИ Пазарджик показват следното:

Във всички детски заведения се работи по предварително изготвени седмични менюта.

Режимът на хранене е 4-ри кратен, с две подкрепителни закуски в 10 и 16 часа, като подкрепителната закуска в 10 ч. е предимно от плодове и по-рядко от зеленчуци.

С малки изключения среднодневният прием на храните е съобразен с примерния продуктов набор.

Включени са представители на всички основни хранителни групи:

- Зърнени /пълнозърнести храни - пълнозърнест хляб няколко пъти седмично, макаронени изделия, ориз, жито, овесени ядки, мюсли, корнфлейкс, а по - рядко – киноа и елда.
- Зеленчуци – пресни сезонни, разнообразие от замразени зеленчуци, стерилизирани консерви.
- Плодове – пресни сезонни, компоти, плодови нектари, 100% натурален сок без добавена захар;
- Мляко и млечни продукти – краве мляко с 2% и 3.6% масленост, краве сирене и кашкавал по БДС без растителни мазнини, извара. Айрянът се приготвя без сол.
- Месо и месни изделия – най-често свинско месо, пиле цяло и разфасовки (филе и пържоли без кожа), мляно месо, шунка и филе, а по - рядко заешко месо и телешко месо
- Риба – замразена и охладена.
- Добавени мазнини – олио и масло
- Бобови храни – зрял боб, леща, грах.
- Напитки – чай/с лимон, с мед, прясно мляко, айрян, нектар, 100% плодов сок, а в някои детски заведения - смути и прясно изцедени плодови сокове, боза (със захар, без консерванти), вода.
- Консумацията на сол и захар е в границите на препоръчваните количества.

При направените проверки в детските заведения в някои от тях бяха констатирани несъответствия с горецитираните наредби:

- Приемът на енергия не отговаря на наредбите
- Приемът на въглехидрати не отговаря на наредбите.
- Занижена консумация на пресни зеленчуци
- Занижена консумация на мляко

За подобряване храненето на децата от обследваните заведения, при необходимост, се предписват съответните мерки.

Може да се обобщи, че храненето в детските заведения в област Пазарджик е разнообразно, с включени представители на всички основни хранителни групи. Спазват се основните изисквания на всяка от наредбите за съответната възрастова група по отношение режима на храненето.

Диетично хранене:

За 2022 г. в РЗИ Пазарджик е получена информация за 11 деца в област Пазарджик със специфични хранителни потребности с различни диагнози.

Предвид проблемите на децата, видно от приложената медицинска документация и препоръките от лекаря, е разрешено от РЗИ Пазарджик внасянето на храна от родителите в детското заведение при спазване на необходимите условия на безопасност при приготвянето и съхранението ѝ, с разрешение на ОДБХ – Пазарджик.

Ученическо хранене

Извършени проверки за отчетния период – 39 бр., включващи столове, бюфети, вендинг машини, павилиони и училища.

При проверките относно спазване изискванията на Наредба № 37 за здравословно хранене на учениците се констатира:

Основно храната на децата се приготвя и доставя от фирми за кетеринг. Само в две от училища на територията на област Пазарджик има действащи ученически столове, в които се приготвя храна. Ястията, както в ученическите столове, така и в кухните-майки, се приготвят по Сборник рецепти за ученическите столове и бюфети.

Предлаганите храни и напитки в бюфети, павилиони и автомати, разположени на териториите на училищата с малки изключения са съобразени с изискванията на Наредба № 37.

Оценка на ученическото хранене не е извършвана и такава не може да бъде направена поради факта, че за учениците има изготвено седмично меню с включено само обедно хранене. В повечето случаи обедното хранене на децата се състои само от две ястия – супа и основно или основно и десерт. В него не са включени закуските, раздавани в голямото междучасие, плодовете и зеленчуците и млечните продукти по програмите „Училищен плод“ и „Училищно мляко“.

За подобряване храненето на учениците от обследваните заведения, при необходимост, се предписват съответните мерки.

При посещенията в детските заведения и училищата след проверка на храненето, при необходимост се оказва методична помощ на директорите и на персонала изготвящ седмичните менюта (домакин и медицинска сестра).

При заявено желание в РЗИ Пазарджик се осъществява и методично ръководство по прилагане на действащите наредби на персонала и ръководството на детските заведения и училища.

През 2022 г. инспектори от отдел „Профилактика на болестите и промоция на здравето“, Д „Обществено здраве“, при РЗИ Пазарджик организираха обучителни семинари, на който бяха разгледани проблемите при изготвянето на седмичните менюта и бяха коментирани изискванията в Наредба № 2, Наредба № 6 и Наредба № 37. На семинара присъстваха медицински специалисти от детски градини и училища от общините: Велинград, Ракитово и Сърница, Пазарджик, Пещера, Брацигово, Батак, Панагюрище и Стрелча.

Извършени са 5 бр. проверки в Детски млечни кухни.

АНАЛИЗ НА РЕЖИМНАТА НАТОВАРЕНОСТ НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК ЗА 2022 ГОДИНА

Оценката на учебните програми за 2022 година се осъществи въз основа на Наредба № 10 от 19.06.2014 г. на МЗ, /Обн. ДВ, в бр. 54 от 1 юли 2014 г., изм. и доп. ДВ, бр.31 от 18 април 2017 г./. С прилагането на този нормативен акт на Министерство на здравеопазването се определят изискванията към учебните разписания при целодневна форма на обучение и изискванията към целодневната организация на учебния ден, като е регламентирано и времето за обедно хранене и почивка за всички ученици.

Училищата на територията на област Пазарджик са 110 на брой и два центъра за специална образователна подкрепа; начални училища - 12, основни училища - 55, средни училища -18, професионални гимназии - 15, обединени училища - 5, Спортно училище - 1, ВУИ-1, Профилирана езикова гимназия „Бертолт Брехт" - 1, Профилирана математическа гимназия „К. Величков"- 1, Профилирана Гимназия „Ив. Сергеевич Аксаков".

За отчетния период (II-ри срок 2021/2022 г. и I-ри срок на 2022/2023г.) са издадени общо 364 протокола за оценка на седмични учебни разписания, от които 235 съгласувани и 129 несъгласувани учебни програми. Разпределението за учебните срокове е както следва:

- II-ри срок 2021/2022 г.- 213 издадени становища, от които 115 съгласувани учебни програми и 98 несъгласувани учебни програми.

- I-ри срок на 2022/2023 г. - 151 издадени становища, от които 120 съгласувани и 31 несъгласувани.

При настъпили промени в учебните програми по време на учебната година училищата внасяха за оценка и съгласуване седмичните разписания в 15 дневен срок.

Най–чести причини за несъгласуване на седмичните учебни разписания е **НЕ**спазване изискванията на:

- чл. 3, т. 3 на Наредба № 10 за осигуряване минимум един час за учебните предмети от културно-образователните области „Изкуства", „Бит и технологии" или „Физическа култура и спорт" за учениците в основната образователна степен.

- чл. 4 на Наредба № 10 за задължителните учебни часове за всеки от дните в седмичното разписание – пет учебни часа /1-4 клас/, шест учебни часа /5-8 клас/, седем учебни часа в два дни от седмицата /9-12 клас/.

Друг вид нарушения:

- През I -ви учебен срок на учебната 2022/2023 г. при целодневна организация на учебния процес се констатираха учебни занятия в прогимназиален курс до 19.10 ч., а за ученици от 5 клас-сутрин 7 или 8 часа /включително с Час на Класа и Спортни Дейности/, а следобед 6 часа /обикновено 2 - Организиран отдих и физическа активност, 2 - Самоподготовка и 2 - Занимания по интереси/.

Причините за тези нарушения се дължат на:

- Намален брой учители и намален брой на паралелки, в резултат на което един учител преподава по няколко учебни дисциплини или в няколко учебни заведения
- Слети паралелки в някои населени места
- Двусменен режим на работа в определени училища
- През II -ри срок на 2021/2022 г. седмичните учебни разписания на някои от училищата, в които има 5-ти класове **не отговаряха** на изискванията на Наредба № 10 от 19.06.2014 г. за здравните изисквания при изготвяне и спазване на седмичните учебни разписания, издадена от Министъра на здравеопазването през I-ви учебен срок на 2021-22 г., именно: в 5-ти клас има ден от седмицата със **седем учебни часа**, което бе в нарушение на чл. 4 от Наредба № 10 на МЗ. В същото време при изготвянето на учебните програми директорите на училищата трябва да се съобразяват с Наредба № 4 за учебния план, издадена от Министерство на образованието и науката, изискваща да има ден със седем учебни часа в 5 клас. След изменението на Наредба № 10 от 19.06.2014 г., съществуващите нередности бяха отстранени, тъй като се промени броя на часовете, допустими в 5 и 6 клас.

През отчетния период са проведени индивидуални консултации с лицата, изготвящите седмичните учебните програми. Оказана им бе методична помощ за правилно структуриране на седмичните разписания.

III. ПРОФИЛАКТИЧНИ ПРОГРАМИ

През 2022 г. отдел ПБПЗ работи по следните здравно–профилактични програми:

1.Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести 2022 -2025 г.

2.Национална програма за профилактика и контрол на ХИВ/СПИН и СПИ

3.Национална програма за профилактика, ранна диагностика на туберкулозата

4. Национален план за действие за периода 2022 – 2023 г. към Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021 – 2030 г.

5. Национален план за действие за намаляване на риска от облъчване от радон 2018-2022 г.

6. Национална програма за първична профилактика рака на маточната шийка

7. Национална програма на МВР „Детско полицейско управление"

ОТЧЕТ ПО НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ХРОНИЧНИТЕ НЕЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ 2021 – 2025 г.

През 2022 г. основна цел на РЗИ Пазарджик при осъществяване на дейности по Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести НП ПХНБ, бе да се подобри здравето на населението и да се повиши качеството на живот чрез намаляване на преждевременната смъртност, заболеваемост и последствията за здравето от основните хронични незаразни болести, като се редуцира нивото на най-често срещаните рискови

фактори: поведенчески, биологични, психосоциални, чрез намаляване разпространението на тютюнопушенето, злоупотребата с алкохол, подобряване на храненето и увеличаване на физическата активност.

1. Реализиране на дейности, насочени към намаляване на факторите на риска, водещи до ХНБ

1.1. Повишаване нивото на информираност, обучение и включване на населението в дейности по програмата

1.1.1 Провеждане на кампании за информиране на населението, особено на децата и младежите за здравните рискове при употребата на **тютюневи изделия**, развитието на зависимост, медицинската и социалната цена на употребата на тютюневи изделия, опасностите от излагане на цигарен дим, ползата от прекратяване на пушенето, живот без цигарен дим и др.

В рамките на календарната 2022 година бяха реализирани следните дейност по НП ПХНБ:

- Проведено обучение в СУ „Св. Св. Кирил и Методий" гр. Стрелча, на тема: „Вредата от тютюнопушенето".

- Проведено обучение в НУ „ Паисий Хилендарски" гр. Стрелча, на тема: „Вредата от тютюнопушенето".

- Изнесен ККОТ в читалище „Никола Йонков Вапцаров" гр. Пазарджик

- Обучение с ученици от СУ „Д-Р Петър Берон" гр. Пазарджик в читалище „Никола Йонков Вапцаров" гр. Пазарджик.

- По повод 31 май - Световен ден за борба с тютюнопушенето, в РЗИ Пазарджик се проведе „Ден на отворените врата".

- По Национална превантивна програма на МВР, изпълнявана от ОД на МВР-Пазарджик, „Детско полицейско управление" служители от отдел ПБПЗ проведоха обучения на тема: „Наркотици. Тютюнът - легалният наркотик" в следните училища:

- гр. Панагюрище, ОУ „Проф. Марин Дринов"
- гр. Пазарджик, СУ „Георги Брегов"
- гр. Пещера, СУ „Климент Охридски"
- гр. Белово, СУ „Александър Иванов – Чапай"
- гр. Велинград , СУ „Васил Левски"

- По проект „Детско полицейско управление" се реализираха обучения на тема: „Вредата от тютюнопушенето" в следните училища:

- гр. Панагюрище, ОУ „Проф. Марин Дринов"
- гр. Пазарджик, НУ „Никола Фурнаджиев"
- гр. Пещера, ОУ „П.Р.Славейков"
- гр. Септември, СУ „Христо Ботев"

През месец април 2022 г. главен инспектор от отдел ПБПЗ, Д ОЗ при РЗИ-Пазарджик взе участие в работна среща в НЦОЗА - град София, по „Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести", чиято цел бе обучение на консултанти от ККОТ.

1.1.2 Ежегодно организиране и провеждане на образователно-информационни кампании за повишаване информираността на населението относно здравния риск от употребата и злоупотребата с **алкохол**, алкохолната зависимост и нейните здравни, социални и икономически последици, риска от консумацията на некачествен произведен алкохол и възможностите за справяне със ситуациите, водещи до злоупотреба с алкохол.

По проект „Детско полицейско управление" се проведоха обучения на тема: „Алкохолът. Вреди и последици" в следните училища:

- гр. Панагюрище, ОУ „Проф. Марин Дринов"
- гр. Пазарджик, СУ „Георги Брегов"
- гр. Пещера, СУ „Климент Охридски"
- гр. Белово, СУ „Александър Иванов – Чапай"
- гр. Велинград , СУ „Васил Левски"

През месец май, съвместно с БМЧК Пазарджик бе проведена Кампания на центъра на гр. Пазарджик с алкоочила „Да опазим живота и здравето в пътното движение".

Съвместно с ОСНВ-Пазарджик бе проведена демонстрация с алкоочила с ученици от СУ "Георги Брегов" Пазарджик.

1.1.3. За популяризиране модела на здравословно хранене през 2022 г. се проведоха:

- „Ден на здравето" в ОУ „Кирил и Методий" с. Ивайло.
- По инициатива на РЗИ Пазарджик, Световната седмица на кърменето беше отбелязана съвместно с Алианс на българските акушерки и МБАЛ-Пазарджик. На 5 август в Заседателната зала на МБАЛ-Пазарджик, г-жа Благовеста Костова акушерка от Алианса на Българските акушерки изнесе лекция на тема: „Кърменето - стъпка по стъпка". Със съвети и напътствия към бъдещите майки в срещата се включиха и старша акушерка на АГО към „МБАЛ-Пазарджик" Стефка Танева и старша акушерка от „Неонатологично отделение" Мая Палашева. Поканени да присъстват на срещата бяха бременни жени от област Пазарджик, родилки, кърмещи жени и жени във фертилна възраст. Инспектори от здравната инспекция раздадоха здравно-промотивни материали за участниците в събитието.

1.4. Включване на структури от здравната система, обществени структури и общности в дейности по програмата

При осъществяване на целите и задачите по НП ПХНБ РЗИ Пазарджик активно си сътрудничи с общините от област Пазарджик, РУО-Пазарджик, медицински специалисти от детски и учебни заведения, БЧК /БМЧК/, здравни медиатори и др.

През 2022 г. се реализираха 3 обучителни семинара с медицински специалисти и здравни медиатори:

- На 16 ноември в гр. Велинград с представители от общини: Велинград, Ракитово и Сърница.

- На 9 декември в гр. Пазарджик с представители от общини: Пазарджик, Пещера, Батак и Брацигово.

- На 13 декември в гр. Панагюрище с представители от общини: Панагюрище и Стрелча.

На семинарите се засегнаха темите за ограничаване на рискови за здравето фактори:

- тютюнопушене – „Вредата от употребата на електронни цигари и наргилета"
- нездравословно хранене – „Препоръки за здравословното хранене на децата и учениците от детските и учебните заведения. Практически съвети при изготвяне на дневните и седмични менюта."
- „Профилактика на диабет тип 2"
- „Ниска физическа активност"

Устойчиво във времето е сътрудничеството на РЗИ Пазарджик с ОД на МВР-Пазарджик по Национална превантивна програма „Детско полицейско управление".

1.5. Контрол по изпълнение на нормативните изисквания

1.5.1. Тютюнопушене

Извършени проверки във връзка със спазване на изискванията на Закона за здравето по чл. 56 – 3 319 броя.

През 2022 година има издаден 1 АУАН за нарушение на чл. 56 от Закона за здравето на обща стойност 300 лв.

1.5.2. Алкохол

Извършени проверки във връзка със спазване на изискванията на Закона за здравето по чл. 54 - 159 броя.

1.5.3. Хранене

Извършени проверки във връзка със спазване на изискванията на **Наредба № 2** за здравословно хранене на децата на възраст от 0 до 3 години в детските заведения и детските кухни, **Наредба № 6** за здравословно хранене на децата на възраст от 3 до 7 години в детски заведения и **Наредба № 37** за здравословно хранене на учениците – 102 бр.

2. Реализиране на дейности, насочени към ранно откриване на водещите ХНБ

През 2022 г. бяха извършени скринингови прегледи и изследвания на здравнонеосигурени лица, насочени към ранното откриване на три вида онкологични заболявания по изпълнение на Заповед на Министерство на здравеопазването РД–01-947 от 19.11.2021 г.: рак на гърдата, рак на маточната шийка, рак на дебелото и правото черво. За целта през 2021 г. се сключиха договори с четири лечебни заведения на територията на област Пазарджик за извършване на скринингови прегледи.

След приключване на скрининга през 2022 г. и обработване на таблиците попълнени от лечебните заведения обобщените резултати са следните:

Извършени прегледи и изследвания 1 395. За рак на гърдата – 359, за рак на маточната шийка – 472, за рак на дебелото и правото черво – 564.

За рак на гърдата:

1. Лица с наследствена обремененост преминали преглед и изследване – 44;
2. С нормална мамография – 236, с изменения – 123;
3. С диагнози – 99;

4. Насочени за консултации и допълнителни изследвания – 29.

За рак на маточната шийка:

1. Лица с наследствена обремененост преминали преглед и изследване – 40;

2. С нормална цитонамазка – 118, 348 с изменения в цитонамазката;

3. С диагнози – 162;

4. Насочени за консултации и допълнителни изследвания – 16 лица.

За рак на дебелото и правото черво:

1. Лица с наследствена обремененост преминали преглед и изследване – 55;

2. Положителни – 12;

3. С диагнози – 181;

4. Насочени за консултации и допълнителни изследвания – 36.

2. Финансови ресурси по програмата

Във връзка с изпълнение на заповеди № РД-01-247/15.06.2022 г. и № РД- 01-549/16.11.2022 г.на Министъра на здравеопазването за възлагане на дейности за 2022 г. по НППХНБ 2021-2025 г. РЗИ Пазарджик прилага следната план-сметка:

Дейност	**Изразходвани средства**
Семинар за медицински специалисти от детски и учебни заведения от общини Велинград, Ракитово, Сърница	1 100 лв.
Семинар за медицински специалисти от детски и учебни заведения от общини Панагюрище и Стрелча	1 389.20 лв.
Изготвени Промотивни материали	310.80 лв.
Общо	**2 800 лв.**

ДОКЛАД ЗА ИЗВЪРШЕНИТЕ ДЕЙНОСТИ ПО НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И КОНТРОЛ НА ХИВ/СПИН И ПО ПРОГРАМА СЕКСУАЛНО И РЕПРОДУКТИВНО ЗДРАВЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК

Поради обявената извънредната епидемична обстановка в страната и наложените противоепидемични мерки, **през първо тримесечие** на 2022 г. не бе възможно провеждането на планираните мероприятия по „Националната програма за превенция и контрол на ХИВ/СПИН“, особено тези свързаните с обучение на деца, ученици и други групи от населението на областта.

След първите три месеца на годината във връзка с изпълнението на целите и задачите на програмата, отдел „Профилактика на болестите и превенция на здравето“, реализира следните дейности:

Инициативи по повод Седмица за съпричастност към хората живеещи с ХИВ

Във връзка с реализирането на Национална АНТИСПИН кампания по повод 15 май – Ден за съпричастност със засегнатите от ХИВ/СПИН, отдел ПБПЗ, РЗИ Пазарджик реализира кампанията, която стартира на 09.05.2022 г. и продължи до 15.05.2022 г.

В периода от 09 до 15.05.2018 г. всеки желаещ можеше да провери своя ХИВ-статус. Гражданите имаха възможност, безплатно и анонимно да се изследват за ХИВ/СПИН в лабораторията на РЗИ.

В периода на кампанията на училищата в област Пазарджик се предоставяха здравно-промотивни материали: „Стоп на наркотиците", филмите „Ти гониш", „Екстази", „Какво знаем/не знаем за пубертета" видео и аудио клипове изпратени от МЗ по програма „Превенция и контрол на ХИВ/СПИН".

На гимназистите се раздадоха и презервативи, осигурени от ОСНВ – Пазарджик.

На 10 май в СУ „Д. Гачев" град Пазарджик се проведе обучение на тема:„Превенция на ХИВ и СПИ".

На 13 май в Централна градска част - гр. Пазарджик, съвместно с БМЧК – Пазарджик и ОСНВ - Пазарджик се раздаваха презервативи и информационни материали на гражданите на Пазарджик. Ситуирана бе панделка от червени балони.

Във връзка с кампанията се изготви текст за интернет страницата на РЗИ Пазарджик.

През трето тримесечие по «Национална програма за превенция и контрол на ХИВ/СПИН» се извърши следното:

През м. август се реализира лятна АНТИСПИН кампания за безплатно, доброволно и анонимно консултиране и изследване за ХИВ/СПИН.

Кампанията стартира на 15 август и продължи до 31 август.

- През целия период на кампанията /15.08 - 31.08.2022 г./ от 9.00 ч. до

16.00 ч. всеки желаещ, можеше да провери своя ХИВ статус в лабораторията на РЗИ Пазарджик с бързи тестове.

На 24.08.2022 г. от 15.00 ч. служители от отдел ПБПЗ, Д ОЗ съвместно със здравния медиатор към кметството в с. Динката, община Лесичово, област Пазарджик изнесе презентация пред младежи на възраст от 15 до 24 г. на тема: „ХИВ/СПИН и СПИ – как да се предпазим и какво трябва да знаем".

На 25.08.2022 г. от 10.00 ч. служители от отдел ПБПЗ, Д ОЗ съвместно с МКБППМН – Пещера и здравните медиатори организираха обучение в ромска махала с младежи на възраст от 15 до 24 г. на тема: „ХИВ/СПИН и СПИ – как да се предпазим и какво трябва да знаем".

Публикувано бе прессъобщение в регионалните медии, което бе отпразено в публикации - 8 бр.

По повод 1 декември – Световен ден за борба с ХИВ/СПИН, отдел „Профилактика на болестите и промоция на здравето", Д „Обществено здраве", при РЗИ Пазарджик, организира кампания в периода 28.11.2022 – 09.12.2022 г., включваща следните дейности:

1. Периодът от 28.11.2022 г. до 09.12.2022 г. бе обявен за Седмици на отворени врати за безплатно, анонимно изследване и информиране за ХИВ/СПИН в лабораторията на РЗИ Пазарджик.

2. По повод Световния ден за борба с ХИВ/СПИН – 1 декември, от 11.00 ч. до 12.30 ч., в централна градска част на град Пазарджик, съвместно с Български младежки Червен кръст и Общински съвет по наркотични вещества – Пазарджик, се раздаваха здравно-промотивни материали, червени балони и презервативи /осигурени с финансовата подкрепа на Община Пазарджик/.

3. На 1 декември в град Септември, от 13.30 ч. съвместно с МКБППМН – Септември, Община Септември и училища: СУ „Христо Ботев", СУ „Христо Смирненски" и ПГ по МЗС се проведе кампания „Не на дрогата и СПИН-а!". Ученици от СУ „Христо Ботев" изготвиха панделка от червени балони. В трите училища бе обявен конкурс за рисунка, есе, презентация на тема: „Не на дрогата и СПИН-а!". Отличените участници получаиха награди осигурени от РЗИ Пазарджик.

В зала осигурена от Община Септември, се изнесе презентация на тема: „ХИВ/СПИН и как да се предпазим!" и прожектиран бе филма „Екстази". Лаборант от РЗИ Пазарджик демонстрира изследване за ХИВ с бързи тестове.

Танцови състави от училищата взеха участие в инициативата.

4. Кампанията бе отразена.

През 2022 г. са раздадени 452 кондома; 694 здравно-информационни материали и са достигнати 2 168 лица.

РЗИ Пазарджик изпитва недостиг на здравно-информационни материали на тема ХИВ/СПИН и СПИ. Липсата на брошури, листовки, плакати, както и презервативи, ограничава възможността на служителите от отдел ПБПЗ, да достигнат до голям брой лица.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА ПРОФИЛАКТИКА, РАННА ДИАГНОСТИКА НА ТУБЕРКУЛОЗАТА

През 2022 г. служителите от отдел Профилактика на болестите и промоция на здравето, съдействаха на „СБАЛПФЗ – д-р Н. Пенчев – Пазарджик" за провеждането на Седмици на отворените врати за извършване на безплатни прегледи за туберкулоза. Началник отдел изготви и изпрати прессъобщения до регионалните медии – 2 бр. отразени в 15 публикации. На сайта на РЗИ Пазарджик бе публикувана информация за провежданите прегледи.

НАЦИОНАЛЕН ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ПЕРИОДА 2022 – 2023 Г. КЪМ НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА РАВЕНСТВО, ПРИОБЩАВАНЕ И УЧАСТИЕ НА РОМИТЕ 2021 – 2030 Г.

Прегледи с мобилни кабинети и проведени обучения

Във връзка с изпълнение на Заповед № РД 01-307/08.07.2022 г. на Министъра на здравеопазването, за изпълнение на дейностите за 2022 г. по приоритет „Здравеопазване" от Националния план за действие за периода 2022-2023 г. към Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021-2030 г., на РЗИ-Пазарджик бяха предоставени 2 бр. мобилни кабинета за скринингови прегледи в населени места с компактно ромско население:

- за акушеро-гинекологични прегледи
- за мамографски прегледи

РЗИ-Пазарджик изпрати писма до лечебните заведения на територията на областта, за събиране на предложения и сключване на договори за извършване на съответните прегледи.

За мобилния АГ-кабинет постъпи предложение от лечебно заведение и бе сключен договор.

За мобилния мамограф, обаче не бе депозирано предложение и нито едно лечебно заведение не изрази желание за работа с мобилния кабинет. За това бе информирано с писмо Министерство на здравеопазването.

От Заместник-министъра на здравеопазването бе изпратено писмо № 06-24-1/11.10.2022 г. до Областния управител на област Пазарджик (с копие до директора на РЗИ-Пазарджик) за съдействие по изпълнение на горецитираната Заповед и провеждане на скрининговите изследвания с мобилен мамограф.

РЗИ-Пазарджик предприе действия по повторно изпращане на писма до всички лечебни заведения, че събира отново предложения за сключване на договор в рамките на отпуснатите от МЗ финансови средства, съобразно определения минимален брой за извършване на съответните изследвания.

В определения срок, в РЗИ-Пазарджик бе депозирано предложение от 1 лечебно заведение („МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТЪР 1 – СЕПТЕМВРИ" ЕООД – гр. Септември) за извършване на прегледите с мобилен мамограф, с което бе сключен договор.

Поради малкото време оставащо до крайния срок за извършване на прегледите и изготвяне на цялостен отчет – до 15.12.2022 г., както и необходимостта ЛЗ да извърши действия и процедури, преди провеждането на прегледите, изискващи определено технологично време за изпълнение, Директорът на РЗИ-Пазарджик изпрати писмо до заместник-министъра на здравеопазването, с молба да бъде удължен срока за извършване на прегледите.

В тази връзка със Заповед № РД-01-65/09.12.2022 г., Министърът на здравеопазването измени Заповед № РД 01-307/08.07.2022 г., като бе удължен срока за изпращане на отчет по изпълнението – до 31.12.2022 г.

От страна на РЗИ-Пазарджик бе оказано пълно съдействие на лечебното заведение, бяха проведени срещи и разговори с компетентите органи /служители в дирекция „ООЗЗК" на МЗ, РЗИ-Пловдив, НЦРРЗ, АЯР/ за консултация и изготвяне на необходимите документи:

- изготвяне на програма за здравен скрининг от ЛЗ и съгласуването ѝ с НЦРРЗ;
- съгласуване на площадка от РЗИ-Пловдив;
- получаване на лицензия и разрешение от АЯР;
- регистрация на обект с обществено предназначение в РЗИ.

Благодарение на общите усилия на служителите на РЗИ, ЛЗ и съдействието от другите ведомства, лечебното заведение успя да изготви необходимата документация и да извърши скрининговите прегледи с мобилния мамограф, за което бе предоставен отчет в РЗИ.

РЗИ-Пазарджик изготви и изпрати на 23.12.2022 г. цялостен отчет за изпълнение на дейностите по Националния план за действие за периода 2022-2023 г. към Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021-2030 г., за извършени скринингови прегледи с 2 бр. мобилни кабинета в населени места с компактно ромско население.

ОТЧЕТ ПРЕГЛЕДИ:

РЗИ Пазарджик по Заповед № РД-01-307/08.07.2022 г.

Вид мобилен кабинет: Мобилен гинекологичен кабинет „MERCEDES ATEGO"

Регистрационен номер: с рег. № СА1915МХ

Обхванати населени места (описват се посетените общини, села и махали):

Населено място:	**Брой прегледи/изследвания**
гр. Септември, кв. ромска махала	- 48 броя
гр./с. Ковачево, кв. ромска махала	- 78 броя
гр./с. Семчиново, кв. ромска махала	- 68 броя
гр./с. Калугерово, кв. ромска махала	- 41 броя
гр/с. Динката, кв. ромска махала	- 65 броя
гр. Пазарджик, кв. ромска махала	- 50 броя

Прегледани лица: 350 лица; Брой лица без заболявания - 61 броя

Брой лица с диагностицирани заболявания: 289 лица

Основно е диагностицирано (описват се видовете диагнози и по колко броя лица от всяка):

Под 18 г.

E28.9 Овариална дисфункция, неуточнена – 1 бр.

N70.0 N30.0 Остър салпингит и оофорит, Остър цистит – 1 бр.

N76.2 Остър вулвит – 4 бр.

N92.2 Обилна менструация през пубертета – 1 бр.

N94.5 Вторична дисменорея – 1бр.

Z35.6 Наблюдение върху много млада първескиня – 4 бр.

Над 18 г.

C50.4 Горен външен квадрант на млечната жлеза - 1 бр.

D25.9 N92.0 Лейомиом на матката, неуточнен, Обилна и честа менструация с редовен цикъл – 1 бр.

D25.9 N92.1 Лейомиом на матката, неуточнен, Обилна и честа менструация с нередовен цикъл – 1 бр.

D25.9 N92.6 Лейомиом на матката, неуточнен, Нередовна менструация, неуточнена – 1 бр.

D25.9 Лейомиом на матката, неуточнен – 5 бр.

D27 D25.9 Доброкачествено новообразувание на яйчника, Лейомиом на матката, неуточнен – 1 бр.

D27 N91.1 Доброкачествено новообразувание на яйчника, Вторична аменорея – 1 бр.

D27 Доброкачествено новообразувание на яйчника – 7 бр.

E28.2 N97.9 Синдром на поликистоза на яйчниците, Женско безплодие, неуточнено – 1 бр.

E28.9 Овариална дисфункция, неуточнена – 4 бр.

N30.0 N76.0 Остър цистит, Остър вагинит – 1 бр.

N30.0 Остър цистит – 1 бр.

N60.1 Дифузна кистозна мастопатия – 1 бр.

N70.0 N76.0 Остър салпингит и оофорит, Остър вагинит – 5 бр.

N70.0 Остър салпингит и оофорит – 2 бр.

N72 N60.1 Възпалителна болест на шийката на матката, Дифузна кистозна мастопатия – 1 бр.

N72 Възпалителна болест на шийката на матката – 2 бр.

N76.0 E28.9 Остър вагинит, Овариална дисфункция, неуточнена – 1 бр.

N76.0 N30.0 Остър вагинит, Остър цистит – 5 бр.

N76.0 N70.0 Остър вагинит, Остър салпингит и оофорит – 1 бр.

N76.0 N72 Остър вагинит, Възпалителна болест на шийката на матката – 1 бр.

N76.0 N83.0 Остър вагинит, Фоликуларна киста на яйчника – 1бр.

N76.0 N94.5 Остър вагинит, Вторична дисменорея – 2 бр.

N76.0 N95.1 Остър вагинит, Менопауза и състояние на климакс при жени – 2 бр.

N76.0 Остър вагинит – 25 бр.

N76.1 N30.0 Подостър и хроничен вагинит, Остър цистит – 1 бр.

N76.1 Подостър и хроничен вагинит – 1 бр.

N76.2 N97.9 Остър вулвит, Женско безплодие, неуточнено – 1бр.

N76.2 Остър вулвит – 2 бр.

N81.2 Непълен утеровагинален пролапс – 2 бр.

N83.0 N76.0 Фоликуларна киста на яйчника, Остър вагинит – 1 бр.

N83.0 Фоликуларна киста на яйчника – 3 бр.

N86 Ерозио и ектропион на шийката на матката – 2 бр.

N90.4 N31.2 Левкоплакия на вулвата, Неврогенна слабост на пикочния мехур, некласифицирана другаде – 1 бр.

N90.4 Левкоплакия на вулвата – 2 бр.

N91.1 D27 Вторична аменорея, Доброкачествено новообразувание на яйчника – 1 бр.

N91.1 Вторична аменорея – 8 бр.

N91.4 D25 Вторична олигоменорея, Лейомиом на матката – 1 бр.

N91.4 Вторична олигоменорея -3 бр.

N91.5 N31.2 Олигоменорея, неуточнена, Неврогенна слабост на пикочния мехур, некласифицирана другаде – 1 бр.

N92.0 Обилна и честа менструация с редовен цикъл – 3 бр.

N92.1 D27 Обилна и честа менструация с нередовен цикъл, Доброкачествено новообразувание на яйчника – 1 бр.

N92.1 N30.0 Обилна и честа менструация с нередовен цикъл, Остър цистит – 1 бр.

N92.1 N76.0 Обилна и честа менструация с нередовен цикъл, Остър вагинит – 1 бр.

N92.1 Обилна и честа менструация с нередовен цикъл – 3 бр.

N92.4 D25.2 Обилно кървене в периода преди менопаузата, Субсерозен лейомиом на матката – 1 бр.

N92.4 D25.9 Обилно кървене в периода преди менопаузата, Лейомиом на матката, неуточнен – 1 бр.

N92.4 Обилно кървене в периода преди менопаузата – 1 бр.

N92.6 D25.2 Нередовна менструация, неуточнена, Субсерозен лейомиом на матката – 1 бр.

N92.6 N30.0 Нередовна менструация, неуточнена, Остър цистит – 1 бр.

N92.6 N60.1 Нередовна менструация, неуточнена, Дифузна кистозна мастопатия – 1 бр.

N92.6 N76.0 Нередовна менструация, неуточнена, Остър вагинит – 2 бр.

N92.6 Нередовна менструация, неуточнена – 14 бр.

N93.9 Аномално маточно и вагинално кръвотечение, неуточнено – 2 бр.

N94.5 Вторична дисменорея -7

N95.1 G54.1 Менопауза и състояние на климакс при жени, Увреждания на лумбо-сакралния плексус -2 бр.

N95.1 K29.9 Менопауза и състояние на климакс при жени, Гастродуоденит, неуточнен – 5 бр.

N95.1 N11.1 Менопауза и състояние на климакс при жени, Хроничен обструктивен пиелонефрит – 1 бр.

N95.1 N30.0 Менопауза и състояние на климакс при жени, Остър цистит – 2 бр.

N95.1 N31.2 Менопауза и състояние на климакс при жени, Неврогенна слабост на пикочния мехур, некласифицирана другаде – 8 бр.

N95.1 N60.1 Менопауза и състояние на климакс при жени, Дифузна кистозна мастопатия – 1 бр.

N95.1 N76.0 Менопауза и състояние на климакс при жени, Остър вагинит – 2 бр.

N95.1 N81.1 Менопауза и състояние на климакс при жени, Цистоцеле – 1 бр.

N95.1 N81.2 Менопауза и състояние на климакс при жени, Непълен утеровагинален пролапс – 2 бр.

N95.1 Менопауза и състояние на климакс при жени – 103 бр.

N95.2 N30.0 Атрофичен вагинит, Остър цистит – 1 бр.

N95.2 N31.2 Атрофичен вагинит, Неврогенна слабост на пикочния мехур, некласифицирана другаде - 2 бр.

N95.2 N81.2 Атрофичен вагинит, Непълен утеровагинален пролапс – 1 бр.

N95.2 Атрофичен вагинит – 4 бр.

N97.9 E28.2 Женско безплодие, неуточнено, Синдром на поликистоза на яйчниците – 1 бр.

N97.9 Женско безплодие, неуточнено – 3 бр.

R10.4 K29.9 Други и неуточнени болки в областта на корема, Гастродуоденит, неуточнен – 1 бр.

R10.4 Други и неуточнени болки в областта на корема – 1 бр.

Z34.0 Наблюдение върху протичането на нормална първа бременност – 2 бр.Z34.8 Наблюдение върху протичането на друга нормална бременност – 2 б

Дадени са препоръки (в случай, че има такива- Не са давани препоръки

Кратък анализ на извършената дейност:

Прегледите са извършени в срок. Проведени са здравни беседи и информационни срещи с ромско население паралелно с провеждането на прегледите, проведена е информационна кампания съвместно със здравните медиатори към Община Септември

Разходвани средства: 12 500 лв.

- заплати (общо) - 6 000 лв.
- гориво, електроенергия, външни услуги, наем, обработка отчети - 4 000 лв.
- консумативи и материали - 2 500 лв.

<u>ОТЧЕТ ОБУЧИТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ</u>:

Брой проведени обучителни дейности (лекции, кампании и др.): 6

Обхванати населени места: (описват се посетените общини, села и махали

гр. Септември, кв. ромска махала 1 бр.

гр./с. Ковачево, кв. ромска махала 1 бр.

гр./с. Семчиново, кв. ромска махала 1 бр.

гр./с. Калугерово, кв. ромска махала 1 бр.

гр/с. Динката, кв. ромска махала 1 бр.

гр. Пазарджик, кв. ромска махала 1 бр.

Теми на проведените обучения:

„Ползи от профилактичните прегледи", „Рак на маточната шийка – първична и вторична профилактика", „Имунизации", „Хигиената – щит срещу болестите" и др.

Обхванати лица до 18 г.: 12

Обхванати лица над 18 г.: 338

ОТЧЕТ ПРЕГЛЕДИ:

РЗИ Пазарджик по Заповед № РД-01-307/08.07.2022 г.

Вид мобилен кабинет: Мобилен мамограф „IVECO ML120E18FP"

Регистрационен номер: Мобилен мамограф „IVECO ML120E18FP" с рег. № CA8868HH и ремарке „GESAN DPS45M" с регистрационен № C8349EP

Обхванати населени места (описват се посетените общини, села и махали):

Населено място:	**Брой прегледи/изследвания**
гр. Септември	254

Прегледани лица: 254 лица; Брой лица без заболявания - 232 броя

Брой лица с диагностицирани заболявания: 22 лица /отчет ЛЗ/

Основно е диагностицирано (описват се видовете диагнози и по колко броя лица от всяка) след обработка на приложените от ЛЗ изследвания с резултати:

Над 18 г.

Фибромастопатични промени – 136 бр.

Фибролипоматозни промени – 43 бр.

Доброкачествена находка – 1 бр.

Фибролипоматозна мастопатия – 3 бр.

Фиброкистозна мастопатия – 9 бр.

Фиброкистозни промени – 27 бр.

Липоматозна структура – 33 бр.

Липоматозна структура и единични кисти двустранно – 1 бр.

Находка съмнителна за злокачествена – 1 бр.

Дадени са препоръки (в случай, че има такива)-

Насочени за допълнителна ехомамография – 44 бр.

Насочени за допълнителна мамография след 1 г. – 3 бр.

Кратък анализ на извършената дейност:

Със Заповед на Министъра на здравеопазването № РД-01-650 от 09.12.22 г. срокът за извършване на скрининговите мамографски прегледи е удължен с допълнителн Анекс № РД-06-43 от 12.12.2022 г. към Договор № РД-06-38/27.10.22 г. за извършване на мамографски профилактични прегледи с мобилен мамограф. Прегледите са извършени в заложения в Анекса срок.

Проведена е информационна кампания съвместно със здравните медиатори към Община Септември.

Разходвани средства: 10 000 **лв.**

- заплати (общо) - 4 000 лв.
- гориво, електроенергия, външни услуги, наем, обработка отчети - 5 000 лв.
- консумативи и материали - 1 000 лв.

ОТЧЕТ ОБУЧИТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ:

Брой проведени обучителни дейности (лекции, кампании и др.): 1

Обхванати населени места: (описват се посетените общини, села и махали

Информационна кампания съпътства провеждането на профилактичните мамографски прегледи в община Септември.

Теми на проведените обучения:

„Ползи от профилактичните прегледи", „Рак на млечна жлеза – на време открит - предотвратим", „Имунизации", „Хигиената – щит срещу болестите" и др.

Обхванати лица над 18 г.: 254

ОТЧЕТ ОБУЧЕНИЯ:

РЗИ Пазарджик по Заповед № РД-01-310/08.07.2022 г.

Брой проведени обучителни дейности (лекции, кампании и др.): 17 бр.

Обхванати населени места: (описват се посетените общини, села и махали)

- **Обхванати лица под 18 г.:**
- 04.05.2022 г. „Вредата от тютюнопушенето" - 9 и 10 клас СУ "Св.Св. Кирил и Методий" гр. Стрелча - 35 ученици
- 10.05.2022 г. „СПИ" - СУ "Д. Гачев" гр. Пазарджик - 10 клас - 25 ученици
- 24.08.2022 г. „СПИН и превенция на РМШ и РМЖ" - с. Динката - младежи – съвместно със здравен медиатор – 30 ученици
- 25.08.2022 г. „СПИН и превенция на РМШ и РМЖ" - гр. Пещера - ромска махала - съвместно със здравен медиатор – 20 ученици
- 26.10.2022 г. „Ден на здравето" - ОУ "Св.Св. Кирил и методий" с. Ивайло - 15 ученици
- 09.11.2022 г. "Не на наркотиците" в СУ"Хр. Смирненски" гр. Септември - 15 ученици

Обхванати населени места: (описват се посетените общини, села и махали)

Обхванати лица над 18 г.:

- 25.08.2022 г.р„СПИН и превенция на РМШ и РМЖ" - гр. Пещера - ромска махала – съвместно със здравен медиатор - 25 присъствали
- 06.10.2022 г. „Диабет, високо кръвно, ползи от профилактичните прегледи" - ромска махала - гр. Стрелча, съвместно със здравния медиатор – 11 присъствали
- 10.10.2022 г. гр. Септември, ромска махала - мобилен АГ кабинет – съвместно със здравни медиатори, информационна среща - 11.10.2022 г.
- с. Ковачево, мобилен АГ кабинет - съвместно със здравни медиатори, информационна среща - 40 присъствали
- 12.10.2022 г. с. Семчиново, обилен АГ кабинет – съвместно със здравни медиатори, информационна среща - 25 присъствали
- 13.10.2022 г. с. Калугерово, мобилен АГ кабинет – съвместно със здравен медиатор, информационна среща – 41 присъствали

- 14.10.2022 г.с. Динката, мобилен АГ кабинет – съвместно със здравен медиатор, информационна среща – 25 присъствали
- 18.10.2022 г.гр. Пазарджик, мобилен АГ кабинет – съвместно със здравен медиатор, информационна среща - 25 присъствали
- община Септември – съвместно здравни медиатори - информационна кампания за ползите от скринингови прегледи за РМЖ - брой достигнати лица – 300.

Теми на проведените обучения:

„Ползи от профилактичните прегледи", „Рак на млечна жлеза – на време открит - предотвратим", „Имунизации", „Хигиената – щит срещу болестите" „Рак на маточната шийка – първична и вторична профилактика", „Имунизации", „Вредата от наркотиците", „Диабет, високо кръвно, профилактика на ССЗ", „СПИ и ХИВ/СПИН".

азходвани средства: 700 **лв.**

Изготвени информационни материали.

СУИЦИДОПРОФИЛАКТИКА

През 2022 г. се изготви Годишен анализ на суицидната ситуация в област Пазарджик. Ежемесечно се попълват суицидни карти подадени от Д МД в Национален електронен регистър на самоубийствата в РБ.

ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА ПО НАЦИОНАЛЕН ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ ОБЛЪЧВАНЕ ОТ РАДОН 2018-2022 Г. ЗА 2022 ГОДИНА

През **2022 г.** по Национален план за действие за намаляване на риска от облъчване от радон 2018-2022 г. се извършиха следните дейности:

Във връзка с писмо на МЗ изх. № 33-14-51/27.10.2022 г., в периода от 02.11. до 04.11.2022 г. двама от членовете на ОКС – Пазарджик (областният координатор д-р Светлана Михайлова и Ирина Атанасова - нач. отдел ПБПЗ) взеха участие в работна среща за отчитане на дейността по Национален план за действие за намаляване на риска от облъчване от радон 2018-2022 г., която се проведе в гр. Хисаря, СПА хотел Аугуста. В рамките на работната среща областния координатор представи отчет за дейността на ОКС.

На 7 ноември бе отбелязан „Европейски ден на радон". Целта на Европейския ден на радон бе да се повиши осведомеността за радон на населението в област Пазарджик, за вредното въздействие на високите нива на радон, начините за провеждане на измервания на обемната активност на радон (ОАР) и прилагане на мерки за редуциране на ОАР.

Денят бе медийно отбелязан - изтотви се и се публикува на страницата на РЗИ - Пазарджик информация за вредното въздействие на радона, както и възможните мерки за намаляване на нивото на радон.

Изготвено и изпратено бе прессъобщение до всички регионални медии, като същото беше отразено в 6 публикации в местните електронни медии.

Информационен клип, предоставен ни от НЦРРЗ-София, бе качен на сайта на РЗИ - Пазарджик, а също бе излъчен и в ефира на регионалната телевизия «Телемедия» и публикуван на сайта ѝ.

РЗИ – Пазарджик организира и проведе 3 обучителни семинари:

- на 16.11.2022 г. в гр. Велинград за медицински специалисти от детски градини и училища от общини Велинград, Ракитово и Сърница.
- на 09.12.2022 г. в гр. Пазарджик за медицински специалисти от детски градини и училища от общини Пазарджик, Пещера, Брацигово, Батак
- на 13.12. в гр. Панагюрище за медицински специалисти от детски градини и училища от общини Панагюрище и Стрелча.

Същите бяха запознати с дейностите на РЗИ Пазарджик във връзка с проучванията по Национална ппрограма за намаляване въздействието на радон в сгради върху здравето на българското население 2013-2017 г. и Национален план и стратегия за намаляване на риска от облъчване от радон 2018-2022 г.

Раздадени бяха здравно-промотивни материали на участниците.

За 2022 г. в бюджета на РЗИ Пазарджик бяха утвърдени следните средства за изпълнение на дейностите по Национален план за действие за намаляване риска от облъчване от радон, съгласно заповед № РД-01-256/17.06.2022 г. на Министъра на здравеопазването.

Наименование на разходите по Национален план з действие а за намаляване на риска от облъчване от радон 201 2022г. **Параграф**	**Бюджет 2022 г.**
§10-00 Издръжка	
§10-15 разходи за офис материали и консумативи	445 лв.
§10-51 командировка	125 лв.
§10-20 наем зала	530 лв.
Общо разходи	**1100 лв.**

ОТЧЕТ ЗА ИЗВЪРШЕНИТЕ ДЕЙНОСТИ ОТ ОТДЕЛ ПБПЗ, Д ОЗ ПО НП ППРМШ ЗА 2022 г.

В началото на 2022 г., поради обявената извънредната епидемична обстановка в страната и наложените противоепидемични мерки, бе невъзможно провеждането на здравнообразователни дейности свързани с обучение на ученици и други групи от населението на областта по НПППРМШ, както и за провеждането на родителски срещи.

Съобразявайки се епидемичната обстановка, служителите на РЗИ Пазарджик използваха сайта на инспекцията и регионалните медии за информиране на обществеността на област Пазарджик за ползите от имунизацията за РМШ.

На сайта на РЗИ Пазарджик, е поставена секция с линк към Националната програма за първична профилактика на рака на маточната шийка 2021-2024 г.; в подсекция е публикуван и Наръчник за родителите, който наръчник всеки желаещ може да свали свободно.

За провеждане на сексуално образование сред учениците и във връзка с трети етап от Националната АНТИСПИН кампания, на БМЧК – Пазарджик са предоставени 50 бр. дискове с филма „Какво знаем/не знаем за пубертета".

На 16 и 17 ноември в град Велинград се проведе обучение с медицински специалисти от детски градини и училища в общини Велинград, Ракитово и Сърница. На обучението лекар от РЗИ Пазарджик изнесе презентация на тема: „Превенция на рака на маточната шийка и ползите от имунизациите срещу човешките папилома вируси".

На обучението се раздадоха:

- Филмът „Какво знаем/не знаем за пубертета" – 30 бр.

Разработени са нови промотивни материали по програмата.

Общо за отчетния период са раздадени 80 бр. филми „Какво знаем/не знаем за пубертета" – 30 бр.

Изготвени прессъобщения – 3 бр.; излези публикаци на тема ракът на маточната шийка 22 бр. в регионалните медии.

По Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести се реализираха скринингови прегледи за рак на маточната шийка – 472 бр.

По Национален план за действие 2022 - 2023 г. към Националната стратегия на РБ за равенство, приобщаване и участие на ромите с мобилен АГ кабинет през месец октомври се реализираха – 350 ехографски прегледа.

„ДЕТСКО ПОЛИЦЕЙСКО УПРАВЛЕНИЕ" – НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА НА МВР

През м. Октомври 2022 г. на територията на област Пазарджик стартира обучението си четвъртата група от деца по Националната превантивна програма „Детско полицейско управление". Децата преминават през двугодишно обучение. За област Пазарджик участват общо 116 ученици от трети класове обособени в пет детски полицейски управления - НУ „Никола Фурнаджиев" гр. Пазарджик, СУ „Христо Ботев" гр. Септември, ОУ „Христо Ботев" гр. Велинград", ОУ „П.Р.Славейков" гр. Пещера и ОУ „Проф. Марин Дринов" гр. Панагюрище.

Във всяко от учебните заведения служители от отдел ПБПЗ, провеждат обучения в три модула: „Вредата от тютюнопушенето", „Вредата от употребата и злоупотребата с алкохол" и „Вредата от наркотиците върху човешкото здраве".

2022 се проведе за четвърти път в рамките на Националната програма, модулът „Вредата от тютюнопушенето".

ОТДЕЛ „ЛАБОРАТОРНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ"

I. ОРГАНИЗАЦИОННО СЪСТОЯНИЕ НА ОТДЕЛ ЛИ:

Отдел "Лабораторни изследвания" е структурно обособен в Дирекция "Обществено здраве" с кадрова обезпеченост за 2022г. - 8 щатни длъжности: началник отдел - 1, главни

експерти – 5 бр., главни специалисти – 1 бр., изпълнител - 1 бр. Щатните бройки са заети от физически лица, като от 18.05.2022 г. 1 главен експерт е в болнични и в отпуск по майчинство.

Отдел ЛИ е акредитиран от ИА БСА – София, като Орган за контрол от вида А /ОКА/.

II. ОРГАНИЗАЦИЯ НА РАБОТАТА В ОТДЕЛА:

Дейността по организацията и управлението на отдел ЛИ се изгражда в съответствие с изискванията на Наръчника по качеството, който е основен документ, обобщаващ политиката, системата на управление на дейността на Органа за контрол.

С прилаганите организация на контролната дейност и процедури за контрол ръководството на ОКА /отдел ЛИ гарантира, че външни организации или лица не могат да повлияят на резултатите от провеждания контрол и не могат да окажат отрицателно въздействие върху качеството и достоверността на контролната дейност.

Персоналът на ОКА /отдел ЛИ/ не участва в никакви дейности, които могат да бъдат в конфликт с безпристрастността и независимостта на неговата оценка, както и с неподкупността при осъществявания от него контрол. Работещите в отдел ЛИ са подписали декларации, от които е видно, че не участват в разработването, производството или поддръжката на контролираните обекти.

Гарантирано е също опазването на конфиденциалността на информацията, получена в процеса на изпълнение на контролните дейности, както и защитата на правата на собственост на клиента. Това се осигурява като всеки един член от персонала е подписал лична декларация за това. Не се допуска достъп на външни лица до работните помещения на ОКА. Достъпът до записите е разрешен от ръководителя на ОКА или ръководителя на звено, само за специалисти на даденото звено, с цел да се запази конфиденциалността на всички съхранявани записи.

Всяка седмица членовете на отдела отчитат дейността си на производствени съвещания, на които се обсъждат и предстоящите задачи.

Отдел "Лабораторни изследвания" работи по следните направления:

- Държавен здравен контрол, който включва предварителен, текущ и тематичен планов здравен контрол;
- Програма за мониторинг на шума в урбанизираните територии, съгласно изискванията на Наредба №6/2006 за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението;
- Заявки/договори на физически и юридически лица, т.е., извършва лабораторни услуги/анализи и измервания, съгласно действащата нормативна уредба за контрол на води, козметични продукти, БХП и фактори на средата.

Планирането на дейността на отдела е пряко свързано с планиране на лабораторните дейности от Дирекция "Обществено здраве", при РЗИ и се извършва по тримесечен и годишен

план. Постъпилите в Приемно гише проби се разпределят между сътрудниците в лабораторията по направления:

1. Проби вода, козметични продукти и битови химични препарати:

Постъпилите проби се записват във входящ журнал и се извършват анализи за определяне на съответствието на контролирания обект с действащия нормативен документ. Получените резултати се отразяват в работни тетрадки и журнали и се издават протоколи, или сертификати/доклади. Контролът по изпълнението се извършва от ръководителя на отдела.

2. Фактори на работната и жизнена среда:

Работи се по заявки от физически и юридически лица. Под ръководството на експерта в отдела се извършва измерване факторите на средата, изготвят се протоколи и се издават сертификати.

3. Връзки на отдел "Лабораторни изследвания":

Отдел "Лабораторни изследвания" работи активно с останалите отдели на Дирекция "Обществено здраве", както и с останалите Дирекции на РЗИ при възникнали ситуации.

4. Квалификация и обучение на персонала на отдел ЛИ:

С цел повишаване квалификацията, всяка година експертите и специалистите от отдел ЛИ участват в курсове организирани от: НЦОЗА, гр. София /3 бр с 4 участника/; НЦЗПБ, гр. София /1 бр с 1 участник/, Съюз на метролозите в България, гр.София /1 бр с 1 участник/.

Три от курсовете се проведоха дистанционно, поради усложнената епидемична обстановка свързана с разпространение на COVID-19 в страната. Проведени са и 6 броя вътрешни обучения по теми от проведните курсове и теми, касаещи пряката работа на отдела за запознаване с нови или изменени нормативни документи, необходими при провеждане на контрола в обхвата на акредитация.

Всички членове от персонала бяха по работните си места, предоставени бяха предпазни средства и постоянно се напомняше за предпазване от COVID 19.

Акредитацията на Органа за контрол изисква Наръчникът по качеството, процедурите от системата за управление и работните процедури, да се актуализират непрекъснато. От 06.07. - 08.07.2022г. бе проведена оценката на място за преакредитация. Документацията на ОКА беше актуализирана, поставените задачи бяха изпълнени с висок професионализъм, което имаше изключителен принос за отличното представяне, съгласно изискванията за акредитация. Одитът завърши, **без** констатирани несъответствия. Сертификатът за акредитация рег. №90 ОКА е валиден до 28.11.2026 г. Органът за контрол има издаден и Сертификат за акредитацията на английски език.

Проведено е наблюдението на персонала на ОКА, съгласно плана за наблюдение за 2022 г.;

ОКА е участвала в МЛС по физико-химични и микробиологични показатели на вода от плувен басейн и битови химични препарати, като представянето е удовлетворително.

Вътрешният одит на системата за управление на ОКА е проведен, съгласно изискванията на БДС EN ISO 19011:2018, по предварително изготвена програма. Няма констатирани несъответствия.

III. СЪСТОЯНИЕ НА МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКАТА БАЗА:

Отдел ЛИ разполага с работни помещения и апаратура на съвременно ниво, отговарящи на изискванията за извършване на лабораторния контрол на този етап.

IV. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ИЗВЪРШЕНАТА ОТ ОТДЕЛ ЛИ ДЕЙНОСТ:

Контрол и мониторинг на води:

1. Питейни води:

- по показателите по таблица А от водопроводната мрежа на населени места - при план 161 проби е извършен контрол на 161 /ХВ/ водни проби, като три от пробите са по сигнал. От тях не съответстващи на Наредба №9/2001г. са 4 броя проби /2,48 %/, както следва: 1 проба - за съдържание на сулфати; 1 проба - за съдържание на нитрати; 1 – за цвят и мътност и 1 – за мътност.

- По микробиологични показатели питейно-битовите води по показателите от мониторинга /таблица А/ при план 161 са изследвани 176 проби. От тях не съответстващи на Наредба №9/2001г. са 6 броя проби – 3,41 %. Това са проби от нселени места, които се водоснабдяват от каптажи, разположени в горски фонд или речни водохващания.

- по показателите по таблица Б и В, са изследвани 40 проби, при планирани 40 проби. От тях несъответстващи на Наредба №9/2001г. по химични показатели са две проби, една за съдържание на нитрати и една за съдържание на сулфати, над нормата.

- Пробите са контролирани и по микробиологични показатели, като несъответстващи са били 10 проби, за които са предприети хигиенни мероприятия и несъответствията са отстранени.

През 2022г. по указание на МЗ в РЗИ – Пловдив са изработени проби от мониторинга на питейни води, по таблица Б и В по следните показатели:

За съдържание на тежки метали /олово, кадмий, селен, арсен, никел, антимон, мед, цинк и натрий/ са изпитани 42 проби, при 40 планирани, като две от пробите са по сигнал.

Същите са изследвани за съдържание на трихалометани /ТХМ/, в т.ч. хлороформ, бромдихлорметан, трибромометан, дибромхлорметан.

Всички планирани проби са изследвани и за полициклични ароматни въглеводороди /ПАВ/, 1,2- дихлоретан, трихлоретен и тетрахлоретен, бенз(а)пирен и бензен.

Всички планирани проби са изследвани и за съдържание на пестициди.

Всички изследвани проби съответстват на Наредбата за качеството на водата, предназначена за питейно–битови цели.

Анализ на води се извършва и по заявки на физически и юридически лица. През 2022г. в отдел ”Лабораторни изследвания” от централни, ведомствени и местни

водоизточници са изследвани 138 проби с 1334 химични и 101 проби с 331 микробиологични изследвания.

2. Вода от плувни басейни:

При план за изследване на проби от басейни в началото на годината 125 проби са изследвани 122 проби с 1098 химични показатели и 247 проби с 1235 микробиологични показатели. Пробите са от открити и закрити басейни, съгласно планирането. Поради завишеният контрол, при усложнената епидемична обстановка свързана с разпространение на COVID-19, нестандартността е много ниска /1,62 %/.

Налице е необходимост от **нов нормативен документ**, относно контрола на плувните басейни.

В хода на изследване на водата от басейни по микробиологични показатели се среща псевдомонас аеругиноза. Ето защо смятаме, че при актуализация на нормативния документ за изискванията към басейните е необходимо да бъде включен, като задължително изследван микроорганизъм при контрола на басейните.

По заявка на клиенти по химични показатели са изследвани 83 проби от басейни със 747 изследвания и по микробиологични показатели - 276 проби с 828 изследвания.

3. Контрол на минерална вода.

През 2022г. по указание на МЗ отдел „Лабораторни изследвания" е извършил планирания контрол на водата при водоизточника, която се използва за бутилиране.

Контролът на бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води се извършва в РЗИ - Пловдив.

Поради съществуваща акредитация в отдел ЛИ е изработена по заявка на клиент 1 проба минерална вода с 4 химични изследвания, определяни при водоизточника и 14 микробиологични изследвания за Преиздаване на Сертификат.

Извършеният мониторинг на минерална вода от обществени минерални водоизточници и вода използвана за лечебни цели, спорт и отдих за 2022г. е както следва: при план 93 проби са изследвани 93 проби с 652 микробиологични и 6 химични изследвания. На констатираните несъответсвия са проведени коригиращи действия и нестандартни изследвания, съгласно Наредба №14/1987г. няма.

По заявки на външни клиенти са изработени и 54 смивове и отпечатъци, с 201 микробиологични изследвания.

4. Контрол на козметични продукти:

Контролът на козметични продукти по химични показатели през отчетния период е 31 проби, при план 28 проби. Показателите по продукти са, както следва: 4 проби за *водороден пероксид* в продукти за поддържане (избелване) на кожата и за хигиена на устната кухина; 1 проба *борна киселина, борати и тетраборати* в кремове и пудри; 8 проби с 16 изпитвания за *тежки метали в* продукти предназначении за гримиране, в т. ч. и на деца и продукти за грижа за кожата на лицето, тялото, краката и ръцете, както и продукти предназначении за

приложение върху устните; 2 проби за цинк пиритион в противопърхотен шампоан, 2 проби – pH, 2 проби – ПАВ в БХП, 4 проби за *амоняк* в продукти за боядисване на косата; 2 проба за UV филтри – продукти за слънчеви бани; 2 проба *сребърен нитрат* в продукт за оцветяване на мигли и вежди и 1 проба за *формалдехид* в продукт за лакиране на нокти.

Несъответстващи на Регламент (ЕО) №1223/2009 козметични продукти, няма.

Контролирани по микробиологични показатели са всички проби подходящи за микробиологичен контрол /8/, с 40 микробиологични изследвания.

5. Анализ и състояние на околната среда: Шум:

В периода от 16.05. - 01.06.2022г. бе проведен мониторинг за определяне шумовото натоварване на територията на град Пазарджик. Нивото на градския шум бе проследено в 15 контролни пункта.

Шумовите нива са засечени в часовете на най-интензивно транспортно движение – сутрин от 7.00 до 9.00ч., на обяд от 11.00 до 13.00ч. и след обяд от 16.00 до 18.00ч.

Общият брой на направените измервания на шум в урбанизираните територии е 90 измервания, от тях 66 са над нормите:

- На територии с интензивен автомобилен трафик са извършени 36 измервания, всички те са несъответстващи /100%/, т.е., измерените стойности са над 60 dB(A);
- На улици в близост с шумни обекти – производствено-складови територии и зони са направени 24 измервания и не превишават нормата от 70 dB(A);
- В жилищни зони и територии – 18 измервания, 18 от тях са над 55 dB(A) – 100%;
- В територии и зони, подлежащи на усилена шумозащита – 12 измервания, всички над 45 dB(A) – 100%.

Анализираните данни показват, че в 73,3 % от контролните пунктове са измерени шумови нива (66 измервания), които са над граничните стойности за съответните територии, съгласно Наредба № 6/26.06.2006 г. на МЗ и МОСВ.

6. Лабораторен контрол на факторите на работната среда:

Работи се предимно по заявки от физически и юридически лица.

Микроклимат - извършен е контрол на 24 раб.места, със 144 измервания.

Шум - по заявки са обхванати 82 пункта, с 952 измервания и за осветление – 21 раб. места със 140 измервания.

По ДЗК – измерванията от мониторинга на шум запазват стойностите като от 2021 г., И за 2022г. обектите са 15 с 90 измервания, 66 от тях са нестандартни / 73,3%/.

През 2022 г. са постъпили 4 жалби. Извършени са 18 измервания, като 6 от тях са нестандартни.

7. Контрол на хранителни продукти /бутилирани води/ по заявка на клиенти.

През отчетния период към тези изследвания се отнасят проби от бутилирани натурални, минерални, изворни и трапезни води за питейни цели, предназначени, предимно по заявка от производителя за съответствие с изискванията на нормативната документация.

За отчетния период не са изследвани такива проби.

Изводи:

1. През 2022г. отдел ЛИ изпълни годишния си план за контрол на води и козметични продукти , съгласно получените от указания от МЗ.

2. Мониторингът на питейните води се извършва, съгласно Наредба №9, ДВ бр.30/2001г. за качеството на водата предназначена за питейно-битови цели, изм. и доп. ДВ, бр.6/2018г.

3. Проведен е и мониторингът за определяне шумовото натоварване на територията на град Пазарджик. Общият брой на направените измервания на шум в урбанизираните територии е 90 определения, като 73,3 % от шумовите нива са над ПДН.

4. В хода на изследване на вода от басейни, смятаме, че е крайно наложителна актуализация или нов нормативен документ /Инструкция №34/1975г./

5. Налице е необходимост от нормативен документ, относно контрола на дезинфекциите в детските градини и фризьорски салони, който документ да конкретизира както търсените показатели така и тяхната норма.

6. Съгласно указанията на МЗ не са изследвни бутилирани минерални и изворни води, бутилирани от предприятия на територията на областта.

7. Лабораторният контрол на факторите на работната среда се осъществява предимно по заявки на физически и юридически лица. Броят на извършените измервания през 2022 г. е съизмерим с 2021 г., но силната конкуренция на многобройните частни Органи за контрол, както и липсата на апаратура за включване в обхвата на акредитация параметъра електроизмерване и ЕМП намалява броя на клиентите.

8. През 2022 г. важни за отдел "Лабораторни изследвания" бяха следните приоритети:

Ефикасност на изградената система за управление в органа за контрол, съгласно изискванията на новото Ръководство ILAC P 15:05/2020 и БДС EN ISO / IEC 17020:2012 за:

Успешно представяне на Органа за контрол на оценката на място за преакредитация /06.-08.07.2022г./. Персоналът на ОКА изпълни поставените задачи с висок професионализъм, което имаше изключителен принос за представянето на Органа за контрол, съгласно изискванията за акредитация. Одитът завърши, без констатирани несъответствия.

Изпълнена е Програмата за калибриране на средствата за измерване /СИ/. Всички СИ са с актуални Свидетелства от калибриране.

- Участие в МЛС за изпитване за пригодност: Персоналът на Органът за контрол взе участие в две МЛС за изпитване за пригодност - по химични и микробиологични показатели на води от плувни басейни и общо съдържание на пвърхностно-активни вещества (ПАВ), % в перилен течен препарат.
- Осигуряване на стандартите необходими за извършвания контрол и редовно актуализиране на Регистъра на нормативните документи, в рамките на акредитирания гъвкав обхват на ОКА.
- Повишаване квалификацията на персонала изпълняващ контрола и качество на тяхната работата.
- Откликване на всички жалби и сигнали, изискващи лабораторен контрол.

- Добра комуникация с останалите контролни отдели в инспекцията.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

През 2022 година Дирекция „Обществено здраве" при РЗИ – Пазарджик успешно изпълни планувaните задачи, благодарение на усилията на всички служители от дирекцията.

МЕДИЕН МОНИТОРИНГ ЗА 2022 г. НА РЗИ ПАЗАРДЖИК

ПУБЛИЧНИ КОМУНИКАЦИИ

Изминалата 2022 година, подобно на 2021 г. бе динамична по отношение присъствието на РЗИ Пазарджик в медийното пространство.

През първо тримесечие здравната инспекция ежедневно подава прессъобщения до регионалните и националните медии свързани със заболеваемостта от COVID-19. През останалите тримесечия, след приключване на извънредната епидемична обстановка, РЗИ регулярно информира обществеността на област Пазарджик за важни здравни събития, кампании, нормативни изисквания и промени в нормативни документи, медицински стандарти и др.

През годината проведе изключително прозрачна политика по отношение надзора на заразните болести и осъществяването на държавния здравен контрол. Своевременно бе подавана точна, ясна и изчерпателна информация до всички медии и се отговори на всички отправени журналистически запитвания.

Всеки ден се актуализира информацията на интернет сайта на инспекцията за 14 дневната заболеваемост от COVID-19 на 100 000 население по общини от област Пазарджик.

В съществуваща специална интернет COVID-секция своевременно се публикуваха всички Заповеди издадени от министъра на здравеопазването във връзка с въведената извънредна епидемична обстановка в страната, както и всякаква информация свързана с коронавируса /указания, промотивни и информационни материали, новини и др./ в пет подсекции – „Информация за граждани", „Информация за медицински специалисти", „Информация на МЗ за COVID-19", „Заповеди", „За работодатели".

През 2022 г. РЗИ Пазарджик запази позицията си на обществена ефективно работеща със средствата за масово осведомяване здравна институция, която провежда държавната здравна политика на областно ниво.

Осъществена бе една от основните цели на инспекцията - *поставяне на здравеопазването във фокуса на общественото внимание в област Пазарджик – профилактика, здравен контрол, медицинско обслужване на населението,* при равнопоставеност на всички медии и уважаване правата и автономността им.

През цялата 2022 г. се осъществява ефективна координация на РЗИ с другите регионални структури на държавната власт при изпълнение на дейностите по държавния здравен контрол, надзора на заразните болести, както и за спазване на медицинските стандарти.

Особено активно бе взаимодействието между РЗИ Пазарджик, Областна администрация, ОД на МВР, РУО Пазарджик и лечебните заведения в областта.

На вниманието на обществеността се поставиха важни и актуални теми от здравеопазването. През първите три месеца на 2022 г. основна тема остана коронавирусът и неговото разпространение. Изготвени през месец януари са 21 прессъобщения, отразени в 150 публикации. През февруари са изготвени 24 прессъобщения. Освен коронавирусната инфекция, като тема присъстваща в информационното пространство, обществен инстерес представляваха: дейността на временния имунизационен кабинет в РЗИ Пазарджик и провежданите скринингови прегледи за три вида онкологични заболявания в четири лечебни заведения от област Пазарджик. Прегледите се организираха и популяризираха от отдел „Профилактика на болестите и промоция на здравето", финансирани от Министерство на здравеопазването по НП ПХНБ. Подаваната от здравната инспекция информация бе отразена в 157 прессъобщения. През месец март са изготвени 27 прессъобщения, отразени в 150 публикации. Освен горецитираните теми, информация бе подавана за заболеваемостта от грип, организираните профилактични прегледи от СБАЛПФЗ „Д-р Н. Пенчев – Пазарджик" и популяризирани от РЗИ по повод Световния ден за борба с туберкулозата, актуална информация за мониторинга на водите и др.

През следващите месеци публикуваната от РЗИ информация бе съобразена с потребностите и очакванията на крайния адресат.

Изходящата информация, насочена чрез прессъобщения до средствата за масово осведомяване отрази актуалните теми в областта на здравеопазването свързани с превенцията на рискови за здравето фактори като: нездравословното хранене, ниската физическата активност, вредата от тютюнопушенето, опасността от злоупотребата с наркотични вещества. Оповестени бяха няколко пъти през годината - седмици за „Анонимно и безплатно изследване за ХИВ/СПИН", „За безплатно изследване за Хепатит"; проведени бяха информационни кампании за „Безопасност в пътното движение"; „Световна седмица на кърменето"; отразен бе „Световния ден за рестарт на сърцето".

Публикувани бяха материали свързани с профилактика на сърдечно-съдовите заболявания, диабета и остеопорозата.

На интернет страницата на РЗИ се популяризираха нови законови разпоредби, специализирана информация и публична информация, здравно-профилактични кампании. Целта бе улесняване достъпа на потребителите до услугите на РЗИ.

Медийни субекти

Медийният обхват се запази същият като през 2021 година.

Областни печатни издания в Пазарджик са: вестниците „Знаме" и „Пазарджишка Марица". В сферата на тв услугите е телевизия „Телемедиа". Електронни портали, медии, агенции са: Виделина, Знаме, ПА1, Памедиа, Фокус, Марица-Пазарджик, ПзДнес, ПзИнфо, ПзТопнюз, Темпо-Велинград, ВипВелинград, РодопиИнфо, ПещераИнфо, ОщеПан, ПИА, Оборище, Време, ПловдивПресс и други.

През 2022 г. подадени до медиите са 139 прессъобщения /323 за 2021 г., 327 за 2020, през 2019 г. са 90 бр.; през 2018 г. са 85 бр./

В Медийния календар за 2022 г. са отразени 759 публикации /2 155 – 2021, 2 926 - 2020, 2019 г. - 546 бр. публикации; 519 бр. през 2018 г. / Регистрира се намаляване в сравнение с 2021 г., което е разбираемо предвид натрупаната обществена умора и свръхактивно присъствие през 2021 г. и 2020 г. в медийното пространство на темата COVID-19.

Социалните мрежи, както и личните блогове също включват в страниците си новини от прессъобщенията на РЗИ. Някои от популярните фейсбук информационни групи са „Пазарджик –новините от медии в региона", „Пазарджик", „Аз съм от Пазарджик", чрез тях се получава обратна връзка с читателите на публикуваните от РЗИ Пазарджик прессъобщения и информации.

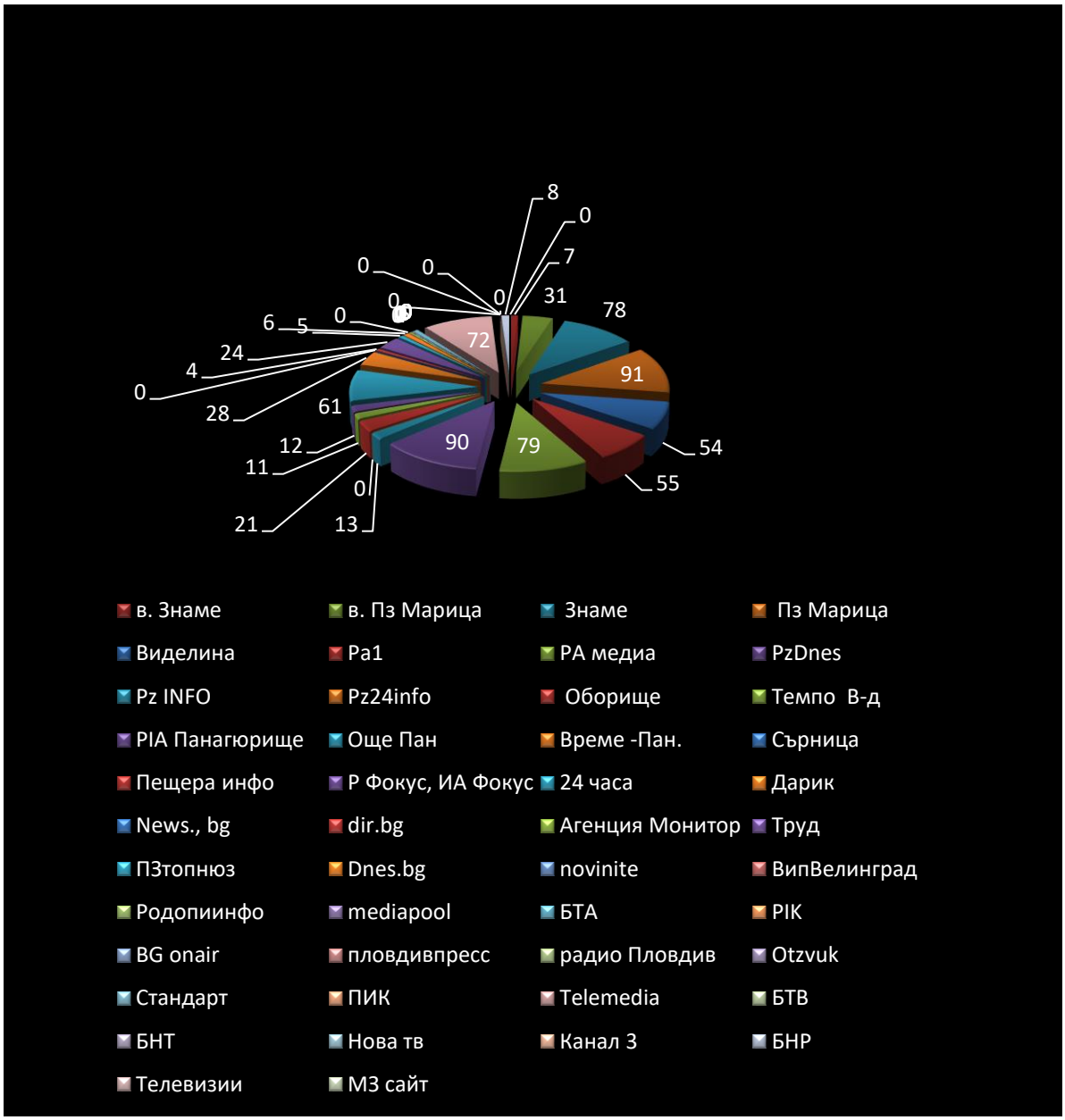

Разпределение на публикациите по Дирекции

2022	НЗБ	ДОЗ	МД	РЗИ/директорРЗИ	общо
1	133	5	0	12	150
2	134	17	0	6	157
3	117	20	1	12	150
4	7	8	0	0	15
5	0	44	0	1	45
6	0	22	0	2	24
7	2	16	0	29	47
8	0	23	0	2	25
9	0	5	0	0	5
10	0	48	0	24	72
11	2	36	3	4	45
12	0	18	0	6	24
Общо	395	262	4	98	759

ДИРЕКЦИЯ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ"

През 2022 г. дейностите на РЗИ Пазарджик по държавен здравен контрол и промоция на здравето са отразени в 262 публикации /с 129 повече в сравнение с 2021 г. – 133/ в областните и регионалните медии или 34,5% от общия дял публикации на инспекцията.

Вътре в дирекцията, разпределението между отделите е следното: отдел „Профилактика на болестите и промоция на здравето" – 249 публикации /за 2021 г. - 114 публикации/ отдел „Държавен здравен контрол" – 13 публикации.

ПБПЗ	ДЗК	ДОЗ
5	0	5
11	6	17
18	2	20
5	3	8
42	2	44
22	0	22
16	0	16
23	0	23
5	0	5
48	0	48
36	0	36
18	0	18
249	13	262

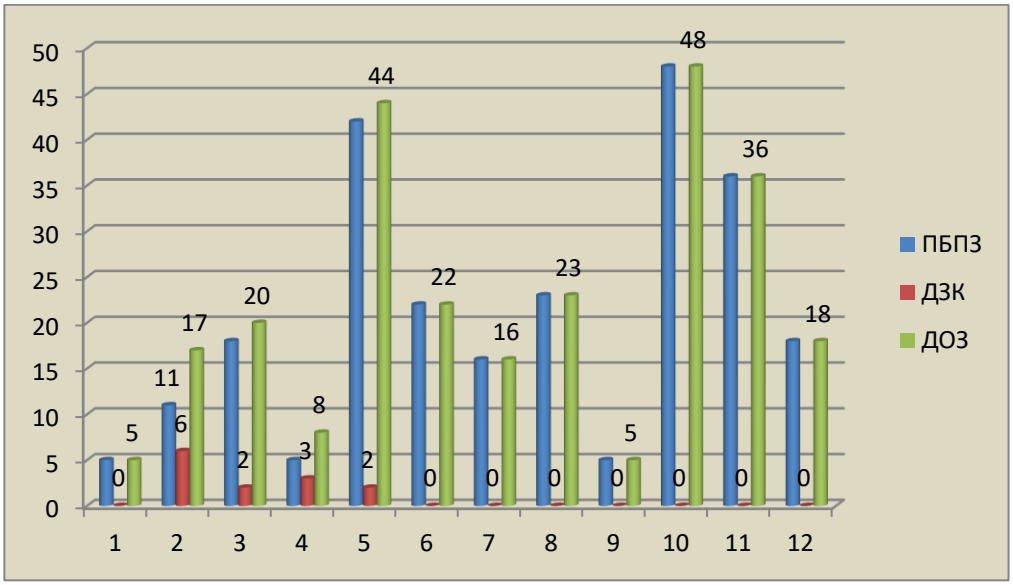

Обществен отзук получиха темите свързани с вредата от тютюнопушенето, здравословно хранене, превенция на ХИВ/СПИН и сексуално предавани инфекции, проект „Детско полицейско управление", НП ПХНБ, Европейски ден на радона, кампании за профилактика на туберкулозата, Отбелязването на Световната седмица в подкрепа на кърменето.

В публикации са отразени обученията проведени от инспекторите от отдел „Профилактика на болестите и промоция на здравето".

Интерес представляваха резултатите за качеството на питейните води, както и извършените проверки от държавните здравни инспектори по спазване на противоепидемичните мерки и изисквания и забраните за тютюнопушене в закрити обществени места.

В интернет страницата на РЗИ са публикувани материали по важни теми, касаещи профилактиката и здравния контрол, отбелязването на Световните здравни дни и други теми.

Два пъти месечно, през 15 дни на сайта на здравната инспекция в секция „Бюлетин за качеството на питейната вода", се публикува справка предоставена от отдел „Лабораторни изследвания" за качеството на питейната вода подавана на населението в област Пазарджик.

На сайта на инспекцията през 2022 г. са публикувани: „Доклад за шумовото натоварване в област Пазарджик" – 2022 г., „Доклад за влиянието на атмосферния въздух върху здравето на населението в област Пазарджик – 2021 г.", „Доклад с анализ на резултатите от мониторинга и контрола на нейонизиращите лъчения, като фактор на жизнената среда и на обектите източници на нейонизиращи лъчения през 2022 г.", „Обобщен доклад за качеството на водата за питейно-битови цели в мониторираната от РЗИ Пазарджик административна област за 2021 г."

Актуализирани са публикуваните на сайта на здравната инспекция Национални профилактични програми: НП ПП РМШ, НП ПХНБ, НП ПМДЗ и други.

Началник отдел ПБПЗ, Д ОЗ изготвя ежедневна справка на 14 дневната заболеваемост от COVID-19 на 100 000 население по общини от област Пазарджик, която се публикува в секция „Информация за коронавирус" на сайта на РЗИ Пазарджик.

ДИРЕКЦИЯ „НАДЗОР НА ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ"

През 2022 г. дейностите на РЗИ Пазарджик в областта на надзора на заразните болести и най-вече дейностите свързани с COVID-19 намериха израз в общо 395 бр. публикации в национални, областни и регионални медии. Те заемат 52,0% от общия дял на публикациите на РЗИ.

Обществен интерес представляваха още темите за актуалната епидемична обстановка, заразната заболеваемост и имунизациите срещу COVID-19.

На уебстраницата на РЗИ се публикуват месечни справки за заразната заболеваемостта, които се проследяват от журналистите.

ДИРЕКЦИЯ „МЕДИЦИНСКИ ДЕЙНОСТИ"

През 2022 г. на сайта на РЗИ се публикуваха информации, касаещи ЛЗ, ОПЛ, МБАЛ, ДКЦ; следдипломното обучение; контролните действия на РЗИ и др.

Периодично се актуализират публичните регистри и промените в ЛКК, публикува се годишент анализ на здравно-демографското състояние и здравната мрежа в област Пазарджик за 2021 г.

Дейността на Дирекция „Медицински дейности" е отразена в 4 публикации.

МЕЖДУИНСТИТУЦИОНАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Средствата за масова информация публикуваха материали, които отразяват съвместните действия на РЗИ с други държавни и общински институции.

ИНТЕРНЕТ САЙТ

Поддържане актуалността на интернет страницата на РЗИ през 20212 г. включва: 48 бр. информации в секция „Актуално", 12 бр. месечни справки в секция „Бюлетин епидемична обстановка", 24 бр. месечни справки в секция „Бюлетин за качество на питейната вода"; 12 бр. справки за извършения контрол по чл. 56 от Закона за здравето.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

През 2022 г. РЗИ Пазарджик преизпълни заложените задачи в Плана за работа със средствата за масово осведомяване. Инспекцията чрез медийната си политика и дейност, регулярно присъства в информационната среда.

Медиите, особено регионалните се включиха в промоцията на здраве и профилактиката на болестите. Постигнати са ефективни комуникации чрез добре изградена партньорска мрежа с медиите, държавно представените институции, НПО и др.

РЗИ Пазарджик запази трайното си присъствие в общественото пространство и запази изграденото доверие в съвместната работа със средствата за масово осведомяване.

С уважение, /П/
Д-Р ДИМИТЪР САВОВ
Директор на РЗИ – Пазарджик